

༡༡། ། ཏུ་ལའི་ཐུ་མ།
རིས་ཀྱི་ཏུ་མ་དང་། མི་དམངས།

ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་

ཏུ་ལའི་ཐུ་མ་མཆོག་གིས་

བཀའ་ཅོམས་མཛད་

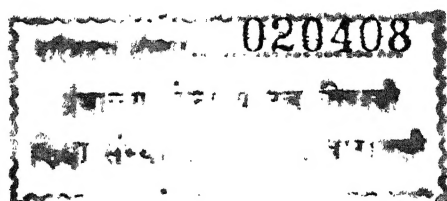
ནས་རིན་པོ་ཆེ་

བརྒྱགས་

སྟོ།

2

ཆེད་བཟོད་པ་ཀུན་ལོ།

मन्त्रिपरिषद्

म. सं. म. सं. म. सं. म. सं. म. सं.

[illegible]

མཁའ་མེད་ཀྱི་མཁའ་མཁའ་། ཡིན་ཀྱི་མཁའ་། .....

५८६३०२१३॥ ५९७४॥ ६०८५६७८९॥

पञ्चमः पञ्चमः .....
पञ्चमः पञ्चमः

[illegible]

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

महामेवमुक्त्वा च महामायाय नमः ।

བར་མེད་ཀྱི་ལྷ་པོ།   རྒྱུ་ལྷ་པོ།   ...

पमः मेतुः पतुः प। अमः अमेः अमेः पमः

བར་ལུ་བུ་གཅིག་པ། བཅོམ་བྱེད། ....

བར་ཁོ་བུ་བུ་གཉིས་པ། སྐབས་བཅོས་ད་ཕྱིན་པ།

བར་ལེན་བཅུ་གཞུག་པ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ།

ཡར་པ་སྐོར་དང་བོ། ལང་པ་མི་ཚེ་གྱི་ལྷ་པ་

ॐ नमः शिवाय ॥

 १०८१
 १०८२
१०८३

བད་པ་ལྷོན་གཉིས་ལ།   མཉམ་འབྲིལ་གྲུབ་

ཚེས་མཁའ་ཀྱི་མཆོད་ཀྱི་དང་ལྷན་ཆོད།

ਪੰਨਾ	ਪੰਨਾ	ਕੋਟਿ-ਪੱਥਰ-ਸੰਖਿਆ	ਪੱਥਰ
੨੧	੨੦	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੨੨	੨੩	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੨੩	੨	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੨੪	੨੩	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੨੫	੬	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੨੬	੨੩	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੨੭	੩	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੨੮	੨੨	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੨੯	੨੩	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੦	੨੪	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੧	੨	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੨	੨	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੩	੨੩	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੪	੬	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੫	੨੪	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੬	੨	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੭	੨੩	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ
੩੮	੨੬	ਪੰਥਰ-ਪਾ	ਪੰਥਰ-ਪਾ

पंक्ति	श्रुति	वचन	वर्णन
१८८	३१	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१८९	३०	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९०	३३	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९१	८	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९२	१०	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९३	१८	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९४	३	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९५	३३	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९६	४	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९७	१०	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९८	३१	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
१९९	३	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
२००	१८	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
२०१	१८	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
२०२	८	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्
२०३	४	यद्विद्वत्तत्त्वम्	यद्विद्वत्तत्त्वम्

ཕྱི་ལོ་བར་སྐོར་དང་པོའི་མཚན་གྲུང་།

- [illegible]

དོ་སྒྲུབ་པ་མེ་ཆེན་གཉིས་པའི་མཆོད་བྱང་།

- ༡ ལྷོ་ལོ་༡༧༧༧ ལོར་ལྷ་ས་ནས་བྱ་གར་དུ་ཕྱི་བས་པའིན་པ།
- ༢ གསན་པས་མ་རྒྱལ་པའི་འབྲས་དྲགས་འབྲས་རྒྱལ་པའི་སྒྲོང་པོ་.....
གཞུང་ལུ་རྒྱལ་སྒྲོང་གོ་མཆོད་པའི་དྲགས་པ།
- ༣ - ལོངས་འཛིན་སྐུ་པའི་སྐྱིད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལོངས་འཛིན་སྐུ་
གཞིན་ཁྱིམ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཉིས་གསན་གཞིས་རྒྱལ་སྒྲོང་པའི་ལས་
པས་པའི་སྒྲུབ་པ།
- ༤ ལྷ་མང་དབྲས་མཁན་པོ་ནས་པས་ཀྱི་ཆོད་བཤེས་ཁྱིམ་གནང་པར་ལན་...
འདྲེམས་མཆོད་པ།
- ༥ དགའ་ལྷན་བྱང་ཤར་གཉིས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལྱི་ཆོད་དྲགས་པས་ལ་...
མཆོད་པའིན་པ།
- ༦ དགའ་ལྷན་དཔོན་དུ་ཕྱི་བས་རྒྱལ་སྐྱིད་ལྷ་མང་དགའ་པོ།
- ༧ འབྲུག་རི་པོ་ཆེ་དགའ་ལྷན་ནས་པར་བྱས་པ།
- ༨ ལྷལ་ལུ་མ་པའི་ཁྱིད་ཆེ་རི་དང་། གཅན་ཆོ་ཆོ་རི་རྒྱལ་ས་ནས་
གཉིས།
- ༩ རོ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དབྲས་པོ་ཀྱི་གསེར་རངས་བྱ་ཕྱི་བས།
- ༡༠ ཐེབས་ལམ་དུ་མེན་པའི་མི་དང་རྩན་པའི་གསུམ།
- ༡༡ པའན་བྱེད་དུ་རྩན་ཐེབས་རྒྱུ་གཞུང་པོ་པའི་དྲན་པའི་ཆོས་རྒྱལ།
- ༡༢ མེན་ཆོ་ཐམ་མཆོད་དེན།
- ༡༣ ས་མཐོ་ཞི་གངས་ཁྱོད་དུ་ཞབས་པར་གིས་ཐེབས་པ།
- ༡༤ མང་མང་ནས་པའི་ལྷན་པའི་ཀྱི་ཆོས་པའི་ཐོག་པེམས་པ་ལྷལ་.....
རྒྱལ་ས་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་པའི་ཕྱི་བས་པ།

༥ ལྷ་པར་སྒྲིའོ་ཚེ་པུ་ལྷ་པའི་མཚན་བུང་།

- [illegible]

༢༧། །ཉི་ཤུ་པོ་ལྟོང་ས་སྒྲི་མཐུན་ནས་པར་སྒྲིན་པའི་པོ་དོ་ཆགས་
 ཏུ་ས་འབྲུང་མི་བཟང་པ་ལྟར་ཕྱི་སེར་སྒྲི་མཆོག་དམན་མང་པོ་ཞིག་ཁྲིམ་...
 མཆོས་ལུང་ཁག་ཏུ་འབྲུང་འཕྱོར་གྱིས་པོ་དོ་དོ་པ་དེ་ན་མཐུན་ཆོས་སྒྲིན་པར་
 དབང་བཟུང་སྒྲིབ་འཕྲུལ་ལུན་པན་དཔེ་ཤི་ཐབས་བཅོལ་མི་ལྟོད་པར་ཡོད་པའི་
 སྒྲིབས་འདྲིར། །འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་ཉི་མ་ཁྱེད་ལ་ཤུན་པ་འཁོར་གྱུ་ཆེད་མི་
 མང་ནས་པོ་དོ་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་ཤོགས་གང་ཆེ་འབྲུང་བཤམ་པོ་ལྟ་
 དེབ་གཞི་གསལ་བཅའ་ས་སྒྲིབ་པ་འདྲུ་བྱུང་ན་པན་ཤོགས་ཆེ་ཚུགས་མི་སྒྲི་
 མང་པོ་སེ་པ་སྒྲིབ་ལྟར་བ་ལྟར། པོ་དོ་པར་གྱི་པོ་ལྟུང་དང་ཆམས་ཅིག་
 པོ་དོ་གྱི་པ་དེ་ན་པའི་གནས་ཚུགས་ལྟར་བཟུང་པའི་གཞི་ཆོག་དོ་པོ་བཟོ་
 ཞིང་། ཕྱི་ལྷུང་སྒྲིན་ཡིག་ཏུ་བཟུང་སྒྲི་པའི་བཟོད་དཔར་པའི་པོ་
 ལུས་དེ་མིས་པ་འདྲི་དཔར་དོར་གླིང་པར་དབང་པར་ཁང་ནས་པོ་དོ་
 ཡིག་ཐོག་པར་བཟུན་བཟོད་སྒྲིབས་བཟོད་ཆོད་བཟོད་
 གྱི་ཚུལ་དུ། གྱུ་གར་པན་འཛམ་རྒྱུ་པམས་པ་པན།
 ཏུ་ལའི་ཆ་མས། སྒྱི་པོ་ ༡༠༤༩ ཆ་བ་བཟུང་
 པའི་ཆོས་ཉིར་དུག། པོ་དོ་པ་པོ་ ༡༩༤
 ཆ་ལྷུག་ཆ་པ་དུག་པའི་ཆོས་ཉིར་ལྷ་
 བཟང་པོ་ལ།

དང་ཕྱིར་རྒྱན་ཐུང་དུ་ཡོང་གྱུ་ང་ཚོས་གསལ་བོར་མཐོང་ག་ཤིས། གྲོས་
 མཐུན་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཞིག་མིན་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། ངའི་མི་མང་ལ་དེ་
 བས་ཐུག་པའི་དགའ་ངལ་མི་འབྱུང་ཆེད་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་གྲོས་
 མཐུན་དེར་ཆ་འདོག་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་ཐུང་། འོན་ཀྱང་གྲོས་མཐུན་དེའི་
 ཉང་གི་དོན་ཚན་ནམས་དེ་ཞིག་པར་ངན་གཡོ་འི་སྐྱུ་འབག་གི་དགོས་པ་ན་
 ཅས་ལ་བརྟེན་རིམ་པས་དོན་ཚན་ཆང་མར་སྐྱུ་མི་ཁྲི་རང་ཚོས་མ་གནས་...
 པར་བདུལ་བ་ཤིགས་བྱས་པ་དེ། །དེ་རྗེས་པོད་ནང་ན་ཅང་ཐབས་རྒྱགས་
 ཐུང་པའི་གནས་ཚུལ་ནམས་སྐྱུ་མི་ཁྲི་མས་དོན་མཁས་པས་བརྟེན་པའི་
 ལྷན་ཞུའི་ནང་ཞིབ་ཆ་འཁོད་ཡོད་འདུག །དེའི་འདིའི་ནང་ངོས་ནས་ང་ཚོ་
 བོད་མི་ཚོའི་མི་ཚེ་སྤྱིལ་སྤངས་སྒྲོར་སྤོན་ཐབས་བྱས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་
 གནས་ཚུལ་ཐུག་པོ་ཞིག་གིས་མཆུག་བསྐྱས་པ་དེ། །ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 འགོ་སྤངས་སྐྱབ་བྱ་མ་ཤེས་ན་སྐྱས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རི་བཞིན་ཤེས་
 པ་དགའ་བས་དེའི་འདིའི་མཐོ་མཆུག་དུ་ནང་པ་སངས་སྐྱུ་མི་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་
 བའི་ལྷས་པ་གསལ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་མི་ཚོ་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་ནས་པདེ་པའི་སར་
 བཤོད་པའི་དོན་དམ་གྱི་འཕམ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཡང་སྒྲོ་ཅས་ཞིག་བརྟེན་ཅིས་...
 ཡོད། །རང་གི་ཕེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་པ་དང་། རི་སྒྲིང་པའི་ཚོས་
 ཀྱན་རྗེན་པར་གཞིགས་པའི་མཐུ་ལས་སྒྲུང་དོར་མ་འབྱུལ་བར་སྤོན་པའི་...
 སངས་སྐྱུ་མི་ཚོས་ཐོག་མར་གསུངས་ཤིང་། ང་ཚོའི་མི་རབས་འདིར་སྐྱུ་
 གར་གྱི་སྒྲོལ་དཔོན་གཙོ་བོ་མཆོ་རྒྱལ་ལྷན་རྒྱུན་ལག་ལེན་གནང་པའི་འཚོ་
 མེད་ཞི་བའི་འཕམ་དེར་ཞུགས་པའི་རྗེས་འཆུག་པ་ཞིག་སྐྱབ་ཡིན་པར་བརྟེན།
 ང་ཚོའི་རང་དབང་སྐྱུ་མ་ཆེད་མཚན་ཆར་པེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེར་ཐོག་མ་ནས་
 ངོ་སྐྱོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མཚན་ཆའི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་ཚོས་དང་མི་

ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ཐུབ་དང་ཕུམས་བརྩེ་སྤྲོད་པའི་འཇམ་གླིང་གི་མར་
ཅོ་མ་རྒྱམས་ལ་བྱ་འཁོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དང་པོ།   སོ་ནམ་པའི་ཡུ།

[illegible]

ལྷན་པ་དེ་མཆོག་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ས་ཆ་མཐོན་
པོ་དེ་མང་ལྷན་ལྷན་ཞིག་གི་ཕྱིར་པ་ཆགས་ཏེ། ཉེ་བཟོར་དུ་བྱོར་དང་། ལྷན་
མོགས་བྱི་ཞིང་ག་མང་བོ་དང་། མང་ལྷན་དེའི་གཡས་གཡོན་རེ་དང་།
ཅ། ཉམས་ཚུལ་བྱིས་ཁེངས་ནས་ཡོད་པ་རེད།

ཡུལ་གསལ་དེའི་རྩོམ་རིམ་གཞན་ལས་མཐོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་

མིང་ལ་ཨ་མས་སྒྲེ་རི་ཟེད། ལུལ་མི་ཚོས་རི་གནས་ལ་གཞུག་མཐན་ཡང་
 ཟེར་ཞིང་། རི་དེར་ལུལ་ལྷ་གནས་པར་གྲགས། རི་སྒྲོད་ལ་ཤིང་ནགས་
 དང་། དེའི་ཐོད་དུ་སྤང་རི། དེའི་ཅེར་བྲག་རི། ཡང་ཅེར་གངས་སྒན་བྱ་
 ཡོད་ཅིང་། གངས་དེ་དབྱར་དུས་སྤྱད་མ་བཅུ་པར་གཏན་དུ་གནས་ཡོང་།
 རི་དེའི་བྱང་ལ་ཤུག་པ་དང་། ཁམ་སྒོང་། ལྷང་ཁ། སེ་འབྲུའི་རིགས་སོར་
 ཤིང་འབྲས་ཀྱི་སྒོང་པོ་མང་པོ་དང་། མེ་དོག་རྒྱི་ངད་ལྷན་པ་མང་པོ་ཡོད་
 ཁང་། བྲག་ཡོགས་ནས་ཚུ་རྒྱུད་རྒྱུང་བབ་པས་མཛེས་ཤིང་། ལུལ་དེར་
 བྱ་དང་། བྱིལ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། རི་དྲགས་ལུ་བ། ཀྱང་། སྒྲེལ་དང་། གཅན་
 གཟན་གཟིག་དོམ། ལུ་མོ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོ་འི་ལུལ་མི་མང་ཆེ་
 བ་དང་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཚོ་མ་བྱས་སྐྱབས་རི་དྲགས་ནམས་
 ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་པར་བག་ཐེབས་སུ་སྒྲོད་པ་རེད། རང་བྱུང་བཞོན་
 པས་མཛེས་པའི་བྱང་པ་དེའི་དབྱས་སུ་ཀམ་ཤར་ཅོང་རི་ཁྲོད་ཅས་པོད་ཀྱི་
 ཚོས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དཞོན་པ་དེ་
 ཀམ་པ་སྒྲ་སྒྲེ་བཞི་པ་རོལ་པའི་དྲོ་རྩེས་ཕྱག་བདུམ་པ་རེད། ཀམ་པ་ནི་
 པོད་ནང་ཆུ་མའི་ཡང་སྤྲོད་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། དཞོན་པ་
 དེར་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་ཆེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སངས་སྐུས་ཀྱི་...
 ཚོས་སྒོར་ཐོག་མང་གཞུགས་གནང་མཛད་པ་རེད། དེའི་སྒྲོད་ལ་དཞོན་པ་
 གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་མིང་ལ་ཨ་མ་མདོ་བྱ་བྱང་དཞོན་ཟེད། དཞོན་སྐུབ་
 རི་ལ་བདེན་དེ་ཡོད་པས་ཆགས་སྤངས་མཛེས་ཤིང་། དཞོན་པའི་ཡང་ཐོག་
 དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཐིབས་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོད་པ་དེ་
 རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་བརྒྱན་པ་སོགས་ཡོད་གཤིས།
 དཞོན་པ་དེ་དབྱིབས་བཞོན་མཛེས་ཤིང་བརྒྱན་ཆགས་ཅན་ཞིག་དུ་མ་ཟད།

ལྷ་གཞུང་ལྷ་གས་དེན་མང་བས་ལུང་བ་དེདི་ནང་ལ་ཅ་མེན་ཞིག་དུའང་ཆར་
 པ་རེད། སྤྱིང་གསེབ་ཀྱི་མི་རྣམས་དང་པའི་དྲུགས་མཚན་གྱིས་ཁང་བ་ཆར་
 མའི་ཐོག་ཁང་དང་ལྷོག་ཡོད། ལྷ་ག་འཛོམ་ནི་སོ་རྣམས་པའི་ས་ཁལ་ཞིག་
 ལྷོ། ཟ་ཆས་གཙོ་བོ་སྤྱོ་སྤྱོ་ཞིག་ཅམ་ལ། ལ། མང། ར། ཆར་ཞེས་པ་
 ལས་གྱིས་པོ་ཐོས་པ་ཞིག་བཅས་རེད། ། ལང་པའི་མི་ཚོ་ལ་ཟ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བསམ་ཚུལ་འདྲ་མཉན་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། ལྷིང་བུང་བཤད་ན། བོད་ཀྱི་
 གནམ་གཤིས་ཤང་ཞིང་། སྤྱོ་ཚོད་ཀྱི་པ་ཟུང་བཅའི་རིང་མང་བོ་མིན་སྤྱབས་
 ལ་མ་ཐོས་པར་ལུས་འཛོ་སྤྱ་མང་ཡོང་མི་ལྷུ་བ་པར་པའི་ན་བོད་ལུལ་དུ་ནང་
 ཚོས་མ་དང་པོར་ནས་ལྷ་གས་སྤྱོད་པོ་མས་གཤིས་དེ་ལྷར་ཡོད། དེ་ལྷར་
 ལ་ཡང་། གཞན་གྱི་སྤྱོད་གཙོ་ཕྱིར་སྤྱོ་བོད་མི་ཚང་མས་འཛེམས་ཐོན་
 ཕྱིར་ཅིང་། རང་གི་ཆེད་དུ་མིན་པར་སྤྱོད་དང་ལུལ་ཟིན་པའི་ལ་ཁྲིམ་ནས་
 ཉེས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྤྱ་མི་ལྷ། སྤྱོད་གཙོ་ཕྱིར་མཁན་བཤད་པ་ཚོར་
 ལྷིག་ཅན་དང་། རིགས་ངན་པ་ཆར་ཅིག་དུ་བཅི་བ་རེད། ། འབྲུ། སྤྱོ་ཞིག་
 འཁྲིལ་འཁྲིལ་རྣམས་ཉེ་ཁལ་སྤྱ་འབྲུམ་དང་། ཟི་མིང་ནང་པར་སྤྱད་དེ། ར།
 ཕྱི་གཤ། རས་སོགས་མཁོ་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཆ། ལྷ་གས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆས་སོགས་
 ཚུར་སྤྱངས་དེ་ཉེ་ཚོར་ཕྱིར། མི་མང་གི་སྤྱོད་ཆས་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆས་མཁོ་
 གཙང་ལྷོ། ཁྲི་གས་བཤས་ལྷ་དང་། ཀོ་པའི་རྣམ་ལུ་རིང་སྤྱོད་ལ། ལུ་བ་
 ལ་སྤྱོ་རང་དམའ་བོ་བཅིངས། ལམ་ལྷག་སྤྱག་སྤྱག་བཞག་ལྷོ། དེ་ནང་མཁོ་
 ཆས་འཛུགས་གི་རེད། བོད་ནང་གང་སང་སྤྱ་བ་སྤྱོད་སྤྱངས་སྤྱོ་ཚོགས་ཡོད་
 ཕྱིར་དམན་རྣམས་ནས་བལ་གྱིས་པོ་ཐོས་པའི་སྤྱ་བ་སྤྱ་ཕུང་མེད་པ་རིང་བོ་
 སྤྱོད་པ་དང་། རས་སམ། སི་ལེགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཕུང་ཚོན་བཤག་ཆེན་བོད་
 འདྲ་ཡང་སྤྱོད་གྱི་རེད། དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་སྤྱབས་ལ་སྤྱོད་དམན་ཚོས་

[illegible]

ཁྱིམ་ཚང་དམར་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་མི་ཉུང་སྟེ་ བོ་འོ་གནས་ཚུལ་
རྣམས་གསལ་བོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས། མི་མང་ཉམ་ཆུང་ཚོ་འི་འཚོ་ཐབས་
འདི་གང་ལེགས་སྤྱོད་ཤིང་བའི་ཐབས་ཤིས་བྱས་པ་ཡིན།

འདི་ཁྱིམ་དེར་ནང་མི་མང་བོ་ཡོད། དེ་ཡང་། གཅིན་བོ་གཞི་དང་།
གཅིན་མོ་གཞིས་ཡོད། ང་ཚོ་ཡོད་ཀྱང་གཞིན་ཁྱེད་པར་ཆེན་བོ་ཡོད་
ཅིང་། འདི་སྒྲིབ་མང་ཆུ་ཐུག་བཅུ་དྲུག་འབྲུལ་སྟེ་གྲང་། དགུ་ཆུང་དུས་ནས་
ཤོངས་འདུག །ནང་མི་ཚང་མ་མཚན་བཅའི་འབྲེལ་བ་དམ་བོ་ཡོད། འདི་
མ་བྱས་སྒྲིབ་རྩེ་ལེགས་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། ཆུང་ལངས་བོ་ཞིག་གྲང་
དེ། ཡིན་ནའང་ཆུང་དྲུག་རིང་བོ་མེ་ལྡོད། ཁྱིམ་གཞུགས་རིང་སྟོབས་
ལྡན་ཞིག་མིན་ལ། ཡོད་དུས་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་
སྤྱད་བོ་དང་། སྤྱད་བོ་ཞིག་དེ། ལྷག་པར་དེ་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་ལྟ་བུ་དེ་
དེལ་མང་བོ་ཞིན་གྱི་དེ། ད་བཞིན་དེ་དེལ་འདེབས་བསྐྱུག་ལ་མཁས་
ཤིང་། བཅོས་ཐབས་ལ་ཡང་མཁས་པོ་ཡོད། འདི་ཨ་མ་བུ་མས་སེམས་
ཆེན་བོ་ཞིག་ལྟེ། ཚང་མར་ཕན་སེམས་བྱེད་ཅིང་། དཔེར་ན། མི་གཞན་
བགྲུས་སྒྲིམ་གྱིས་ཉེན་བཞིག་ཡོད་ན་རང་གི་ཕྱོ་ཆས་རྣམས་གནང་སྟེ་རང་
ཉིད་ཕྱོ་ཁས་པར་བཟུང་གི་དེ། སྤྱད་དུ་ནང་མི་ཚོ་འི་འགོ་འཁྲིད་བྱམས་
བཅའི་རང་ནས་གནང་བ་དེ། ཁྱིམ་མི་ཚང་མར་འདིས་བདེ་བོ་དང་།
བསམ་སྟོན་གྱི་ཆེན་པོ་གཤོང་མཁན་ཞིག་ལྟེ། དེད་རང་དུ་ལའི་སྒྲིམ་འདི་ངོས་
འདོན་བྱས་ཆེས་ཁོང་གིས་སྤྱུག་གུ་གཞན་རྣམས་ལ་སྟོབ་སྟོང་ཡག་བོ་ཞིག་
སྟོན་གྱི་དཔེ་མས་བསམ་པ་གྱི་འགན་བཞེས་གནང་བ་དེ།

ང་ཚོ་འཚོ་བསྐྱེད་ལྟེངས་གྱི་ཁེ་བོ་སོ་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་། ཉ་དང་།
བསྐྱུགས་སོ་ཁས་ཀྱང་གསོ་ཉར་དང་། ཚལ་ཞང་ཡང་འདེབས་ལས་བྱེད།

ཉིད་བདེ་ཞིང་ལས་བྱེད་མི་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཀ་མང་ཆེ་བ་ནང་མི་རང་།
གིས་བྱུང་ཅིང་། རྩོན་དཔྱིད་ཞིང་འདྲིམས་བ་དང་། བཅས་མང་སྐབས་
ཉིན་གསེང་རིང་ཕྱི་ནས་མི་ལ་ནས ལ་བར་ལས་མང་གྲས་དེ་གྲུང་སྒྲོད་
ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་འོ་ཁྱོད་ནང་བྱིས་ཚང་བཞུན་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་ཁག་པོ་
ཡོད་ན་མང་ཆུང་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སྒྲུབ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།
དེ་དང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབས་སེ་ཞིང་ལས་
མང་ཐེབས་དེ་ཞིང་ལས་བཞུང་སྐབས། ཞིང་གི་མཐུན་ལ་རྒྱལ་པ་ཞིག་དུ་
ཉི་མ་དུང་བསྐྱར་སྒྲེ་དེའི་བསལ་གྱིང་འོག་ལ་བཞུན་ཏེ་ཉལ་འཆུག་གི་ཡོད།
ང་ཚོ་འོ་ཁྱོད་ཁང་པ་དེ་གྲུབ་ཞེ་ཤོད་གཅིག་མ་དཀྱིལ་དུ་དེ་གཅུལ་དང་
ཅིག་མཆོང་ལ་དོད་དང་། ཐོད་ཆར་སོ་སོ་གིས་བརྒྱབ་ཡོད། ཐོག་ཁའི་
མཐུན་ལ་གཟུ་ཅིའི་པ་བད་དང་རྒྱལ་སྒྲོ་ཕྱི་པའི་ཁ་སྒྲོ་དེས་སྒྲུ་ཨ་མས་སྒྲུ་
རིང་བསྐྱར་ཅིང་། ཐོད་ཀྱི་ལུགས་སྒྲུབ་ལྟར་མདུན་སྒྲོའི་ཐོད་དུ་མདུང་དང་
དང་། དོ་གཅུལ་དཀྱིལ་དུ་དང་ཆེན་རིང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཁང་རྒྱལ་ལ་
དྲ་ལ། བ་ལ། སྒྲོ་ཁང་འདྲིམས་བྱི་ཞིག་བདགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཁང་
བའི་ནང་གཞན་དག་གང་བྱུང་མི་ཡོང་བའི་བྱུང་རེད།

བ་སྐྱབས་བརྒྱད་དང་། མཛོ་མོ་བདུན་ཡོད། མཛོ་མོ་ཞེས་བ་གཡག་
དང་། བ་སྐྱབས་འདྲེས་བ་རེད། གཡག་ཅེས་བ་ཐོ་མིང་དང་། མོ་ལ་
འབྲི་ཟེམ། སྒྲོ་སྐྱབས་ཀྱི་འོ་མ་སྐྱེད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛོ་གནང་མཛོད་ཅིང་།
དེས་གོམ་བ་རྒྱལ་གེས་སྐབས་ཐོར་བ་འབྱེད་དེ་ཨ་མ་ལགས་འོ་མ་བཞོ་
བའི་སར་འགྲོ་ཞིང་། དེར་མཛོ་མོ་འོ་འོ་མ་བཞོས་མ་ཐག་པ་ཚ་ཐོར་གནང་
གི་ཡོད། དུ་མོ་ཡོད་སར་སྒྲོ་ང་ལེན་བར་གཏོང་གནང་གི་ཡོད་པ་སོགས་
དྲན་སོས་ཀྱི་འདུག ། དེས་བྱིས་བྱ་ནང་བཞུན་གནང་གཡལ་འཛོགས་དེ་བྱ་

མཉུན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་མེད་ཀྱི་འདུག།

ང་ཚོ་དེ་ནང་མི་ཆེ་མེད་ཀྱི་མཉུན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལྟར་འདྲི་བ་
འདུས་ཤིག་ཡིན་ནའང་དགའ་བོ་དེ་ངང་ནས་སྒྲོ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་མཉུན་པོ་
དེ་ནི་དུ་ཡང་མཉུན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། ཁྱེད་
གིས་ཤོད་ནང་སྤྱོད་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་ཁྱེད་ཀྱི་མཉུན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་
ཁྱེད་གི་དུས་མཉུན་པོ་ཡང་ཤོད་ཅེས་བཤད་དུ་རང་བཙན་ཡིན་པ་ཞིག་.....
བཅོས་གནང་བ་མ་ཟད། མི་དམངས་ལ་ཡང་ཀུས་ཡོང་ཐབས་ཀྱང་གནང་
བ་དེད། ང་ཚོ་ཡོད་ས་ཤར་སྒྲོགས་ཀྱི་ས་ཁྱེད་དེ་ཀྱན་གཤིས་སྤྱོད་དབང་
ཤོག་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱེད་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱེད་ཀུས་ཤིག་ས་གནས་དེར་ཡོ་
གཅིག་མིན་ཅིང་བཞུགས་སྐབས་མི་མང་དེ་ཚོར་ཁྱེད་གི་བྱིན་ཀུས་ཐད་ཀར་
ཐོབ་ཡོད་པ་ཡིན།

དམ་པ་གང་དེས་ཤོད་མི་མང་ལ་གནང་བའི་གསུང་བཤད་ཅིག་གི་ནང་
ལ། ངོས་ལ་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་འཁུར་ཐོག་དུ་བབས་པ་ན། རང་ཉིད་དཔ་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཤོད་བཟུང་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ཉིན་མཚན་སེམས་
འཁུར་སྤྱོད་བས་ནོན་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ཀུས་ཐབས། ཚལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཐབས། ཚལ་འབངས་བདེ་བར་ངལ་འཚོ་ཐབས་ལྷག་པས་མ་དུང་ཤོས་...
གཞུང་བསྐྱར་སྤྱོད་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཅུལ་སྐྱུགས་བཟུང་སྤྱོད་ཀུས་ཀུས་ཀྱི་འདུག
ཅིང་། ཁྱེད་གིས་དགོངས་བཞིན་དེ་ལྟར་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཤོད་མི་
ཆེས་ཞི་བདེ་དང་། ཡར་ཀུས། དགའ་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་རིང་པོ་ཞིག་
འགོ་ཚུགས་པ་བྱུང་། ཡང་གསུངས་གསལ། ཚུ་སྐྱེད་ནས་དུ་ཚུ་སྐྱེད་པར་
བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིད་དུ་བདེ་སྤྱོད་ཚོར་ཐུན་ཀྱི་དཔལ་གསར་དུ་བཞུན་པས་
མཚོག་དམན་ཚང་མས་དགའ་བདེར་ཅི་དགའ་ཡོངས་སྤྱོད་ཐབས་ཐབས་སྤྱོད་

ཆོས་པ་འདིས་མཚན་ཞེས་བཀའ་གནང་འདུག།

དོན་གྱི་ཆ་བྱ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོ་ཕུབ་བསྟན་གྱི་མཚོ་སྐྱ་མ་ངན་ལས་
འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བོད་ནང་ཁྱབ་སྐབས་མི་མང་ཚང་མ་སེམས་སྒྲུག
ཅད་མེད་པ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་པར། ང་ཚོ་འི་གྲོང་གསེབ་ལ་གསར་
འགྱུར་སྒྲེ་བོ་མི་སྟན་པ་བསྐྱམས་ཐེབས་མཁན་འདི་པ་ཀན་ཡིན་འདུག།
ཁོང་སྐྱ་འབྲུག་ལ་ཐེབས་དུས་དགོན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་གསན་པ་དེ་དག་གྱུ་
དཔར་གོང་མ་སྐྱ་ཐོང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་། ཡར་
རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལ་མཛད་འདུའང་ཆེན་པོ་བཞེས་ཡོད་སྟབས་བོད་མི་ནམས་ནས་
བཀའ་དྲིན་རྩིས་དཔེ་གིས་དམིགས་བསལ་བུས་བདུད་ཆེད་དུ་གསེར་སྤོང་
ཆེ་བ་ཞིག་བཞེངས་སྐྱོལ་བཅད་དེ། སྤོན་གྱི་གནད་སྟོན་དང་མཐུན་པའི་
གསེར་སྤོང་ཞིག་བོད་ཀྱི་གྱལ་ས་སྐྱ་སའི་བོ་དུ་ལའི་མོ་གྲང་ནང་གསར་
བཞེངས་བྱས།

དུ་ལའི་ཁྱ་མ་སྐྱ་ཐོང་བཅུ་གསུམ་པ་དགོངས་པ་རྩོགས་རྩིས་དེའི་ཡང་
སྤྱིད་བཅད་འཛོལ་སྒོར། དུ་ལའི་ཁྱ་མ་སྐྱ་ཐོང་བཅུ་གསུམ་པ་ཡང་དེའི་
གོང་མའི་ཡང་སྤྱིད་ཅིག་སྟེ། དུ་ལའི་ཁྱ་མ་སྐྱ་ཐོང་དང་བོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༡
ནང་འབྱུངས་གིང་། འབགས་པ་ཕུགས་རྩི་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པར་དམ་བཅས་དེ་སྒྲུལ་བའི་རོལ་གར་རིམ་བས་ཡང་སྤྱིད་དུ་ཕྱོན་པ་
ཞིག་དེ།

དུ་ལའི་ཁྱ་མ་ཡང་སྤྱིད་མ་རྩིད་པར་དང་། སྐྱ་ན་མ་སོན་པར་གྱུ་
ཚབ་ཅིག་ལྷལ་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ནས་བསྐོ་བཞག་ཕྱིད་ཅིང་། དེ་ནས་
སྤར་གྱི་ཚུལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྤྱིད་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡོད་མེད་
སྐྱ་ཁྱ་མཁས་པ་ཚད་ལྡན་ནམས་ལ་ལྷུང་བདག་ཀྱིས་དེ། དེའི་སྐབས་སྐྱ་ས་

[illegible]

གཤམ་ཆུམ་དེ་ཤེས་འཇུག་ཡང་ཐུང་འཆོལ་མི་གཉིས་དང་། གཤམ་ག་
པོ་གཅིག་བཅས་ཀྱིས་དཔོན་པ་དེའི་ལས་ཕྱིན་གཉིས་ལས་ལྷན་སྲུབ་མྱིན་
དེ་པར་པ་དེར་བསྐྱོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་འགོ་འཁྲིད་ལྟེ་པ་མི་
ར་ནང་གདོང་གེུ་ཆར་རིན་པོ་ཆ་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་གིས་གཤམ་གཤམ་པོ་འི་ཁྲལ་
དང་། ཆེ་ཕྱད་ཆོ་བ་ཟང་ཆོ་དཔར་ནས་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་ཁྲལ་གྱིས་ཕྱོད་ཆས་
ཀྱང་ངོ་གཤམ་ག་བཅས་དེ་བསྐྱོད་འཁོད་བྱས། ཁོང་ཚོ་ཁང་པའི་རྒྱལ་སྐྱོའི་
འཁྲིས་སྲུབ་འབྱེད་སྐབས་འདི་པ་མ་ཆོས་དེ་ཐོད་ངོ་མ་གསུམ་སྐབས་ཆོ་བ་ཟང་
ཞེས་པ་དེ་ཁོང་ཚོའི་འགོ་འཁྲིད་རེད་དཔོན་པ་དེ་ནང་དུ་འཁྲིད་ཐེབས།

[illegible]

གོང་མའི་ཡིན་པའི་མེད་པ་དེ་ངས་སྒྲུབ་སྟེ་སྟེང་གྱོད་འདུག་ཅིང་། དེ་རྗེས་
 མེད་པ་མེད་པོ་གཉིས་འབྱེད་ནས་བདག་དབྱུང་བྱེད་སྐབས་གོང་བཞིན་ལོས་...
 འཛིན་པ་དང་། དེ་རྗེས་ར་མ་ཅ་ཅུང་པ་ལྟུང་དབང་སྐྱོང་གོང་མའི་སྐྱོང་བདུན་
 པར་སྐྱོད་བདུན་གནད་བྱེད་གཅིག་དང་། ཆེ་བ་རམ་འཛུང་ལ་གསེར་གྱི་ཚབ་
 ཅི་དང་། རྒྱན་ཅ་མཛོས་པོ་བཛོས་པ་གཅིག་བཅས་གཉིས་འབྱེད་བྱུང་བ་ནས་
 དས་ཅུང་བདེ་གཤམས་དེ་ཞལ་འདོན་སྐབས་དགོཔ་ལྟངས་ལྟར་དགོཔ་སྟེ།
 དེ་ནས་འཁར་རྒྱལ་གཉིས་སྒྲུང་བྱུང་བ་ནས་འཁར་རྒྱལ་རྒྱས་མ་དེར་འཁར་
 ནས་ཕུད་ཅེས་ཉར་བརྟམས་བྱས་དེ་དེ་ནས་དྲུ་ལའི་སྐྱ་མའི་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུབ་སྟེ་
 འདུག །ངས་འཁར་རྒྱལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱས་པར་ཁོང་ཆོས་བསམ་སྒྲེག་དོང་...
 སྐབས་འཁར་རྒྱལ་རྒྱས་མ་དེ་ཡང་སྐབས་ཤིག་ལ་ལྟུང་དབང་གོང་མས་
 བསྐྱམས་རྗེས་སྐྱ་མ་གཞན་ཞིག་ལ་སྐྱུལ། དེས་ཀྱང་ཀུའུ་ཅང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 གནད་བ་སོགས་ཤེས། བདག་དབྱུང་དེ་ནས་སྐབས་རྗེས་ཁོང་ཆོས་ཡང་སྤྱད་
 རྒྱུད་པར་ཡིད་ཆེས་ཆེ་ཅུ་ཕྱིན་པ་དེ། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་མཆོག་གཞིགས་ཡི་གེ་
 གསུམ་པོ་དེ་ལའང་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ཅུལ་ནི། ཡི་གེ་དང་གོ། ཨ་ནི་ཨ་
 མདོ་ཞེས་ཕུལ་མིང་དང་། ཀ་ནི་སྐྱུ་འབྱམ་ཞེས་པ་དེའི་ཁྲལ་དགོན་པ་ཆེ་
 ཤོས་དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཀ་མ་ ཡི་གེ་གཉིས་པོ་
 དེ་གོང་གསལ་གྱི་རིའི་སྟེང་དུ་ཡིད་པའི་ཀ་མ་རེལ་པའི་རྟོ་རྗེའི་དགོན་པ་...
 དེའི་དྲགས་མཆོན་ཡིན་གྱི་དེ།

དྲུ་ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱུ་མེད་པུ་གསུམ་པ་རྒྱ་ནག་ནས་ཐེབས་སྐབས་ཀ་མ་
 པ་རེལ་པའི་རྟོ་རྗེའི་དགོན་པ་དེའི་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་ནས་གདན་ཉུག་པུང་སྟེ་དགོན་
 པ་དེར་བཞུགས་པར་བདེན་ནས་ཁོང་ཆོས་གལ་ཆེན་པ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་
 དེ། དེའི་སྐབས་གོང་གསལ་དེའི་མི་ནམས་ནས་དྲུ་ལའི་སྐྱ་མར་བྱས་

གྱུ་ནག་བརྒྱད་གསུམ་དང་གོད་ཀྱི་དེ་ཡང་གསུམ་བུ་གྱུར་བྱེད་སྟེ་
 གྱིས་པོད་ལ་བར་མི་ཆེད་བཅུད་གིས་གོ་བསྐྱུར་བྱས་པར་སྤྱིར་ལན་འབྱོར་
 མ་ཐུབ་པར་ཁྲ་བ་མང་པོ་འབྱོར་ཞིང་། ཡང་སྤྱིད་བཅུད་གཅིད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་
 ཉམས། མ་སྤྱི་བཅུད་གི་འཕྲོས་མོལ་ཐག་གཅིད་མ་ཟེན་བར་ལོ་གཉིས་མ་
 ཟེན་ཅམ་འབྱོར་འདུག།

དེ་སྒོར་མ་སྤྱི་བཅུད་གིས་ཇི་འདྲ་བྱས་ཡོང་སྟེ་མ་པའི་འཛིགས་སྐྱུར་
 དང་། པོད་ལ་དཔོན་འབངས་ཆང་མའི་སར་དོས་འཛིན་བྱ་བྱུ་བསྐྱུར་
 ལྟམས་གསུམ་བུ་ཆེན་པོ་བྱས་དེ། ཡང་སྤྱིད་འཛོལ་མི་ཁྲ་ལ། དཔོན་ཁག་
 ཆོ་འི་ཡིད་ཆེས་དེ་དཔེ་ས་མ་ཆོ་ལའང་བཤད་པ་མ་བྱུང་བས། ཁོང་ཆོ་
 གྱུར་རིང་སྤྱུག་སྤོད་བྱས་ཀྱང་ས་མ་ཆོས་ར་པོད་ཀྱི་ཁྲ་མ་མཐོ་ཤོས་གིག་
 གི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་པ་དེ་ཀྱང་དཔོངས་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ལོ་ན་སོན་
 ལྟམས་ཨ་མ་ལགས་ནས་ང་མ་སྤྱིས་གོང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དྲགས་...
 མཆན་བྱུར་བར་ཅན་འགའ་གས་བྱུང་གསུང་གི་འདུག། ཁོད་ནང་སྤྱིར་
 བཅུད་གི་སེམས་ལ་ནམ་དུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན།
 ཁྲ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྐྱ་སྐྱེ་འཁྱུངས་སའི་ཡུལ་དེར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་...
 ཡོང་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་ལྟར། ང་མ་སྤྱིས་པའི་གོང་ལོ་བཞིའི་རིང་ལ་ལྷག་
 འཛོར་ཡུང་བའི་སྟོན་འབྲས་ལ་སན་སེར་དང་། ཐན་བས་ལོ་ཉེས་བྱུང་བ་
 དེ་ལ་ཡུལ་མི་ཆོས་ལོ་ཉེས་འབྱུང་སྐྱེད་སྤྱེད་སྤྱེ་སྤྱུལ་ཞིག་ཡུལ་དེར་ཡོང་
 ལྟམས་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་སྐྱོང་ཞིང་། ལྷག་པར་དཔེ་ནང་དེར་ནང་མི་ཆོས་
 ཅ་ཆེར་བརྗོད་པའི་དེ་བོང་དང་། བ་སྤྱི་མང་པོ་གི་བ་སོགས་ནང་མི་ཆོར་
 དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། ངའི་ས་ཡིས་དེ་ཆོ་གི་བའི་གྱུ་མཆན་
 ཤོས་ཀྱི་མེད་ཆོད། ང་མ་སྤྱིས་པའི་ཁྲ་བ་གཉིས་ཅམ་གོང་ས་ཁན་བསྐྱུར་

དེ་གཞིར་ས་ནས་བཞེང་མ་ལུང་བར་ཡོད་པ་ལ། ར་སྐྱེས་པའི་ཞོར་པ་དེར་
 རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་གཞི་མེད་པར་ཡང་བཞེངས་ནས་ནང་གི་མཆོད་གཞི་མས་
 མདུན་མཆོད་མེ་སོགས་འབྲུལ་གནང་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་མས་དེ་རྒྱུན་ལྔ་པ་
 སར་བཞུགས་པ་དེ་ལས་ཀ་མ་རྒྱུད་པར་ལྔ་པ་བ་འདྲ་གསུང་སྐབས། ས་
 དམ་པས་ང་འདྲུག་འདྲུག་གསུངས་ཏེ། བཅས་པའི་བྱེད་དེ་བྱ་ཡིན་ན་གྲུ་བ་
 བཟོ་དགོས་གསུངས་འདྲུག། ཁ་སྐྱ་མཉམ་དང་གོ་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་ང་
 དགོན་པའི་ནང་དུ་བཞག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་ང་ལོ་གསུམ་ཙམ་སྐྱེས་
 ཡོད། ཐོག་མར་ས་མ་ནས་ཁ་བྲལ་བར་བརྟེན་ང་རྒྱུད་པོ་རང་མ་བྱུང་།
 རའི་གཅིན་པོ་གན་བ་ལུང་བསྐྱར་འཛིགས་མེད་ཞོར་བྱ་དང་། གཅིན་པོ་
 གསུམ་པ་རྩོ་བཟང་བསམ་གཏན་ལོ་ ༥ ལ་སྐྱེས་པ་གཉིས་དགོན་པར་
 ཡོད་ལུས་ཐོག་ རྩོ་བཟང་བསམ་གཏན་སྐྱོབ་སྐྱོང་འགོ་རྒྱུགས་དེ་དགོ་གན་
 སར་ཡོད་སྐབས་ང་ལ་ཅེད་མོ་ཅེ་རོགས་མེད་བས། རས་རྩོ་བཟང་བསམ་
 གཏན་སྐྱོབ་སྐྱོང་བྱེད་སའི་རྩོ་འགག་དེར་སྐྱུག་བསྐྱར་དེ་སྐབས་དེ་དགོ་གན་
 གྱིས་མ་གཞིགས་པར་ཡོང་བའི་སེང་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེས་པ་སོར་
 ད་ལྟ་ཡང་དུན་པ་སོས་ཀྱི་འདྲུག། དགོ་གན་ཙེ་པོ་ཡིན་སྐབས་བསམ་གཏན་
 རྩོབ་ལུན་དེའི་རིང་ཅེད་རོགས་ལ་ཡོང་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ར་རྩོར་ཨ་ཞང་ཞིག་ཡོད་དེ། རས་རྩོ་འབྱོར་གྱིས་བརྗོད་གྲུ་ལ། ཨ་
 ཞང་དེར་རྩོ་བསམ་ང་གཉིས་དགའ་པོ་རང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གིས་རྩེ་
 ལ། ཨ་ཞང་ཁོང་གཏོང་ནག་པོ་དང་། འབྲུམ་ལུང་མང་ཞིང་། སྐར་ལ་
 ཞག་ཅི་བྱུགས་དེ་སྐར་ཀེར་ལངས་ཙན་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། ར་ནག་ཅིང་།
 རྒྱང་ཡང་ལངས་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་གཉིས་ཞེད་སྐྱོང་དང་།
 མ་དགའ་བ་ཙམས་ཅིག་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ལ་སྐྱོང་བ་ཙན་པོ་རྒྱུད་ཅི་བ་

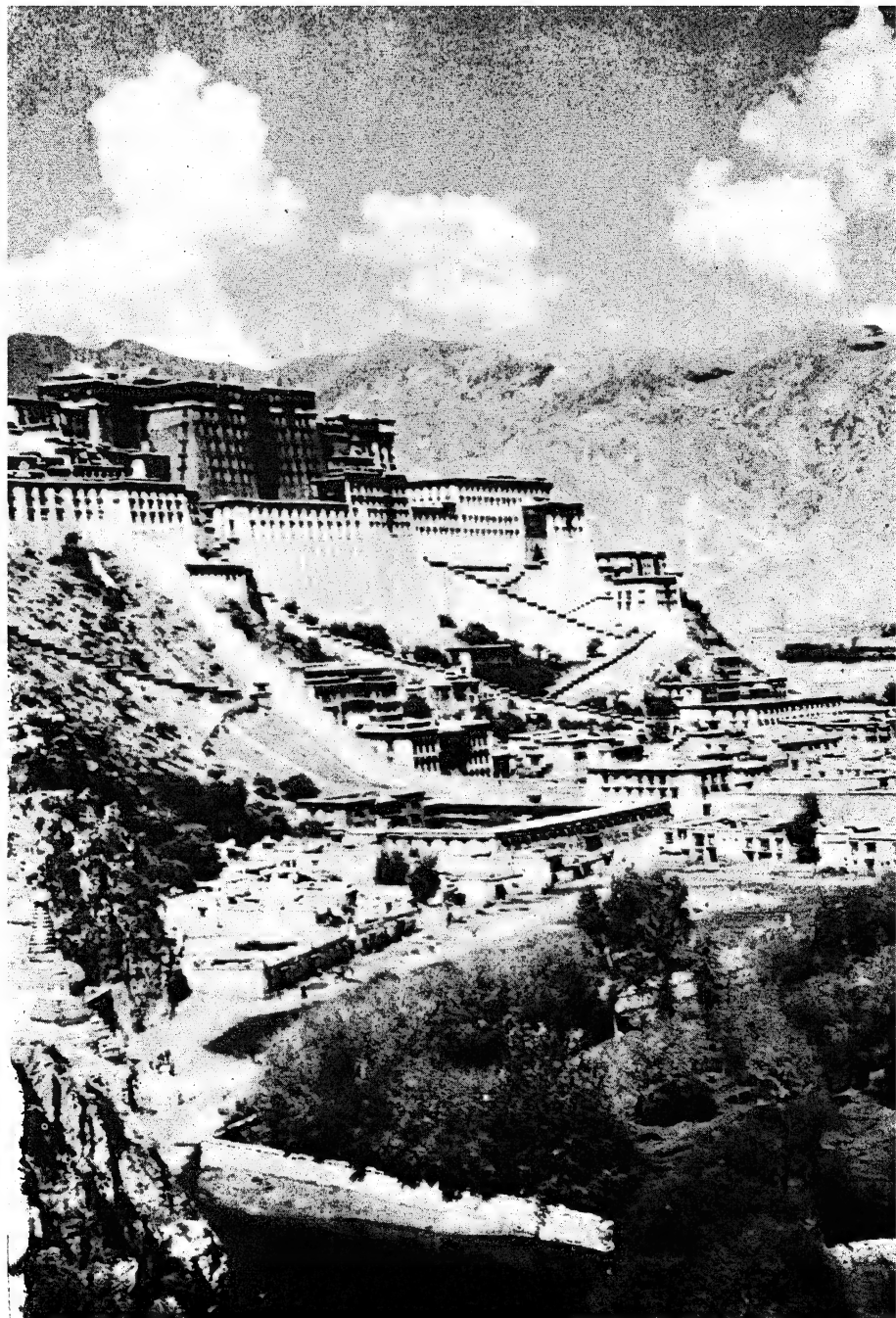
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་དུ་བསྐྱར་གཤིས་སྤོང་བ་མེད་ཀྱིས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དུ་བྱས་་་་
 མེད་པ་གཅིག་དང་། ཁོང་གི་དཔེ་ཆ་ཤོག་ལྷེ་རྒྱལ་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་
 སྐུམ་པ་ལས་དཔེ་ཆ་མེད་ཀྱི་འདུག ཁྱིམ་གཅིག་ཁོང་གི་དཔེ་ཆ་ལྷ་མས་ལས་
 བཟུང་དེ་ཤོག་ལྷེ་འགའ་ཤམ་འཁྱུར་མོང་བར་ཨ་ཞང་རྒྱུང་ལངས་དེ་ལྷ་ན་
 ལྷ་གཅིག་བཟུང་བྱུང་། དེ་འདྲ་ཕྱིད་པའི་སྐབས་ལ་བསམ་གཏན་ར་གཉིས་
 ཁང་པ་ནས་ཤོས་དེ་གྱུར་གསེབ་ལ་ཡིག་བཟུང་ནས་ཨ་ཞང་འཆོལ་དུ་འཇུག་
 གི་ཡོད། དེ་སྐབས་མ་སྤྱ་བཅུང་གིས་ར་ལ་གཏན་ཆེན་པོ་བཞིས་བ་ཡིན་
 ལྷ་མས་ཨ་ཞང་སེམས་ལལ་ཡོད་པ་དེ་དུས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་དེད་
 གཉིས་ཤོས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ར་ཆོ་བཞེད་པའི་སྐབས་ལ་ཆེས་སྤྱ་འབྲེལ་
 བ་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཤོ་བཟུང་གཏན་གཏན་ཡོད་དེ། ད་དུང་དེ་འདྲའི་
 སྐབས་ལ་ར་ཆོ་སྤྱིའི་པོ་བཟོ་ཆེད་ཁོང་གིས་མངར་ཆ་ཤེས་ཀྱིང་ཡང་ཕྱིར་
 གྱི་ཡོད། ལྷིག་ལས་ལག་པོ་ཕྱིད་སྐབས་ཀྱི་རིལ་སྤེར་གྱི་མེད།

ལྷིང་བཅུང་བྱས་ན་དེད་རང་སྤྱུག་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཆོད་དེ་གཅིག་
 ཡུར་སྤོད་དཔེས་བ་སྤྱོད་ཤོས་གིག་རེད། སྐབས་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དགོ་
 བྱ་ན་ནས་བར་བར་ཉར་བ་དང་། གཟན་འོག་བཅུག་ལྷེ་གིང་དོག་སྐམ་
 ཆོན་རིགས་ལྷེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལས་དཔེ་ཆ་མེད་ཀྱི་པོ་འི་སྐབས་ལ་་་་
 དུག་ཤོས་གིག་རེད། གཅེན་མོ་ནས་གསུངས་གསལ། ལས་ཆེད་མོ་འི་
 སྐབས་ཆེད་ཆས་དྲར་བཞེན་དེ་སྤྱིགས་འབྲེའི་ཆུམ་ཕྱིད་གྱི་ཡོད་ཅེས་དཔ་
 གསོས་གཏན་ཆོང་།

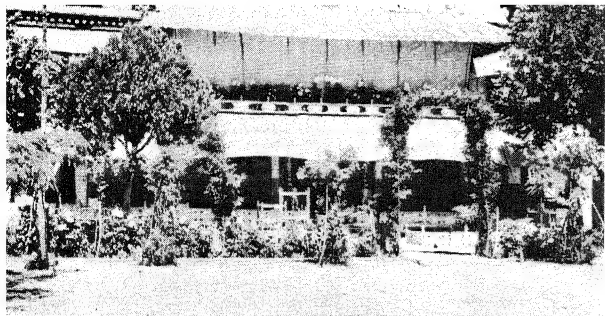
ལྷི་ལོ་༡༩༣༠པོད་ས་ཡོས་ལྷ་ ༦ ཆོས་ཤར་ལ་དེངས་འབྲེལ་གྱིས་
 སྤྱིགས་ཐོན་ཏེ་སྤྱི་དུས་ཆོད་དེ་སྐབས་སོང་། པོད་ཀྱི་སྤྱ་ཆ་བ་ཆོ་ནས་ད་
 ཡང་སྤོང་སྤྱག་སྤྱམ་བཟུ་དེ་སྤྱབ་འཆོལ་མ་ཐུབ་པར་སྤྱ་མེད་ཁ་ཆོང་པ་

[illegible]

6

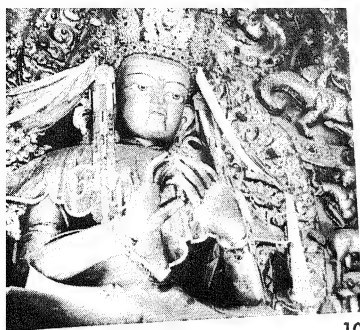
7

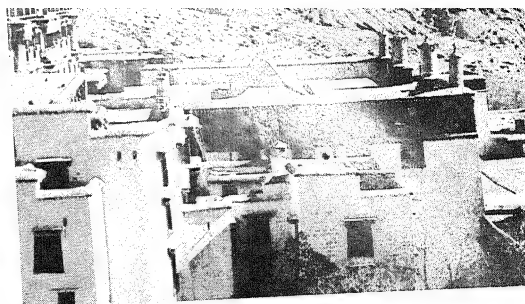
8

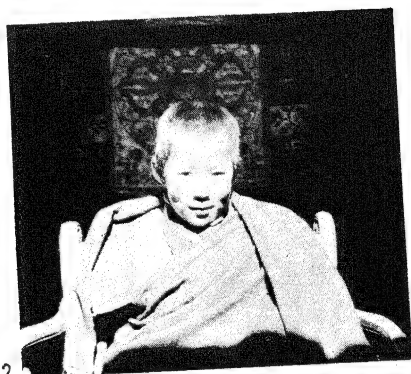
9

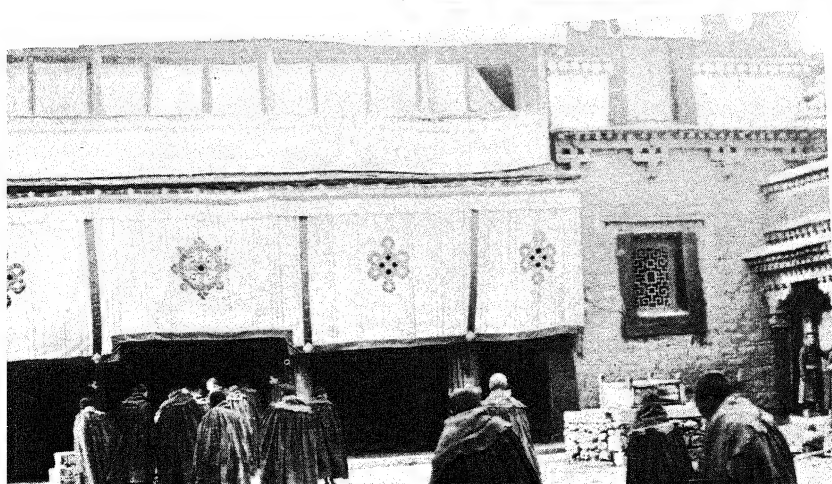
10

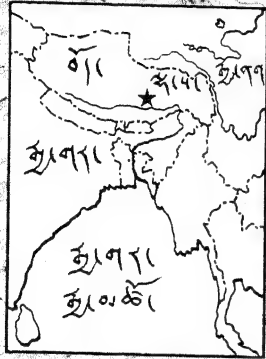
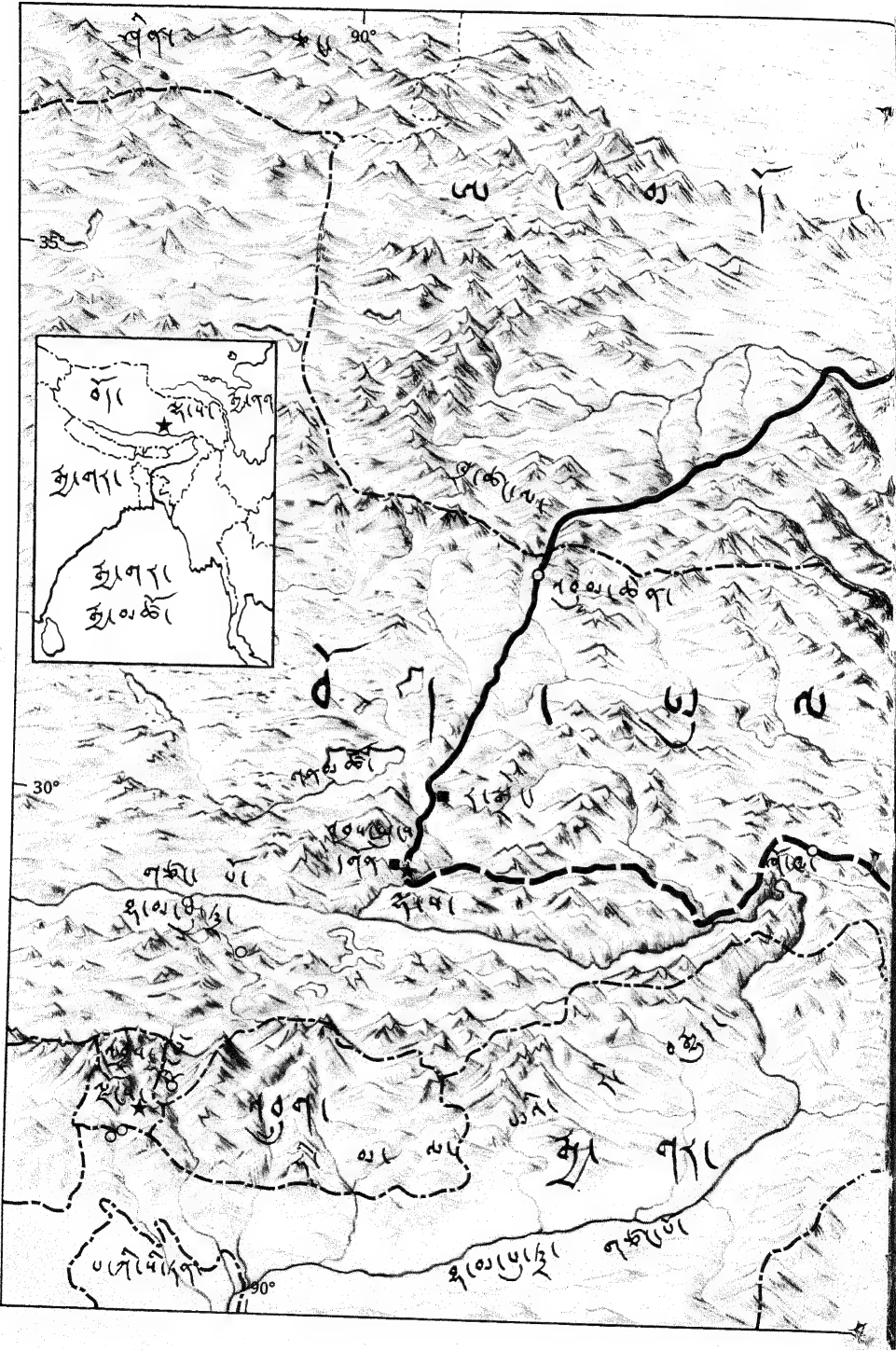
11

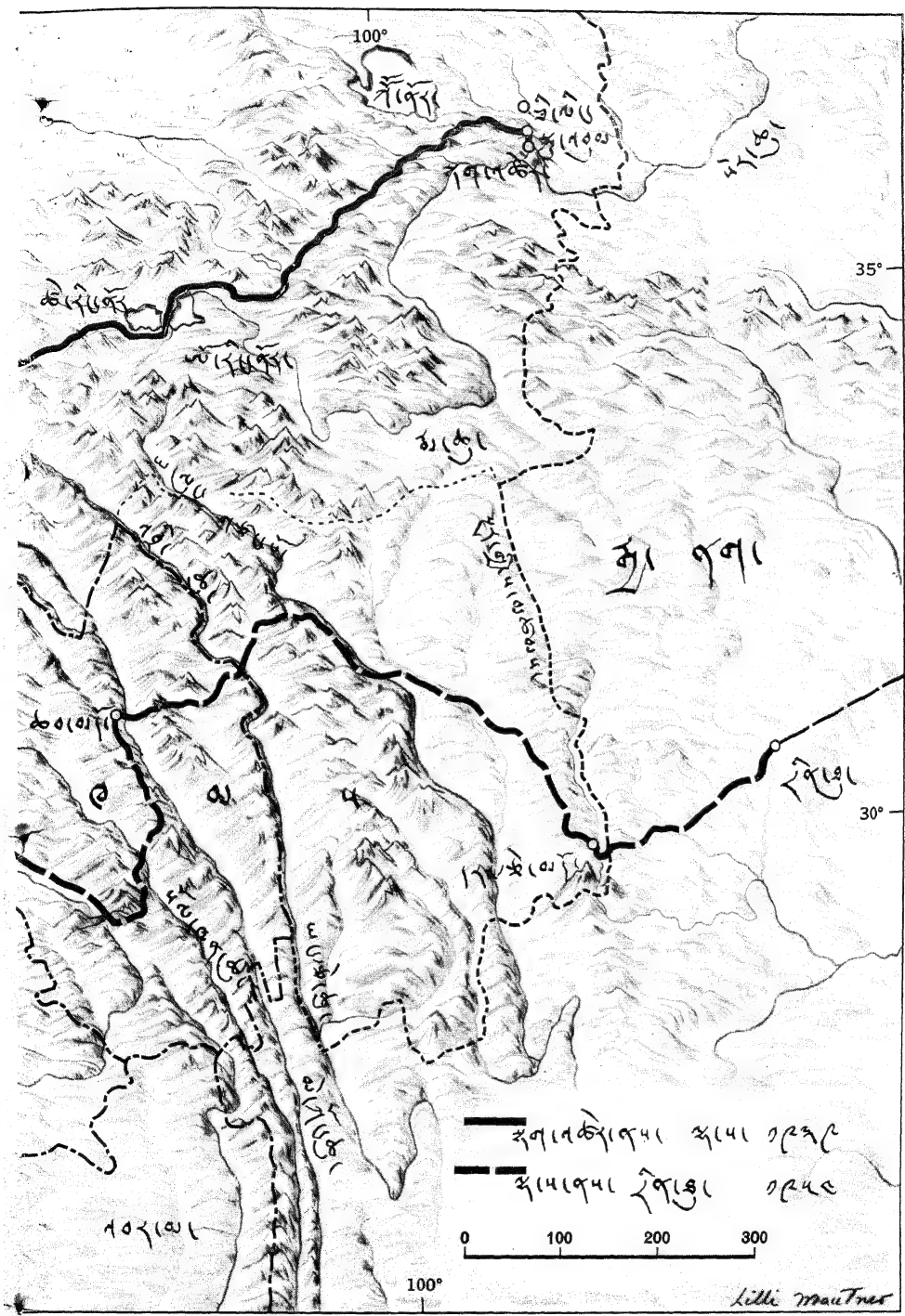

12

13

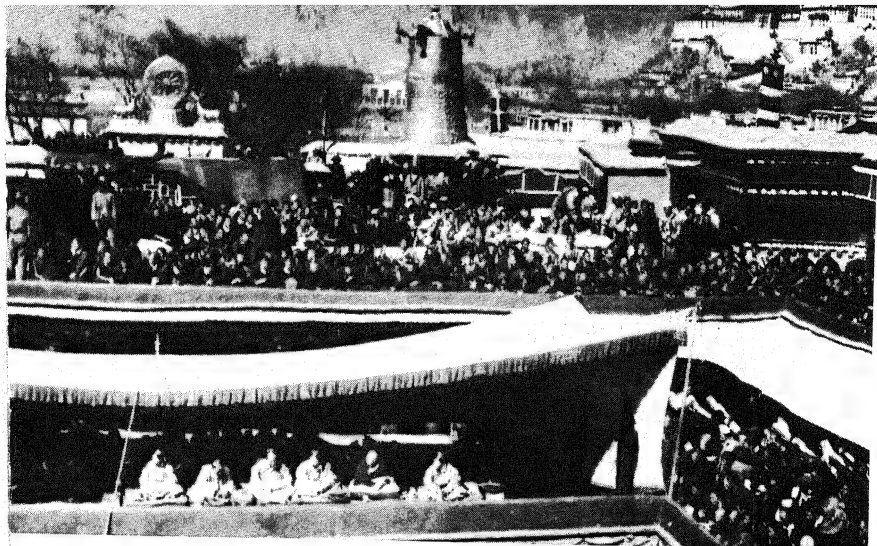

— राजकीय जंगल अथवा जंगल
— अथवा जंगल जंगल १२५८

0 100 200 300

Lilli Mautner

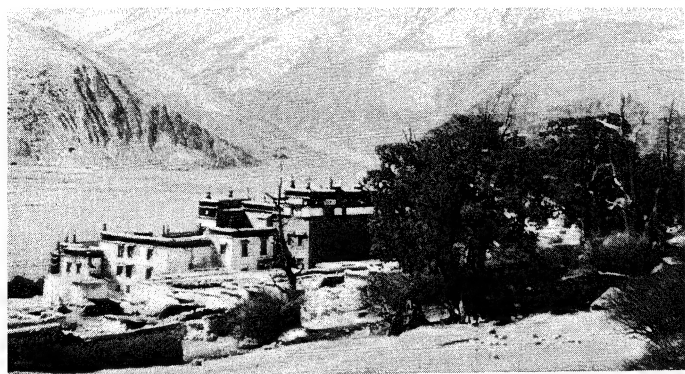
14

15

2

3

4

གནས་དེར་བོད་གཞུང་དཔོན་རིགས་ཤིག་ནས་དགའ་བསུ་ཞུས་དེ་མཇུག་པ་
དེན་ཁ་བདག་ས་དང་། མཇུག་དེན་གསུམ་བཅས་བདེག་བྱང་། སྐབས་
དེར་ངའི་ས་མ་གཉིས་ང་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་
ཐོག་མར་མཐུན་པ་ཡིན་སྐབས་འདི་འདྲ་དངོས་གནས་ཨི་བདེན་ན་སྒྲུམ་
པའི་དགའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བཟོད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱང་བ་རེད།

སྒྲུམ་ནས་ཉིན་བཅའི་ས་གནས་སུ་བསུ་མ་དཔོན་རིགས་བསྐྱོར་དང་།
དེ་ལྟེན་མང་པོ་བྱུག་བྱང་། དེའི་འགོ་འཁྲིད་བཀའ་ཤིག་དང་། གཞན་ཡང་
དཔོན་རིག་གནས་གསུམ་གྱི་ལས་སྒྲེ་སོགས་ཀྱིས་ང་ལ་མཇུག་དང་དང་།
མཇུག་དེན་གསུམ་བདེག་བྱང་། དཔོན་རིགས་དེ་ཆོས་བོད་ཀྱི་བྱུག་ཆ་
དང་། ཆོགས་འདྲ། བཀའ་ཤིག་བཅས་ཆང་མས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱ་སྤང་
བཅུ་བཞི་བར་ངོས་འཛིན་མོས་མཐུན་བྱང་པའི་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་འཁྲེང་
འདྲུག །དེ་ནས་ངས་སོ་ནམ་པའི་བྱོན་ཆས་ལྷན་དེ་བྱ་ཆས་བྱོན་པ་ཡིན།
དེ་ནས་སྐྱ་བཅར་བ་འགའ་ཤིག་བཞག་བྱང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཐེབས་བྱམས་
ཤིག་ནང་ཡོང་བ་ཡིན་ཞིང་། ང་ཚོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཡང་རྒྱས་སུ་བྱིན་
འདྲུག །ལམ་འཁོར་དཔོན་བ་དང་། སྤང་གསེབ་ཆང་མར་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱོད་
དགེ་འདུན་ཆོ་ནམ་སེར་སྤྱོད་དང་། ཏུང་གྱ་སྤྱོད་། རོལ་མོ་དྲེལ་བ་དང་།
བསངས་ཏུད་སྤྱིན་ཏུར་དཀྱིགས་དེ། སེར་སྐྱ་མི་མང་ཆང་མ་བྱོན་ཆས་གཟུབ་
མཆོང་ལེགས་པོ་དེ་ཐོག་ནས་བསྐྱར་བསྐྱིགས་ཀྱིས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་
སྤྱར་དེ་དགའ་བའི་ནས་འགྱུར་དུ་མས་དགའ་བསུ་བྱེད་ཀྱིན་འདྲུག །ངས་
ཐེབས་བྱམས་ནས་ལྷ་རྒྱས་མི་ཆང་མས་དགའ་སྤྱོད་འུ་མིག་ཆུ་བཟང་བ་དྲན་
སོས་ཀྱི་འདྲུག །ས་གནས་གང་སར་དགའ་བསུ་དེ་སྤྱོད་གཞན་དང་ཞབས་
བློ་བྱུག་མཐུན་ཡང་འདྲུག།

དེ་ནས་གལ་ཆེན་ས་གནས་འདམ་དབུ་མ་ཐང་དུ་སླེབས་ཤིང་། དེར་
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་བོ་ནས་དགའ་བསུ་གནང་སྟེ་རྒྱ་སྤྱོད་
དགོན་པར་ཉིན་གསུམ་བཟུང་བ་ཡིན། གཞུང་སྟོལ་དགའ་བསུ་ངོ་མ་གྱི་ཆེ་
བདེ་འདོད་ཀྱི་ཐང་ལ་སླེབས་སྐབས་ཕུང་བ་རེད། དེར་བདེན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཆོན་དང་། བཀའ་ཤག་། དབོན་རིགས་འཕྱོས་ཚང་མ་དང་། གདན་ས་གསུམ་།
གཞིས་དགོན་བཅས་ཀྱི་མཁན་པོ་ ཁྲ་མ། ལས་སྡེ་རྣམས་ཐེབས་ཡོད་བ་
རེད། དེར་རྩ་སར་ཡོད་པའི་དབྱིན་རིའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཉི་ལྷ་རི་ཅར་
སན་དང་། བལ་ཡུལ། འབྲུག། གྲུ་ནག་སྐུ་ཚབ་བཅས་ནས་དགའ་བསུ་ཞུས།
དེ་ནས་ང་ཚོ་ངོ་འཁོར་བསྐྱོ་སྒྲག་མང་བོ་དུས་བ་རྣམས་དྲ་ལལ་རིང་བོ་བསྐྱེད་
དེ་རྩ་སར་བསྐྱོད་སྐབས་ལས་གཡས་གཡོན་དུ་བྱ་བ་སྟོང་སྒྲག་མང་བོ་ནས་
མཆོད་རྩིས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སེར་སྟོང་བསྐྱེགས་དེ་བཞུགས་འདུག ཁི་མང་
ཁག་མང་བོས་དགའ་བསུ་དེ་གཞས་དང་། རོལ་ཆ་གཏོང་གི་འདུག བོད་ཀྱི་
དམག་རྒྱར་ཚང་མའི་འགོ་དམག་ནས་ཅ་བསྐྱེད་ཀྱིས་གུས་འདུད་བྱེད་ཅིང་།
བོད་རྩ་སར་ཡོད་པའི་སེར་སྐུ་ཐོ་མོ་ཁྱན་བྱིས་པར་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་...
ནས་གྱོན་ཆས་ལེར་ཤོས་ཀྱི་གཟབ་མཆོར་སྤྲས་དེ་དགའ་བསུ་དང་། གུས་
འདུད་ཞུ་བར་སླེབས་འདུག ཁི་དེ་ཚོས། ད་ཆེད་པའི་ཉི་མ་ཤར་སོང་ཞེས་
སྟན་བརྒྱུ་བ་མཐོང་བུང་། ང་རང་ནི་མི་ལམ་མིས་བ་ལྟར་གླིང་ག་གྱི་ཆེན་
བོ་ཞིག་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེས་པའི་མེ་དྲོག་སྒྲ་ཚོགས་བཞུད་ཅིང་། རྩ་ག་
རྒྱུང་བསེལ་བསེལ་གྱིས་རྒྱ་རྒྱ་བཟང་བོ་འཕུལ་བ་དང་། མདུན་ན་མ་ཕྱི་
གར་སྐབས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་ཟང་ཟིང་འདུ་ཡོང་ཆེན་བོ་འདུག ཁང་དབང་
བདེ་སྤྱོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། རོལ་ཆའི་སྒྲས་ནས་
མཁན་ཡོང་སྐྱོ་གང་སྟེ་རྩ་སར་འཕྱོར་ཟིན་དུས་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དབྱང་བ་

ཡལ་མི་འདུག །དེ་ནས་ངེད་རང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཁྲིད་དེ་དེ་ན་གཙོ་
ཁག་ལ་མཆོད་མཇལ་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ནས་སྤར་ཡང་རྩེ་སྤྱོད་འཁོར་པ་.....
ནས་ས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་དབྱར་ཁའི་བུའུགས་ས་ནོར་བུ་སྒྲིང་གར་བསྟེད། དེ་
དུས་ཀྱང་སྒྲིང་ལམ་གྱི་བཟོ་འདུའི་ཐོག་སྤྱོད་མའི་ཐོ་བྱང་དང་། གཟིམ་རྒྱང་
ལོགས་པོ་དེ་ཚོ་འི་ནང་འཁྲིད་བྱང་།

ང་ལྟ་སར་འབྱོར་ཇེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ བོད་ལྷགས་འབྲུག་རྒྱ་ཆོས་ ༡༧
ཉིན་གསེར་ཁྲི་མང་འགསོལ་གྱི་མཇོང་སྒོ་དེ་འཛོགས་སྤྱད་བྱས་པ་རེད། དེ་ནི་
ངས་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་རྒྱུད་མཇོང་སྒོ་རེད། ཆོས་གྲངས་འདི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་
རྩིས་བའི་བསམ་འཆར་དང་བསྐྱེད་ཆོགས་ཆེན་ལ་གོ་བསྐྱར་ཐོག་ཀྱུལ་ཆབ་
ནས་གཏན་འཁེབས་བཟོ་གནང་གིས་སྤྱོད་ཀྱི་ནག་གཞུང་དང་། རྒྱ་གར་ནང་དཀྱིན་
གཞུང་། བལ་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་ འབྲུག་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅས་
སྒོ་སོར་སྒྲོག་འཕྲིན་ཡང་བཟང་བ་རེད།

མཇོང་སྒོ་དེ་ཅེ་ཐོ་བྱང་གི་ཤར་བསྐྱེད་ཆོས་ཆེན་སྤྱིད་ཞིའི་ཕུན་ཆོགས་
ནང་བྱས་ཤིང་། སྤྱིད་ཞིའི་ཕུན་ཆོགས་ཞེས་པ་འདི་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཤ་
སྟག་བྱེད་ས་རེད། མཇོང་སྒོ་འདིར་ཐེབས་མཁན་བོད་ཀྱི་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་
ཁབ་ཚོའི་སྤྱོད་ཆབ་དང་། བོད་གཞུང་གི་དབོན་རིང་སེར་སྤྱོད་ཁག་ །གདན་ས་
གསུམ། གཞིས་དགོན་བཅས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ མཁན་པོ་ ལས་སྤྱོད་ ངའི་ནང་
མི་ཚོ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིད་ཞིའི་ཕུན་ཆོང་ལ་བསྟོད་སྐབས་ང་དང་མཉམ་
དུ་སྤྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད། ཁོང་ནི་ཡོངས་འཛིན་བསྟེན་པ་ཡང་ཡིན།
ཡོངས་འཛིན་སྤྱོད་གཞིན། བཀའ་ཤུགས་ །སྤྱི་མཁན། གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ།
མགོན་ཆེ། སྤར་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་གི་སྤྱོད་ཆབ་བཅས་ཡོད། ང་ཡར་བསྟོད་
བ་དང་ཁོང་ཚོ་ཆང་མ་ཡར་འབྱོར་ཕྱི་སྤྱོད་ལུང་། བཀའ་ཤུགས་དང་། སྤྱི་ཁབ་

མཁན་པོ་ནས་ངོ་རང་སེང་ཁྲིའི་ཕྱིང་དུ་ཕྱག་འདེན་སོགས་མཛད། མགོན་
ཆེན་པོ་ཆོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྡེ་ལེན་བྱས་སོང་།

སེང་ཁྲིའམ། གསེར་ཁྲི་འདི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་ཤིང་ལ་གསེར་རིས་དང་།
ཕྱོགས་བཞི་ལ་སེཌ་བརྒྱད་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོས་ཀྱི་ལྷགས་སྒྲིལ་དང་
བསྟན་དེ་བཟོས་ཤིང་། དེ་ཕྱིང་གོས་འབོལ་ཆོས་སྒྲུ་ལྷ་བཙུགས་མཐོ་ཚད་སྟ་
ཁྱུ་དུག་བདུན་ཙམ་ཡོད། དེའི་མདུན་དུ་ཅུག་ཅེ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཁར་དུ་ལའི་
སྒྲ་མའི་དབང་ཆའི་དམ་ག་ཚང་མ་ཡོད་པ་རེད།

པོ་རྒྱ་ལའི་ནང་གཏན་བཞུག་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཞལ་
འདོན་གནང་ཞིང་མཛད་སྒོ་ཚུགས་དེ། དེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཛད་
སྒོ་ཆང་མར་གསུང་ཞབས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་
ཆོས་དེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འདི་ཆོག་བཅད་ཐོག་ནས་མཛོད་པ་སྟལ་ཆེས་རྒྱལ་
ཚབ་ཀྱིས་མཆའ་ལ་དེན་གསུམ་འདེགས་འབྲུག་གནང་བྱུང་། དེ་ལ་དང་པོ་
གསེར་གྱི་ཐུབ་དབང་སྒྲ་ཞིག་དང་། གཉིས་པ་གསུང་རབ་སྒྲིལ་བམ། གསུམ་
མར་མཛོད་དེན་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི། དང་པོ་ཆོ་རིང་པོ་ཡོང་བ་དང་།
གཉིས་པ་དེ་བསྟན་པ་དང་བྲལ། གསུམ་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱགས་བཞེད་
ལྷར་འབྲུང་བའི་མཚན་དོན་དང་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་དང་། ཡོངས་འཛིན། སྤྱིད་སྒྲོན་སོ་སོས་མཇུག་དང་
གནང་བྱུང་། རྒྱལ་ཚབ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ལ་སར་དབྱ་གདུགས་ཞུས།
སྤྱིད་སྒྲོན་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་དབང་བྱས། དེ་ནས་མཁན་མགོན་ཆེ་
པ་ནས་སྡེ་འཁྲིད་བྱས་དེ་དཀར་ཡོལ་དང་། རྒྱལ་གྱི་སྤེར་མ་ཞིག་ནང་གོ་མ་
སྟལ་ཆེས། གསོལ་ཐབ་པ་གཞན་གྱིས་མཛད་སྒོ་དེར་ཡོད་ཆང་མར་གྲོ་
འབྲས་སྟལ། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཆང་མར་དེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འདི་དགས་

མཚན་དུ་བྲག་པ་ཏེ་བྲག་གིས་བའི་ཆེས་ལྷ་བྱུང་བྱེད། དེ་ཆེས་གསོལ་རས་
བདེག་ཕྱི་རིམ་བས་ཚང་མར་གསོལ་ར་ཐུབ་ཆེས་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་གྱི་...
རེད། འདི་ཚེ་འི་སྐབས་གདན་སའི་མཁས་པ་གཉིས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བཤོ་
སློང་དང་། དེ་ཆེས་ཐུག་གྱི་འགའ་ཤས་ནས་རེལ་ཆ་དང་བསྟན་ཏེ་གར་
འབྲག་ ཡང་ཚོས་ཀྱི་བཤོ་སློང་མཆོག་མཐུད་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་འི་སྐབས་ཚོས་ས་
ཚན་དེ་འི་དབུས་ཐུབ་ཤོད་བའི་ཁ་ཆས། ཤིང་ཏོག་སོས་བ་དང་། སྐམ་པོ་
སོགས་སྟེ་མང་གྱི་ཆར་བསྒྲིགས་ཏེ། དེ་མཚན་སྐྱུལ་ཚབ་ནས་བོད་གཞུང་
གི་མཁའ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདྲིའི་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་ཞིབ་གྱིས་བཀོད་པ་ལོར་གཅིག་
ནས་བཀའ་ཤག་དང་། གཅིག་ནས་སྤྱི་ཁབ་མཁན་བོས་བདེག་ཕྱི་གྱི་ཚབ་
ནས་བཀའ་བ་ལྟན་རིང་གནང་སྟེ་ཁོང་གིས་གསུངས་གསལ་བོད་ཀྱི་ཐུ་མ་
ལྟ་དང་བཅས་བའི་ལུང་དོན་བཞིན་ཡང་སྤྱི་དུས་རིང་འཚོལ་ཞིབ་གྱིས་ལུང་
དང་མཐུན་པར་ངོས་བོད་གཞུང་གི་མང་མེར་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་གསེར་ཁྲི་
ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས་བའི་གནས་ལུགས་དང་། ཁོང་གི་རེ་འདུན་གནང་
བར་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་དང་གྱིས་དང་། མི་མང་བདེ་སྤྱི་ཡོང་ཆེད་དུ་ང་
ཚོ་རིང་བོ་སྟོན་དགོས་གསུངས། དེ་ཆེས་བོད་གཞུང་ནས་འབྱུང་བར།
དང་གོ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དུང་དཀར་ཐུལ། དེ་ཚོས་སྤྱི་དགཉིས་
ཀྱི་དབང་ཆའི་དྲགས་མཚན་རེད། བྲག་གིས་ལེགས་འཛུགས་གོང་འཕེལ་གྱི་
དྲགས་མཚན་བྲག་གིས་དྲགས་བསྐྱེད། གྱུ་པོ་འི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་ཚེགས་
གྱུ་པོ་སྤྱི་སྟེན་སོགས་ཞོར་སྐྱ་མང་བོ་སེར་སྐྱ་ལས་བྱེད་པས་རིམ་བདེག་
བསྐྱིས་བསྟར་འབྱུང་བྱས་ཤིང་།

དེ་ནས་མཐའ་ཁའི་སྐབས་ལ་དང་བོ་བོད་གཞུང་དཔོན་རིང་རྣམས་ལ་
ཐུག་དབང་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་གྱུ་པོ་ཚབ་ཚོས་མཐའ་དང་འབྱུང་སྟོག་སྐབས་

སྐུ་ཚབ་རིམ་པ་མཐོ་བ་རྣམས་ལ་ངེས་རང་གིས་མཇལ་དར་ཕྱིར་སློབ། །
 ཕྱིངས་རྣམས་མགོན་གཉེར་ཆེན་མོ་ནས་མཇལ་དར་འབྱུང་སློབ། །དེ་ནས་
 ཆོས་ས་ཆེན་དབུས་སུ་བསྐྱོད་པས་པའི་གིང་འབྲས་ཐོག་མར་ངེས་ལ་བརྟེན།
 དེ་ཆེས་རིམ་པས་ཆང་མར་འབྲེམས་སྟོན་ཆེས་སྤྲར་ཡང་གར་དང་། ཡང་
 རྩ་དང་། ལྷ་རི་༣ ལྷལ་བུ་མ། མི་འམ་ཅི། གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 འབག་གྱོན་བ་གྲལ་བསྐྱོད་པས་ནས་ཡུལ་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲུ་གཞས་གདོང་བ་
 དང་། དེ་ཆེས་སྤར་རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཙར་ཡའི་འདྲ་འབག་གྱོན་མཁན་བཞི་
 ཡོང་ནས་གར་འབྲས། ཡང་གྲལ་འབྲེམས་བ་ཟེར་བའི་གྲུ་བ་གཉིས་ནས་
 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབེལ་གདམ་བཤད། དེ་ཆེས་གར་
 འབྲས་མཇུག་བགོ་སློང་བ་གན་བ་དེས་རང་བཅུམས་ཀྱིས་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་
 ཆོ་རིང་བོར་བཅན་བ་དང་། ཆོས་དར་རྒྱས་ཡོང་ག། དུ་ལའི་སྒྲ་མའི་གཞུང་
 གི་དབང་ཆའི་འོག་ཞི་བདེ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་བཅད་
 སྟོར། ངས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རང་ཆོམ་ཆོགས་བཅད་ལ་དགའ་བོའི་ངང་ནས་
 ཁོང་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཕྱག་དབང་དང་། ཁ་བདགས་རེ་གཡོ་ཏེ།
 དེ་ནས་མཇོན་སྒོ་གྲལ། མཇོན་སྒོ་དེ་རྒྱན་རིང་བོ་བྱང་སོང་། དེར་ཡོད་སེར་
 སྒྲ་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་ང་ལོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡིན་ཀྱང་མཇོན་སྒོ་དེར་སྟོན་
 སྤངས་དང་། འཇུངས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱང་སོང་ཞེས་དགའ་
 བོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །དེ་ནས་གཟིམ་རྒྱུང་ཕུན་ཆོགས་འདོད་འབྱིལ་ནང་དུ་ཕྱིན་
 བཡོན། ཕུན་ཆོགས་འདོད་འབྱིལ་ ཞེས་བ་ནི། འདོད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ་ཅེས་བ་རེད། དེའི་ནང་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཇོན་སྒོར་ཡོད་
 པའི་དཔོན་རིགས་མཐོ་བ་ཆང་མ་ཐེབས་དེ་དུ་ལའི་སྒྲ་མའི་དབང་ཆའི་དམ་
 ཕྱག་རྣམས་ང་ལ་སྤྲད། དེ་ནས་ཡིག་ཆ་འགའ་གས་དང་། དགོན་བ་ཆོར་

སྒྲིབ་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིབ་ དེ་ཆེས་ཁ་བདག་སོགས་ལ་དཔ་ཀྱི་ཐབས་
དེ་ཆོ་དབང་ཆ་ཆང་མ་ཡོད་པའི་དགས་མཆན་གྱི་ཐོག་མ་དེ་རེད།

༡ ང་ལོ་བཞི་དང་ཕྱེད་ཀ་ལ་སྒྲིབས་པའི་སྒྲིབས་དུ་ལའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅུ་
ལ་བཞི་བ་པོ་ལྟེངས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་། ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཡོན་པར་
ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་བོད་མི་ཆང་མས་མ་འེངས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་ཕྱིད་ཡུན་
བདན་ཡོང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་པར་བསམས་སོ།

གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་འཆོལ་བ།

ཞོ་ཁོ་བོ་ལ་དུག་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འགོ་འཛིན་གས་བྱས་དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཕྱེད་
སྐབས་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་གོང་ནས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་གནད་སྒོམ་དང་
མཐུན་པར་བྱས་ཤིང་། དེས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྒྲིབ་ཆུལ་བཟང་པོ་དང་།
བསམ་པའི་ཆུ་ཆད་མཐོན་བོར་གནས་ཐུབ་པ་ལ་ད་བར་ཐན་ལྷན་ཆེན་པོ་བྱང་
ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་རིག་གནས་གསར་པའི་ཆ་
ནས་ཆན་རིག་སོགས་ལག་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ཐུན་བྱ་ཡོད། དེའི་རྒྱ་
མཆན་ནི་ཉེ་ཆར་མ་གཏོགས་བོད་རང་མཁེ་གཙང་ཆུར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་
རེད། བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་བའི་བསམ་པའི་འཁྲིང་སོ་ནི་ཡོན་དན་སྒྲེ་མང་
པོའི་ཐོག་སྒྲིབ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་འདུན་པ་ཡོད་ཅིང་། མི་རྒྱུད་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་མཐོ་རིམ་ཁག་ནང་རྒྱེས་གར་འབྲུབ་ཅིང་། རྒྱར་ཅིས། མའོན་པོ་དོ།
སྒྲིབ་སྒྲིབ་། རྒྱན་ལག་བཅས་རིག་གནས་ཆུང་པ་ལྟ་ཡོད། དེ་རྣམས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
ཕྱེད་མཁུན་མི་སྒྲིབ་མཁེ་གཙང་མིན་པར་སེར་མོ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་ཁོངས་

ནས་ཁག་རེ་གཉིས་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མང་ཆེས་སྐར་ཅིས་དང་།
སྐར་དག་སྒྲོབ་སྒྲོབ་སོགས་འདེམས་ཀྱི་རེད། ཆོས་བྱེད་དག་འདུན་ཁོངས་
ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་པའི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། སྐར་རིག་པ། གཏན་
ཆོགས་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། བྱང་རིག་པ་སྟེ་དཔལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
བཅས་ལ་མཐོ་བའམ། ཆེ་བའི་རིག་གནས་སྒྲོབ་ཚན་ལུ་ཟེར། དེ་ཆོ་འི་ཁོངས་
ནས་མཐའ་མ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྲགས་ཆེ་
བར་ཡན་ལག་སྟེས་ན། སྐྱོད་འོ་སྐར་དུ། དུལྟ་བ་ར་མི་དུ། འདི་འོ་དོན་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ས་རོལ་བྱིན་པ་དང་། ཡང་གཅིག་ལ། མཐུམ་ག། འདི་འོ་དོན་
དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པ་དག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བ། ཡང་སྟེ་རྒྱ་ཡ
ཞེས་པ་ཆོས་འདུལ་བ། ཡ་སྟེ་རྒྱ་མ་ཞེས་པ་ཆོས་མཛོད་པ། ཡང་བྲལ་ན་
ཞེས་པ་ཆད་མ་རིག་པ་སྟེ་ལུ་ཡོད། དངོས་འབྱེལ་བྲས་ན་ཆད་མ་རིག་པ་
ཅམ་ནང་རིག་པའི་གྲས་མིན་ཡང་། ཡན་ལག་ལཱ་འོ་ནང་འཇུག་དགོས་པ་
ནི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་སོགས་རིག་པས་རྣམ་པར་བྱེས་ནས་བཞུན་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད། ཐེག་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོལ་རྣམས་གོང་ཁོངས་ཚུད་མེད་པ་
དེ་རྣམས་རྒྱ་དུ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱ་དགོས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོབ་སྒྲོབ་མང་ཆེ་བ་གྲུ་བ་ཆོས་
བྱེད་ཀྱི་རེད། ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གཏོང་ཟབ་མོ་ཡིན་གཤེས་དོན་རྟོག་པར་
དཀའ་བས་དེ་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་གི་ཐབས་ཤེས་རྣམ་གྲངས་མང་བོ་བྱེད་དགོས།

བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་ལྟངས་འདིས་བྱི་འོ་ཤེས་བྱའི་རིག་གནས་ཅམ་མ་
ཟད། སེམས་སྒྱུད་ལ་ཡིན་དོན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་སྐྱ་ཆོགས་
ཀྱང་ཡོང་ངེས། དང་པོ། ཐུག་གུ་ཆོས་ཡི་གེ་འབྲི་ཁྲོག་སྐབས་དགེ་གན་
ལ་དབེ་བཞུས་དེ་འབྲི་ཁྲོག་བྱེད་པ་དེ་སྒྲི་སྒྲོལ་རེད། གཉིས་པ། བསྐྱབས་
རྒྱན་རྣམས་དོན་གསོ་གཏོང་ཆེད་དཔེ་ཆ་སྒྲོ་འདོན་བྱེད་དགོས་མང་བོ་ཡོད།

གསུམ་པ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་འཛིན་སྒྲིང་གང་སར་
བཅད་སྟོང་བྱེད་པ་ལྟར་རེད། དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྟོབ་སྒྲུབ་ནམས་ལ་སྟོབ་
སྒྲུབ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་སྟོབ་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དགོན་པ་མང་པོར་སྟོབ་སྒྲུབ་
དང་། དགོ་གན་དཔར་ཆོས་ཀྱི་ཆོད་པ་འཇུག། གནད་དོན་འདི་བཅད་ཀྱི་ཐོག་
ནས་སྟོབ་སྟོང་བྱེད། མཐར་སྒྲོམ་བརྒྱབ་ཏེ་སེམས་གཞན་དུ་གཤེད་པ་སྟོང་བའི་
དྲིང་འཛིན་དང་། ལྷག་མཐོང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་མཐོ་རིམ་ཆོ་བྱེད་ཀྱི་
རེད། ངོས་ནས་ཀྱང་པོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱ་མང་ཆེའི་སྤྱི་སྟོབ་བཞིན་ཐོག་མར་ཡི་
གེ་འབྲི་ཁྲོག་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་སྒྲུབ་ཀྱ་ཆུང་དུས་སུ་ལེ་ལོའི་
བསམ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ང་ལ་ཡང་བསམ་བ་དེ་བྱུང་། དགོ་གན་མཉམ་དུ་
ཡོད་པ་དང་། དཔེ་ཆ་ལ་བརྟུ་རྒྱུར་ཉ་ཅང་དགའ་བོ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་
ང་རང་གི་སྟོབ་སྟོང་ནམས་དགོ་གན་བཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཐུང་འདོད་ཁེངས་བའི་
གང་ལེགས་བྱས་པ་ཡིན། སྟོབ་སྟོང་གི་སྒྲིག་ལམ་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱུང་
སྐབས་དགོ་གན་ཆོ་འི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་ངས་སྤྱིར་བཏང་ལས་མཁྲོགས་པར་
ཤེས་བྱུང་བ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག།

པོད་ཀྱི་ནང་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲུངས་བཞི་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་ཡི་གཉིས་ནང་
ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་གཞིན་ནམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་མདུན་ནས་དབྱ་ཅན་ཁྲོག་སྟོབ་རྒྱ་
དང་། ཉིན་ལྷར་དཔེ་ཆ་སྟོང་འཛིན་དང་། ཚུ་ཆོད་གཅིག་ཅེས་དཔེ་ཆ་ཁྲོག་རྒྱ་
བཅས་བསྟན་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་གི་ཡི་གེ་དབྱ་མེད་
སྟབ་པ་ཡིན། དེའི་དགོ་གན་ནི། མདོ་ཁམས་ནས། ང་ཆོ་ལྷ་སར་བསྐྱུས་
དེ་མཉམ་དུ་ཐེབས་མཁན་མཁྲོན་རབ་བརྟན་འཛིན་ཞེས་པ་སེར་མོ་བའི་དཔོན་
རིགས་ཤིག་རེད། ཁོང་ཐུགས་གཤིས་བཟང་ཞིང་། སྒྲུག་ཀྱ་ཆུང་ཆུང་ལ་
སྟོབ་སྟོན་མཁས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། པོད་ཀྱི་ལྷར་སྟོབ་སྟོང་སྒྲུངས་ཐོག་ནས་

སྒྲོལ་ཕྱོད་གནང་གི་ཡོད། སྒྲོལ་གིང་ལ་ས་དཀར་པད་བས་དེ་དེའི་ཕྱིང་དཔེ་གན
ནས་སྐམ་མིས་གནང་བེལ་ངས་སྐྱུ་ག་ཚས་འཕྲིད་གོས། བོག་མར་ཡིག་གཞུང་
ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་ཆེ་ཆུང་དུ་བཏང་ཟླ། ཆེས་མ་ནས་དཔེ་གན་གྱིས་སྒྲོལ་
གིང་ཐོད་དུ་འཕྲིད་གནང་དེར་དཔེ་བཟུས་དེ་ངས་གཤམ་དུ་འཕྲིད་གོས་ཀྱི་ཡོད།
ཡིག་གཞུགས་ཡག་པོ་ཡོང་ཆེད་སྒྲོལ་བ་བཟུད་ཅམ་སྒྲོལ་གིང་ལ་མིས་གིང་།
དེ་ནས་ཤོག་ཐུར་འཕྲིད་འཕྲུག་གནང་མཛད། དེ་ཆེས་ཡོངས་འཛིན་སྐྱུ་གཞིན
ཁྱིམ་དེ་ན་པོ་ཆེ་ནས་དག་ཡིག་དང་། སྐམ་དཔལ་སྒྲོལ་འཕྲིད་གནང་ཟླ།
བོད་ཡིག་སྒྲོལ་སྒྲོལ་དེ་ན་མས་ཚང་མར་ལོ་ལྷ་ཅམ་འགོད། དེའི་རིང་ལའང་
སྐྱོད་དུ་ཐུང་དེའི་དཔེ་ཆ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཕྱིད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དེ། སྒྲོལ་སྒྲོལ་དེངས་
གཞིན་ཅོས་ཀྱི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡི་གེ་འཕྲི་སྒྲོག་ཕྱིད་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲོལ་སྒྲོལ་གི་ཕྱོད་འགྲོ་དེ་ཆ་གས་ལྟ་ཐུར་ཐུར།

ང་ལོ་ལ་ལ་མ་སྒྲོལ་པར་མཆན་ཉིད་རིག་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་དེངས་
གཞི་དེ་འགོ་ཚུགས་པ་མཛད། དེ་སྐལ་མོག་མར་མ་ཕྱིད་པ་ཕྱན་ཐུང་། སྒྲོལ་
དུ་མོད་ཐུག་པ་སྒྲོལ་པས་སྐལ་པས་ཀྱི་ལོ་ལོ་ལས་ཀྱང་སྐྱོད་ཐུར་ཆེ་ཅམ་ཐུར་ཡང་།
རིམ་བཤ་གོམས་འདྲིས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ནས་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ལ་དཀར་ངལ་མེད་པ་...
ཞིག་དུ་ཐུར། དེ་ནས་མཐོ་རིམ་གྱི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་དང་། སྒྲོལ་ལ་འཛིན་གྱི། དེ་སྒྲོལ་
གོ་ཐུར་ཕྱིད་གྱི། སྒྲོལ་གཉེར་བ་མཐས་བ་གཞན་དང་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་ད་
བ་དྲིས་ལན་ཕྱི་བཟོ་སྒྲོལ་སྒྲོགས་ཕྱིད་དགོས་པ་མཛད། ངས་ཐོག་མར་ཐུར་པར་
མི་དེ་ཞེས་པ་མར་ཕྱིན་ནས་སྒྲོལ་སྒྲོལ་གཙོ་བོར་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། དེའི་
སྒྲོལ་ལ་འགྲེལ་པ་དཔེ་ཆ་པོ་དེ་སྐྱུ་ཆ་ཕྲག་ཅམ་ཡོད་པར་བཏྲེན་དགོན་པ་...
ཆོ་དེ་མཐོ་རིམ་སྒྲོལ་གཉེར་བ་ནས་དཔེ་ཆ་དེའི་ཁྱོད་ནས་འདེམས་ཀྱི་མཛད།
དེས་ནས་ཅུ་བ་གཞིར་བཞུང་གྱུ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཕྱི་གར་གྱི་བཞུད་དེ་མིང་

ཉ་ལྟ་འཕྲུལ། སེལྟེ་བཟང་པོ་ནས་བརྒྱུ་མས་པ་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་དང་།
རྒྱལ་དབང་སྐྱེའ་ལྟ་བུ་པས་ལྷགས་ཅོམས་མཛད་པ་ཤོག་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་...
གཉིས་བྱས་པ་པར་ཕྱིན་སྟོང་བཟང་དགོངས་རྒྱན་བཅས་གདམས་པ་ཡིན། དེ་
ནས་བརྒྱུ་ཉིན་རེ་དཔེ་ཆ་ཤོག་སྟེའི་གསུམ་ཆ་གཅིག་སྟོང་འཛིན་ཐོག་ །དེ་ལས་
མང་བའི་དཔེ་སྟོན་དང་། གོ་དོན་དོགས་སྐྱབ་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་
ཁོར་དུ་ཚད་མ་རིག་པ་དང་། ཅོད་པའི་རིག་ལམ་སྟོན་དགོས། དེའི་
སྟོང་རོགས་ངམ་བྱེད་མིང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚང་བདུན་ནས་སྟོན་གཉིས་
བ་མཁས་པ་མི་བདུན་གདམས་ཡོད་པ་རེད།

མེ་པག་ལྷ་པོ་པར་ང་ལོ་བཅུ་གསུམ་རྒྱག་ཅམ་སོན་སྐབས་འབྲས་སྐྱངས་
དང་། སེ་ར་དགོན་པ་གཉིས་ལ་རྒྱུག་ཞུགས་བྱས། དེའི་སྐབས་ལ་དགོན་
པ་གཉིས་པོ་འོ་སྟོན་གཉིས་ལྷ་ཚང་ཁག་ལྷ་ལ་བརྟེན་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཅོད་པ་བྱེད་
སྐབས་ངའི་ཅོད་སྟོན་ལྷ་ཚང་སོ་སོ་འི་མཁན་པོ་ནས་བྱས་དེ། དེར་ཆོས་ཀྱི་
མཁས་པ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་དང་། ལྷ་པོ་སྟོན་མང་པོ་ཆོགས་ཡོད།
ཆོགས་མང་སང་གཞུང་ཆེན་ལ་ཅོད་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་སྐབས་མཆོང་
པ་དང་། སེམས་འཚབས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ངལ་སྤོང་བྱ་བྱང་། ཡིན་ནའང་
རྩེས་སྐྱེས་མ་མཁས་པ་ཆོས་དེའི་སྐབས་ངས་ཁོ་རང་ཆོ་འདོད་པ་ཁེངས་
པ་བྱས་སོང་ཞེས་གསུང་གི་འདུག།

དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཟིགས་མཁན་ཆོས་ལུགས་གཞན་ནམས་ལ་ངའི་
ཆོས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་བྱེད་ཚུལ་འདིར་ད་དུང་སྐྱེས་མཁན་དེ་གཟིགས་རོགས་གནང་
ཞུ་གི་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་བསམ་ཚུལ་ཅམ་
མིན་པར་རིག་ལམ་ལ་བདེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ནང་རིག་པའི་སྟོང་པོ་
དེ་སྟོང་སྟག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ངས་བརྒྱ་སྟོང་ཅམ་ལས་སྟོན་སྟོང་བྱེད་མ་

ཐུག་ཤིང་ཁྱེད་པོ་ལ་འདྲི་ཁྱེད་ལ་ངས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 བྱེད་བཞུགས་ཡོད། ང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཅམ་ལ་ཤུགས་ཆེད་མཐོ་རིམ་སློབ་
 སློང་ཐོག་མར་ཕྱི་སློབ་སློང་ནང་བཞིན་དཀར་ལམ་མེད་པ་དང་གསལ་དུ་བྱིན་
 སོང་། གོམས་ན་སློབ་རུ་འགྱུར་བའི། ཁྱེད་ཀྱི་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
 ཞེས་ཀྱང་གང་གི་མཐས་བཞི་བ་སློབ་ཆེ་སྒྲིབ་གསུངས་པ་དེ་ང་རང་གི་ཉམས་
 མེད་ཐོག་ནས་དེ་ག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། སློབ་ཆན་གཞན་དག་སློབ་
 སློང་ཕྱི་སློབ་སློང་གྲང་རིམ་བས་དཀར་ལམ་མེད་པ་ཡོང་གི་འདུག། ཁྱེད་བཞིན་
 ད་དུང་དེ་ལས་མང་བ་ཤེས་འདོད་དང་། འདྲ་རང་གི་སློབ་སློབ་བཅས་ཀྱི་སློབ་
 སློང་ལས་ལྷག་པ་ཕྱི་སློབ་སློབ་པའི་སློབ་སློབ་པ་བསྐྱེད་དེ། ད་དུང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་
 སློབ་ཆན་གཞན་ཡང་དག་ལྷན་ལ་སློབ་རྟོགས་གནང་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

ང་རང་གི་སེམས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་འགྲོ་སློབ་སློབ་ཆོས་ཀྱི་དག་སྒྲུབ་ཡང་དེ་བཞིན་
 ཆེ་ཆུང་འགྲོ་བ་བྱུང་ཞིང་སློབ་སློང་གི་རིམ་བཞིན་རིམ་འཛོགས་བྱ་བྱུང་།
 ལྷན་གྱིས་ལོ་བཅུ་ཅམ་ལ་སོན་སློབ་སེམས་ལྷན་ལ་ཆོས་ལ་དད་ཀྱས་
 ཀྱི་ལྷན་ཤུགས་ཐོབ་པ་དེ་གསལ་ལོ་དྲན་གྱི་འདུག། སློབ་སློབ་དེར་ཞིབ་དང་།
 ལེན་པའི་སྒྲུབ་བཞུགས་བྱུང་། དེ་ཞེས་ཐོས་བསམ་གྱི་སློབ་སློབ་ལམ་ཆེ་བར་
 ང་རང་ལྷན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སློབ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། དང་
 པ་ཆེ་ཤིང་ལྷན་སློབ་ཆེ་ལས་མ་ཞོར་བ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་བཅུན་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་
 ཡིད་ཆེས་བྱུང་།

ཉམས་མེད་ཉམས་ཐོམས་འདྲིས་བྱུང་ཞིང་ལོ་བཅུ་ཅམ་སློབ་སློབ་སློབ་
 སློབ་སློབ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཞེས་སློབ་པའི་སོམ་གྱིས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་པ་འཆར་བ་མ་ཟད། ཀྱང་གང་ཡང་གསལ་ལྷན་གྱི་མཐས་བཞི་ཉམས་ནས་

བསམསྒྲོམ་པོ་གདོང་དགོས་པ་དང་། རྟེན་པ་ཚོར་ལན་ལམ་སེར་རྒྱལ་དགོས་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་དཀར་པལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཚེད་པ་དེ་ཆོ་རྒྱལ་ཆེན་མང་པོའི་
བར་རྒྱལ་དགོས་ཀྱང་། དེད་རང་གི་རྒྱུང་ངོར་ཕྱད་ཅམ་ལ་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ་
བྱུང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་
ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱང་ལེ་མང་པོ་བྱས་དེ་མཁས་པ་མང་པོ་འདྲུས་སུ་རྒྱགས་སློབ་
བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་སློབ་འོས་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྦྱང་བྱུང་། འོད་ཀྱང་སློབ་
གཉིས་སུ་མཐུད་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་མ་འཛོལ་གྱི་པར་དུ་ཆོས་
ཀྱི་མཐའ་ཐུག་རྒྱ་ཡོད་པ་མཉན་སྒྲུབ་པ་འདུག །ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས་
བཞུང་པའི་བམ་ཚུལ་བཟང་སྟོབས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་། སློབ་བཟང་རང་ཉིད་
ལ་རྒྱལ་བཟུང་གྱིས་ནོར་བའི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་བྱུང་བ་...
དང་། དཀར་ལུག་གི་སློབ་པ་ཆོས་ལུགས་ལེན་ཕྱིད་ལུས་ཤིག་ཡིན་ན་རྒྱལ་
བཟུང་གར་འདྲ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མཐུས་བཟོད་ལྷན་བྱུང་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ།
ཆོས་ལ་ངེས་ཤིང་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱལ་བཟུང་གྱིས་ནོར་བའི་སྒྲུབ་ས་
རང་ཉིད་རལ་བ་སློབ་མེད་པོ་ག་གཞན་ལ་འདྲ་རྒྱལ་བཟུང་སློབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུབ་ཅིང་།
འཕྲོ་བ་མའི་རིགས་ཞུས་དང་། སློབ་ཆགས་དུད་འཕྲོ་རྒྱན་རིས་མེད་སེམས་
ཅན་ཅོང་མང་དངོས་འབྱེད་བཅེ་སེམས་སླེ་བ་ནི་ཆོས་ལ་ལུས་ལེན་བྱས་ན་...
མ་གཤོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཞེས་མིང་ལ་རྟོན་གར་འདྲ་ཞིག་པགས་
ཀྱང་། ཅུ་པ་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་། འཕྲོ་བ་ཅོང་མང་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་
ཕྱིད་པ་དེ་རང་ཡིན། སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད་ན་འཛོམ་སྒྲིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཅན་
རྒྱན་དང་། མི་གཞན་ཅན་རྒྱན་བཅས་སུ་འབྱེད་པ་གར་བྱས་ཀྱང་ཞི་བདེ་ཡོང་
བྱུང་བ་དགའ།

ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེན་དང་། ང་ལྟ་ལའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་སྒྲོང་

མདེར་བསྐྱུལ་གྱི་ལྷ་། ང་ཚོར་མི་འདོད་པའི་སྐྱུལ་བསྐྱུལ་ཕུང་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུལ་གང་ལྱས་པ་དང་། ངའི་མི་མང་གིས་གང་ལྱས་ཅུང་ཆོས་ལ་ཡིད་
ཆོས་ཤོད་པའི་འདོན་སྟེངས་ཀྱི་ལུས་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོང་བ་
ཡིན་ཀྱང་། ཉང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་སྒོར་ཆོག་ཁ་གསུམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
གསལ་བོ་ཉུག་པ་དགའ་བ་ཤིས། དེས་ན་ཉང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
མ་མཁུན་པ་ཆོར་ངས་སྤྱིར་བདེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཆོད་ལྷ་མིན།

[illegible]

ཀྱི་ས་ལ་འཁྲིད་མཐའ་ཀྱི་རོ་ལྟ་བུར་བརྟེན་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཐན་སེམས་
ཀྱིས་སྐབས་རོགས་བྱེད་བྱུང་ན།   སྐྱུལ་སྐྱུ་རང་ཉིད་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་ས་
འཕྲོ་བར་ཡང་ཐན་བོགས་ཡོད།   སངས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱུལ་སྐྱུར་སྐྱེ་བ་
བཞེས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མགོན་སྐབས་བྱེད་པའི་དོན་ཁོ་ན་མ་.....
གདོགས་མེད་ཅིང་།   འཛམ་གླིང་ནང་སྐྱེ་བའི་རྣམས་ཆོད་སྐབས་སྐྱུ་བབས་
ན་སངས་ཀྱིས་ཆོ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཀྱི་རོད།   དེ་ཡང་སངས་ཀྱིས་ཡོངས་སྐྱུ་རང་
སྐྱུར་གྱི་ཞིང་ཁམས་སེ་སེར་བརྒྱགས་དེ་དེའི་སྐྱུལ་བ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ།
དཔེར་ན།   ཉམ་མཐའ་དྲངས་པོ་འི་དབྱིངས་ནས་ཆུ་བ་ཉམ་མཐའ་གནས་
བཞེན་དུ་འབད་ཆོལ་མེད་པར་ས་མཛིང་ཆ་ཆོད་དུ་མཁའ་ནང་དུ་ཅོག་ཅར་དུ་ཆུ་
གཞུགས་སྐྱུར་བ་བཞེན་སངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་དུ་མང་སྐྱེ་བ་མང་
པོ་འཛིན་སྐྱུལ་བ་ཡིན།   དེ་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱུལ་དེ་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལྟུང་གང་དུ་རྣམ་
ཆོད་ཆེ་འདྲར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཆོ་འདོད་གང་ཐད་གཞོད་བྱེད་བྱུང་ཅིང་།   སྐྱེ་སྐྱུལ་
དེས་སྐྱེ་བ་ཐོན་མའི་གནས་སྐྱུལ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྐྱེ་བར་ངོས་འཛིན་
བྱེད་པ་ཡིན།

ངས་སྐྱུག་གུའི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོབ་སྐྱོང་ལ་དགའ་ངལ་སྐྱུར་ལེན་
བྱས་ཡོད་ཀྱང་།   གུ་ཡངས་ཉམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན།   ལྷང་བ་གཞན་གྱི་མི་
འགའ་གས་ནས་རྒྱ་ལའི་སྐྱུ་མ་ཆོ་བོ་དུ་ལའི་སོ་བྱང་ལ་བཅོད་པ་ནང་བཞེན་
རོད་བཅོད་ཀྱི་ཡོད་ཆོད།   སྐྱོབ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིན་སྐྱེ་བ་སྐྱོད་ཡང་
ཡང་བྱེད་པའི་སོ་སྐབས་མེད་པ་དེ་བརྟེན་པ་ཡིན།   འོན་ཀྱང་བོ་རྒྱ་ལང་།
སྐྱུ་སའི་བྱོང་བྱིང་གྱི་དཔར་ལ་ངའི་ནང་མི་ཆོད་ཁང་བ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ནས་རྒྱུར་ཤོས་ལ་ཆུ་རེའམ།   ཡང་ན་བདུན་ཐག་དྲུག་ནང་དུ་འཕྱུར་ཀྱི་ཡོད་
པར་བརྟེན་ནང་མི་དང་ལ་བྱུང་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་མ་རོད།   བོ་རྒྱ་ལའམ།   བོར་

བྱ་སྒྲིང་གར་ཉིན་ལྷན་དུང་ཐུང་ཐུང་ལོ་ཡོད་པ་དེར་ང་ཡང་ཡང་བཞུད་
 གྲུབས་པ་དམ་པ་ཡང་དེར་ཐེབས་པས་ཡང་ཡང་མཇུག་གི་ཡོད། དེ་ལ་དེ་
 ལ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་སྒྲིན་མ་དེ་འགྲུང་ཡང་དུང་དུང་ལྷན་བཞིན་ཏེ་ལ་དགའ་
 བོ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁོང་སྒྲོ་གསོལ་ཆས་མ་གནང་གོང་དུ་ལ་ཆུ་ཆག་དང་།
 མཐུན་ཀྱིན་འཛུམས་པོ་འི་སྒྲུབས་དང་འུགས་སྒྲེབས་ཆེད་སྒྲོང་སོགས་གནང་
 པར་ཐེབས་ཤིང་། རོར་བྱ་སྒྲིང་གར་ཀྱལ་དབང་གོང་མའི་ཆིབས་ར་ཡོད་
 ལྷན་སྒྲིན་ལ་དང་གཞིགས་དེ། དེ་ནས་ངའི་སར་ཐེབས་གི་ཡོད་ཅེས་བཞུད་
 ཆོག་པ་འདྲ།

ང་ལྟ་སར་སྒྲེབས་ནས་ལོ་གཅིག་རྗེས་ངའི་གཅན་པོ་བཞུས་པ་དང་།
 གཅན་མོ་བཅས་སྒྲུ་འབྲུམ་ནས་ལྟ་སར་ཐེབས་དེ་ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་འཛུམས་
 བྱང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ངའི་སྒྲིང་མར་གཙང་མོ་ཞིག་དང་། དེ་རྗེས་བུ་ཞིག་
 བཅས་བཅས་པ་རེད། བྱ་དེར་ངེད་ཚོ་ཚང་མས་བཅེ་གདུང་ཕྱིན་གྱི་
 ཡོད། དའི་འོག་གཙང་པོ་ཞིག་བྱང་སྒྲུབས་ང་རང་དགའ་བོ་བྱང་ཅང་། དེ་
 ལོ་གཉིས་སོན་མཚམས་གོངས་སོང་པར་སེམས་སྒྲོ་བོ་བྱང་། ལྷག་བསྐྱེད་དེ་
 འདྲ་ངའི་ལ་མ་ཚོར་ཐེངས་མང་བོ་བྱང་ཆེད་ཡོད་ཅིང་། གཙང་པོ་དེ་གོངས་
 བའི་སྒྲུབས་གནས་ཚུལ་ལ་མཚན་ཞིག་བྱང་སྒྲི། བོད་གྱི་འུགས་སྒྲོལ་ལ་བྱང་
 པོ་བསྐྱེད་སྒྲོར་སོགས་མ་བྱས་གོང་སྒྲུ་མ་དང་། ཆེས་པ་སོགས་ལ་གོ་བསྐྱེད་
 ཕྱིན་ཅིང་། སྒྲུབས་རེ་ལྟ་ལའང་འདྲི་སྒྲོར་ཕྱིན་སྒྲོལ་ལྷན་བྱས་པར། དེ་སྒྲུབས་
 ཁོང་ཚོས་བྱང་བོ་དེ་མ་སྒྲུས་པར་ཉར་ཚར་ཕྱིན་འོས་ལ་སྒྲུར་ཡང་ཁང་པ་དེ་
 རང་ལ་སྒྲེབ་པའི་གྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་ནས་དའི་ཁངས་སྒྲོལ་ལ་བྱང་བོ་འི་
 སྒྲིང་མར་གྱིས་དྲར་གྱིག་བརྒྱུ་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཨ་མ་ལགས་སྒྲུ་བྱ་གཅིག་
 བཞུངས་སོང་པ་དེ་སྒྲིན་མའི་གཙང་པོ་འདས་པ་དེའི་སྒྲེབ་པའི་ན་པར་གྲགས་

ཉེ། གང་གིས་ན། རྩོད་མཐོང་ཕྱང་བོར་མང་གྱི་དྲགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དྲགས་
 དཀར་བོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་སྟེགས་དེ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་ཚོ་གསུང་...
 བ་འགོ་བཅུགས་པ་རེད།

ནང་མེད་དོན་གནད་དེ་ཚོ་འི་ནང་ལ་ངས་ཤེས་དྲིགས་ཕན་བྱ་ཡོད་གི་
 ཡོད། ང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ནས་མི་མཉམ་བུ་དང་མཉམ་དུ་བཟུང་དེ་སྤྱུག་གི་
 གཞན་གྱི་ཁྱོད་དང་། ལ་མཐོང་སར་ཉ་ཅང་ཡུན་རྩོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་
 བུང་སྤྱུག་གཉི་གནས་ཚུལ་ཕན་བྱ་མ་ཚང་བ་ཞིག་དྲན་དྲན་ཡོད་གི་རེད། མི་
 འགའ་ཤིས་ནས་བོ་དུ་ལ་ངའི་བཅོན་ཁང་ལ་ཕྱི་ཕྱོད་མཛོན་གྱི་ཡོད་སྤྱོད་ཀྱང་།
 བོ་དུ་ལ་དེ་ནི་ཡངས་ཤིང་ཕྱུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཁང་བ་
 ཆེ་ཤིས་ཤིག་ཡིན་པར་བཟོད་གྱི་ཡོད་སྤྱོད་འདུག། ཁོ་མང་རིང་དེ་ནང་བཟུང་
 ཀྱང་གསུང་བཤེས་ཁང་བ་ཚང་མ་ཤེས་མི་ཐུག། ཁང་བ་དེ་རི་ཞིག་གི་རྩེར་
 ཆགས་ཡོད་དེ། དེ་རང་གྱོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ལོ་ ༡༣༠༠ རྩོད་
 བོད་གྱི་རྒྱལ་བོ་སྤོང་བཅོན་སྐྱུ་པོས་སྐྱོས་སྤྱུག་གནད་ལུལ་དུ་བཞེངས་པར།
 ཡི་ཤུའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་བའི་ནང་ལ་དུ་ལའི་སྐྱ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་པས་ཕྱི་
 བཟུང་གནད་པ་རེད། དེའི་དཀྱིལ་དུ་ཐོག་བཅེགས་བཅུ་གསུམ་ཅམ་ཡོད་
 བ་དེ་རྣམས་ཁོང་གི་བཀའ་དང་བསྐྱུན་དེ་བཞེངས་ཤིང་། ཐོག་བཅེགས་
 གཉིས་ཅམ་སྤེབས་སྐབས་ཁོང་དགོངས་པ་ཐོགས་འདུག། །སྤྱོད་ཚེ་འདུ་
 རྩོད་དོར་བའི་དུས་སྤྱོད་བབས་པ་མཐུན་དེ། ཁོང་གིས་སྤེ་སྤྱོད་ལ་བྱུལ་དབང་
 རང་ཉིད་མེད་པ་གཞན་ནས་ཤེས་ཆོ་བཞེངས་བསྐྱུན་གྱི་ལས་ཀར་མང་གྱིན་...
 རྩོད་རྒྱུར་རེ་ཞིག་གསུང་བ་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤེ་སྤྱོད་ནས་དུ་
 ལའི་སྐྱ་མ་འདྲ་བའི་དགོ་འདུན་བ་ཞིག་བཅོལ་དེ་ཡོ་བཅོལ་རིང་གསུང་བ་བྱས་
 ཤིང་། ཁོང་གིས་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུར་བྱུང་ཆེད་ཅིག་རྩོད་གྱི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པས་

ཐོས་བརྟེན་ལུས་པ་དེ་དང་མང་ཡང་ཕོག་བཅུག་ས་ཉིས་པའི་ཐད་མཐོང་...
བྱུ་ཡོད་པ་དེ།

པོ་རྒྱ་ལ་དེ་དབུས་སུ་ཆོག་ས་ཁང་དང་། མཚན་སྒྲིལ་ས་སུ་ཆོག་ལ།
གཞན་ཡང་རྒྱ་ཁང་སུ་ཆོག་ས་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་བརྟེན་དང་། ཆོན་
རིས་སོགས་ཉ་ཅང་མཛོས་ཤིང་བཞེད་ཆོག་ས་པོ་ཡོད། དེ་ཆོར་ནང་རྒྱ་
ལ་དེ་སུ་མ་སྒྲིལ་བ་བྱུ་གྱི་སྒྲིལ་དུང་བ་ལྷག་ས་ལུ་མ་སེང་བྱུ་མཚོད་དེ་མ།
དེ་ཆོར་དེ་གྱི་སྒྲིལ་ཅན་མཐོ་ཆོད་ལྷ་སྒྲིལ་ཆོར་ས་སུ་པོ་ཡོད། པོ་རྒྱ་
ལ་དེ་རྒྱ་ཁང་ལ་སྒྲིལ་ས་སུ་བྱུ་བཞེད་ལུས་པ་ལྟེ། དེ་དེ་ནང་གྲུ་པ་བྱུ་དང་
བྱུ་ན་ཅུ་དེ་མ་ཆོར་ཡོད། ཤར་བྱུ་དུ་གཞུང་གི་ལས་ཁང་ས་ཁག་དང་།
སེང་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བྱུ་ཁང་། ཆོག་ས་ལ་དེ་ཆོར་མོ་བཅས་
ཀྱི་ཆོག་ས་ལུ་ཡང་། སྒྲིལ་ཆོར་ནས་མཐོ་ཆོད་ལྷ་སྒྲིལ་བྱུ་ཡོད་པའི་
ཆོར་ཡིག་ཆོར་ག་ཕྱིར་སྒྲིལ་ཁང་མིག་བཞི་ཡོད། སྒྲིལ་དུ་སྒྲིལ་ས་དེ་ཆོར་
ཆོར་ལྷ་སྒྲིལ་པའི་ཉི་ཤུ་ཆོར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དེ་ཆོག་ལོག་ས་སུ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
པའི་མཚན་པ་སྒྲིལ་ཆོར་མཚན་ཀྱིས་དེ་མོ་ཤིན་དུ་ཞིབ་པར་བྲིས་དེ་གཞུང་
བཞུན་སྒྲིལ་ཆོར་ཆོར་ཡིན་ཅི་གཅིག་དེ་ཆོར་ལས་མེད་ཀྱང་གསལ་ཞིང་...
ཉམས་ཤོན་པོ་ཡོད་པས། དེ་དང་དཔེ་ཆ་སོགས་བཞུགས་དེ་ཐང་ཆད་པའི་
སྒྲིལ་ཆོག་ལོག་ས་ཀྱི་དེ་མོ་སྒྲིལ་ལ་ཡང་ཡང་རྩ་ཞིབ་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོད།

པོ་རྒྱ་ལ་དེ་ཡིག་ཆོར་། ལྷ་ཁང་། སྒྲིལ་བྱུ། སྒྲིལ་ས་བཅས་ཡིན་པ་
མ་ཟད། མཚན་ཆོན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་དེ་ནང་སྒྲིལ་ས་ཐང་ཆོན་ཐང་སྒྲིལ་
པ་ཕྱིར་སྒྲིལ་ཁང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཐང་ཁང་ག་ན་ཤས་ལོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོག་ས་
སེང་པའང་ཡོད། སྒྲིལ་ལོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གཉིས་ཆོར་གྱི་རྒྱ་ལ་པོད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་པོ་
ཆོར་བྱུ་ནག་དང་། སོག་པོ་དེ་གོང་མ་སྒྲིལ་ཀྱིས་ལྷ་སྒྲིལ་པར་སྒྲིལ་པའི་

དཔེས་སྤྲུལ་མཁས་པ་དང་། རྒྱ་ཡི་ཐུག་པོ་མ་ཆམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆས།
 བོད་ཀྱི་སྐུ་པ་དཔལ་རིམ་པའི་ཤོ་མཚན་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡོད་པའི་གན་.....
 མཛོད་ཀྱང་ཡོད། དཔེ་མཛོད་ཀྱང་ཆམས་ཀྱི་མང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཤེས་
 སྤྲུལ་གྱི་ཡོ་སྐྱུ་པ་དཔེ་ཆ་བོད་ཡོད་སྤྲུལ་པ་དུན་ཅམ་ཡོད། བོད་འགའ་ཤས་
 ལ་པའོན་པ་དུན་ཅམ་གྱི་ལྟོད་ཆོད་ཡོད། སྐུ་པ་རྣམས་ལོ་ལྔ་པ་སྤྲུལ་གྱི་
 རྒྱ་ཡི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་ལོ་མཉམ་སྤྲུལ་པའི་དཔེ་ཆ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། བོད་
 ཡོད་སྤྲུལ་པ་ཉམས་ཅམ་ནི་རིན་ཆེན་ལྷ་པ་དུན་གྱིས་ཤུས་པ་ཡོན།

བོ་དུ་ཡའི་འོ་ཁུ་གཞུང་ནས་དགོན་པ་རབ་དང་། དམག་མི་ འཕམ་
 རྒྱུ་མོགས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ། མཐུ་ ལྷན་འགྲམ་མོགས་ཀྱིས་ཤར་བའི་
 མཛོད་མང་བོ་ཡོད། ད་ཆ་བོ་དུ་ཡའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མཛོད་དེ་ཆོ་དེར་
 ལྷན་པ་གང་འདྲ་བུས་ཡོད་དམ་པས་མཛོད་ཤིས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅིང་། བོ་དུ་
 ཡའི་ཤར་བ་རྒྱུ་དེ་མིས་ཤར་བུས་པའི་བཙོན་པ་རིམ་པ་མ་མོགས་པ་འདྲ་ག
 མའི་བཙོན་པར་ཡོད་པ། དཔེར་ན། དེ་མོ་འོན་གྱི་ཀྱ་བར་འདྲ་བོ་ཡོད།
 རྒྱུགས་བཞི་པ་སྤུང་རྒྱུ་ཆོད་དུ་བསྐྱར་དུ་འདྲི་དམག་མི་ཆོ་རྒྱུ་མ་ཡོད།
 ཤར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱུ་ཆོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རམས་རྒྱུ་ཆོད་དང་། ལུག
 གུའི་ལྷན་པ་ཀྱི་ཆོད་མོ་མོགས་ཀྱིས་པ་ཡོད། འདྲུལ་འཁོར་རིང་ལ་དཔེར་
 བོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཆོ་འི་གནས་ལྷན་བཞུགས་མཐུན་ཡོད། འདྲུལ་ལྷན་ལྷན་
 འདྲུལ་ལྷན་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་པ་ཤིས་མཐུན་གྱི་མི་ཆོས་ཆོད་ཆས་གནས་སྤུ་
 དང་། མོ་ཤོར། སྤུ་གཞིངས་མོགས་འདྲུལ་རྒྱུར་ཡོད་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་
 ཆོར་རྒྱན་རིང་ཆོད་མོ་བཙོན་པ་ཁོ་ནར་འདྲོད་པ་མཁའ་ཁོངས་པར་ཆོད་ཆས་དེ་
 ཆོ་བཤེགས་དེ་རི་རྒྱར་བཟོས་ཡོད་མེད་དེ་གཞི་བུས་དེ་མཐུ་ཆོད་སྤྱང་
 བཞིན་རྒྱུགས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལ་འདྲུལ་ལྷན་ཆོས་ལྷན་པ་

འགྲོ་བཞིན་འདུག ། ཟློགས་མཚུངས་མེ་ཀུན་ནོ་ཞེས་པའི་ཅེད་ཆས་ཆ་
 ཚང་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ནས་དངོས་གནས་པ་མིག་གིས་མ་མཐོང་གོང་རི་
 ལི་དང་། མོ་ཏ་མོགས་བཟོ་ཡི་ཡོད། ཇེས་མུ་མྲོག་བརྒན་ཅུན་ཅེད་ཅིང་
 བ་ལག་པས་ཤེད་མྱོད་ཅེད་མུ་ཞིག་ལག་འཁྱར་བྱང་བ་དེ་བཞིན་སྐབས་དེའི་
 བང་ནས་མྲོག་གི་ལས་ཀའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཅིང་པ་དེ་ནས་མྲོག་བཞུད་གནད་
 ཐོག་མར་ཤེས་བྱུང་། དེ་ལ་མྲོག་སྐད་མོགས་མང་བོ་ཡོད་པར་ཉམས་ཞིབ་
 གསུང་དེ་གནད་ཉམས་མ་ཤེས་པར་གཅིག་བྱས་མགོ་འཁྱར་དེ་ཅིང་གྱི་ཡོད།
 དེ་ཇེས་ཁོ་བོ་འི་ལག་འདྲེགས་ཆུ་ཚོད་ཅིག་བཞིགས་བསྐྱིགས་བྱུང་བྱུང་། ཆུ་
 ཚོད་དེའི་གནད་ཚང་མ་བཞིགས་ནས་གང་འདྲ་བཟོས་མིན་བཟུ་ཞིབ་བྱས་དེ་
 སྐར་བསྐྱིགས་པ་དེས་ད་དུང་མྱོན་མེད་འགྲོ་བཞིན་འདུག།

ལོ་གསར་སང་གནངས་ཆོས་རྒྱུད་དེ་རིང་ཉམ་གྱ་ཆོས་ཆོས་ཟློགས་གྱི་
 དགུ་གཏོར་གང་འཆས་པ་ཤིག་གྲུག་མྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ལོ་འཁྱོར་ནང་དེ་མིན་
 ཆོས་ཟློགས་གྱི་མཚན་སྒོ་མང་བོ་ཡོད། ལོ་གསར་དུས་ཆེན་ནས་འཆར་ལ་
 བོ་དུ་ལའི་ཡང་ཐོག་གི་ཅེར་མུ་དྲོ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ཆོས་ཟློགས་གྱི་མཚན་
 སྒོ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྐབས་གནས་གཤིས་གང་མོ་ཡིན་སྐབས་མཚན་སྒོ་འི་
 གསལ་ཇེ་ཆ་བོ་དེ་བྱུང་དུ་མོང་འདྲོད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་བྲན་མཁན་དེ་
 རང་གཅིག་བྱ་མིན། བོ་དུ་ལའི་མོ་བྱང་དེས་ཤོད་གྱི་ཤིས་རིག་དང་། ལག་
 ཆལ་གྱི་སྒྲུལ་ཚད་ལྷ་བྱར་ཁོ་བོ་སྐབས་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད། དཔྱིད་དུས་ང་དང་
 ཡོངས་འཛོལ་ཉམ་པ། མཚན་ཞབས་ཆོ། །གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་འགའ་
 ཤས་བཅས་དབྱར་དུས་གྱི་ཐོ་བྱང་ཞོར་བྱ་སྒྲིང་གར་བསྐྱོད་དགོས། དེའི་སྐབས་
 ལྷ་སའི་མི་ཚང་མ་མཇུག་པར་ཡོང་གི་རེད། ཞོར་བྱ་སྒྲིང་གར་འགྲོ་བྱུ་དེར་
 ལྷན་དུ་དགའ་བོ་ཡོད་ཅིང་། ཞོར་བྱ་སྒྲིང་ག་ནི་ཐུན་གྱི་ནང་ལྷ་བྱ་ཡིན། ཞོར་བྱ་

སྤྱིར་གདེན་གཟུགས་ར་མཛེས་ཤིང་ཕྱེ་ཆེ་བ་ལྷན་པས་འཛོམས་པའི་དབྱུགས་ལུ་
 བོ་བྱང་ཆུང་ཆུང་དང་། ལྷ་ཁང་འགའ་ཤམ་སོགས་ཡོད། འདི་ནི་དུས་རབས་
 བཅོམ་པའི་པའི་ཕང་དུ་ལའི་ཆུ་མ་རྒྱ་སྤེང་བདུན་པས་བཞེངས་པ་ལྷན་གནང་བ་
 རེད། དེ་ནས་བརྒྱུད་དུ་ལའི་ཆུ་མ་རིམ་བཤག་ཉིམ་གཞུག་ནས་སོ་སོ་ལི་བཞུང་
 ས་པོ་བྱང་རེ་བཞེངས་གནང་མཛན་འདུག་ཅིང་། དེས་ནས་ཀྱང་གཅིག་གསལ་ར་
 ལྷག་པུས། ས་ལྷལ་དེ་དག་གོག་མར་འདེམས་སྐུལ་དེས་ས་གནས་ལོགས་
 བོ་ཞིག་གདམས་བ་གནང་འདུག། དེ་ཁྱེད་ལ་ལྷག་སྤྱིང་ལ་བ་འཕྲོ་ཉི་ལུ་
 ཡོད་པ་དང་། ལན་འཁོར་པད་ཆལ་འཁོར་ཕྱེལ་ག་གཉིས་ཀྱིས་མ་འདུམ་
 ཅམ་སྤྱིང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐང་ཤིང་དང་། ལྷར་ལ། ལྷང་ས། ལྷག་
 བ་སོགས་ཤིང་སྤྱད་དང་། མེ་དོག་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་གོ། ཀྱུ་ལྷ། ལྷ།
 རམ་ལྷ། ལྷར་ཁ། མངར་ཁམ་བཅས་ཀྱི་སྤོང་བོ་མང་བོ་ཡོད། ར་སྤོང་
 ལྷལ་སྤྱད་མི་ལྷའི་སྤོང་སོ་བདུལ་བ་ཡིན།།

དེད་རང་གི་སྒྲིབ་སྒྲོང་གི་བར་མེད་ལ་མེ་ཏོག་དང་། སྒྲིབ་ལྟམ་སྒྲོང་གི་
 གཞན་ཡང་སྒྲིབ་དང་། མ་ཕྱ་སོགས་ཀྱི་གསེབ་ལ་མར་རྩེར་རྒྱགས་ཀྱི་ཡོད།
 རུ་རྒྱུང་མཆོའུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཁར་ཅེད་མོ་ཅེ་སྐབས་ཐོངས་གཏིས་ཅན་གྱི་
 གྲུབས་བྱང་ཐོང་། མཆོའུ་དེའི་ནང་ཉ་མང་བོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་ངས་ལྟོ་མེས་སྒྲིབ་
 གྱི་ཡོད་སྐབས་དེ་ཆོས་དེད་རང་གི་རྟོག་སྒྲུ་ཐོས་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་ཁར་ཐོན་ཡོང་
 གི་ཡོད། དེ་ཆོ་འི་སྒྲོར་ལ་ཁོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་བསམས་མཐོ་གཏོང་སྐབས་ཉ་དེ་
 ཆོས་སྒྲུང་བོ་མ་ཕྱས་པར་རྒྱ་དཔག་གི་རྟོག་སྒྲུ་ཐོས་སྐབས་ཡར་ཐོན་ཡོང་གི་
 མེད་དམ་བསམས་གྱི་འདུག །གལ་སྟེན་ཉ་ཆོས་དོན་ཡོད་ན་རྒྱ་མིས་ཉ་རྣམས་
 འཛིན་ཐོས་ཡོད་ལས་ཆེ་ངེས། རོར་ཕྱ་སྒྲིང་གར་སྒྲོག་གི་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེར་ཡང་ཡང་སྒྲོན་ཡོད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁག་འདྲེད་ཕྱས་དེ་ཡང་ཡང་བཤིར་

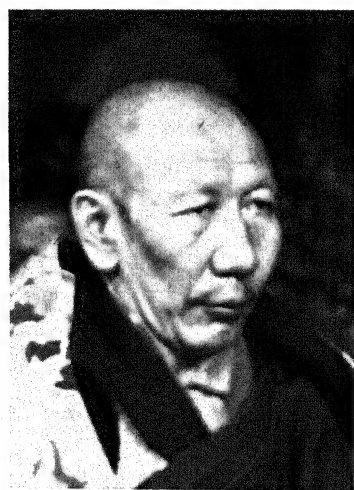

2

3

4

5

6

7

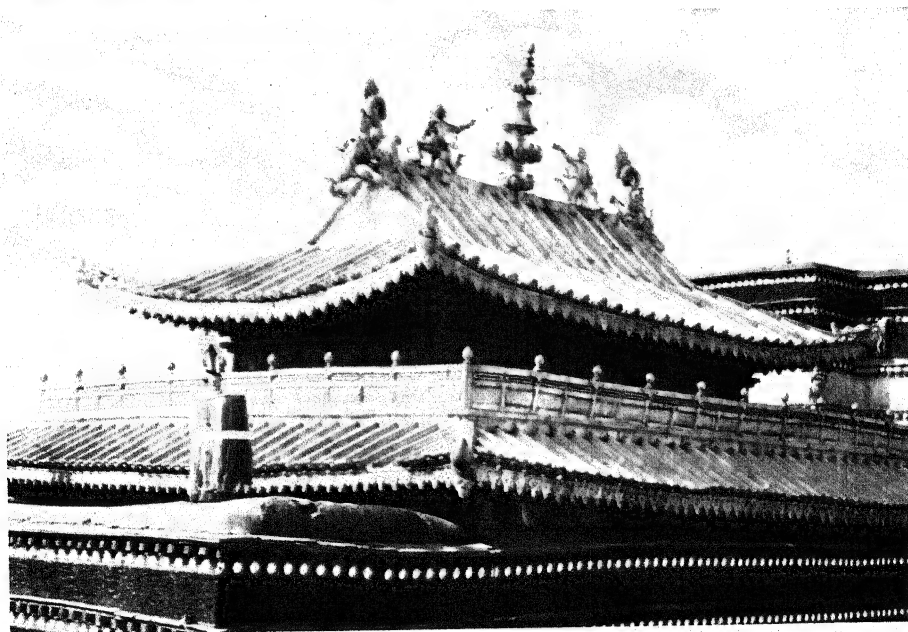

8

9

10

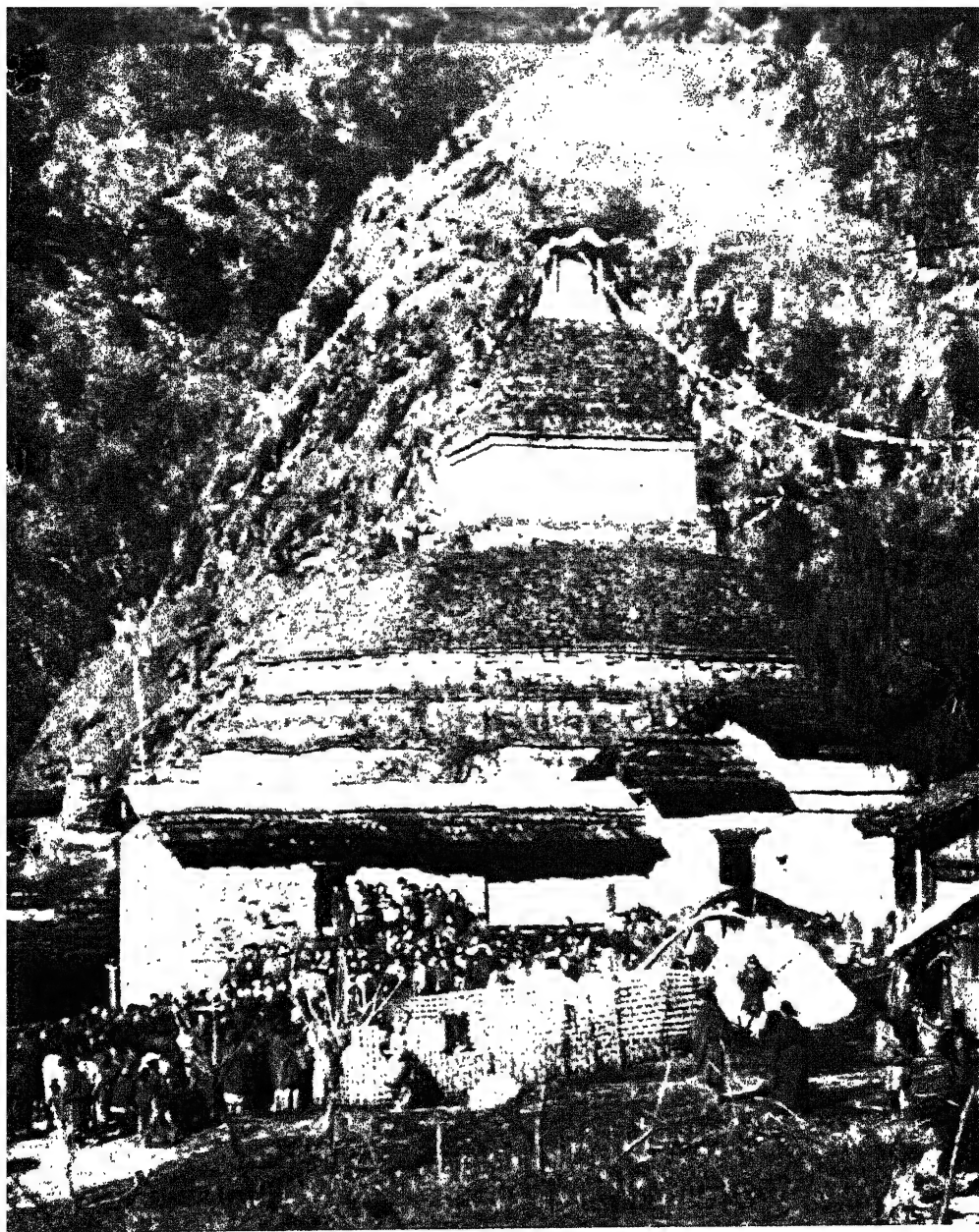

1

12

14

15

ཡོད་ཀྱང་། དཔག་པག་མ་ཆོད་གོ་དྲུང་དང་ནས་ཆོས་ལུ་ཡོད་པོ། འོ་
 ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་འགྲམ་ཆུ་པོ་ཆོས་པོ་དེ་ལ་ཐག་གཏོར་དང་འཛེལ་བ་ལྟར་
 རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡོད་གི་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། རོ་མོ་གླུང་མ་ལ་དཀྱིན་རིས་
 འཛེལ་ས་ཐམས་ཅད་མ་ལྟར་པོ་མིས་འཛེལ་ས་ཐམས་ཅད་མ་ལྟར་གྲུ་མས་
 གི་ལ་དྲུ་མི་པཅད་ཕྱེད་མ་ཐག་གླུང་ཡང་། དེ་ཆོས་རི་ལྷན་པ་ཆོད་མ་ཤིས།
 པོ་མི་ཆོས་ཆུ་དྲུ་ལ་མང་པོ་ཆུ་པ་པོ་མ་ལྟར་དེས་པར་འཛེལ་ས་དེས་
 རྒྱུ་གྲུ་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་འཛེལ་ས་ཀྱི་མ་པོ་ལ། ཆོས་པོ་མི་ཆོད་ནས་ཆོས་པོ་
 གི་ཆོད་དྲུ་མི་ལ་འཛེལ་དེ་མི་ཆོད་པས་ཐམས་ཅད་པོ་པར་ལ། ཆོས་པོ་མ་ལྟར་
 པ་པོ་མ་ལྟར་ལྷན་པོ་ཞིང་། ཆོས་པོ་དེ་འདྲ་ཕྱེད་ཆུང་ཐག་ཡང་དག་པོ་
 ཡོད།

[illegible]

གསུམ་པ། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ།

བོད་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བཟོན་གོང་བོད་མི་ཚོ་བདེ་ཆེན་
ཀྱི་འཛོལ་བར་རི་ལྗང་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་བཟོན་སྐྱུ་ཡིན།

བོད་ཐག་ཉིདེ་བྱིས་མཚོས་སྐྱུ་ཁལ་མང་བོ་ཡོད། ཤར་དང་བྱང་
ལ་སྐྱེས་ག་དང་སྟོན་པོ། ཤར་དུར་ཀི་སི་ཐན་བཅས་ཡོད། སྐྱུ་གར། འབར་
མ། བལ་ལུལ། འབྲས་འབྲུག་བཅས་བོད་ཀྱི་ཉེ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། ལུ་བ་
ཕྱོགས་སུ་བ་ཀི་སི་ཐན་དང་། ལུ་བ་གན་སི་དཔ། ལུ་ཅ་སུ་བཅས་ཀྱང་ཐག་
ཉི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་རབས་མང་བོ་དེ་རིང་བྱིས་མཚོས་སྐྱུ་ཁལ་དེ་ཚོ་རི་
ཁོངས་ནས་མང་བོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་སྐྱུ་གར་དང་ཚོས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཚོན་བོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེད་ཅག་གི་ཡི་གེ་འདི་ཡང་ཁྲུང་སྐྱུ་
གར་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། བང་བའི་ཚོས་བོད་དུ་དར་སྐབས་བོད་དུ་ཡི་གེ་ཚོད་
པར་བཅེན་ཚོས་རྣམས་བོད་མིས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་བོད་རྒྱ་ཀྱི་ཡི་
གེ་ཞིག་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། སྐྱུ་གར་གྱི་ཡི་གེར་དཔེ་ཁྲུང་སྐྱུ་དེ་བཟེས། སྐྱུ་
གར་དང་། སྟོན་པོ་གཉིས་སུ་ཡང་ཚོས་སྤྱིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། ལུ་རྒྱལ་
པར་ག་དང་། ཤར་དུ་ཀི་སི་ཐན་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་བྱུགས་ཅི་བྱུང་ཅི་དུས་
ད་ལྟ་ཡང་པར་ག་དང་བོད་ཀྱི་ཚས་གོས་རྣམས་པ་འདྲ་བ་ཡང་ཡོད་འདུག །
ཉི་བའི་པོ་སྐྱུས་ནང་རྒྱལ་རབས་ཉི་ལུ་བའི་འཕོ་སྤོད་དུ་ཅ་སྐྱུ་དང་། དཔྱིན་
རིང་སྤོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། བྱིས་མཚོས་སྐྱུ་ཁལ་ཚོར་འབྲེལ་བ་དེ་
ལྗང་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ནི་མི་རིགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐ་
དད་ཅིག་རེད། ང་ཚོ་དེ་གཞན་གས་དཔྱིབས། རྒྱ་ཡིག་ ལྷགས་སྟོལ་
བཅས་བྱིས་མཚོས་སྐྱུ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་རིགས་

དང་། གཤིས་ལུགས་ཀྱང་ང་ཚོ་འི་ཉེ་མོར་གྱི་ཨོ་ཤ་ཡའི་མི་རིགས་སུ་དང་
 ཡང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཅིག་དེད། ཉེ་དུས་བོད་ཀྱི་ནུས་པ་ཤེས་ནེ་ཆེ་ཤོས་
 བྱི། ཆེད་དུ་སྤྱང་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་གཅིག་ལྟར་མོད་པའི་ནུས་འགྱུར་
 འཛིན་པ་དེ་དེད། འཛམ་གླིང་ནང་ལྷ་སར་འགྲོ་བཞིན་མི་ཆོག་པའི་གྲོང་ཁྱེར་
 ཞེས་མིང་འབོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག །འཛམ་གླིང་དང་འབྲེལ་མེད་རྒྱ་
 མོད་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་
 རང་ལྷུང་ལྷུང་གྱི་ཆར་སྤངས་ཁོ་ན་ཐ་དད་དེད། ལོ་མང་པོ་འི་གོང་དུས་སུ་གྱུ་
 གར་དང་། བལ་ལྷུང་ས་མཚམས་ནས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་པལ་དེ་ལྷ་ས་
 པར་འགྲོ་སྐབས་ཁྲོ་བ་གཉིས་ཅས་འགོར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལོ་རེ་འི་
 བར་དུས་སྐབས་མང་པ་རི་ལམ་འགག་གི་ཡོད་པ་དེད། བོད་དང་གྱུ་གཤི་
 ས་མཚམས་ངའི་སྤྱི་ལུང་ནས་ལྷ་ས་པར་གོང་ལས་ཀྱང་ས་ཐག་རིང་ཞིང་།
 ས་མཚམས་ཀྱི་ས་རྒྱལ་དེ་དང་། གྱུ་གཤི་གི་མཚོ་མཐོང་གྲུ་རྒྱིང་བལ་ཆུང་
 ཁག་གི་པར་ལ་མལ་ལེ་སྤོང་སྤྱག་ལྷུག་ཡོད།

དེར་པར་ན་མཁེ་གཙང་མོད་རྒྱ་དེ་ང་ཚོ་འི་སེམས་ཀྱི་གནིང་དུ་གནས་ཡོད།
 ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་གང་ཉུང་མ་གཏོགས་བོད་ནང་མ་བཟང་སྐབས་ད་དུང་མཁེ་
 གཙང་མོད་སྤངས་དེར་ཤུགས་སྤོན་ལྷུང་འདུག །དེ་རྒྱར་མི་གཏོང་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཞན་ཞིག་ནི། གྱུ་གཤི་སེམས་དང་འཐབ་ཅོད་ལྷུང་པའི་ཉམས་ཐུང་
 ཡོད་པ་དང་། སོ་སོ་འི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གཅེས་སྤྱང་གིས་ཞི་བདེ་འི་ཐོག་
 མོད་པ་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་དེད། ང་ཚོ་འི་བསམ་
 པར་འཛམ་གླིང་ནས་རྒྱ་མོག་ཡོགས་སུ་བརྒྱུད་ན་ཞི་བདེ་གཏན་ནས་ཡོང་གི་
 དེད་པས་མ་གྱི་ཡོད་པ་དེད། མིན་ལྷུས་དེ་ནི་ལོར་འབྱུང་ཅན་ཞིག་དེད་ཅེས་ངས་
 འཇུལ་དུ་བཞེད་རྒྱ་ཡིན། ངའི་རེ་འདོད་ལ། མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྐོ་

ཀློང་སྤྱི་བདེ་ལྷན་ཁྲིའི་གངས་ནས་ཐེངས་མཉམ་ཆེད་དགའ་བསྟར་གྱི་སྒྲུབ་
ཡིན།

བདན་འཛིན་གྱི་ཆོས་དང་ཤོས་ཀྱི་ལུང་ཞིག་ཡིན་ལུང་མ་བརྟེན་པ་
 དེ་ངོས་གཏན་ཡིན་མིན་བརྟེན་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་ཆོས་དངོས་
 བོ་འི་ལུང་ལས་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ལ་ལ་རྒྱང་པར་མི་འཛིན། བོད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཆེ་
 ཤོས་དཔེ་བཅུ་ཅང་མང་བོ་ཡོད་ལུང་། དཔེ་བཅུ་པའི་གྲངས་འབོར་ངོས་
 གཏན་བརྟེན་བ་དགའ། བོད་མའི་གྲངས་འབོར་ནས་བསྐྱེད་པའུ་ཅ་ཅ་མ་གྱི་
 བུམ་ཡིན་གྱི་དེ། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ལྷང་ཞིང་། ཆོས་སྤྱིར་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་དེ་འདི་གྲངས་པ་གཅིག་གྱི་
 ཡོད། སྤྱིར་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་འདི་གཅིག་མེད་མོ་བ་དང་། གཅིག་སྐྱུ་བོ་དེ།
 ཁོང་ཆེ་འི་འོག་གི་ལས་ཁང་སྐྱེས་པར་ཆེ་པར་མེད་སྐྱེས་ལྷང་འོས་པ་ཡོད།

བཀའ་ཤག་ནང་ནས་ཀློག་འཕུས་མི་བཞི་ཡོད་པ་ནས་གཅིག་སེར་མོ་བ་
དང་། གསུམ་སྒྲུབ་ཡོ་ཡོན། བཀའ་ཤག་གི་འོག་ཏུ་ཡོག་ཆང་དང་། ཅིས་
ཁང་ལས་ཤངས་གཉིས་ཡོད། ཏུ་ཡའི་སྒྲུབ་སྐུ་ལྷ་ཀར་འགོ་འཁྲིད་ཕྱིད་པའི་
ཡོག་ཆང་ལ་གཙོ་བོ་སེར་མོ་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ཆོས་སྤྱོད་སྒྲི་
ལས་དོན་འགན་འཁུར་ཕྱིད། ཅིས་ཁང་ལས་ རྟེན་གྱིད་ལས་ཁང་ལ་དེར་སྒྲུ་
བོ་བཞི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཆོས་དོན་མིན་པའི་ལས་དོན་རྣམས་ཕྱིད་ཀྱི་རེད།

ཕྱིད་གཞུང་ཅང་མང་དཔེ་སྟོན་པའི་ལས་ཁུངས་། ཕྱི་ཕྱིད་། མོ་ནམ་། རྒྱལ་
པ་ལྷ་། ལྷ་ལ་དང་། ལྷ་ལྷོ་བཟུང་། དཔལ་གསལ་སོ་སོ་ལོད་ཅིང་། ལས་
ཁུངས་སོ་སོར་འགོ་འདྲིན་མི་གཉིས་གསུམ་རེ་ཡོད་། ཁྱིམ་པ་དཔོན་གཙོ་བོ་
གཉིས་ཡོད་། སྤོང་བྱིས་སོ་སོའི་ཁྱིམ་པ་འདྲ་ནས་ཁྱིམ་པ་དཔོན་གཉིས་རེ་
ཡོད་།

དེ་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཚོགས་སྒྲུབ་རིགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་
 རྒྱ་མཚུངས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་ཡང་བྱེད། དེའི་ནང་ཡིག་ཆ་ཅི་སྒྲུབ་ཀྱི་
 དཔོན་རིགས་བརྒྱད་དང་། དེ་མིན་མཐོ་རིམ་གྱི་ལོ་སྒྲུབ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་
 དཔོན་ཆེན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཆ་བཅས་ཁྱོད་མི་གསུམ་ཉི་ལུ་ཅན་ཡོད། ཚོགས་
 འདྲེ་འདིས་དགའ་ལ་ལ་རིགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གྱི་ཡོད་ཆ་འབྲུག་མི་སྒྲུབ་ཆ་ལྷན་
 ཅན་ཡོད་པའི་ཚོགས་འདྲེ་ཞིག་བསྐྱེད་ཅིང་ཐུག། དཔེར་ན། དུ་ལའི་ལྷན་
 མ་དེ་ཡང་སྤྱིད་གཏན་འཁེལ་མེད་པས་དེ་ནི་གཤམ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་འབྲུག་མི་
 བཞུགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་དཔོན་ཡིང་། ཚོགས་ཆེན་དེ་
 གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ལས་བྱེད་ཡོངས་ཚོགས་དང་། རྒྱ་མཚུངས་དཔོན་མི་གསུམ་
 མིན་པ་ཆོ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་དང་།

དཔེ

ང་ཚོ་འི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ནི། དཔོན་ཁག་ཆོ་སྒྲུབ་པའི་མཁུ་
 གཤམ་རིམ་གྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཡོད་ཅིང་། མོང་གསེབ་པ་དང་། དཔོན་མི་གསུམ་
 ཆོ་འི་དབང་ལ་གྱུ་མོར་དབུལ་སྐྱུག་གི་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔོན་རིམ་སྐྱེད་པ་
 བ་ལ་དགའ་ཆོག་སེལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོང་མི་སྤྱིད་པ་མིན། དཔེར་ན། དཔེ་ཞེས་ཞིག་
 ལས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་གོ་མིང་དང་། མ་དེ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོད་ཆ་
 དེ་གཉིས་ནི་མི་བརྒྱད་དུ་བདག་པའི་ལས་སྒྲུབ་ཞིག་དང་། འོད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་
 གཞུང་ཞིག་ལ་ལས་དཔོན་ཁག་གི་ལས་སྒྲུབ་དང་། མེད་མོ་བའི་དཔོན་མི་གསུམ་ཀྱི་
 མོ་གཞན་འབྲེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ལས་གཅོད་དང་མཐུན་པ་ཡིན། ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོད་ཆ་
 ཀྱི་གཤམ་རིམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་དཔོན་པར་ཞུགས་ཆོག་ཅིང་། འདི་
 མོ་གཞན་འཕམ་ཆོད་ནི་ང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡང་གྲུས་འབྲེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁོ་
 ལུས། ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོད་ཆ་འདི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོད་ཆ་འདི་ལྷན་ཁྲིམས་
 གྱུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོད་ཆ་འདི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོད་ཆ་འདི་ལྷན་ཁྲིམས་

དུ་པའི་ཐུ་བ་ཐུ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་བཞེད་དང་ལྟ་བུའི་ཁྲིས་
ཚང་དཔལ་པོ་ནས་ཡོང་བའི་རིགས་ཀྱང་ཚོས་ཕྱོགས་ནས་གནས་ལྷངས་མཐོན་
བོར་བཞུད་ཐུབ་པ་རེད།

ངས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་སྐབས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདས་ཚེ་ག་
བརྗེད་དགོས་ཐུང་ཞིང་། དེ་ནི་དེང་དུས་བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་བྱས་པོ་ཞིག་
ཐུང་ཡོད་ཐུབས་དགོན་ཁག་ཚོ་ཐུར་བཞིན་གནས་ཡོད་མེད་དང་། རི་ཅ་མ་
ཅུ་མེད་བཟང་བ་སོགས་བརྗེད་མི་ཐུབ་བས་ཡིན།

དགོན་ཁག་ནང་ཁོ་རང་ཚོ་འི་དགོས་མཁོ་བཟོ་མཁན་གྱི་གྲ་རིགས་ལག་
གསུམ་པ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་གསུམ་ནས་ཚོང་འཁོས་ཀྱང་ཐུན་བྱ་བྱེད། དགོན་
པ་འགའ་གསུམ་ལ་མཆོད་གཞིས་ས་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་གསུམ་ལ་ས་ཆ་
སྤྱོར་འཇགས་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ནས་ས་མ་འཛུར་གྱིས་ཁོ་འབབ་ཡོང་ཐབས་
བྱེད། ཁོང་ཚོར་སྒྲིལ་ཁག་ནས་དང་འབྲལ་ཞུ་མཁན་མང་པོ་ཡོང་། འགའ་
གསུམ་ནས་དཔལ་སྤྱོད་གཏོང་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྒྱང་ནས་ངའི་འདོད་ལྟར་མི་བབ་
པའི་ཁོ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལེན་མཁན་ཡང་ཡོད། སྤྱོར་བཟང་ཁོང་ཚོ་འི་དཔལ་འབྱོར་
འཚོ་བ་ཐེང་ངེས་མེད་ཅིང་། མང་བ་ནི་འཚོ་ཐབས་གཞུང་ལ་བཞེན་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲར་བཞེན་པོ་དུ་ལའི་མཛོད་དང་། གཞན་དག་མཛོད་ཁང་ནང་
གཞུང་གི་འབྲུ། ར་མར། རྒྱས་རིགས་བཅས་གསོག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ཚོ་འི་ཡོང་ཁུངས་ནི། རྫོང་གཞིས་ས་ཁུལ་སོ་སོ་འི་ཐོན་ཁུངས་ཁུལ་འབབ་
རེད། ངས་དཔལ་ག་མིའི་སྒྲོར་བརྗེད་ན། ང་ཚོར་དཔལ་ག་མི་ཡོད་ཀྱང་མང་པོ་
མེད། ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ས་མཚན་སྤྱང་སྤྱོད་དང་། གཞུང་གི་བཀའ་
འཁྲུལ་མེད་པའི་མི་རིགས་སྤྱང་འགོག་རྒྱ་ས་མིན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་གི་བསྐྱོར་
བྱ་བའི་འགན་འཁུར་བཅས་བྱེད་པ་ཡིན། རྒྱ་སའི་ནང་བསྐྱོར་བྱ་བ་རྒྱར་དུ་

ཡོད། མཚན་སྒྲོལ་འཛིན་པ་དང་། འཕྲོ་བྱེད་ནས་ཐུན་འགྲོ་སྐབས་ལས་
 ཐུང་དུ་གུས་འདུད་ཅ་སྒྲིགས་ཀྱིད། དཔལ་མེ་འདྲིའི་འོ་སྒྲིག་ཀྱི་ཡ་མཚན་
 ཞིག་ཡོད། ཡོ་ཐུ་བཅུ་ཙམ་གྱི་གོང་འོ་སྒྲིག་ཀྱི་དང་། རྩོད་རྒྱུ་ལྷན་པས་
 རྩོ་གོང་མས་དཔལ་མེ་རྣམས་དེང་དུས་དང་མཐུན་པ་བཟོ་ཆེད་སྤྱི་ཁྱུ་ལ་ནས་
 དགོ་གན་འགའ་གས་ལུན་ཐུང་རིམ་གྱི་སྒྲིག་ཀྱི་འདྲི་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ཁྱུ་ལ་ལྷན་
 ཐོལ་གང་ཞིག་ལེགས་པ་མ་དེགས་ལྷན་པས་ཁག་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅུ་སྤྱད་དང་།
 ཁག་གཅིག་ལ་རི་མིན། ཁག་གཅིག་ལ་དཔྱིན་རིམ་མས་ཀྱི་ལུགས་ཐོལ་
 ཐོལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བར་དཔྱིན་རིམ་ལུགས་ཐོལ་དེ་འོ་སྤྱིགས་ཤོས་ཐུང་ལྷན་པས་བོད་
 དཔལ་རྣམས་དཔྱིན་རིམ་ལུགས་ཐུང་སྤྱིག་འཕྲུགས་ཀྱིས་བར་དེ། དཔྱིན་རིམ་
 དགོ་གན་ཆོ་བོད་ནས་སྤྱིན་དེ་མི་ཐོག་གཅིག་མ་རྩིན་ཙམ་སྤྱིན་ཡོད་ཀྱང་།
 ༡༩༩༩ བར་དཔལ་ཆེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་རྣམས་དཔྱིན་རྒྱུད་ཐོག་ལེད་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཡོད་ཅིང་། བོད་རྒྱུད་ནང་དཔལ་ཆེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཟེད།
 གཞན་ཚིག་ནང་ལས་ཐག་རིང་པོ་ཟེར་བ་དང་། ཐུང་གྱི་དུས། དཀོན་མཆོག་
 གིས་ཀྱུ་པོ་སྤྱོད་པས་གིག། རེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ཟེད། བོད་མི་ཚོས་གཞན་
 ཀྱི་ཚིག་ཙམ་གས་མཐན་ཡོད་ཀྱང་བཟོད་དོན་རྣམས་མཆོད་དེ་རྒྱུད་རིང་སྤྱིན་པ་
 ཟེད། བོད་དཔལ་ཆོར་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་འབྲུལ་ཆས་མཚན་ཆ་ཤེད་སྤྱོད་
 ཐེད་རྒྱུ་འཐུན་རྒྱུ་འཛུགས་པོ་མེད་པས། སྤྱི་ཁྱུ་ལ་གཞན་སྤྱི་ས་བཅན་འཕྲུལ་
 ཀྱིས་ཆོང་ཆོར་འུ་ལྷན་ཐུ་ཆེན་པོ་འདི་ལྷན་ཐུང་སྤྱོད་ཀྱིས་དཔལ་དཔྱད་
 ཚེས་ཆུང་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཟེད། འོན་ཀྱང་དཔལ་མེ་འདི་རྣམས་ཉིང་དུ་ལ་
 ཁྱེད་མེད་པེད་བསམ་གྱི་མེད། མོ་མོ་འི་ལས་འགན་ཀྱི་ལས་ལེགས་པསྐབས་
 ཐུང་པ་མ་ཟེད། ཁོང་ཆོད་བའ་མཚན་དང་ཐུན་པ་ཡོད་པ་ཟེད།

འདི་བསམ་པར་སྤྱི་ཁྱུ་ལ་མི་རིགས་བོད་དུ་འགྲོ་གཞན་ཚོས་རྣམས་འདི་སྒྲོལ་

55

ཕྱི་ཚེས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལྟ་བུ་ལྟོད་པ་དེ་གོ་བྱིས་ཏེ་སངས་པ་ལྟོ་
མེད་ཅིང་། གོ་བྱིས་ཀྱི་ཕྱི་དང་། གོ་བྱིས་ཚུང་ཆ་ཁག་གི་ནང་། དགོན་པ་ཚོ་
ལ་གདོགས་གོང་གསེབ་སོན་པ་ཚོ་ཡང་བྱིས་ཅང་སོ་སོར་ཕྱོད་པ་ཅན་
ཡས། དེ་མིན་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྤངས་ནི་སྤྱིར་བཏང་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་ག་དང་
ཡིན་ཞིང་། སན་ཚུན་འགྲུལ་ཐག་དེར་བར་འགྲིམ་འགྲུལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་
ཡ་ཡིག་སྐྱེལ་སྐྱགས་བར་དང་། དེ་གང་ཅན་ལས་ཕོད་པ་ལ་ཡིན།

ཤོད་ཁལ་ཤི་མཐོ་ལེ་གནས་པ་གིས་རྒྱལ་བོ་དང་། མ་ཆ་སྐྱེས་པ་ལས་ཆེ་
ལ། མི་འཕོ་བྱེད་ཞིང་། འཚོ་བ་རྒྱལ་ས་དེ་དུ་ཕྱོད་པ་ཞིག་ཡོད། ཤོད་
མཐའ་སན་ཚུན་ཕྱི་མི་མང་པ་རྒྱ་སར་འདྲེ་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་སར་འདྲེ་
བྱེད་པ་འདི་མི་དང་ས་འབྲས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་རེད། འདྲེ་བྱེད་སོན་པ་ཤིང་ཅིང་།
པ་ཡག་ལུགས་སྐྱེས་པ་ཚོ་སྐྱོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཅན་ཡས། དང་ལྷན་
མིན་པའི་འཆར་སྤྱོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དང་ཡང་འཕོ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཤིང་།
འདྲི་ལས་ནི་ཤོད་ཅན་ལ་ཡིན་པར་འཆར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་དུག་ཅང་འདི་ནང་།
ཡོད་པ་རེད། ཤོད་མི་ནམས་སྤྱིར་བཏང་ལྷན་སེམས་ཞི་ཤུག་ཅན་ཡིན་
ཡང་ཅང་ཤད་འདྲ་ཡིན་ཚུལ་ཁ་འབྱེད་བྱེད་ལུ་ཡིན་ཞིང་། མི་ལ་ཕྱོད་པ་དང་།
སྤྱི་མས་འགལ་བཅོན་པ་ཡང་ཡོད། དཔེ་གཅིག་པུ་ལོད་པ་ འཚོར་འབྲེལ་པ་
མང་པོ་ཡོད། ཁོ་ཚོ་སལ་ཆེར་ཞི་ཤུག་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཁོ་ཚོ་འདྲ་བ་
ཀུན་ལག་གི་ཤིགས་ཀྱང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོ་ཚོ་འདྲ་ཆོད་གཞིས་ཆ་ལས་
པ་ནས་གོ་མཚན་བདག་ཉར་བྱེད་ཅིང་། སན་ཚུན་ལས་པ་རྒྱ་གསལ་སྤྱེད་
སྐྱེལ་ཆེད་འགྲུལ་ཤོད་མང་པོ་འཕྲིམས་དེ་འགྲོ་ཡི་རེད། དཔེ་སྐྱེས་ལྷན་
སོར་བྱང་གར་ས་ཁུལ་གནས་པའི་ཁམས་ཤིགས་ནམས་སྤྱི་མས་མཐུན་པ་
སྤྱོད་མཁན་ཡིན་ན་ཡང་། ཁོ་ཚོས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་ག་ལས་མེ་མདུན་པ་

ཅ་ཆེར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་རང་དབང་གི་དྲགས་མཚན་ལྟ་བུ་ཡང་
ཡིན།

ལུང་ཁྲག་དང་། མི་གཤེས་བྱེད་བའི་རིགས་ལ་དང་ཆོས་དང་གིན་དུ་
ཆེན་པོ་ཡོད། འབྲེག་པའི་སྤོང་ལུང་ཆུ་ཆུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡང་དེ་ན་དུང་དུ་
མར་མེ་སྒོར་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་དྲགས་མཚན་མཐོང་གི་རེད།

ངས་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་ས་གནས་ཚུལ་མ་གཏོགས་
གཞན་དག་གི་སྤྱི་ཆོག་ས་འགོ་ལུགས་སྒྲོབ་སྒྲོང་ལུང་ཆུ་ཆུ་མ་ལས་བྱས་མེད་
ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་ཤམས་པར། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་ས་འགོ་སྤྱངས་དེ་
ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས། གཞུང་
གཞན་དག་གི་འགོ་ལུགས་ལ་ཤམས་པ་གཞིགས་གང་ཡང་མི་བྱེད། ང་ལོ་ན་
སོན་མཚན་ཆོས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་རྩ་བ་ནས་འབྱུང་མེད་ཡོད་པ་རྟོགས་
པའོང་གི་འདུག བྱུ་མོར་དབྱེད་སྤྱུལ་མ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སངས་
སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ངས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་འཛིན་
སྤྱོད་ལེ་ཅུང་ཆུ་ཞིག་ནང་དེ་སྒྲོར་བསྐྱུར་བཅོས་འགའ་ཤས་བཏང་བ་ཡིན།
མར་སྤྱི་མི་ལྟ་མཁུ་པ་ཆུ་སྒྲོར་ཡོད་པའི་བསྐྱུར་བཅོས་ཆོག་ས་བ་ཞིག་དང་།
སྤྱོད་ལས་ཆོག་ས་པ་ཆུང་བ་ཞིག་བཅུགས་དེ་ཆོར་པ་ཆུང་བ་དེས་གང་དང་
གང་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་དཔེ་སྤྱོད་པ་བཏུག་ཞིག་དང་། བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་
ཕྱོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཞིན་དེ་ཆོག་ས་ཆེན་དེ་བསྐྱུར་སྤོང་ལ་འབྱུང་སྤྱི་
ལས་རོན་བྱས་པ་རེད།

བསྐྱུར་བཅོས་སྤྱོད་པ་དེ་ཤོས་ནི་ཁྲུལ་རིགས་ནང་ཡོད་ཅིང་། རྫོང་
གཞིས་ཁག་ནས་ཁྲུལ་བསྐྱུར་ཆོད་བཞི་གཞུང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་
པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོང་དཔོན་ཆོས་སོ་སོ་སྒྲོར་གྱི་འགོ་བཅོན་སྤྱོད་པ་ཞིག་གི་

ཁྲལ་འཕར་གང་མང་བསྐྱུ་ལེན་ཕྱེད་ལམ་ཞིག་ལྟ་དུས་ནས་ཡོད་པ་རེད།
ལམ་དོན་དུ་སྒྲུབ་དེ་དག་གྱུར་འཇགས་ལུ་ཕྱིན་དེ་མི་མང་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་གྱིང་
ཕྱིད་གྱི་ཡོད་འདུག །ང་རང་ཡོན་ཆུང་དུས་ནས་གནས་ཆུལ་དེ་མཐོང་བྱང་
ཞིང་འགའ་ཤམ་དང་། བསྐྱུར་བཅོས་ཆོགས་པར་གོ་བསྐྱུར་བྱས་དེ་ལྟར་
སྒྲོབ་དེ་དག་བསྐྱུར་བཅོས་གྱིས་མི་མོང་ནས་ཁྲལ་འཕར་དགོས་པེས་.....
སྒྲུབ་པ་དམས་གཞུང་མཆོད་རང་དུ་འཕར་བྱུང་། ཆོེ་དཔོན་མོ་མོར་སྒྲུ་
ཐོགས་འབྱེགས་པེས་ཆུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། དེ་མ་ཆོེ་དཔོན་འཁོར་ཆུང་སྒྲུ་
ཅན་འགའ་ཤམ་མ་གཏོགས་ཆོང་མས་དཔེ་མོས་བྱུང་དུ་གྱུ།

ང་ཆོས་ས་ཞིང་འཛིན་སྒྲོེ་ཕྱིད་སྒྲོགས་པར་དུ་བྱང་བསྐྱུར་བཅོས་པར་ཅན་
ཕྱིད་དགོས། ཡོད་གྱིས་ཆ་ཆང་མ་གཞུང་གི་ཡིན་ཞིང་། མོ་ནས་རང་རང་ཆེ་
པར་ས་ཞིང་དམས་གཞུང་ནས་ཐད་ཀར་ཕོར་གཏོང་བྱས་པ་རྩ་ཆུ་ཞིག་རེད།
འགའ་ཤམ་ནི་ས་ཞིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཆེ་ཆུང་པ་དཔལ་ས་པའི་ཕག་འདོད་ཁྲལ་
ཐོགས་སྐྱུལ་དགོས། དེ་དག་ནི་གཞུང་འཕམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་
ནས་དགོས་ཁག་ཆོེ་འཆོས་ཐོར་དང་། དམག་ཐོགས། འཕམ་ཕྱིད་པའི་ཐོར་
ཐོགས་སྐྱུ་གཏོང་གི་རེད། ཡང་འགའ་ཤམ་ནས་གྲང་འབྲེའི་ཁྲལ་རིགས་
བསྐྱུལ་པར་དེ་གཞུང་གི་མི་སྒྲུ་འབྲིས་འབྲུལ་ལ་སྒྲུ་མེད་དུ་ཁང་གཏོང་དགོས་.....
གིང་། སྐབས་འགར་དགོས་ཁག་ཆོེར་ཡང་གཏོང་དགོས། འབྲིས་འབྲུལ་
སྒྲུ་མེད་གྱི་ལུང་སྒྲོབ་དེ་འཕྲི་འཁེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བདེན་རྟེན་སྐྱུ་གོར་ས་.....
སྐྱུ་སྒྲོང་བཅུ་གསུམ་པས་དུ་ཐམ་རེར་ལ་སྒྲུ་ཆ་སྒྲིག་བཅད་སྒྲོད་དགོས་པའི་.....
ཀྱས་དབྱུང་གནང་ཡང་། ལུལ་དུས་སྒྲུ་ཆ་རིམ་འཕར་བྱིས་སྒྲིག་བཅད་སྒྲུ་
ཆས་འབྱེགས་མིན་ཐོག །དུ་ཁང་བསྐྱུར་བྱུ་དེ་ཐོབ་ཐང་ཡང་མི་མང་པོར་
ཡོད་པར་བདེན་སྐྱོན་ནས་བཀའ་ཤམ་གི་ལམ་འཁྱེར་དམིང་བསལ་ཅན་མེད་

ཞུས་མི་འགྲོང་དུལ་ཐོགས་སྟོན་གྱ། ས་ཞིང་དེ་ནས་ས་སོ་ནས་པ་ཚོར་
བགོ་གྱ་བཅས་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སོ་ནས་པ་ཚོ་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་
ལྟ་དོག་འོག་གནས་སྤངས་འདྲ་མཚུངས་ཡོང་གྱ་མ་ཟད། ཁྱིམ་ས་ཁྱགས་
ཀྱང་ཆ་སྟོན་པ་ཡོང་གི་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱར་བཅས་ཤིག་དགོན་ཁག་ཚོར་སྤྱད་པོད་པའི་གཞིས་ཀ་
ཆེན་པོ་ཆོར་ཡང་གཏོང་དགོས་ཀྱང་། རྒྱུ་ལ་སྒྲེར་ཁག་ཚོར་ཡག་ལོན་
ཕྱིད་གྱ་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་དེ་བསྐྱར་བཅས་དེའི་གོ་ས་རིམ་དུ་
པ་སྟོན་བགོ་གྱ་མི་སུང་ཆོར་དཔང་བསྐྱར་བྱས་པར་བརྟེན། ཁོང་ཚོས་མོས་
མཐུན་ས་བྱས་པར་ང་ཚོས་མན་རྒྱས་པོད་པའི་བསྐྱར་བཅས་དེ་རིགས་ཕྱིད་
མི་ལྟུབ། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ཐུན་ཕྱི་བཅས་བསྐྱར་ཕྱིད་སྤངས་ཀྱི་ཤས་མ་ཚུལ་
བཟང་པ་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སོ་ནས་པ་ཚོ་དེ་འདྲི་དེ་ཆོར་མ་བལ་པ་རེད། གཤམ་
དེ་ང་ཚོ་དེ་གཞུང་གི་ཤས་མ་ཚུལ་ལྟར་ཕྱི་བཅས་བསྐྱར་བྱས་པོད་ན་གྱ་མི་དེ་
ཕྱིད་སྤངས་དེར་ད་དུང་མི་དགའ་བཅེ་ཅ་འགྲོ་གྱ་རེད། དེར་བརྟེན་
བཅས་བསྐྱར་དེ་སྒོར་ང་ཚོས་བསྐྱར་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གྱ་མིས་ལན་བཟང་
ངན་གང་ཡང་མ་སྤྱད་པའི་མཐར་གནས་ཚུལ་སྟག་པོ་གཞན་དག་ལྟར་ལྟེ་
གནས་སྐབས་མཆོངས་འཛིག་བྱ་དགོས་ལྟར་ཡོང་།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱོའོགས་སྟུ་
བསྐྱར་བུའི་འགོ་འཛུགས་ཤིག་བྱས་ཀྱང་། རྒྱུ་བྱ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་
ཁྱིམ་འགོག་ཀྱིན་ཡུང་ཞིང་། བོད་མི་མལ་པ་ཚོར་ད་དུང་ཡར་གྱས་ཀྱི་ཕྱིད་
ཐབས་མང་པོ་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེ་སྒོར་ང་དང་། ངའི་གཞུང་གིས་མ་འོངས་
པར་ཁོང་ཚོ་དེ་འཛོམས་པས་ཡར་གྱས་གཏོང་བའི་དེ་འདྲན་ཇི་ཡོད་ལེ་བྱ་...
གཞན་ཞིག་ནང་བཟོད་ཀྱ་ཡིན། ང་ཚོ་དེ་ཁྱགས་སྟོལ་ནང་ཕྱིད་སྤངས་ནོར་

མཐུམ་ཅན་ཡོད་པ་དང་། གནས་གཤིས་མཐུན་ཀྱིན་ཞན་པ་དང་། བོད་ནི་
ལུས་ལུང་སྒྱིད་པའི་ལུས་ཤིག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ང་ཚོ་འི་ལུགས་
སྒོའ་འདིས་མཚན་གཞིན་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཡོང་སྒྲིབ་ན་ཡང་། སྒྲིབ་
པ་དང་བོད་མིའི་རང་གཤིས་ནི་མཚན་གཞིན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་ལ་
ཡོན། སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་བདག་ལུགས་སྒོའ་ལས་ལྷུང་པའི་མཚན་གཞིན་བྱེད་
ལུང་ནི་ཆེས་ལྷུང་ལས་མེད། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ལུང་རིམ་
ཆེན་མས་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ལེན་བྱེད་པ་དེས་ལ་རབས་རྒྱུད་ལ་འདོམ་
ཀྱིན་དང་། སེམས་སྒྲུབ་ཞི་བྱེད་པ་གཡོད་ཀྱི་ལྷུང་ཡོད་པ་འདི།

ཆོས་ལུགས་མ་ཞུན་དག་ཆོས། ལས་ཀྱི་དཔར་མེས་སྒྲིབ་པ་ལེན་པ་དང་།
ཕྱིད་ལྷུག་པ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ལྷུང་ལ་དེ་ཉ་ཅན་པར་ལུགས་པ་འདི། ཆེས་ཆེར་
མནི་ཡོངས་སྒོའ་ལ་འདོན་པ་མེན། བོད་ནི་མོ་ནུབ་པ་དང་པོ་ཞིག་ནས་
རང་གཏམ་བོད་ལས་འཕྱོར་མཁོ་དེ་ལ་ལྷུག་དོན་ཡི་བྱེད་པོ། དེ་ནི་གཤིས་
ཀར་ཅི་ལྷུང་པའི་ལྷུང་ལ་སྒྲིབ་པར་ཁོ་ཆོས་ཤིག་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི། འདོན་
བྱེད་ཕྱོད་མ་ཞུན་ཞིག་ནས་འདད་ན། ལྷུང་ལས་ཀྱི་ལུང་མ་ཞུན་ལ་ཆོ་
པའི་ར་ར་ལོ་གནས་སྒོའ་ཆེ་ཡོད་མ་ལྷུག་པའི་ར་ལ་འདོམ་ཀྱིན་ལུང་ཡང་
ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོ་འི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཞུན་བྱེད་གནས་སྒོའ་ཡང་ཆེ་ཡོད་ལྷུ་
གཏོང་བ་པ་ཡིན། སྒྲིབ་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདོན་པ་མན་ཡོན་གཤིས་ཡོད།
སྒྲིབ་བྱེད་པ་བྱེད་ལུང་ལ་ཆོ་འདིར་མཁོ་ཞིང་། སྒྲིབ་བྱེད་པ་བྱེད་མཁན་ལ་
ཆོ་འདི་འདུ། སྒྲིབ་པ་ཞུན་ཀྱི་མན་པ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་ཀྱི་གནས་སྒོའ་ལ་
མཐོང་སྒྲུབ་དེ་ལ་མོད་མོ་ཆོས་ཅིད་མེད་ཀྱི་ལས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་འདི།

བོད་ཀྱི་ལུགས་སྒོའ་དེ་ས་བདག་པོ་ལུགས་འདྲ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ས་
བདག་པོ་ལུགས་མ་ཞུན་དག་དང་ཀྱན་ཀྱི་མཆོངས་པ་མིན། དེ་དག་གི་སྒྲི

པོ་སྐྱུ་ར་ས་གཞིགས་ཀྱི་ནམ་སྐྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལོ་བཟུ་སྐྱུ་པར་་་
 པོ་འི་གོ་ནས་མི་མང་ཆང་མས་ཡོད་ཆེ་ས་ཀྱས་པའི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
 གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ནམས་ཀྱི་གོང་མཐུར་གཏུགས་ན་ཡོད་ཆེས་སྒྲོས་་་
 འགྲེལ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བོད་མི་ཆོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ།
 དངོས་དོན་དུ་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མཐོང་གཞིན་སྒྲོལ་དང་། སྒྲོལ་སྒྲོལ། ཆོས་ཀྱི་ལྷ་ས་
 ་ལུགས་བཅས་ཀྱིས་གཞན་ལ་དབང་བ་ཤིང་མནར་གཅིད་བྱེད་པ་ཡོད་མི་་་་་
 གྲིད་པ་ཡིན།།

དེར་བརྟེན་ཆང་པ་སྒྲིད་བོ་ཡོད་པ་དེ། འདོད་པ་བྱས་ན་འདོད་པ་ལ་
 རྩོགས་མཐུན་མེད་ཅིང་། བདེ་སྒྲིད་ནི་གཙོ་བོར་ཡོད་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་འདྲུང་།
 བོད་མི་མང་བོར་འཛིག་དོན་གྱི་བྱ་གཞག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་
 ཆོ་འདོད་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ལ་ཡིན་སྐབས་ང་ཆོ་རིའི་སྤྱིང་གནས་ཚུལ་སྐྱབས་་་
 བདེ་དང་། འཁོས་རྒྱུད་དུ་གནས་མཐུན་ཆོ་ཡང་། གཅིག་བྱས་ན་འཛོམས་
 སྒྲིང་གྲོང་ཁྱིམ་གཞན་དག་ལས་ཡོད་ཀྱི་བདེ་བ་མང་བ་ཡོད་ཀྱི་དེ།།

བཞི་པ། བོད་དང་། ཁྱིམ་མཚོས་བྱ་ནག་།

རྩོམ་པ་ལུང་ཀྱི་ཕོ་མོ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཐུར་ཕན་སྒྲོལ་ག་ཡོད་
 བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་མེད་ཀྱང་། ངས་ལོ་གསུམ་རིང་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་བརྒྱུད་
 སྐབས་སྒྲོ་བྱུང་དུ་གནས་ཚུལ་དེ་གལ་གནད་ཆེན་བོར་གྱུར་པ་དེ། དེ་
 སྒྲོར་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཞིག་བརྗོད་འདོད་ཡོད། སྤྱུས་ལོ་སྐྱུས་་་
 མ་དང་བའི་གོང་བོད་འདི་གངས་རི་དང་། སྤྱ་མེད་ནགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་

བོ་བཞེངས། བོ་དྲུ་ལའི་པོ་བྱང་ཡང་བཅུགས། སྐབས་དེར་ཀུ་དཀར་
 བྱ་དང་། བལ་ཡུལ་སོར་ནས་བཞེ་རིགས་ལ་སོར་བའི་ལེར་ཆ་མང་བོ་
 བཏུས། ཀུལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེབས་ཤུར་དབལ་འབྱོར་དང་། མངའ་འབངས་ལ་
 བདེ་སྲིད་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། ཀུལ་རབས་སོ་དྲུག་པ་ཀུལ་པོ་ཁྲི་ལྔ་
 བཅུག་བཏན་ནས། མེས་ཨམ་ཆོས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནག་དང་བོད་གཡུལ་
 འབྱུང་བུར་སྐབས་བོད་སྲོན་ལྷག་སྐྱེས་ཀྱིང་དམག་དབུང་བཅས་པས་ཀྱི་
 ནག་གི་ཡུལ་གྱི་མང་བོ་བཅོས་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲི་སྐལ་པའི་དོ་རིང་དེང་སང་
 བོ་དྲུ་ལའི་མདུན་པ་ཡོད། ལྷན་བའི་འདས་ལོ་ ༡༣༩༠ དང་། ལྷུ་ལོ་ ༧༠༠
 ལྷུར་དུ་ཡོང་ཀུལ་རབས་སོ་བདུན་པ་ཆོས་ཀུལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ལྷ་བཅན་སྐྱེས་
 བཏན་ནས། ཀུལ་བོ་འདྲིའི་སྐྱེ་རིང་ལ་ཀུ་གར་ནས་མཁན་ཆེན་རྩོ་དེ་
 ས་དོད་དང་། སློབ་དཔོན་བརྒྱ་མི་རྒྱ་སྐོག་མ་པཏན་བྱངས། དབལ་
 བསམ་ལས་མེ་འགྱུར་སྐྱུད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བཅུག་ལག་ཁང་བཞེངས།
 མདུ་མི་བདུན་སྐོག་ས་བོད་དུ་རབ་བྱུང་གི་ལྷེ་ཐོག་མར་བཅུགས། ཀུ་
 གར་ནས་བི་མ་ལ་མི་ཀྱ་སྐོག་མ་པཏན་དུ་མང་བོ་བོད་དུ་གདན་བྱངས།
 བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལོ་ཙ་བ་མང་བོ་དང་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་ཆོས་མང་བོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དུ་བསྐྱུད། སྐབས་
 འདྲིར་མངའ་རིས་ས་མི་ཀྱ་ཁྲི་དང་། སྤྱིད་ཀྱི་ཉེབས་ཤུགས་ཤིན་དུ་
 ཆེ། ལྷན་བའི་འདས་ལོ་ ༡༤༠༠ དང་། ལྷུ་ལོ་ ༤༤༤ མེ་
 ཁྲི་ལོ་པ་ ཀུལ་རབས་བཞི་བཅུ་པ་ཆོས་ཀུལ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་སྐྱེ་
 བཏན་ནས། དགེ་འདུན་ཀྱི་ལྷེ་ཀྱེར་དཔ། སྐབས་དེར་ཡང་
 བོད་དང་། ཀུ་ནག་མ་མཐུན་པར་བོད་དམག་ནས་ཀུ་ནག་གི་ཡུལ་
 མང་བོ་བཅོས། བོད་ཀྱི་ལོ་བཅ་དང་། ཀུ་ནག་གི་བཅུན་པ་ཉ་གང་

མང་པོས་བར་བསྐྱུམས་མཛད། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་གྱི་མི་རྒྱུད་པོར་
དང་རྒྱ་ནག་ས་མཚམས་ཀྱི་ཚད་དགས་དོ་རིང་པུའགས། ས་མཚམས་
ཀྱི་ཚད་དགས་ལས་བཟང་ཏེ་དམག་འཐབ་པན་ཚུན་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མི་བྱེད་
པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དོ་རིང་དེ་དང་། རྒྱའི་ཕོ་བྲང་། ལྷ་ས་བཅས་སྤྱི་
བཙུགས་པའི་དོ་རིང་ལ་བསྐོས་ཡོད། ལྷ་སའི་དོ་རིང་དེར་སང་ཡང་ལྷ་
ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཉུན་ན་ཡོད། རྒྱལ་རབས་སོགས་ལ་བྱེད་
སོ་བུན་བ། བཞི་བཅུ་པ་འདི་ནམས་ལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་ཞེས་
ལྷན་བྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བོ་གསུམ་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་དེར་སང་ཡང་
བོད་མི་ནམས་ནས་བླན་གསོ་ཆེན་པོ་བྱེད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་རབས་ཞི་
གཅིག་པ་སྐྱེད་དར་མ་ནས་ཕྱིན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷུ་ལོ་ ༩༡
ལྷུང་བུ་ལོ་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་། རྒྱལ་བོ་འདིས་བདུད་རྩིན་འགའ་ཞིག་དང་
བསྐྱེད་ས་དེ་ལྷུང་རྒྱ་ཆོས་སྤྱི་སྤྱོད་ལུགས་བཟང་པོ་ནམས་བསྐྱེད་ས།
ཁོང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུག་བརྒྱུད་ས་རྗེས་ཁོང་གི་འདས་འདུག་རྒྱལ་བོ་འི་
ཐོག་མ་གཉེན་ཁྱི་བཙན་པོ་ནས། སྐྱེད་དར་འདས་ལོ་མེ་ལྷག་ལན་རྒྱལ་
རབས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་རིང་མེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ཅམ་སོང་པའི་རིང་བོད་ཀྱི་
ཆོས་སྤྱི་རྒྱས་སྐྱེད་ས་རྗེ་འཕེལ་དུ་སོང་།

སྐྱེད་དར་ལ་བཙན་མོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱུང་།
བཙན་མོ་གཉིས་དང་། ཕྱི་གཏོར་སྤྱོད་འབངས་བཅས་མི་མཐུན་པའི་
འཁོན་ཚད་བྱུང་སྟེ་མངའ་རིས་སོ་སོར་བཞགས། དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་མང་
དུ་བྱུང་སྟེ་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་བོ་མ་བྱུང་བར་བོད་ཁམས་སིལ་
བྱུང་བྱུང་དེ་མི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལན་ས་དེ་ནམས་རྒྱ་རྗེ་ཆེན་གྱིས་།

ས་སྤྱི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྒྱ་ནག་དུ་ཕེབས་དེ་གོང་

མ་སེ་ཆེན་ཀླུ་པ་པོས་སྒྲ་མར་བཀུར་ཆེས། སྟོན་པའི་གཤེད་ལོ་ ༡༧༧༧
 དང་། སྟེ་ལོ་ ༡༧༧༩ ཆུ་སྒྲུང་ལོ་བོད་ཏུ་ཐེབས་ནས་བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ
 གྱི་ཁྱིམ་ལ་སྟིང་དབང་བསྐྱུར། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མས་ཆབ་སྟིང་སྟོང་པའི་སྟོལ་
 འདི་ནས་དར། ས་སྐྱ་པའི་ཁྲི་རབས་ཉི་ཤུ་ཐམ་བས་མི་ལོ་ ༡༩ རིང་
 བོད་ཁམས་སྟེ་ལ་དབང་བསྐྱུར། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༨༠༩ དང་། སྟེ་
 ལོ་ ༡༩༠༩ ས་སྒྲུང་ནས་བརྒྱུད་ཐག་མོ་སྐྱབ་པ་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གཅིག་གིས་
 མེ་ལོ་ ༤༩ རིང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྟིང་བསྐྱུར་སྟེ།

སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༨༧༠ དང་། སྟེ་ལོ་ ༡༩༣༧ ཤིང་ཡོས་ནས་
 བརྒྱུད་རིན་སྐྱུངས་པ་ཁྲི་ཐོག་བཞི་མི་ལོ་ ༡༩ རིང་བོད་ཀྱི་སྟིང་དབང་
 བརྒྱུད།

སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༧༧༠ སྟེ་ལོ་ ༡༧༩༩ མེ་སྐྱུག་ནས་བརྒྱུད་
 གཅང་པ་མི་ཐོག་གསུམ་གྱིས་མི་ལོ་ ༧༩ རིང་བོད་ཀྱི་སྟིང་དབང་བརྒྱུད།

སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འདས་ལོ་ ༡༧༨༩ སྟེ་ལོ་ ༡༩༠༩ ཆུ་དྲུག་ལོ་ཀླུ་པ་
 དབང་ལྷ་པ་འག་དབང་ཆོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་ཆོས་...
 སྟིང་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར། ད་ལྟའི་བོད་གཞུང་དགའ་མཚན་མོ་སྒང་འདི་འི་ཆབ་
 སྟིང་ཀྱི་དབང་བཅུས། སྟེ་ལོ་ ༡༩༧༠ བར་སྐྱ་སྟེང་བཅུ་དྲི་རིང་ཆབ་སྟིང་
 འཛིན་ཡུན་མི་ལོ་ ༣༠ མོང་། ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་ཞལ་མ་བཀུགས་པ་དང་།
 སྟོན་མ་སོན་པའི་བར་ལ་རྒྱལ་ཆབ་དང་། སྟིང་སྟོང་སེར་སྐྱ་འདྲ་མིན་མང་
 བོ་བྱུང་ཡང་། ཅ་བའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྟིང་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་བདག་པོ་
 ཀླུ་པ་དབང་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱ་སྟེང་ན་རིམ་ནས་མཇུག། སྐྱ་སྟེང་དང་པོ་
 རྩོད་གཤེད་འདུན་སྐྱབ་པ་ནི་དགེ་ལུགས་བསྟན་པའི་སྟོལ་འབྱེད་རྩོམ་ཁ་...
 པའི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་ཅིང་། མཁས་བརྟན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏུ་ཆེ། ཏུ་

ལའི་ཆ་མ་སྐྱུ་ཕྱིར་ལྟ་བུ་བཞིན་ཆོས་སྤྱི་ཀྱི་མཆོན་ཀྱི་ལྷན་དུ་ཆེ་བས་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འདས་ལོ་ ༡༧༠༦ ནང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོར་རྒྱ་ནག་མན་
ཅུའི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཡུན་ཅིས་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་དྲངས། ཆོས་ཕྱོགས་
ནས་ཆ་མར་བཀྲར་ཞིང་། སྤྱི་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བོར་ཆ་འཛིག་
གིས་བཙི་མཐོངས་ཆེན་པོ་ཞུས། 《དུས་རབས་ཕྱི་དྲུག་གཉིས་ཙམ་དུ་ལའི་
ཆ་མ་རིམ་བས་དབང་བསྐྱར་གནང་བ་ནས། དུས་རབས་ ༡༩ བཅོམ་
བར་དུ་ལའི་ཆ་མ་དང་། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་དབར་འབྲེལ་བ་ཡུང་ཞིང་།
དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱི་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་བར་
གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་རེད། གོང་མས་ཆ་མར་ཨེ་བན་ཟེར་བའི་སྐུ་ཙམ་
གཉིས་བསྟོ་འཛུགས་བྱས། ཁོང་ཆོར་དབང་ཆ་གང་འཛམས་ཨོད་ཀྱང་།
དབང་ཆ་དེ་དུ་ལའི་ཆ་མའི་གཞུང་བཞུད་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད། རིམ་བཞིན་
ཁོང་ཆོ་འི་དབང་ཆ་ཉམས་པ་རེད།》 རྒྱལ་བར་དུ་ལའི་ཆ་མ་སྐྱུ་ཕྱིར་
བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་རྒྱུ་ཕོད་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཐོག་མའི་འབྲེལ་བ་
བྱས་ཤིང་། ཁོང་ནས་བོད་མིའི་འཛེ་བ་མང་རྒྱས་དང་། དམག་མིའི་
སྤྱི་གཙུགས་བཅོས་འཛུགས་གནང་བ་སོ་སོར་དུ་བཤད་ཟིན། སྤྱི་
ཕྱིར་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད་དེ་སློབ་སྦྱོང་བཤད་བ་དང་།
བོད་ནང་སློབ་ཁང་དང་། བཞོལས་ཅུང་ཁག་གི་བཞོལ་ཁག་གསར་
འཛིན། སྤྱིར་དང་གསར་འཛིན་དང་། སྤྱིར་འཛིན་ནམ། 《དེ་སྤྱི་》 གསར་
བཟོ། བོད་ཀྱི་དུལ་ཏེ་ཐུར་ཨོད་ཀྱི་ཐོག་གསེར་དུལ་གྱི་ཏེ་སློབ་
ཆེ་ཅུང་ཐོག་དུལ་སོར་ནམ་གྱངས་མང་པོ་གསར་དུ་བར་འབྲེལས་་་་
སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཅགས་ཅུད་མཛད། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་
ཕྱགས་མཐུན་དག་ལ་བཞུགས་མཐོང་ཆེ་ཞིང་། རྒྱལ་བར་མཛན་ཉིད་

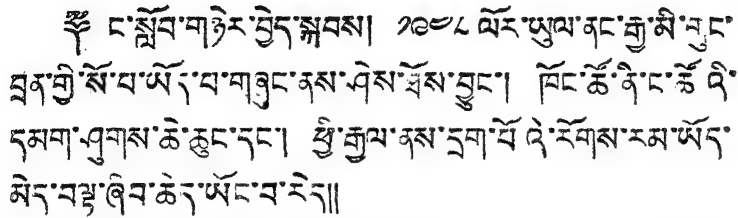

[illegible]

ཞིག་ལྟེ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཞིང་། བོད་ལྷུ་མ་རྒྱལ་ཁབ་ཞན་
 བའི་རྒྱལ་སྐབས་འགའ་ཤམ་ལ་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བཅན་འཛུལ་བྱས་པའི་
 རྒྱལ་སྐབས་བྱང་པ་བཞེན་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་
 གང་བཟུངས་ན་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་བཅན་འཛུལ་བྱས་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་
 མིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ལྟགས་བརྟེན་པ་དེར་རྒྱལ་རབས་གང་
 རྒྱངས་ལྱང་གང་ཡང་མེད། ༡༩༡༩ ལོ་ནས་རྒྱལ་རབས་ ༡༩༣༠ ལོ་བར་བོད་པས་
 རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལྷ་བུ་དེ་དངོས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་ལ་...
 ཡོངས་སུ་སྤྱད་ཅིང་། ཁྲིམས་ལྟགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱང་། ༡༩༡༩ ལོ་
 མོད་པ་དེ་ཆེན་རང་ཡོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་ཉི་ཆར་
 རྒྱལ་སྤྱི་དེ་ཁྲིམས་དོན་མ་བས་པའི་ཆོགས་པས་བདག་དབྱེད་ཞིབ་ནན་...
 བྱས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ཅམ་མེད་པར། རྒྱལ་སྐབས་བྱང་པ་
 ཞིང་སྤྱད་ལྟགས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་དེས། ༡༩༣༠ ལོར་བར་འདེབས་བྱས་
 པའི་བོད་དང་ཁྲིམས་ལྟགས་ཟེར་བའི་སྤྱད་དེབ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོར་
 སུ་བྱལ་བ་དེའི་ནང་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ན། ༡༩༡༩ ལོ་རྒྱ་མི་མཐར་སྟོད་
 རྒྱུད་སྐབས་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་དངོས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་
 ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཆོག ཁྲིམས་ལྟགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་
 གཤམ་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ནས་པ་ཟད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་ཁབ་ཅན་ཡོད་
 པ་རེད། དེར་བརྟེན་ ༡༩༡༡ - ༡༩༡༩ ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་བོད་
 ནི་དངོས་དོན་དང་། ཁྲིམས་ལྟགས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ལས་
 ཡོགས་སུ་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡང་བསྐྱར་ཐོན་འདུག་
 ཅས་སྟན་མེད་ལྟས་འདུག།

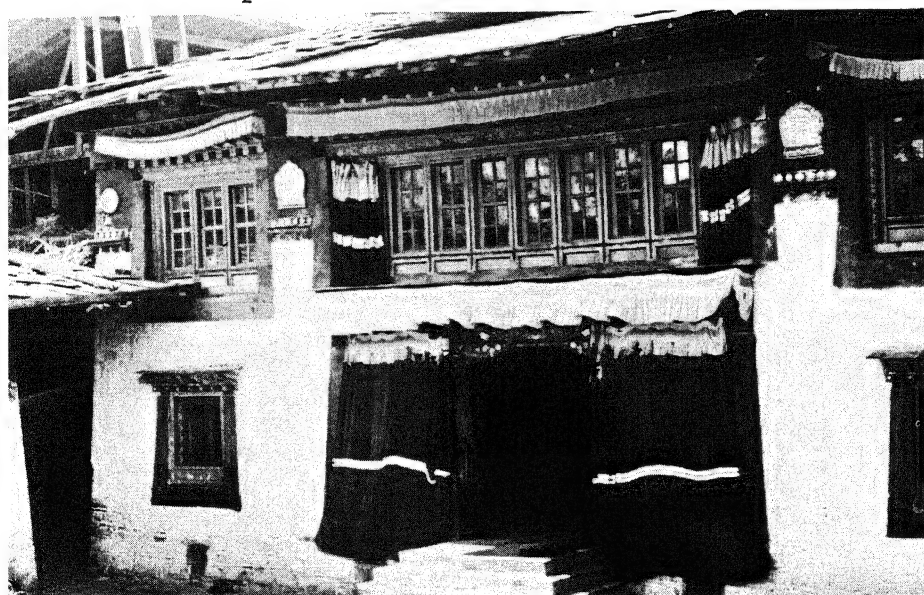

ང་ཚོ་འི་འགོ་དཔལ་ཡོངས་རྫོགས་པའི་ཐུག་ཡོད་ཀྱི་ཐ་བས་
 ཅམ་པས་མེད། མེ་མདའ་རིང་མདའ་ནི་ཅང་མར་ཐེང་རྒྱུ་ཅམ་ཡོད།
 མོ་ཤར་ཆེ་ཆུང་། མི་ཤིན་ལྷན་དང། འཕྲོད་ཡོད་ཅན་མོགས་༣༠༠
 རྒྱུད། རིགས་མང་འདྲ་བ་གཞན་དག་ལ་མེད་ཕུས་པ་འགའ་གསལ་ཡོད།
 དམག་མེད་པས་དོན་ནི་ངས་གོང་པའོད་ལྷན་གཞན་འཕྲོད་མེད་པའི་མི་
 རྒྱུ་ཤིག་ཐུང་དང། བཞེད་ལུ་བའི་དོན་ཏུ་ཡོད། དེང་ཕུས་ཀྱི་དམག་
 འཕྲུག་ལྷག་ལུ་བ་པ་གང་ཡང་མེད། ཉན་པའི་དམག་མཚན་དང་པོ་འི་

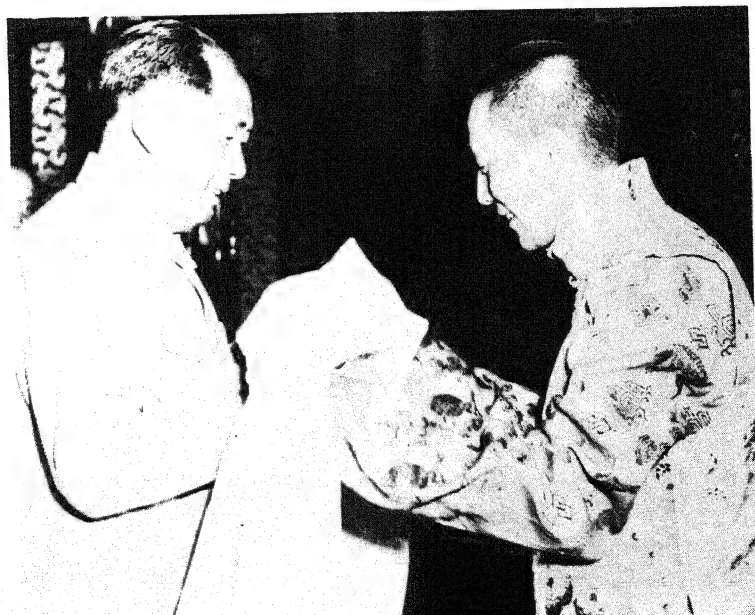
2

3

4

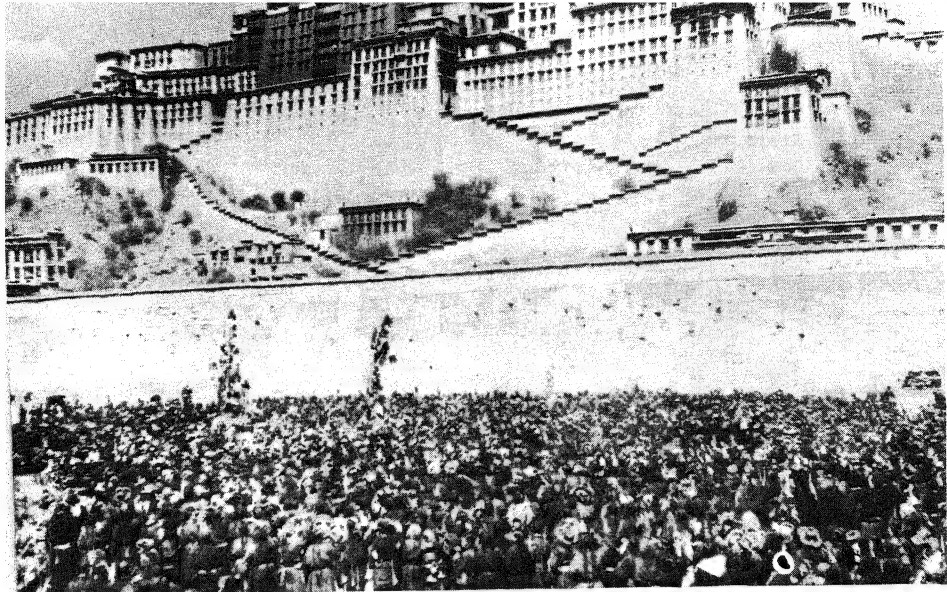

7

9

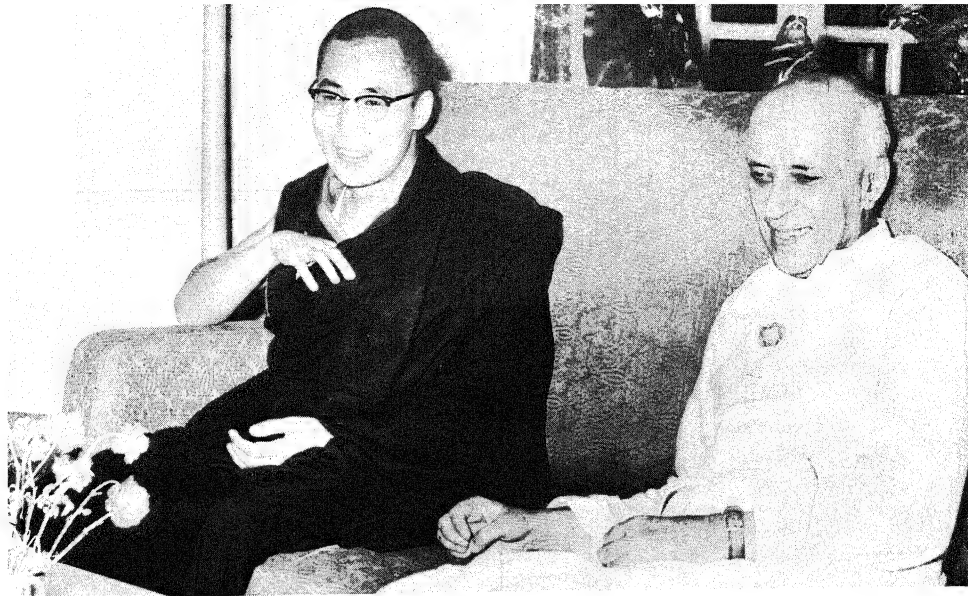

10

11

12

13

རམོར་བད་སྟོན་གང་ཡང་མ་བུམ་བར་སྟོ་མུར་ཞིག་ལ་བྱ་དམར་གྱི་
དུང་དམག་པོད་དྲུ་བཅན་འཛུལ་བུམ་བ་རེད།

དུས་ལྷན་ཐུང་ཅུ་ཞིག་རིང་ས་ཁྲམ་འགའ་གས་ལྷ་མོ་དཔལ་པ་
 ཁམས་རིགས་དང་ཁྲམ་པས་མོགས་སམ་གྱིས་བྱ་མིར་འཕམ་འཛོམས་
 ལམ་པར་ཐུག་པ་ལྷན་ལྷ་མོ་ན་ལང་། དཔལ་མི་མང་ལྷ་མོ་དེ་སམ་
 རིས་དཔར་མེད་དྲ་ལྷ་། ལྷ་ཁྲམ་གསར་ལྷོར་མཛོམས་པ་དེས་ལྷ་མོ་
 ལམ་ལྷ་མོ་མི་དྲ་ལྷ་པ་མ་ལང་། ང་མོ་དེ་ལྷོ་ལས་ཁང་མང་མཛོད་སམ་
 ལྷ་མོ་ལྷོ་ལས་ལྷ་མོ་ལོ། མང་མཛོད་འོ་ལོ་མཛོད་མིར་པ་མོགས་ལམ་
 འོ་ལོ།

[illegible][illegible]

བོད་ཡར་སྤྱོད་གསུང་མཁན་ཆེན་པོ་ལྷ་མོ་འཇཉག་པོ་ཏི་ལྟར་

ཡོང་སྐབས་ལྷ་སར་བོད་གཞུང་ནས་ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཆེ་ཁག་ཆོར་སྒྲོབ་
 ལྷོན་ལྷས་དེ། ཁོང་ཆོ་འི་བསྐྱབ་བྱའི་ལམ་ལྷོན་གྱིས་བཀའ་ཤག་ནས་
 བོད་ཀྱི་འགན་དབང་ཐོན་ནས་འཛིན་དགོས་བཞིན་བྱུང་། ལྷ་ལྷའི་ལུང་
 བསྐྱལ་དེ་ལྷ་ས་བྱས་ན་ཡང་། སྐབས་དེར་ང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལས་མ་སོན་
 ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོབ་གཉིས་བྱ་སྐྱ་མང་པོ་བསྐྱད་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་
 སྐྱིང་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་སྐྱ་ཆུང་ཞིང་། སྤྱི་དོན་གྱི་ཉམས་སྦྱོར་གང་
 ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་ཐོག་མར་བཀའ་ཤག་ལ་སྐྱལ་དབང་གོང་
 མས་ལུང་གཉིས་འགན་བཞེས་དགྲུང་ལོ་མཆོ་བསྐྱད་ཅམ་ལ་བཞེས་པར་
 བརྟེན་ད་ལྷ་ལོན་ཆུང་བས་འགན་འཁུར་མི་ཐུབ་ཚུལ་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་
 ལའི་ལྷ་མ་སྐྱ་སྤྱོད་སོ་སོ་འདྲམས་སྐྱལ་ཆེད་ཀྱི་དུས་ལྷན་རིང་པོར་ང་
 ཆོ་འི་གཞུང་གི་ཆབ་སྤྱི་དུས་ཉམས་དམས་སྐྱ་ལྷོན་ཡོད་པ་དང་། ཐོག་ལོ་
 ན་ཆུང་སྐབས་ང་ཆོ་འི་གཞུང་ནང་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་།
 ཆབ་སྤྱི་སྤྱོད་ཐུངས་ཀྱང་ཉམས་སྐྱད་ཀྱང་དེ་མི་སམ་ཆེ་བས་འགན་
 དབང་ལ་གཤམ་ཐབས་བྱེད་པའི་དུས་གི་གཏུ་སྤྱོད་མ་ཡོད། ད་ཆ་བཅོན་
 འཛུལ་གྱི་ཉིན་ཁའི་འོག་ང་ཆོ་འི་ཆིག་བསྐྱེལ་དགོས་མཁོ་ལྷ་ས་ལས་ཆེ་
 བ་བྱུང་བ་དང་། ལུལ་མི་ཆར་མས་མོས་བཀྱར་བྱེད་ལུལ་ནི་ཐོན་ཅམ་
 ཡིན། ཐོན་ནས་ཐོ་ཆོས་བྱས་པར་བརྟེན་ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་ཤིང་།
 བཀའ་ཤག་གི་རི་འདུན་ལ་ཆགས་ཆེན་ནས་སྐྱལ་གོན་ན་བྱས་པར་བརྟེན་
 ང་ཆོ་འི་སྐྱལ་རབས་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཉིན་འགན་ཅན་དེ་འདྲའི་སྐབས་
 རང་གི་འགན་འཁུར་དང་དུ་མ་གྲངས་པར་འཛོག་ཐབས་མ་བྱུང་ཞིང་།
 ཐོག་ལོ་ན་ཆུང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། ཆུང་བྱའི་དུས་སྐབས་དེ་སྐྱལ་བསྐྱར་ཐོག་
 རང་ངོས་ནས་གང་ཐུབ་གྱིས་རང་གི་ལུང་པའི་འགོ་འཁྲིད་ཐོག་ ལྷ་ས་

ལྷགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དཔར་གྱི་ཁ་ཡི་བྱེད་པའི་འགན་འཁུར་དེ་སློབ་གཤེད་
དང་བཅས་ཡིན་དགོས་ཡུང་། ལྷགས་སྒྲིལ་ལྟར་གྱི་མཛད་སྒྲུ་སོགས་
ལྷན་དེ་དབང་ཆ་ཚད་མ་སྒྲུངས། ལྷན་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་དེའི་བསྒྲགས་
ཀྱིས་པོད་ནང་བཅོན་པ་ཡོད་ཚད་སློབ་བཀོལ་རང་དབང་དུ་བཟང་བ་ཡིན།
སྒྲིལ་ལྟར་ལྷན་གྱི་གཅན་པོ་གྲན་ཤོས་གར་སྒྲིགས་ནས་སྒྲིལ་སར་འབྱོར།
ཁོང་ནི་རྩོམ་པའི་སྒྲིལ་གསལ་ཉེ་སྒྲོར་སྒྲིལ་འབྲམ་དགོན་པའི་མཁན་
པོ་གནང་དུ་ཐེབས། རྒྱ་མིའི་དབང་ལོག་ཁོང་མཁན་པོ་གནང་སའི་ས་
ཁྲུལ་དེར་ཅང་གེ་གའི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྲབ་མ་སྒྲིལ་མཉམ་གྱི་དབང་ཆ་ཤོར་
བ་དང་། གཞུང་གསར་བ་རྒྱ་དཔར་གྱི་དབང་དཔལ་འབྱོར་བ་གཅན་
པོས་གཟིགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནས་རྒྱུ་འབྱུག་དང་། བཅོན་པ་འོན་
དང་ལས་སྒྲིག་ཅན་གྱི་གནས་རྒྱལ་ཡོ་གཅིག་གཟིགས་པ་དེའི་ནང་རྒྱ་
དཔར་ཚོས་བརྗོད་གསལ་དུ། རྩོམ་མི་མང་སྒྱུར་བ་དང་། ཚོས་དད་
རང་དབང་སློབ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་དབང་ཆ་འབྱོར་
བ་དང་། རང་ཉིད་སྒྲུང་སྒྱུབ་དམ་བཅན་ལོག་དུ་བཞག་ཆེ་དཔར་པོ་འི་
ཆ་སློབ་སློབ་སློབ་ཆ་མཐུན་དུ་གནང་དགོས་ཡུང་། མཐར་ཁྱིམ་ཁོང་
ལ་བརྗོད་དེ་གསུམ། ཡོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་གསལ་ལ་བརྟེན་རྩོམ་པོད་ཡོངས་
རྒྒྱལ་སྒྲུངས་དེ་པོད་ལྟར་བཟུང་དེ་ལྷགས་སྒྲིལ་བསྒྲུར་གྱི་ཡིན་ལྷགས་
བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཁོང་སྒྲིལ་སར་རྒྱ་དཔར་གྱི་སྒྲིལ་ཆ་ལྟར་བཟང་སྒྲི
ར་དང་། རའི་གཞུང་གྱི་དཔར་གྱི་དབང་ལོག་དུ་ལྷགས་སྒྲིལ་འབྱོར་
བསྒྲུལ་བྱེད་དགོས་མངགས་འདུག །གལ་སྟངས་ཁོང་ནས་ལས་དོན་དེ་
འགྲུབ་ན་པོད་གྱི་གོ་མིང་མཐོ་བ་ཞིག་སློབ་སྒྲིལ་ཁོན་ལེན་ལྷན་འདུག་
པར་ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་ཡོང་མིན་བརྗོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་མཐའ་བཀག་

བ་ཕུང་ན་ཡང་། བཀའ་ཤག་ནས་བཞུགས་ནས་ཆེ་བར་བཞུགས་མཐར་ཐུག་
 ཁོང་ཆེ་འི་འདོད་ལ་ཉན་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན། བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པ། དཔེར་ན། འདི་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་ཚུལ་
 ལ་འདྲ་རང་ན་གཞིན་གཟུགས་པར་ཞེས་ཡིན་གཤིས། མི་མང་ལ་དཀའ་
 ཉན་ཆེ་ལྟར་ཕུང་ཕྱང་རང་གི་བཤོ་སྒྲུལ་མཉམ་ཏུ་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་།
 བོད་མི་ཆོས་ཏུ་འཕྲི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཤིང་གི་ནུ་ཅེས་འཛིན་ཞིང་། བས་
 རང་ཉིད་ལ་ཕྱང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་བསམ་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་མི་མང་ནས་
 བདག་གཅེས་ཀྱི་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བཞུགས་པས་འགྲོ་བྱུ་རི་བྱུ་ཞིག་
 བྱས་ཤིང་། མ་ཐོན་གོང་མིན་ཆོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་གཅིག་མེར་མི་བ་
 ཆོ་བཟང་བཟུ་གིས་དང་། གཅིག་ནི་མི་མང་གཏུང་དོན་བྱས་པའི་ཉམས་
 ཆོར་ཅན་སྒྲུབ་པ་ཡིན། ཁོང་གཉིས་ལ་དབང་ཆ་ཆོང་མ་སྒྲུབ་དེ་འགག་
 འཁྱར་མཉམ་ཏུ་ཕྱིན་བཅག་ཐོབ། དེོ་གཤམ་གི་ནུ་ཅེན་པོ་འི་རིགས་མ་
 བཞིགས་པོས་ལ་ཏུ་བསྐྱར་མ་དགོས་ཞེས་མངགས་པ་ཡིན། མོ་བཞི་
 བཅའི་གོང་གྱི་ཡིས་བཅན་འཛུལ་སྒྲུབས་ཏུ་འཕྲི་སྒྲུབ་ཆེ་མེད་པས་ཕྱང་.....
 བཀའ་ཚུལ་ཐུགས་ཏུ་ཕྱང་ན་ཁོས་བྱ་བར་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཡོང་བྱས། དེད་
 གྱི་མཛོད་སྒྲུག་ནས་གསེར་དུལ་ཕྱུ་བྱ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཆོན་.....
 ཆོ་འི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་གསེར་སྤེལ་བ་དང་། དུལ་ས་པལ་གང་
 འཚམས་སྤུས་ནས་འབྲས་སྒོངས་སྒྲུབ་དང་ཕྱི་ལོ་དཔུང་རི་རི་བཞག་པ་.....
 དེས་མཐར་འཇོག་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་བྱུང་། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ཆོགས་
 ཆོགས་ཆེན་ནས་བོད་དོན་སྐོར་གོ་བསྐྱར་མི་ཀྱིད་པའི་གནས་ཚུལ་སྒྲུག་པོ་
 ཞིག་གོ་བོས་བྱང་བས་འཚོ་བས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྒྲུག་པོ་ མཉམ་འབྲེལ་
 གྱི་ལོ་ཆོགས་ནི་བོད་ན་པའི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཆེས་ཀྱིད་བཞིན་ཡོད་

མཐུན་ཁངས་སྒྲེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ལོའང་བ་མ་བྱུང་། ང་
 ཚོར་གནས་ཚུལ་སྒྲུག་གོ་འདི་ལྟར་མ་བྱུང་གོང་ང་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་རྩན་ཚོགས་
 སམ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཞུགས་འཐུས་བཞུགས་པའི་ལོ་ན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཁག་འགའ་གསལ་ང་ཚོ་འི་སྤྱི་འབྲེལ་སྒྲུབ་ཚབ་བཏང་ཡོད་ན།
 ང་ཚོར་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཚང་མས་ཁས་ལེན་ཅོད་མེད་...
 ཏུ་ཕྱིན་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་བདེན་
 ཏོན་གསལ་བོ་འདི་དག་ལྟར་ཏུས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་སྒྲུབས་བཞག་པའི་
 ཆེས་ཡིག་ཅིང་བ་ཚོར་འདྲ་ལྡན་གོ་བསྐྱར་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་བ་གཡོག་འདི
 འདྲར་ཅུད་མི་ཐུག། འཛམ་གླིང་འདི་དག་ཆེས་ཆུང་ཆུང་གྱུར་ཏེ་མི་རིང་
 རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ལང་གཞན་ལ་འཛོ་གཞོད་མེད་པར་ལྟར་བཞིན་པར་ཉིད་...
 གཅིག་ལྟར་སྒྲོད་ཐབས་མེད་པའི་སྒྲོབ་སྒྲོང་དང་ཉམས་སྒྲོང་ང་ཚོར་...
 དགའ་སྒྲོང་ཆེན་པོ་འི་ངང་གྱུར་བ་དེ་ན།

ད་ཆ་ཐན་ཚུན་ཞི་མོལ་ཐོག་ནས་འཛིགས་ཐབས་ལས་ཕྱིན་ཐབས་
 གཞན་མེད་པར་བདེན་ང་ལོད་ལ་ཁོང་གི་ཞུ་མོས་ལྟར་ང་ཚོས་དབང་ཆ་...
 སྒྲོད་གཏན་འཁེལ་ཏེ། ང་ལོད་ནས་ལྷ་སར་བཏང་བའི་དབོན་རིང་གཅིག་
 ལ་ང་དང་། ངའི་བཀའ་ལག་གི་སྤྱིར་ལན་བསྐྱར་བའི་ནང་། རྒྱ་
 དམག་ད་ལྟ་ཡོད་ས་ལས་རྩྭ་ག་ཡོང་རྒྱ་མེད་བ་གཞི་ཅར་པ་ཟུང་ཏེ་འཕྲོས་
 མོལ་བྱ་དགོས་མངགས་ཡོད། ང་ཚོ་འི་བསམ་ཚེད་ལ་ལྷ་ས་འཕམ། རྒྱ་
 བག་གི་དམག་མི་ཡོད་ས་ཆབ་མདོར་འཕྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལང་། རྒྱ་
 བར་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྒྲུབ་ཚབ་ནས་འཕྲོས་མོལ་ཕྱིན་པར་པི་ཅིང་ཏུ་
 འཕྲོད་གོས་བཞུགས་། ང་ལོད་ཀྱི་རོགས་སུ་མི་སྣ་བཞི་བསྐོ་བཞག་
 ཏུས་མིང་། ཁོང་ཚོ་པི་ཅིང་ཏུ་ ༡༩༥༧ གི་ལོ་འགྲོར་འབྱོར་པ་དེ་ན།

དུས་ལུན་རིང་བོའི་རྗེས་ཁོ་རྩ་སར་ཕྱིར་ལོག་ཞིན་ནས་མ་...
 གཏོགས་ང་ཚོས་ཁོ་རྩ་ས་ཐོ་བྱས་ཞིབ་གསལ་ཤིས་དོགས་མ་བྱུང་ཞིང་།
 ལྷན་པས་དེར་ཁོ་རྩ་ས་ལྷན་སེང་བྱ་གསལ་། ཁོ་རྩ་ས་འདྲེང་གཏོང་བྱ་གསལ་
 ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཆེན་ནས་སྡེ་ལོན་གསལ་ལྷན་པ་གསལ་བ་དང་། དེའི་
 སར་བྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཚོ་དོ་སྟོན་བྱས་ལུགས་། ཚོགས་འདུ་ཐོག་མར་ཚོར་
 ཉིན་བྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་གཙོ་བོ་ནས་དོན་ཆེན་བཅུ་ལྟར་བའི་གྲོས་མཐུན་...
 རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་ལྷན་པ་ལ་ཉིན་མང་གོ་བསྐྱུར་བྱས་ཤིང་། ང་ཚོ་འི་སྐུ་
 ཚབ་ཚོས་ཤོད་རང་བཙན་ཡིན་ལུགས་བཟོད་དེ་ཁྲུངས་སྐྱེལ་མང་བོ་བྱས་
 ཡོད་ཀྱང་། བྱ་མིས་དོ་སྟོང་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་མཐའ་མར་བྱ་མིས་
 བཟོ་བཅོས་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་རྒྱུ་ལྷན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ཞིག་...
 བདེན་དེ་དེ་ལྷན་ཕྱིད་ཐབས་མེད་པའི་ནམ་འགྱུར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལང་
 ཚོ་འི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་བསམ་འཆར་འདོན་བ་དང་། བཟོ་བཅོས་ཕྱིད་མ་
 བཅུག་པའི་ཐོག་། ཁོ་རྩ་ས་དམར་འབྲེལ་དང་། ཚིག་རྩལ་བཟོད་། ཁོ་རྩ་
 ཚོ་འི་བྱས་སྒོལ་ལའང་འཛིགས་སྤང་བསྐྱུལ་། ཤོད་མི་མང་ཐོག་དུ་ཡང་
 དུག་ལུགས་ཆེ་ཆ་གཏོང་བྱ་འི་ནམ་འགྱུར་བསྟན་དེ་དང་། ཤོད་གཞུང་
 ལ་བྱི་སྒོར་ཕྱིད་དུ་བཅུག་མི་འདུག།

ཤོད་བྱ་གསལ་གྱི་ཆ་གསལ་ཡིན་པ་གཞི་ཅན་བརྒྱུད་ཕྱི་བཞག་པའི་གྲོས་
 མཐུན་དེ་ནི་བདེན་འབྲེལ་ནས་ཡང་མིན། ཁོ་རྩ་ས་གཞན་ཕྱི་དབང་འཛིན་
 འོག་མ་ཚུད་ནང་དང་། ངའི་གཞུང་ལ་བྱི་བསྐྱུར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་
 འདི་ལྟར་ཕྱིད་མི་ལྟོད། ང་ལོད་ནི་བྱ་མིའི་བཙན་པ་བྱས་དེ་ལུན་རིང་སོང་
 ཞིང་། སྐུ་ཚབ་གཞན་ཚོ་ཡང་བཙན་པ་དང་ཆ་མཐུན་ཡིན། ཁོ་རྩ་ས་
 རྒྱུ་ལྷན་ཕྱིད་མཐའ་མ་བྱུང་སྐབས་མཐར་དབང་མེད་དུ་གྲོས་མཐུན་དེར་

མ་ནས་བཟུམ་པར། དེ་དུས་བསམ་ཚུལ་ནི་བྱང་ཕྱོད་པོ་མི་འདུག་ཀྱང།
ང་ཚོ་འི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཆས་དམར་མེར་གྱིན་པ་ཚོ་འི་ཁྲོད་དུ་བྱ་གས་
བྱང་མདོ་ག་དང། ཀེལ་ལྷ་ཉི་མེད་ཅན་གྱིན་པའི་མི་སལ་བ་གནད་མེད་ལྟ་
བྱ་གསུམ་འདུག། མི་སལ་བ་ནི་བོད་མི་རྣམས་དེ་ལྟར་བརྩོ་བྱ་ཡིན་པ་
དང། གནད་མེད་ནི་བསམ་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང། ཁྲིང་ཚོ་
དགོན་ནང་སྐོན་གྱི་སྡོད་སར་འབྱོར་སྐབས། དམག་དཔོན་དེ་མཛེན་བཅེད་
རྣམ་འགྲུར་ཅན་མི་ཆེན་པོ་འི་རྣམས་དང་རྣམ་འགྲུར་མེད་པ་ཞིག་འདུག།
མི་གཞན་གཉིས་ནི་ཁྲིང་གི་རོགས་དང་སྐད་བརྒྱུར་རེད། ཁྲིང་གིས་མཛོ་
ཅེ་དུང་གི་ཡི་གེ་ཞིག་སྤྲད་བྱུང་བའི་ནང་གྲོས་མཐུན་གྱི་བརྗོད་ཆོག་ལྟར་མེས་
པོ་འི་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲིམ་ཆོང་ཆེན་པོ་འེ་ནང་དུ་ཡོག་གྱུ་སྟབས་འཁོད་འདུག་
ཅིང། བརྗོད་ཆོག་དེ་ལ་དེ་དུས་ནས་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད། སྐད་བརྒྱུར་
དེ་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ཡང་བརྒྱུར་ཟེར་གྱི་འདུག། ཁྲིང་ལ་མགྱོན་རྩ་
བདུང། ང་ཚོ་འི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་གཤིས་པར་བཟུ་མཁན་ཡོད་ན་
མཛེས་འཕྲད་དེ་མཛེན་མཐུན་ཆེ་མདོ་ག་ཁ་བོ་ཞིག་མཐོང་གི་རེད། ཁྲིང་
ལྟ་སར་འབྱོར་སྐབས་ལྟ་འགྲིགས་པོ་རང་བྱུང་མི་འདུག། ཁྲིང་ལ་སྐྱ་
མགྱོན་ལྟ་བུའི་སྡེ་ལེན་གང་ཟབ་ལྷ་དཔོས་སྐན་ནས་བཀའ་ཤག་དུ་མང་གས་
བ་ལྟར་འོས་བབས་ཀྱི་མཛེན་སྡོ་བྱ་སྒྲིག་བྱས་དེ་བཀའ་ཤག་ནས་མེབས་
བསྐྱུ་མཁན་བཀའ་སྡོན་གཉིས་ནིར་སྤྱིང་བཀའ་དེ་ཕྱིན་ཐོག་ཕྱི་ཉིན་རྒྱུ་
སྡོན་དང། བཀའ་ཤག་ནས་ཁྲིང་ལ་གསོལ་སྡོན་སྤྲུལ་འདུག་ཀྱང། ལྟ་སྒྲིག་
དེ་ཚོས་ཁྲིང་འདོད་ཁྲིངས་མ་བྱུང་བར་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྐྱ་ཆབ་
ལ་འོས་པའི་བྱ་སྒྲིག་མ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཐོག་
མའི་མཐོང་སྤང་ལྟར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་མེད་པ་གཤིས་དོགས་བྱུང། གནས་

སྒྲིམ་ཆུང་ཆོས་ཕྱིད་པ་ཡིན་ལྟ་བུས་ཡུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱོད་རང་ཉིད་ཐེངས་ཙམ་
ལས་མེད། ཁ་རྒྱུག་ཕྱན་ཕྱོད་རིགས་ནས་སྐྱེད་མག་ནྦ་མས་ལ་རྒྱ་བ་རེ་
ཆུང་ལས་མི་ཐེངས། སྒྲོ་བྱར་དུ་ཐོན་སྐྱོད་མང་པོ་བཟོ་མི་ཐུབ། ལྷ་སར་
དམག་ཤུགས་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཉར་དགོས་པའི་སྐྱེ་མཚན་མེད། བྱིད་
ཆོས་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་སྒྲོལ་ཕྱིད་དགོས་ན་དཔྱང་དམག་ནྦ་མས་ས་མཚམས་སྤྱ་
གདོང་དགོས། སྤྱང་བྱིད་ནང་དཔོན་རིགས་འགའ་ཤམ་དང་། སྤྱ་སྤྱང་
གང་འཚམས་བསྐྱེད་ན་འགྲིགས་ཞེས་བསམ་ཚུལ་ནྦ་མས་ཁྱམ་མེད་གསལ་
པོར་བཞེད་འདུག།

སྐྱེ་མིས་ཐོག་མའི་ཆར་ལན་འདེབས་མཁས་པོ་བྱས་ཏེ་དམག་དཔོན་གང་
ཅིང་ཡུལ་བཞེད་གསལ། ང་ཚོ་འི་གཞུང་ནས་གོས་མཐུན་ལ་མིང་དགས་་་
བཀོད་གསལ་ལྟར་སྐྱེད་མག་པོད་དུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། རྒྱོད་ས་དང་།
ར་ཆས་སྒྲོད་དགོས། ཁོང་ཚོ་ནི་བོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱོད་ཡར་སྤྱོད་དང་། བཅོན་
སྐྱེ་མིང་ཡུགས་ཀྱི་བཅོན་ཤུགས་འོག་ནས་སྤྱང་སྒྲོལ་ཕྱིད་ཆེད་ཡོང་བ་་་
ཡིན། བོད་དོན་ནྦ་མས་རང་མགོ་ཐོན་པ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྤྱང་སྒྲོལ་
བོད་མིས་ཕྱིད་ཕུབ་ན་སྐྱེད་མག་ནྦ་མས་སྐྱེད་མག་དུ་ཕྱིར་ཡོག་ཕྱིན་པས་ཆོག་
ཅས་དང་། བྱིད་ཆོ་བྱིད་རང་ཚོ་འི་གང་པའི་སྤྱང་ལངས་ཕུབ་ན་ང་ཚོར་སྒྲོད་
གོགས་བཞེད་གང་སྒྲོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་སོགས་བཞེད་འདུག།

སྤྱ་ཁང་པས་བཞེད་གསལ། ང་ཚོ་འི་ས་མཚམས་སྤྱ་ཉམ་ཁ་བཟོ་མཁན་
སྐྱེ་མི་མ་གཏོགས་མེད། ང་ཚོ་རང་མགོ་ཐོན་ནས་ཡོ་བཀུ་ཕྱག་མང་པོ་
ཕྱིན་སོང་། ཞེས་དང་། ཡང་ཆོགས་འདྲ་གཞན་ཞིག་ལ་ཁོང་ནས་དམག་
དཔོན་དེར་བཞེད་གསལ། བྱིད་ཆོ་བོད་དུ་དགོས་རམ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་
བཞེད་ཐུས་གང་། ད་ལན་རིགས་རམ་གང་ཡང་བྱས་མ་སོང་བ་མ་ཟད།

[illegible][illegible]

གྱུ་མི་དང་། གྲྲ་ཁང་པ་མཐའ་མའི་ཁྱེད་ཅོད་ཡོང་ས་ནི་པོད་གྱི་དཀའ་
ངལ་སྐོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཐོག་བྱང་འདུག །ཁྱང་ཅིང་ཨུ་ནས་དམིགས་
བསལ་གྱི་ཆོགས་འདྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟུ་བསྐོང་ཐོག །ངའི་མྱིད་ཁྱོད་དང་།

མཐུང་མཐུང་གིས་བཞག་ཀྱང་རྒྱ་མིས་ཐབས་སྤྲོ་ཚོགས་གིས་ཤིག་ཏུ་རྒྱ་
ཡིན་པ་གསལ་བོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དོན་གནད་དེ་ཚོ་འོ་སྒོར་དུས་ལྷན་རིང་པ་འོ་སྒོར་ནས་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྒྱ་
ཡོད་ཅིང་། ཐུན་ནས་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྒྱ་ཡོད་དོན་གྱི་སྒོར་སྒོར་གི་ཏུས་མེད། ཚོས་
གྱི་སྒོར་སྒོར་གིས་དོན་གནད་འདི་ཚོར་མེད་སྒོར་ཏུ་ཐབས་དཀའ་ཡང་།
ཚོས་གྱི་སྒོར་གཏེར་གི་ལམ་ལྟོན་ངེས་གཏན་གྱིས་ཡིན་པར་ཐུང་ནས་ཡིད་
ཚོས་ཡོད་པ་ཐུང་ད་ཏུ་ཡང་ཡོད།

འདི་བསམ་པར། འ་ཚོས་མཐུང་རྒྱ་མིར་ལོ་གོ་དང་། ཁོང་གི་
བསྐྱེད་པ་ལ། འཁོར་འཁྱུག་རྒྱ་མི་འཆད་པས་དོན་ཅན་ཡོད་རྒྱ་མེད། འཁོར་
འཁྱུག་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཆ་དང་། སྒྲིགས་འཛུགས་མེད་པའི་ལོ་མང་པོ་གི་
གྲོང་རྒྱུན་མོང་གི་རེད། འ་ཚོར་རི་ལམ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གིས་མཐུན་ནང་
ཁས་ལེན་བྱས་པའི་དོན་ཚན་སྤྱུག་གིས་གྱི་ལེགས་འ་ཚོར་ཐུན་པ་ལ་མེས་
གནས་ཡོང་བ་ཏུ་དེ་གསལ་གྱིས་དེ་སྤྱུག་ཏུ་རྒྱ་ཚུལ་རེད། འ་ཚོས་ལོ་མང་
རིང་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་དུ་བཟོད་སྤྱོད་ཆེན་པོས་འ་ཚོ་གྱི་རྒྱ་
ན་ནས་ཞིག་རང་དཔང་ཆུང་ཆུང་ཅུང་ཙམ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་
ལ་གང་ཕྱི་བའི་ཕྱི་བའི་གྱིས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་ལས་དོན་ཏུ་དེ་སྤོ། དེ་
ལྟར་མ་ཐུང་ན་ཞི་བའི་ལོ་མང་ཏུ་ཕྱི་དགོ། དུག་པོ་འོ་གོ་ལམ་ལེན་
ཏུ་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཚོས་སྤྱོད་པ་དང་ཡང་མ་ཐུན་ར་ཞིག་རེད། ཞི་
བའི་ཐབས་ལོ་དེ་སངས་ཀྱིས་གྱི་ཚོས་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལ་སྤྱན་རང་ཡོད་ཚོས་གཏོང་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོས་རང་ཡོད་གྱི་
ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་ཐབས་དེ་ལ་བཅིང་འཛོག་མ་ཏུས་
མཐུ་མེད་ཡིན། འ་ཚོར་དམའ་འབེབས་དང་། མི་ལོ་སྤྱོད་ཐུག་སྤོད་ཏུ་མ་

རས་ཆོས་མ་དང་པག་འཕག་གི་བསམ་འཆར་ལྟར་སྤྲོད་ཆོན་གཉིས་
 རས་འཁྱུར་དགོངས་ཀྱི་བྱ་དགོས་བརྒྱུད་ཅིང་། སྤྲོད་ཆོན་གཉིས་འདི་རམ་
 འཕྲོད་འཕྲོད་སྐབས་ཁ་བདག་པ་དང་། འདྲ་བལ་ དེས་སྐྱེས་བཅས་
 སྤྲོད་པ་ཡིན། འདི་གནས་སྤངས་ཆེ་ཡོད་ནི་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི
 ཡོད་པའ་དེད་སྟེ་ཞིང་། རྒྱ་མིའི་བརྟུང་འདོགས་ཀྱིད་ཡུལ་དུ་གྲུང་ཆོ་
 སྤྲོད་ཆོན་བསྐྱེས་དེ་མན་མེད་སྟབས་སྤྲོད་ཆོན་གསལ་པ་བསྐྱོད་གཞིག་མ་ཁུས་
 བར་འགན་འཁུར་རས་འཁུར་ན་ཡིགས་བར་བསམ་ཡུང་། གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། བོད་མིའི་མཐོང་སྒྲུབ་ཡིགས་པ་ཡོད་ལྟ་དེད། དེ་རྗེས་སྤྱོད་ཁང་པ་
 རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་བས་དེ་སྤྲོད་ཆོན་གནང་ཡང་། དགུང་ན་མཐོ་བས་དེར་སྐབས་
 དགོངས་ཀྱིས་ཡས་མེད་དུ་བརྟུགས་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་སྟན་ལ་སྤོང་ཆོན་
 གནང་བཞིན་ཡོད། ཆོས་མ་དང་བརྒྱུད་ཀྱང་། ༢༠༡༠ ལོ་སྟན་པོད་ནས་
 ཡོད་རྗེས་སྤྲོད་ཆོན་བཟང་པ་ཀྱིས་རྒྱ་མིས་བཅོན་འཁུག་གིས་ཕྱིར་སྐྱེས་
 སྟབས་ལྟར་དུག དོན་གནད་དེ་མག་ཆོད་ཡུང་སྟབས་རྒྱ་མི་དག་འཕྲོད་ཡུང་
 ཅིང་ཆོར་ནས་འཁྱུར་ཅིན་སྤངས་སྟན་ཕྱིར་པ་དུ་སྤྲོད་པོང་། རྒྱ་མིས་པག་འཕག་
 གཤམ་དུ་བསམ་འཆར་བརྒྱུད་གསལ་དུ། བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་དང་། རྒྱ་
 རིགས་ཆོང་པ། དེ་མིན་གཞན་དག་གི་འཁུས་མི་ཆོགས་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་
 དུ་བཏང་ཕྱི་ཆོས་དད་པར་དབང་ཆེ་ཡོད་པ་ལྟ་སྟོང་ཕྱིད་འཆམ་དགོས་ཟེར་
 པ་ལྟར་དེ་ཆོས་ཁས་ལེན་གྱིས་མི་འགྲོ་འདོམས་གཏོང་བྱས། ཁོང་ཆོ་རྒྱ་
 གཤམ་དུ་ལྟ་སྟོང་ནས་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་ ༢ གློན་ཀྱི་ཞིག་བཏོན་པ་དེ་དག་རྒྱ་
 མིའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་ལྟེན་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་དེད།

རྒྱ་སྐད་ཆེ་ཁག་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀའི་ཡང་སྤྱི་ཐོག་མ་ཡོ་ཤུའི་དུས་
 འབས་བཅུ་བཞི་བའི་ནང་དུ་བྱུང་། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་ཁོང་གི་གོང་དུ་
 ཡའི་རྒྱ་མ་ལས་མེད་ཅིང་། བཀ་ཆེན་རིམ་པ་ནས་སྤྱི་དབང་ཆ་བཞེས་
 པ་མེད། བོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་ནང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགོ་བཤེས་པ་དག་ལ་ཐུག་
 ལམ་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡའི་རྒྱ་མ་དང་། བཀ་ཆེན་རིམ་པོ་ཆེ་ཡང་
 འཕྲེལ་བ་ཡག་པོ་བྱུང་། རྒྱ་མ་འབས་པ་མེད་པ་རྒྱ་ནང་དང་པ་དེས་
 གན་བའི་རྒྱུ་མ་གནས་ཞིང་། རྒྱ་མོ་འཇམ་ནང་རྒྱ་མོ་མེད་དུ་བཅན་
 འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱ་མོ་མེད་བཅུ་ལྔ་པ་རྒྱ་མོ་མེད་པ་དུ་མེད་ཅེས་ཀྱིས་རྒྱ་མོ་མེད་པ་
 དུ་ཡའི་རྒྱ་མ་མ་པ་དུགས་པ་མི་ཤོ་སྐྱེས་ཀྱི་མཛུགས་ཀྱི་འགོ་བཤེས་པ་ཆེས་
 འགས་གཞུང་འཇམ་ཅོད་དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་གཞི་བཞུགས་པ་དང་གཞི་བཞུགས་
 རྒྱུ་ལྟར་བར་བཅུ་ལྔ་པ་རྒྱ་མོ་མེད་པ་དུ་མེད་པ་ལོ་མེད་དེ། མ་ཆེན་རྒྱ་མོ་མེད་པ་
 གཉིས་ཕྱགས་རྒྱ་མོ་མེད་པ་དུ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་དུ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་དུ་མེད་པ་
 ལམ་པ་མི་མ་ལུང་ལྟར་ནས་ཤོར་བའི་ཆོས་ལུགས་ལྟར་ལྟར་ནས་ལུ་ལྟར་
 ག་བཅན་པ་འཛུགས་ཀྱིས་ལོ་མེད་པ་དུ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་དུ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་
 གནས་ཆུང་དེ་དག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆེར་གཏོང་བའི་ཆོས་ལུགས་ལྟར་ལྟར་
 ལྟར་དུ་ཡང་། གོང་བཞེད་ལྟར་ཁོ་ཆོ་ལོ་དམིགས་ལྟར་མ་གཞུགས་པ་
 བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་མི་ནས་མ་ལུང་ལྟར་བཟུང་མེད། རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་
 པའི་གནས་ཆུང་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 རྒྱ་མོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་
 བཟུགས་དེ་རྒྱ་མོ་འཇམ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་
 ལུ་གཞི་གསུམ་འདུག།

གནས་ཆུང་འདི་འདྲར་བཅུ་ལྔ་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་ལོ་མེད་པ་

[illegible][illegible]

སྤོབས་མཐོཅམ་གནང་དགོས་ཀྱི་མཁན་ཡུང་པའི་མཁན་པ་ཞིག་གསལ་པོར་
 འདུག ། སྤོབས་མཐོཅམ་སྤྱི་ལོ་ཆིང་མཁན་བསྐུལ་གསལ་འདེབས་
 ལྷན་དོན་དུ་རང་རེ་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་སྤྱི་གལ་འགངས་
 ཆེ་ཆུལ་སྤོར་དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཐུགས་སྤང་བའི་མིན་ཆེ་ལྟར་ཡང་།
 རང་རེ་གཉིས་ཀ་མི་རབས་གསར་བར་བརྟན་སྤྱར་གྱི་གནས་ཆུལ་བརྩིས་
 ཏེ་རང་རེ་ཐུགས་མཐུན་ཡོང་བའི་དགོངས་བཅངས་གནང་གལ་ཡིན་དུ་ཆེ་
 ལུང་བཅས་ལྷན་བར་ཁོང་ནས་མོས་མཐུན་གང་ལེར་གནང་ཡུང་།

སྤྱང་ཕན་མི་མཐུན་པ་ཡུང་བའི་ར་དུང་ཡང་སྤོབས་ཡོད། ལྷ་མིས་
 ཁོང་ལ་སྤོབས་ལྟོ་ལྟ་མཐུན་ལྟར་གྱི་ཡོད་པར་བརྟན་སྤྱར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་
 གནས་ཆུལ་བརྩིས་དུ་བཅུག་ཡོད་ཀྱི་རེད་པས་མ་པ་མི་འདུག །གལ་ནེ་ཁོང་
 དང་། ཁོང་གི་ཆེས་འཕྲུལ་ས་ནས་དམ་གཙང་གཡོ་ལྷན་མེད་པའི་ཡག་པོ་
 གནང་ཡོད་ན་ཡོད་དུ་ཕྱིན་པའི་ལས་ལྟར་ཅམ་ཡོང་ཤིང་། ལྷ་མིས་མི་
 རབས་ཡོང་མཁོ་དུས་ལྟར་མཐུབ་པ་མཁས་པ་ཆོ་འི་མི་རབས་འདིར་ལྟར་
 ཆུལ་ཡོད་ཆེད། ར་མལ་ཡོད་མི་ཆོས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་གཅིག་གི་མཆོན་མོག་
 གསུམ་ཁོ་ཆེ་ཡིས་བརྒྱགས་པེད་སྤོར་ལྟར་སྤྱང་ཕན་མོགས་ཆེན་པོ་ཡུང་ཡོད་
 བ་པོད། འོད་ཀྱང་པར་ཆེན་རྒྱ་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་མེ་ཁག་གང་ཡང་མེད།
 ལྷ་མོ་རྒྱ་པོར་ཐུག་ཆུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཞན་དཔར་འོག་འཆར་མོངས་
 ལྷན་པ་དེས་རང་དཔར་གྱི་རབས་ཆུལ་དེ་ཉེར་མི་ལུག་ འོད་ཀྱང་ཁོང་རང་
 གསུམ་པ་གི་ཆོས་དོར་དེ་ལྟར་ཡང་གྱི་ལྷ་སྤོར་ལྟར་མེད་གནང་གི་རེད་པས་མ་
 པ་མཁས་ཡང་མེད། ར་ཆོ་ཡིད་རྒྱ་མཉམ་འཛུལ་སྤང་ལྟོ་ལྟོ་དུ་མི་
 ཅིང་ལ་ལྟོད་པ་ཡིན། ཡི་ཅིང་དུ་འཕྱོར་སྤོབས་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་ཀྱུ་དཔེ་
 དང་། ཤིང་སྤོན་ཀྱུ་ཡན་ལམ། ཏེ་མིན་མི་ཅིང་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་

གཞན་དག་མང་པོ་བཅས་ནས་སྡེ་ལོན་བྱས་པུང་། དགའ་བསྟུང་མཁན་
གཞན་ནམས་ནི་སྤྱོད་སྤྱུག་དང་། གཞིན་ལྷ་ཚོགས་ལ། ལས་བྱེད་ཚོགས་
ཁག་གི་འདུས་མི་སོགས་རེད། ཁོང་ཚོས་ལག་བརྟུན་དང་། དགའ་
འབྱོར་བྱེད་ཀྱི་འདུག །འདི་བསམ་པ་བར། ཁོང་ཚོར་མི་དགའ་བའི་ནམ་
འགྲུང་ཞིག་ཕྱོད་དགོས་པ་ཀའ་བཀོད་བྱུང་ན་ལས་སེང་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་
པ་བྱུང་ཡང་། སྤྱི་ཁྱད་བཀའ་བཀོད་བཀོད་མཁན་མེད་སྟབས་ཁ་རོགས་
བརྟུན་སོང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་བོད་ཀྱི་གྲོང་གསལ་
ཅི་ལྟ་སྤྱི་དེ་བོད་མི་ཞིག་ལ་སྤྱོད་མོལ་དེ་ལན་བྱས་ལུགས་ལོ་ཐོས་བྱུང་
བཞིག་འདྲ་བྱི་འདུག །དེ་ཡང་གྲོང་གསལ་བ་ཚོ་ཁོང་ལ་དགའ་བསྟུང་
ཆེད་མཉམ་འཛུམས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ལག་བརྟུན་བྱས་པར་ཁོང་དགའ་བོ་
བྱུང་སྟེ་མི་གཅིག་ལ་དྲིས་དོན། གཞུང་གསར་པ་འདིའི་འོག་སྤྱིད་པོ་
འདུག་གས་དེས་བར། མི་དེས་སྤྱིད་པོ་འདུག་པ་ཆོད་བར། ཁོང་ནས་དེ་
ནི་ཉ་ཅང་ཡང་པོ་རེད་ཟེད། དེ་ནས་བོད་མི་དེས། སྤྱིད་པོ་འདུག་ཀྱང་།
ཁལ་གསར་པ་དེར་དགའ་བོ་མི་འདུག་ཟེད། རྒྱ་མི་དེས་ཁལ་གསར་པ་
ཆེ་ལོན་དེས་བར། བོད་མི་དེས་རྒྱ་མི་ནམ་ཡོང་ལ་ང་ཚོར་ལག་བརྟུན་ཀྱི་
ཁལ་གསར་ཞིག་འཕྲི་འཁེལ་བྱུང་ཟེད། ནམ་ཀུན་བོད་ཁལ་ལས་ཅོལ་བྱས་
དེ་འགྲིགས་པར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་འདིར་བདེན་འབྲེལ་སྟན་བྱ་ཡོད་འདུག །
དེ་ལྟར་སྟན་དང་། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཀྱུ་དཔེ་ནས་གསལ་སྟོན་གཟབ་
རྒྱས་བཤམས་པར་མི་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷོད་འདུག་ཅིང་། ཆང་མ་རྒྱས་
གཤམས་ཆེ་བས་ཉ་ལས་བ་ཅམ་བྱུང་། ཅུག་ཅེད་ཉིང་གི་འཛིན་ཆས་
ནམས་སྤྱི་དག་གཞུག་བསྐྱིགས་འདུག་ཅིང་། ང་ཚོ་མཉམ་ཡོད་སྤྱོད་
ནམས་ནས་རྒྱ་མིའི་ཆང་རིགས་ནམས་ཤོ་ཅངས་བྱས། ཀྱུ་དཔེ་ནས་གསུང་

ངས་གོགས་པོ་འི་རྣམ་འགྲུར་བཟང་པོ་ཞིག་སྟོན་མ་ཐུབ་ན་ད་ལྟོ་འི་གནས་
ཚུལ་ལས་སྐྱུག་པ་ངས་བར་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་སྟེ་ཁོང་ལ་སྐྱོན་ནས་བཤད་
དོན། བྱེད་རང་གི་འགོ་འཁྲིད་འོག་བོད་མི་རྣམས་ལ་མ་འོངས་བར་རེ་བ་
ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་སྐྱེའོ་ཆོས་འགྲིགས་མིན་ཕྱང་སྐབས་ལན་
ཚུན་བསམ་ཚུལ་དྲང་བོར་ཐད་ཀར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་བ་.....
ཡིན།

དེ་རྗེས་ཁོང་དང་མཇུག་པུ་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཚུ་ཆོད་གསུམ་
ཙམ་འགོར་ཞིང་། དེ་སྐབས་སྐད་བསྐྱུར་ཐུན་དབང་མ་གཏོགས་སྐྱུ་ཡང་
མེད། སྐབས་འདིར་ཡང་བོད་དང་། བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐོར་གློང་
མོལ་མང་པོ་བྱུང་། ང་ཚོ་འི་གནས་ཕྱངས་སྐོར་ཁོང་གི་བསམ་བློ་འི་ནང་
ཡོད་པའི་རྟོགས་གནད་མེད་ཆེད་ཀྱི་ཆར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་...
ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་བསམ་ཚུལ་ངས་རྗེས་ཡོད་པ་ལ་ཀྱ་མའི་དབང་
འཁུགས་ལ་གང་བྱུང་ངོ་གྲོལ་བྱས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་མིན་སྐབས་ཁོང་གི་...
བསམ་བློ་ཞི་འཇམ་བཤམ་མེད་པ་གིག་ཡོང་བྱུང་འི་ཐབས་བྱས་དེ། དོན་
སྤྱིར་ང་ཚོ་འི་རེ་འདོད་ནི་ཀྱ་མའི་དབང་བསྐྱུར་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་། དཀའ་
ངལ་ལ་བཟོད་སྐོམ་བྱེད་ཐུབ་པ་དགོས་པ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ནང་བོད་ཀྱི་ཚོང་དོན་སྐྱོལ་བྱ་ནག་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དག་
གིས་ཁོ་བོར་བཞུགས་ལ། རྒྱ་ནག་དམར་པོ་འི་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་སྐན་ལ་
རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་མེད་དམ་སྟེ་སྟེ་ རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན། གསེར་དུལ་
གང་འཚམས་རྒྱ་གར་ནང་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ང་ཚོ་འི་ནང་མི་འགའ་
གས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ཐུས་བཅས་ཕྱི་རྒྱལ་བཅན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དང་.....
འབྲེལ་བ་ཉེ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་གློ་རྟོགས་ཡོད་ཚུལ་བཤད་བྱུང་། དེ་ནི་

ཅེ་བ་ནས་བདེན་པ་མིན་སྟབས་མཐོ་ཅེ་དུང་ལ་དེ་སྒྲོར་དང་འབྲེལ་གནས་
ལྟར་འོ་སྒྲོག་མེད་པར་བཟོད་པའི་དུས་སྐབས་དེ་སྒྲངས་པ་ཡིན། ལྷ་ཀོར་
སྒྲོར་རྒྱ་མིས་དྲི་བ་ཡང་ཡང་བྱས་པར་ངས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལེན་ཅིང་རྒྱ་བསམ
བ་ཡོད་ཐུས་དང་བཅས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
ན་ཡང་། སྟབས་ལེགས་གིག་ལ་ལག་ལེན་མ་ཐུབ་པ་རེད།

གསལ་བཤད་བྱས་པར། ཁྱོད་འདོད་པའས་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ལྟ་བུ་
སྟེང་། བར་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གདན་འདེབས་སུ་བོད་དུ་དཔག་སྤྱོད་
རྒྱན་ཆོགས་ཤིག་བཙུགས་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་ལྟ་དོན་ཅིང་འཆར་
ཡང་། ད་ཆ་དེ་ལྟར་ས་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཁྱོད་གིས་བཤད་བྱང་། ཁོ་
པོ་འི་བསམ་པར་གཅིག་བྱས་ན་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། ཡང་
ཁྱོད་གིས་གོང་གི་ཆོགས་པའི་ཆབ་དུ་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ལྷན་ཁྲིལ་ལྟ་ཆོར་
ཤིག་འཛུགས་རྒྱ་བྱས་ན། བའི་བསམ་འཆར་རྩི་ཡོད་དེས་བྱང་། དེ་ནི་ཉ་
ཅང་གི་དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་བོད་མི་གཞན་དག་དང་། བཅ་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེར་གོ་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་དགེ་སྤྱོད་བསམ་འཆར་བཟོད་རྒྱ་མིན་
ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན།

བཅ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོར་སྒྲིང་སྟེང་བྱང་སྟབས་ཁྱོད་ནས་བོད་ས་གནས་
གཞུང་དང་། བཅ་ཆེན་སྐུ་མཁེ་དབང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོར་སྒྲིང་སྟེང་ཅིང་།
ས་གནས་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་ནི་ནན་གྲིས་ཟེར་གྱི་འདུག ཁྱོད་ནས་སྟན་དང་།
བཅ་ཆེན་སྐུ་མ་གཉིས་ཀ་པུ་ཅིང་དུ་ཡོད་སྟབས་འདི་རང་ལ་ངོས་གཉིས་
གཤམ་མེལ་དམ་གཙང་ཞིག་བཟོད་གོས་ཞེས་བསམ་འཆར་གསུང་གི་
འདུག མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་སྐར་གྱི་སྒྲིང་སྟེང་ཡིན་ཞིང་། སྟན་
རང་ནས་ཁྱོད་དང་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་མེད། ད་དུང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིང་

ལྷན་ཡོད་ན་དགའ་བོ་འི་ངང་གཙང་མ་བཟོ་འདོད་ཡོད་ཅེས་དེ་མ་ཐག་དུ་
བཤད།

རེ་ཞིག་ཅིག་གི་ཇེས་མཐོ་ཅི་དུང་ཅུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་ནས་སྐྱོན་སྐྱུག་
འཕྲད་དུ་སྐབས་རྒྱའི་ལན་ཞིག་འབྱོར་བྱུང་། ཡུན་ཙམ་ནས་ཁོང་འབྱོར་
སྐབས་རང་བཞིན་སྐྱུག་འཕྲད་དུ་སྐབས་རྒྱལ་གསུངས་ཏེ་སྐབས་གིས་ནང་
བའི་ཚོས་འདི་ལོགས་པོ་ཡིན་ལྟགས་དང་། སྐོན་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་
སྐས་གིས་ཡིན་མོད། མི་མང་ཡང་རྒྱས་གདོང་རྒྱའི་གཞན་ཐན་གྱི་བསམ་
སྒྲོ་མང་པོ་བཟང་ཚུལ། ཇི་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ནི་བྱད་མེད་སེམས་བཟང་ཅན་
ཞིག་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་འདུག །ངང་ཙམ་ནས་ཁོང་སྤྱིར་སྐབས་
གནང་སོང་། ཁོ་པོ་ནི་ཁོང་གི་བརྗོད་ཅིག་དེ་ནས་ས་ཁྱི་དངོས་ཤུགས་སྤྱི་
ནང་གི་གནད་དོན་ཇི་ཡིན་སྒྲོར་འཆར་དགའ་བ་བྱུང་།

སྐྱུ་བེ་ཅིང་དུ་སྤོང་སྐབས་གིས་ལ་ཁོང་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་བོ་འི་འགོ་
འཁྲིད་ཆེན་པོ་འི་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས་གིས་མཐོང་བྱུང་། ཁོང་གི་སྤོང་
ཡུལ་དུ་ཆེས་མཐོ་འི་དབོན་རིགས་ཉི་ཤུ་སྟོར་ཡོད་བའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་དུ་
བོས་པ་ལྟར་སྤྱན་དེ་སྐྱོན་ཁོང་གི་ཉི་འཁྲིས་སྤྱི་བཟང་བས་ཁོང་གི་སྤྱིས་སྤྱང་
གི་གཤིས་ཀྱི་རྒྱས་ཤུར་གོ་དོར་སྐབས་ལ་ལྟ་བྱུང་། ཚོགས་འདུ་འི་གྲོས་
གཞི་ནི་སོ་ནམ་པ་ཚོ་འི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་སྟོར་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་
ནི་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་བོས་སྤངས་མེད་ཐད་ཀར་བྱེད་མཁུན་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག །
སོ་ནམ་པ་ཚོ་འི་སྟོར་ཁོང་འདོད་པ་མི་ཁོངས་པའི་རྒྱས་འགྲུར་བཟུན་དེ།

རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིས་ཡུལ་ནས་ཞིང་པ་འགས་བཟང་ཡིག་འགའ་ཞིག་འཕྲམ་
འབྱོར་ནང་། དམར་བོ་འི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་སོ་ནམ་པར་རོགས་རམ་བྱེད་
འོས་རྒྱས་ཇི་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་

གིས་ཐུག་ལ་ཕྱོགས་དེ། བོད་མི་རྣམས་ནི་སྤྱིར་རུ་སྤྱོད་ཐོབ་ས་ཅན་གྱི་ག་
ཡིན། ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་གྱི་རྒྱུ་ས་ལ་བོད་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་བོ་ཡོང་ངེས་དང་།
ད་ལྟ་ཀྱང་ནག་གིས་བོད་ལ་རོགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མཚམས་བོད་ནས་
ཀྱང་ནག་ལ་རོགས་ཕྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་དང་། ཀྱང་ནག་གི་དམག་དཔོན་ལྷའི་
རིང་གོ་འོ་ཟེར་བས་གཞན་དག་ལ་ཀྱུ་ཁ་ཆེན་བོ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་བཏོད་
མི་དང་ཐུག་མྱེ་འདྲ་མཉམ་ཅམ་ལས་ས་བྱུང་ཚུལ་སོགས་བཞིན་ཀྱི་འདུག།
དེད་རང་ཡང་བསྐྱར་ཡ་མཚན་དང་བཅས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བཞིན་དོན་རྣམས་
ཐོན་ཐུ་གོ་དོགས་བདེ་བ་བྱུང་།

ཀྱང་ནག་ཁྲལ་བཟུ་སྒོར་ལམ་ཟེན་མཚམས་མཐའ་མའི་ཐོན་མཇུག་ལྟ་བུའི་
མཇུག་འཛུན་ཕྱས་རྗེས་ཐོན་ཆོག་ས་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་ཆོག་ས་འདུར་ཡོད་
སྐབས་ཤིག་ལ་སྤྱར་ཡང་ཁོང་ནས་ཐུག་འཕྲད་དུ་ཡོང་དགོས་ལན་འཕྱིན་
གིག་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱོར་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངས་ཀྱང་ནག་ས་ཁྲལ་ཁག་ལ་བཟུ་
སྒོར་དུ་ཕྱིན་ཟེན་ཐུབ་ས་བཞེས་ཀྱི་ཁག་དང་། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཆར་གཞི་
རྣམས་ཉ་ལས་བའི་ཡར་བོ་འདུག་ཅེས་དྲང་བོར་བཞིན་བ་ཡིན། དེ་ནས་
ཁོང་གིས་དངོས་འབྲེལ་དམངས་གཙོ་འི་འགྲོ་ལུགས་སྒོར་འགྲེལ་བ་ཤད་
རིང་བོ་གིག་བཀུབ་མྱེ་ཐོན་ནས་མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཕྱིད་དགོས་བ་དང་།
ཁོང་ཆོ་འི་བསམ་ཚུལ་ཉན་ཐུངས་སེ་ཇ་སྒོལ་ཐོན་ཐོབ་མེད་ཕྱས་བྱུང་། དེ་
ནས་ཁོང་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཆུང་ཟད་ཉི་བཅར་གྱིས་སྒྲོད་ཤུར་ཆུང་རུ་ས་བཞིན་
གསལ། ཟེད་རང་གི་མཐོང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་ཉ་གོ་སོང་། འོན་ཏེ།
ཆོས་ནི་དུག་རེད། དེ་ལ་སྦྱོན་ཆེན་བོ་གཉིས་ཡོད། མི་རིམ་འཕེལ་རྒྱས་དང་
ལུས་གྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་བཀག་འགོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། བོད་དང་། སོག་བོ་
གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དུག་དེ་འབྱུངས་བ་རེད་ཅེས་བཞིན་འདུག།

པ་དང་། བྱམས་ཞེན་ཆེ་མདོལ་གི་ནས་འགྱུར་ཕྱོད་གྱི་འདུག །ཁོང་གིས་
གང་བརྗོད་ནས་ས་མ་ཁོང་རང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། །ཁོང་གི་
བསམ་ཚུལ་ནང་གང་ཡོད་ནས་ས་ཤེས་པར་སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་སྟེ་ས་པའི་.....
ཡིད་ཆེས་ཕྱེད་ཀྱི་འདུག །ཁོང་ནས་འགྱུར་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་བརྟེན་
འདི་བསམ་པར་ཁོང་ནས་བཅན་བྱུགས་ཀྱིས་བོད་འདི་གང་ཐུག་རིང་ལྷ་ར་
སྒྲུབ་ཅོས་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། ཇེས་སྒྲུབ་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་འགོ་འཛིན་
ཆོས་བཅན་གཞོན་གྱི་སྤྱིད་བྱས་ལག་ལེན་ཕྱིར་དུས་སྐབས་དེའི་བསམ་ཚུལ་
ནོར་འབྱུལ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱང་། །བཅན་གཞོན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དེར་མཐོ་ཆེ་
དུང་རང་གི་འདོད་མེས་དང་། །རྒྱབ་སྐྱོར་ཨི་ཡོད་སྟེ་ས་པའི་རྟོགས་པ་ད་
དུང་ཡོད། མི་དེའི་འོག་ལ་གཙོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་ཨན་ལན་རེད། ཀྱང་
ཨན་ལན་ལ་འདི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་ཐོག་མར་མི་འཁོར་
བབས་ཚུར་སྒྲུབ་ཐུན་བསྐྱུ་འབྱོར་སྐབས་ནས་ཐུག་འབྱེད་བྱས་ཤིང་། དེ་ཇེས་
རྒྱ་ནག་དུ་སྤོད་ལྟན་རིང་མེད་ས་འགའ་ཤས་ཐུག་འབྱེད་སྐོང་མོལ་བྱུང་།
སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐོར་ཁོང་ནས་སྒྲོབ་ཕྱོད་མང་པོ་བྱས་
བྱུང་བའི་ནང་བོད་ལུལ་དེ་གང་མཐོག་ས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱ་གལ་ཆེ་ཡིན་
སྐོར་བརྗོད་ཀྱི་འདུག །ངས་ཁོང་ལ་ང་ཚོ་འི་ལུལ་ལུང་ཇེས་ལུས་ཡིན་པ་
ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་སྤྱིད་སྐོང་ལུགས་དེང་དུས་དང་མཐུན་པ་དང་།
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱ་སོགས་ད་ཆ་ཕྱིད་ཐུབ། དེ་
སྐོར་ཐུན་ནས་ཀྱང་འགོ་འཛུགས་བྱས་ཡོད། རང་བྱུང་ས་གཏོར་བོད་སྤྱོད་
ཀྱི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ་ཐོག་མར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་རམ་དགོས་.....
ཚུལ་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཀྱང་ཨན་ལན་ནས་རྒྱ་དུ་འཇོམ་གྱོགས་ཀྱི་ནས་འགྱུར་བཅུན་གྱི་འདུག

ཕྱི་དུང་། མཐོང་སྤང་ལ་ཁོང་མཐོང་ཅེ་དུང་ཅེ་ཕྱི་དུང་གསལ་ཐད་ཀ་ཞིག་མི་
འདུག །ཁོང་ཞེ་ས་དང་། ལྷ་ས་བའི་ཚུལ་ཙམ། འཇམ་ཞིང་། བཟང་ངན་
ཀྱི་ནམ་འགྲུར་མཐོང་ཚུང་བ་ཞིག་འདུག །ཁོང་ཁོ་རི་ནམ་འགྲུར་ནམ་
ཡང་མེན་པ་ཨེ་མྱོད་སྤྲུམ་བཞིག་མེ། ལམ་སྤྱོད་ལ་ཤིན་དུ་མཁམས་བཞིག་
ཡོད་ཀྱང་། རེས་སུ་བར་ལམ་བལ་ཡུལ་དུ་ཆོག་སའདུ་ཞིག་སར་ཁོང་ཁོ་
ལངས་ཏེ་མདུན་ཅོག་ལ་ཁུ་རྒྱར་བཞུགས་ལྷ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་གོ་ཐོས་ཐུང་
བར་ལམ་སྤྱོད་ཀྱི་རལ་འདུག་སྤྲུམ་བཞིག་ཡུང་། ངས་ཐོག་མར་འཕྲད་དུས་
ཁོང་སྤང་སྤང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཆར་དོན་གང་འདུ་ཞིག་ཡིན་
ཀྱང་དགོས་གཤམ་ཐུང་ན་ལག་ལེན་ཕྱིད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་དོད་ཐུང་།
དེར་བརྟེན་རེས་སུ་བོད་ནང་བཅན་གཞོན་གྱི་འཆར་དོན་དེར་ཁོང་ནས་རྒྱབ་
སྤོང་བྱས་པ་ལ་མཐོང་ཅེ་དུང་དང་འདྲ་བའི་ཡ་མཚན་སྤྲེས་དགོས་པ་གང་
ཡང་མ་ཐུང་།

ངས་མི་ཅིང་དུ་མེད་སྤྲུམ་ཀྱི་རྒྱལ་མི་སྤྱོད་ཅེ་ཁག་འགའ་གསུམ་འཕྲད་
ཐུང་ཡང་། དུས་ལྷན་ཐུང་ཅེ་དང་། ལམ་ལ་ཆོག་ཅིག་སྤྲུམ་ཅེ་སྤྱི་གཞུང་
ཆེ་དང་འོ་འཕྲད་ཐུང་བར་ཁོང་དང་སྤྱིང་མོལ་ཐུང་ཅན་ཐུང་། ཁོང་ནས་
དུས་ལྷན་རིང་ཅས་འཕྲད་འདོད་ཡོད་ལྷག་ས་ཟེར་བར་ཐོན་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་
ཡོང་གནས་བརྟེན་ཀྱང་། རེས་སུ་འོ་འཕྲད་ཐུབ་མ་ཐུང་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་མིས་
ཐོན་དང་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྤྱོད་ཐད་ཀར་ཐུག་འཕྲད་ཀྱི་དུས་སྤྲུམ་སྤྱོད་འདོད་མེད་
བའི་ཀྱོན་གྱིས་བྱས་པ་འདྲ་སྤྲུམ། ཕྱོགས་མཚུངས་ཅུ་མ་ནི་ཡའི་ཆོན་ཆེན་
ཞིག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཐུང་མོང་། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་ནི་བོད་དང་
མཐོང་བཅེད་ཀྱི་མ་ཆོས་ཏེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྤྲུམ་དེ་ལ་རྒྱ་མིས་བཀག་
འགོག་མ་ཐུབ་བར་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ཆེ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཐུང་། ང་

ཚོའི་སྐད་བསྐྱར་གྱིས་བོད་སྐད་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྐྱར་བཅོལ་བྱ་ཡོད་
ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་སྐད་བསྐྱར་ཞིག་ཆེད་དུ་བཅུགས་དེ། དེས་བོད་སྐད་ནས་
རྒྱ་སྐད། དེ་ནས་གཞན་ཞིག་གིས་དབྱིན་བསྐྱར་བྱས་པ་རེད། མཇལ་འཕྲད་
དོར་རྒྱ་མིའི་དབོན་རིགས་གཞན་དག་རེ་རྒྱང་ཞིག་གྱང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་
ཡོང་སྟབས་མཇལ་འཕྲད་དེ་སྦྱིར་བཏང་ཅོམ་སྐྱམ་བོ་སྐྱམ་བོ་ ཞིག་ལས་
བྱུང་མེད་ཅིང་། འོན་ཏེ་སྐྱམ་བོ་དེའི་ཐུས་སྒྱུ་ཤིང་དོག་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲིག་
གཤམས་ཀྱི་མེར་མ་ལུ་རིང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལོན་འཛོག་སྐབས་འགྱུར་
དེ་བའ་འདྲིལ་སོང་བས་ཤིན་དུ་སྐྱམ་བོ་རྒྱ་མིའི་དབོན་རིང་དེ་ཚོས་ལག་
བ་དང་བྱས་མོས་ལ་བཅུགས་དེ་ཤིང་དོག་ལྷོག་བྱས་པ་ཞིག་དེན་གྱི་
འདུག །སྐྱེལ་ས་ཁུ་ཅ་ཤོབ་དང་། སྐྱེལ་ས་ལུ་ལྷ་ཞི་མ་གཉིས་རྒྱ་
ནག་གི་དུས་ཆེན་ལ་ཤི་ཅིང་དུ་ཐེབས་སྐབས་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་ཞིང་། ངས་
གནས་གྱའི་ཐང་དུ་བསུ་བསྐྱོད་སྐབས་ངོ་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྒྱབ་དགའ་
བསུའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་མཉམ་དུ་བྱུང་ཡང་། སྤོང་མོལ་དང་། ལྷ་སྤྱོད་
མཐོང་ཚུལ་སྐོར་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

ཤི་ཅིང་དུ་སྐྱེལ་ས་ནི་ཅ་ཐོག་སར་མཇལ་བའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡང་།
ང་ཚོ་འི་ཕྱོགས་ནས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱི་དུས་སྐབས་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོན་ལ།
སྐབས་དེར་ངས་གསར་བཞེད་མཁན་གྱི་གོ་མོར་ཐེབས་བའི་ཉེན་ཁ་དང་.....
བོར་ཤེས་བྱུང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱིད་བྱས་དང་། སྐྱེལ་ས་ནི་ཅ་
འབྲེལ་བ་ཡོད་ཚུལ་བཅོལ་ལྷགས་ཐོན་ཡང་། དེ་ལྟར་མིན། ངས་ཁོང་གི་
སྐོར་གོ་ཐོས་མང་བོ་དང་། དཔེ་དེབ་ཁྲོག་ཐོང་སྟབས་ཁོང་མཇལ་འདོད་
དང་། སློབ་སྦྱོན་ཉུང་དོད་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་དུ་སྤྱོད་རིང་དེ་ལྟར་བྱུང་
ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་རྒྱ་གི་གསོལ་སྦྱོན་ཞིག་དུ་གཏུ་ཙམ་ལན་ནས་ཁོང་

དང་པོ་སྤྱོད་བྱས་ཐུང་། ལུང་ཙམ་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐོག་ཏུ་རེར
དཀོང་ས་པ་བཞེས་དེ་བཞུར་པར་ཁོ་བོས་ཁོང་ལ་འདྲི་ལྟར་ཞུས་དེ། འཇམ་
སྒྲིང་ནང་སྤྱིད་སྤྱིད་དོན་ཐོག་སྤྱིད་བྱས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་ཁྲུག་བོད་
ཀྱི་ནང་དུ་འདྲ་གོ་ཐོས་ཐུང་ཞིང་། སྤྱིད་མཇམ་འདྲོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་
བརྗོད་པར། ཁོང་འཇམ་ཙམ་གནང་རྒྱུ་དང་མཇམ་དེ་དགའ་བོ་བྱུང་།
ཞེས་པ་ལས་གསུང་གི་མི་འདུག །ཁོང་དུས་སྐབས་གཞན་དག་དུ་འདྲ་
མཇམ་འཕྲད་བྱུང་ཡང་། སྒྲོང་མོལ་བྱུང་བ་ནི་གོང་གི་བརྗོད་ཆོག་ཙམ་ཡིན།
ཁོང་ནས་བོད་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་ཨི་ཡོད་ཙམ་ཡང་གསུང་སྐབས་
མ་བྱུང་། ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ནང་ངས་ཁོང་ལ་རྒྱུ་དུ་མཇམ་འཕྲད་ཞུས་ཚུལ་
གསལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མེད། སྐབས་དེར་ཁོང་དང་སྒྲོང་མོལ་ཞིབ་ལྟོད་
མ་བྱུང་བར་སྒྲོལ་མ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ངས་ཁོང་གི་ས་ནས་རོགས་
རམ་དང་། སྒྲོང་ལྟོན་ཞུ་འདྲོད་ཡོད་ཀྱང་། རེ་འདྲོད་དེ་ཡོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་
རྒྱུ་ལྟ་གར་དུ་ཡོང་དུས་ས་གཏོགས་འགྲུབ་མ་བྱུང་།

སྤྱི་ཞབས་ནི་ན་མུ་ནག་དུ་ཡོད་དུས་གསལ་ལྟོན་ཞིག་གི་སྐབས་མུ་གར་
གསར་འགྱུར་ཁང་གི་འཐུས་མི་ཞིག་ནས་མུ་མིའི་སྐད་བསྐྱར་གཅིག་འཁྲིད་
ནས་ཐུན་སར་ཡོང་ཕྱི་བརྗོད་གསལ་དུ། ནི་ན་མུ་ནག་དུ་ཐེབས་པ་དེར་
བསྐྱུར་ཚུལ་རི་ཡོད་དེས་ཀྱི་འདུག་པར། ལུལ་གྱི་ཆེན་པོ་གཉིས་འབྲེལ་
ཐག་རྩེ་ཉིད་ཕྱིན་དེ་ཨི་ག་ཡང་དང་། འཇམ་སྒྲིང་དུ་དཔེ་ཕྱོན་བཟང་བོ་
ཞིག་འཇོག་རེ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡང་དེས་བོད་ནང་བསྐྱར་བཅོས་
བྱེད་འདྲོད་ཨི་ཡོད་ཅེས་དེས་པར། ངས་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་བསྐྱར་ནས་
བརྒྱུང་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་ལས་ལྷུ་དང་། སྤྱི་ཆོར་གྱི་འཆོ་བའི་ཐོག་གང་ཐུབ་
ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་ཐུས་ལ་གྲུབ་འབྲས་བཟང་བོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་།

མང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཚོ་འི་བར་ལ། རྒྱ་ནག་གི་མང་འབྲུས་མིའི་
ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་འདུ་རྒྱ་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཚོགས་ཡོད། དེ་ནི་ཁོ་བོར
སྤྲོད་དོན་ཚོགས་འདུའི་ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་མ་ཡིན། ལྷ་བས་དེར་འབྲུས་མི་
མང་བོས་དེ་ཙམ་དེ་འབྲེལ་ཆེན་བོ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རྩ་བའི་མཐོང་ཚུལ་བྱང་།
དེད་རང་ཡང་ཐག་རིང་གི་འབྲེལ་ལས་ནས་འབྱོར་འབྲེལ་སོགས་ཀྱིས་ངལ་
ཐང་ཆད་དེ་དོ་འབྲེལ་ཆེན་བོ་མ་བྱུང་བཞིན། ཚོགས་འདུའི་འགྲོ་ལུ་རྩམས་
རྒྱ་མིའི་ལུགས་རྩེར་ཡིན་ལྷ་བས་ཆང་མ་གསལ་བོ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག།
རྒྱ་མི་ཚོ་ཁོ་བོ་ལས་གྲུང་ཙམ་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། འདི་འབྲུས་དུ་ཡོད་
པའི་འབྲུས་མི་བགྲེས་སོང་དེ་དག་ནི་ང་ལས་ཀྱང་ངལ་ཐང་ཆད་ཚུལ་ཆེ་བ་
རྩ་བུ་སྤང་། ཁོང་ཚོ་འི་རྩམ་འབྲུར་ལ་གཞིགས་ན་ཇི་བཞེད་གནད་དོན་ཤེས་
ཀྱི་ཨེ་ཡོད་སྟུང་བ་འདུག་ཁར། ཇུས་ཀྱི་དུས་ཚོད་སྟེབས་མིན་ཆུ་ཚོད་
ལ་ཡང་ཡང་བཟླ་བ་དང་། ཇུས་རྩམ་ཀྱན་ལས་ཐུང་བ་བྱུང་དུས་སྟོག་
ལ་བུ་ཆུང་ཆུང་འཇུག་ཀྱི་འདུག །དེ་མིན་ཚོགས་འདུ་གཞན་དག་ཁག་
མང་དུ་ཕྱིན་པའི་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཆེར་གཅིག་བ་དེ། ཁོང་ཚོས་སྒྲིང་བོལ་
ཇི་བྱས་ནི་ཚོགས་དོན་དངོས་གཞི་དེ་མིན་པར་དམར་བོ་འི་རྩ་བའི་ལས་ལ་
གསུམ་ལ་ཐོལ་བཞེད་བཟུང་བཞེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་མ་ཟད། ལས་ནས་
ཁོང་ཚོ་སོ་སོ་འི་བསམ་ཚུལ་ཇི་བཞེད་ལ་ཕན་ལྡན་གང་ཡང་མེད་པ། དཔེར་
ན། གལ་དེ་འབྲུས་མི་འགའ་གས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་འདྲ་མིན་དེ་རྒྱང་
བྱུང་ཡང་མཆུག་དུ་འབྲུས་མི་དམར་ཤོག་པ་ཞིག་གིས་བསམ་འཆར་རྒྱང་
པ་ཞིག་བཤད་དེ། དེ་མ་ཐག་ཚོགས་འདུའི་གཙོ་བཙུགས་དེས་མཆུག་
བསྐྱོར་མ་ཁས་ལུགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བཞེད་ཐོགས་ཐག་གཅོད་
ཀྱི་ཡོད་པ་དེ།

ཚོགས་བཞེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་ནང་སྐབས་དེ་གོ་བསྐྱར་དངོས་འབྲེལ་
ཕྱིན་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། དམར་པོ་འི་གཞུང་གི་འདད་ཚུལ་དེར་འགྲུར་བ་
ཡོང་ཐབས་ནས་ཡང་མེད། མདོར་ན། ཚོགས་འདུ་ཆེ་ཆུང་ལུན་རིང་
ཚོགས་པ་དེ་ཚོར་དོན་ཕན་གྱི་དགོས་ཤིང་བཤད་སྤངས་སྤངས་སྤངས་ཕྱིན་པ་ནས་
མཁའ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཆོད་རྒྱར་གྱུར་བ་མ་ཟད། འཕུས་མི་མང་ཆེས་ཅེ་དོན་
ལ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་འདོད་ཀྱང་། གཏོང་ཐབས་བྲམ་བཞིག་ཆར་འདུག།
ཡོ་གཅིག་རྗེས་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འི་ནང་འགོ་སྐབས་ནས་འགྲུར་མི་
འདྲ་བཞིག་མཐོང་བྱུང་། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་དོན་གོ་བསྐྱར་ཕྱིན་སྤངས་ལ་ཉམས་
སྦྱང་བྱུང་རྗེས་སྐྱོད་ཀྱི་འཕུས་མི་དྲུག་མ་ཞིག་ནས་ཚོགས་འདུ་འི་ནང་
རང་གི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་ཐད་ཀར་བཞེད་བ་དང་། གཞུང་ལ་སྒྲིག་བཞེད་
དང་། ཚད་འཇུགས་ཕྱིན་སྤངས་དེ་མཐོང་དུ་སངས་ཆར་དང་། དགའ་
སྤངས་སྤྱི་བཞིག་འདུག། གཞུང་ལ་ཕན་ཡན་ནི་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན་པའོད་སྐབས་གནས་
ཚུལ་འདི་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞེད་བ་ཡིན། ཁོང་ནས་དེ་མ་ཐག་
གནས་ཚུལ་འདི་དག་ང་ཡི་ཅིང་ནས་ཐོན་རྗེས་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་
ཅིས་ཟེར་འདུག།

ཡང་རྒྱ་མི་སྤྱི་དོན་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སྤངས་སྤངས་བཞེད་མི་ཐུབ་བ་
གཞན་ཞིག་འདུག། དེ་ནི་ཁོང་ཚོ་འི་འགོ་འཁྲིད་ཚོ་འི་གཞུང་བཤད་
ཤིན་དུ་རིང་བོ་གནང་རྒྱུ་དེ་དང་། འགོ་འཁྲིད་དེ་ཚོས་གཏམ་བཞེད་ཕྱིན་རྒྱུ་
དེ་འདྲར་དགའ་མོས་ཆེ་བས་དུས་སྐབས་ནས་བྱུང་ལ་ཤོད་ཀྱི་འདུག།
ངས་རྒྱལ་པར་དུ་གསོས་བཞིག་ལ་གཞུང་ལ་ཕན་ཡན་སྤྱི་དོན་ཚོགས་འདུ་
ནས་ཕྱིར་འཁོར་གྱིས་སྤྱི་དོན་བཤད་བའི་ལེ་སྤངས་ཞིག་འདུག།
ང་ཚོ་དུ་ཕྱིར་འགོ་སྐབས་འགོ་ལམ་ལ་ས་གཡོས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་

ཉིན་གསུམ་འཕར་ཐོད་བྱ་དགོས་བྱུང་སྐབས། གཞུ་ཨན་ལན་དང་། དང་
གི་གཅི་འཛིན་གཞིན་པ་དཔག་དཔོན་དིན་ཡི་གཉིས་སྒྲན་དུང་ཚོགས་འདུ་
ནས་སྤྱིར་འཁོར་གྱིས་འབྱོར་སོང་། ཁོང་ཚོ་ཡོང་གི་ཡོད་ལུགས་ཟེར་བ་
ལྟར་གནས་ཐང་དུ་ཐེབས་བསྐྱར་བྱིན་པ་ཡིན། གཞུ་ཨན་ལན་ཐོད་སར་
ཡོང་ཐེ་སྐར་མ་འགའ་གས་སྤྱོད་མོལ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱི་ཉིས་གནས་
དེའི་དཔག་སྐར་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཞིག་ལ་ཚོགས་འདུར་བསྐྱོད་པ་ཡིན། དེར་
མི་གངས་སྐྱུ་མ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་བར་འདུག་པར་ཁོང་ནས་བྱ་མིའི་སྐྱེ་ཆ་ལ་.....
ཚོས་ཚོགས་འདུར་ཡག་པོ་བྱས་ལུགས་སྐོར་ནས་སྤྱོད་མོལ་འགོ་འཛུགས་
བྱས་སོང་། སྐབས་དེར་གྱི་རྒྱལ་གྱི་གནད་དོན་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་གལ་ཆེ་བའི་
སྐོར་བཞེད་དོན། ཚོགས་འདུའི་སྐབས་གོ་ཐོས་མ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་ཆ་ལ་དེ་
ཆར་འཕྲད་ཚུར་དང་། ཁོང་ཚོ་ཕུལ་བྱོགས་གང་ཡིན་ས་ཁྲ་ནས་འཚོལ་
དགོས་བྱུང་ཚུལ། མཆུག་དུ་གྲང་བཅ་གཞུང་གིས་ཡར་བྱས་བདང་ཚུལ་
སོགས་བསྐྱུགས་བཞེད་བྱས་དེ་མཆུག་བསྐྱུས་སོང་། ཚོགས་འདུར་ཆ་ཚོད་
ལྷ་ཅམ་འགོར་ཞིང་། སྤྱོད་མོལ་བྱུན་རིང་གོས་ནི་དིན་ཡི་ཡིན་གྱི་རེད།
ཁོང་གི་སྤྱོད་མོལ་གཅིག་འགོ་བཙུགས་ན་ཕལ་ཆེར་ཆ་ཚོད་བདུན་ཅམ་རིང་
བཞེད་སྐད། སྤྱོད་མོལ་རིང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་སྐབས་ཉན་མཁན་གཞན་དག་
གང་པས་མ་གྱི་ཡོད་དམ་སྙམ་གྱི་འདུག། འཛིན་ཀྱང་ཉན་མཁན་དེ་ཆོ་མང་བ་
དམར་པོན་གཞིན་ཆོ་ཡིན་སྐབས་བྱ་ནག་གི་ཚོགས་ཆེན་དང་མཐོང་སྤོང་.....
བའི་འཕུས་མི་བགོས་སོང་ཆོ་ལྟ་བུ་མ་རེད། མཐོང་སྤོང་ལ་ཁོང་ཆོ་ཉལ་
ཐང་ཆད་པའི་ནམ་འགྱུར་གང་ཡང་མི་འདུག། ཁོང་ཆོ་དེ་ནམ་འགྱུར་ལ་
གཞིར་ན་དམར་པོ་དེ་རིང་ལུགས་སྐྱོ་གོམས་སོང་ས་ཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་
གི་འདུག།

ཀྱི་ནག་ས་ཁུལ་འདྲ་མཉམ་ཁག་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱོད་དུ་འགྲོ་སྐབས་མི་མང་པོ་
བསམ་ཚུལ་གཅིག་དུ་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱ་གསུམ་
རིང་ཀྱི་ནག་ཁུལ་ས་གནས་ཁག་གི་དགོན་པ་དང་། བཟོ་གྲུ། ལས་བྱེད་ཆེན་
པ། ཞིང་ལས་མཉམ་འབྲེལ། སློབ་གྲྭ་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གསུམ་ལ་ལྟ་
བུ་བསྐྱོད་བྱས་པར། ཆང་མ་ལྟར་བརྩོན་ཅན་གསུམ་མཐོང་བྱུང་། དཔོན་རིམ་
མང་པོ་ཐུག་འཕྲད་བྱས་པའི་ནང་འགའ་གས་དང་བག་ཐེབས་གྲོམ་གྱིང་དོན་
ལྡན་གྱིས་དགའ་བོ་བྱུང་བ་ད་དུང་བྲན་གསལ་གྱི་འདུག །མི་ཡག་ཤོས་
ནམས་འབྱོན་བོད་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ། སྤྱད་དོན་བྱེད་ལྟངས་སློབ་སྦྱོང་
ལག་ས་པོ་འདུག །གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ནམས་སྒྲིག་འཛུལ་ཡག་བོད་དང་།
ལྷན་བརྩོན་ཆེན་པོ་འདུག །སྤྱིར་བཏང་ལས་ཆེལ་པ་ཆོ་འདོད་པ་ཁེངས་པ་
ལྟ་བུ་མཐོང་ཞིང་། འཆོ་བའི་སྒོར་ཡང་སྐབས་དེར་འགྲིགས་ཅན་ཡོད་
འདུག །ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་ཆོ་ལྷན་དུ་འདོད་བབས་མེད་པའི་ནམ་འགྱུར་
སྒྲུལ་པ་ཞིག་མེད་ཀྱི་འདུག །ཁྱུང་བཞན་རིང་ལུགས་འོག་ཀྱི་ནག་གི་བཟོ་
ལས་ཡར་ཀྱས་ཆེན་པོ་བྱིན་པ་དེར་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་མི་ཐུག །འོན་ཀྱང་
ཡར་ཀྱས་དང་། དེའི་རིན་ཐང་ཆ་སྟོན་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་ཡར་ཀྱས་དེའི་
དོན་དུ་མི་རང་རང་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་རྫོགས་ཅ་བརྒྱག་དུ་སོང་ཞིང་།
ཁོ་བོའི་སྤང་བ་ལ་དེའི་རིན་ཐང་ནི་གིན་དུ་ཡོད་བཀལ་ཆེ་བས་ཁོང་ཆོ་ཆང་
མ་ཐོབ་ཐང་བལ་བ་འདྲ་སྟོན་ས་སྒྲུར་ཅིང་། ཐུན་གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཁོང་
ཆོ་སྒྲིག་ཁྲིམས་དམ་པོ། ཁོ་མོ་འི་བྱོན་གོས་ཆོན་བཀྲག་མེད་པ་སྟོ་མདངས་
ཞི་མཆུང་ས། བྱང་མོལ་བརྗོད་ལྟངས་འདྲ་མཆུང་ས། བྱེད་ལྟངས་འདྲ་མཆུང་ས་
བཙས་འདུག་ལྟེ། བསམ་ཚུལ་ཡང་འདྲ་མཆུང་ས་མིན་ནམ་སྟེ། དེ་འདྲ་
མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་ཀྱང་མེད་ལ། ཁོང་ཆོས་མཐོང་བུ་པ་ནི་བྱོགས་

འཛིན་དགོད་ཐུག་བའི་ཆུ་འཛིན་ཐུག་བའི་ཁྱོད་ནས་སྐབས་རི་རྒྱ་ནག་གི་
གནད་བོ་འི་གཤིས་ལུགས་མཛེས་ཐུག་ཡིད་འོང་གི་ཉི་འོད་ལྷན་ཅན་ལྷན་
ཅན་འཕྲོས་ཀྱི་འདུག། ཚང་མ་ཆ་སྟོས་སྟོས་ཡོད་པ་དེ་ནི་གྲང་བཅ་རིང་ལྷན་
ཀྱི་ནུས་ཤུགས་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་ནུས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་མི་ནང་
བཞིན་བཟོ་མི་ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཚོས་དང་། ཅུད་དགོད། མི་
སོ་སོ་འི་ཁྱད་ཆོས་ཐོབ་ཐང་བཅས་ནི་བོད་མི་ཚོ་འི་སྒྲིག་ལྷན་ཐུབ་པའི་དེ། དེ་
དག་དང་། ཕྱི་འོས་བོ་ཅན་ཡང་རྒྱས་གཉིས་བཞེ་འཛོང་བོད་མི་སྒྲིག་
ཞིག་གིས་གྲང་རང་འདོད་ཀྱི་ཕྱིད་ཀྱི་མ་རེད། བོད་མིས་མི་རིགས་གཞན་
ཞིག་དབང་འོག་དུ་བསྐྱུས་ན་ཡང་བཞེ་འཛོང་དེ་འདྲ་ཕྱིད་ཀྱི་མ་རེད།

ཐུན་རྒྱ་སར་ཕྱིར་ཡོག་གི་གྲྱུ་སྐྱིག་སྐབས་རའི་བོད་མི་ནུས་ཀྱི་མིའི་
དབང་བསྐྱར་འོག་གནས་ཆུལ་ཐུག་གོས་ནས་སྒྲིབ་བའི་རེ་བ་ཡོད། རའི་
བསམ་བར་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱིན་པ་དེས་ཐན་ཐོགས་གཉིས་ཐུང་འདུག།

རྩོམ་འི་འགལ་རྒྱ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་བ་དང་། གལ་ཆེ་བ་
ཞིག་ལ་མའོ་ཅེ་དུང་གིས་སྒྲོ་མོས་གཏན་འབེབས་བསྐྱུས་པའི་བོད་ཀྱི་ཕྱི་རིང་
ནས་ཐད་ཀར་རྩོམ་ཕྱིད་རྒྱུ་དེ་དམག་མིའི་རྩོད་ཆོགས་འཛུགས་རྒྱ་དེ་མ་
དགོས་པའི་ཞུ་འབོད་ཕྱིད་ཐུབ་ཅིང་། དེའི་ཆབ་དུང་ཚོར་ནང་གི་རང་དབང་
ཐུན་བྱ་ཡོད་པའི་རང་སྤྱོད་འཛུར་རྒྱུ་དེ་ཁས་ལེན་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་མའོ་
ཅེ་དུང་གི་བསམ་ཆུལ་བོད་རང་སྤྱོད་ཐོང་སྒྲིག་རྩོད་ཆོད་ཀྱི་གནས་ཆུལ་
ཞིག་གསལ་གོས་བྱུང་། དེར་འཐུས་མི་ཐུབ་ཅུང་གཅིག་ཡོང་དགོས་པ་
ནས་ཐུ་མ་གཏོགས་ཚང་མ་བོད་པ་ཡིན། རས་གཙོ་འཛིན་དང་། པུ་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་མི་དེ་དགོན་རིགས་ཤིག་ནས་གཙོ་འཛིན་གཞན་པ། ར་
བོད་དུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ཡིན། ཚོགས་པ་དེས་རང་སྤྱོད་ཐོང་སྒྲིག་འཛུར་རྒྱུ་དེ་གྲྱུ་

མྱེག་ཕྱད་དགོས་ཤིང་། ཕྱད་ཚུལ་ནི། བོད་མྱོད་དང་། ཚོས་དོན་སྒྲོལ་ལྟ་
 ཚོགས་གཉིས་དང་། དེ་མིན་ལས་ཁྲུངས་ཁག་མང་བཅུགས་དེ་རྣམས་པ་མ་
 མྱོན་བར་ང་ཚོ་འི་གཞུང་གི་ལས་ཁྲུངས་ཡིག་ཚང་དང་། ཅིས་ཁང་སྐོགས་
 ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་དེ་བར་བཞུགས་དུས་སྐབས་དེ་བསྐུལ་བྱ་ཡིན།

ཚོགས་པ་དེའི་འཕུས་མི་ནམས་དྲག་སྒྲུག་བསྐྱོ་གཞག་བྱས་པ་དེ་དངོས་
 འབྲེལ་ཡིན། སྐད་མི་བས་འཕུས་མི་བཅོལ་བོད་ས་གནས་མྱོད་གཞུང་གི་སྒྲུ་
 ཚབ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་བོད་གཞུང་ངོམ་དེ་ཡིན། བཅུ་གཅིག་དགོན་པ་ཆེ་ཁག་
 དང་། ཚོས་ལུགས་ཁག་ །མི་མང་ཚོགས་པ། བྲགས་ཅན་མི་སྡེ་བཅས་
 རེད། རྒྱ་མིས་རྒྱ་དཔལ་ཆེད་ཤོག་ཁག་གཉིས་རེར་འཕུས་མི་བཅུ་རེ་
 ཡོད། གཅིག་ཆབ་མདོ་བཅིངས་བཀྲོལ་ལྟ་ན་ཚོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 བོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བཅུགས་པ་དེར་ཐོག་མར་བཅོན་འཕྲོལ་བྱས་ནས་
 བོད་གཞུང་ལ་ཕྱིར་སྒྲོད་བྱང་མེད་པ་དེ་ཡིན། གཅིག་བཀ་ཆེན་སྐྱ་མའི་
 ཚོགས་པ་ལྟེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་བཅུགས་ཡོད། དེ་ལ་བཀ་ཆེན་སྐྱ་
 མོང་རིམ་དུ་མེད་པའི་སྤྱིད་དབང་སྒྲོད་འདོད་ཡོད་པ་རེད། འཕྲོས་མི་ལྟ་
 སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མའི་དཔོན་རིམ་ཡིན། ཚང་མར་བསྐྱོ་གཞག་ཕྱོད་བར་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཀའ་འབྲོལ་དགོས་པ་རེད། གསར་དུ་བཞེས་པའི་
 ལུལ་ཁག་ལ་འཕུས་མི་ཆ་བཤོས་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་
 དང་། ཏུ་ལའི་སྐྱ་མའི་དབང་ཆར་བསྐྱར་བཅོས་མི་ཕྱོད་ཅེས་པའི་ཅ་དོན་
 དང་འགལ་དེ། འཕུས་མི་དྲག་འདམས་བསྐྱོ་གཞག་ཕྱོད་སྤངས་དེ་རང་
 ནས་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་བདེ་བ་ཟིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་མི་
 ནམས་ནས་གནས་ཚུལ་དཀའ་ཚོགས་ཅན་དང་འཕྲད་དུས་རེ་བ་ཅིང་ཟད་
 ལས་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ལམ་སང་འཕམས་འཕུས་ཕྱོད་པ་ལྟར། ངས་ཀྱང་

ཤི་ནག་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆོག་མཁུ་ཆོ་ལྷོད་ཚུལ་ལྟར་ནག་ཅན་ལ་ཉམས་
 མོང་བྱང་ན་ཡང་། བོད་མི་བཞི་བཅའི་ཉུག་དང་། ཤུ་མི་ལྷའི་ཆོག་མཁུ་
 བ་དེས་ལས་དོན་སྦྱབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱས་བ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཁོ་ཤོ་རང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲུབ་འདོད་དང་། རང་
 དཔང་གི་སྒྲུག་མ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་བཤད་སྤྱོད་ལེ་ཤོ་བོ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དུན་
 ཆེན་བོས་རང་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་ཡོག་བྱས་བ་ཡིན།

ཡིའུ་བདུན་བ། བཅོན་གཞོན་དང་། རྒྱུ་པམ།

སྒྲུག་རང་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་ཡོག་ཁར། སྒྲུག་ཡུལ་གྱི་རང་གསེབ་སྒྲུག་འཆོར་
 དུ་ཡང་བསྐྱར་འགོ་རྒྱུ་གོ་སྒྲུབ་ས་བྱང་། རལ་དུབ་ཅན་གྱི་ལམ་འགྲུལ་
 དེའི་ནང་སྒྲུག་འཆོར་དུ་བསྐྱོད་པའི་དུས་ཡུན་ཐུང་དུ་དེར་དགའ་སྤྱོད་དང་།
 སྒྲུག་ཅུང་གི་བྱིས་ཆང་དུ་སྒྲུག་བ་དེར་རང་བཞིན་དགའ་སྤྱོད་རྒྱུ་དུན་...
 བྱེད་འོས་བ་ཡིན། རང་ལོ་བཞི་མཉམ་དུས་བཞག་པའི་ས་ཆ་དེ་ཡིད་ལ་
 སྒྲུང་སྒྲུང་དུན་སྒྲུབ་ས་ཅན་དགའ་བོ་བྱང་ཡང་། མི་སྒྲུག་ལ་སྒྲུང་མོལ་
 བྱས་སྒྲུབ་ཁོང་ཆོ་ལྷོད་སྤྱོད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཤི་གནས་སྤངས་དེ་སྤྱོད་བྱང་...
 དུན་གསེས་ཀྱིན་འདུག །མི་དེ་ཆོར་སྤྱོད་བོ་ཡོད་མེད་དེས་བར། བྱང་
 བཅོན་དང་དང་། རྒྱུག་ཆེན་གཅི་འཛོན་མའི་ཅེ་དུང་གི་འགོ་འཁྲིད་འོག་
 ལོན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་། འཆོ་བ་བཟང་བོ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་དུས་མཉམ་
 དུ་མིག་མཆི་མའི་སྒྲུན་གྱིས་གང་མང་བས་ཁོ་ བོ་ཡང་རང་དཔང་སྤྱོད་ཅེ་

ཆེད་ཆོང་ཁལ་འདིར་དམག་མི་མང་དུ་བཞུང་གི་ཡོད་ཚུལ་ཟེར་འདུག །
 ས་ཁལ་དེར་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོར་ས་འོངས་པར་སྐྱབས་པ་སྐྱབས་སྐྱབས་ནག་
 ཅན་ཡོང་གྱུ་གིན་དུ་གསལ་བོ་འདུག།

ཁོང་ཚོ་འཁྱོད་གཤིས་ནི་བོད་མི་རང་དུ་བསྐྱོད་འདུག །ཁལ་དེར་
 ཉིན་གཉིས་གསུམ་ཞིག་རིང་གྱུ་མིའི་སྡེ་ལོན་ཁང་དང་། དགོན་ཁག་ཚོར་
 སན་ཚུན་བསྐྱོད་ཐོད་སྐབས་བོད་མི་ཚོར་སྐྱབས་བསྐྱབས་མི་ཉུང་བ་མཇེལ་
 ཁ་ཁྱེད་ཆེད་དུ་སྐྱེའོ་བྱུང་།

ང་འཛིན་དུ་སྐྱོད་རིང་བོད་མིར་སྐྱོགས་ས་གནས་ཁག་གི་འཕུས་མི་
 མང་བོ་ཡོང་སྟེ་སྐྱེད་ཕྱིར་ཡོག་སྐབས་ལམ་ཞོར་ཁམས་སྐྱོགས་དགོན་.....
 ལུལ་མང་བོར་བསྐྱོད་འཁོད་ཡོང་བ་ནན་དན་བསྐྱལ་བ་ལྟར་བྱེད་འཆར་.....
 ཡང་། ས་འགལ་གྱིས་ཀྱིན་པས་སྐྱོན་ཡོད་འཁོར་ལམ་སྐྱོན་ཤོར་ལུན་
 འགོར་བྱུང་སྐབས་ཁོང་ཚོ་འཁྱོད་མོས་ཀྱིས་གནས་ཚོར་འགྲོ་ཁྲིམ་ས་
 བྱུང་། མེ་ཤར་བགོད་ལམ་ཡོད་པའི་དགོན་ཁག་ཚོར་བསྐྱོད་བྱས་གིང་།
 དེ་མིན་དགོན་ཁག་ཚོར་ངོ་ཚབ་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱབས་བཞུགས་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་། ཀམ་པ་རིན་པོ་ཆེ། སྒྲིན་སྒྲིང་གཙང་སྐྱལ་སྐྱལ་བཅས་ཁྲུ་མ་ཆེ་
 ཁག་གསུམ་སེམས་དགོས་ལྷས་དོན་བཞིན་ངོ་སེམས་བསྐྱེད་ས་གིང་། ཀམ་
 པ་ནི། ཞོང་འཁོད་སྐྱེ་སྟེང་བཞི་བ་ངའི་སྐྱེས་ལུལ་གྲོང་གསེབ་ཁལ་དགོན་
 གནས་སྐྱབས་འདེབས་གནང་མཁན་དེའི་ཡང་སྐྱལ་རེད།

ཁལ་དེའི་ས་མཚམས་ཉེ་སྒྲོར་ས་སྐྱོགས་གང་སར་མི་ཆང་ས་སེམས་
 སྐྱབས་གི་ནམ་འགྱུར་སྟོན་ཞིང་། བོད་མི་ཚོས་གྱུ་མིར་ཞེན་ཡོག་གི་བསམ་
 ཆོ་སྦྱེ་ཤུགས་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་འདུག །གྱུ་མིའི་སྐྱོགས་ནས་གནས་
 ཚུལ་མ་དོགས་བ་དང་། འཛིགས་སྒྲུང་དབང་གིས་སྤྱིང་ཇི་མེད་པའི་བཅན་

གཞིན་ཕྱིར་ཕྱུ་རྩེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐྱུ་རིགས་ཆོར་ཕྱོད་
 དུ་མས་ཡང་ས་གར་ཆེ་ཡོང་བའི་འཕོད་བསྐྱལ་གར་ཕུག་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 བོད་མི་ཆོར་ཡང་མཆོའ་མཐུན་ཞི་འཇམ་གྱི་ངར་ནས་དགའ་ངལ་སྐལ་བ་
 དང་། སྐྱུ་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡིགས་ཆ་ནམས་དང་ཡེན་ཕྱིད་དགོས་ཞེས་
 ཆོགས་འཛམས་སང་སློབ་སྟོན་གསེས་པ་གྲོལ་བྱས། དེས་དྲག་ཚུལ་ཞི་
 འཇམ་དུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་ཕུང་ཡང་། ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་ནང་སྐྱུ་དམར་
 དང་བོད་མིའི་དབར་འཁོན་འགྲམ་གྱི་བསམ་ཚུལ་རྩེ་མཐུར་སོང་ཕྱི་ངའི་རེ་
 བ་འབྲས་མེད་དུ་གྱུར་བ་རེད།

དེ་ནས་འབྲི་ཆ་བཀལ་དེ་སྐྱུ་མིས་ཐོག་མར་བཙན་འཛུལ་བྱེད་ས་ཆལ་
 མདོ་འི་ས་ཁུལ་དུ་འབྱོར་ཞིང་། སྤེ་དགེ་འབྲི་ཆ་ནི། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལྷན་
 གྱི་བོད་དང་། སྐྱུ་ནག་གི་ས་མཚམས་རེད། ཆལ་མདོ་གྲོང་ཁྱེད་སྐྱུ་མིའི་
 དཔོན་རིགས་སྟོད་ས་དེར་ཉིན་གསུམ་དང་། ཉིན་གསུམ་ཆལ་མདོ་དཔོན་དུ་
 བསྐྱེད་བ་ཡིན། ས་གནས་འདི་སྐྱུ་མིས་བཙོངས་པ་གྲོལ་སྐྱུ་ཆོགས་འཛུལ་
 ཡུལ་དང་། རེས་སྐུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡུལ་དེ་ཡིན། ལྷན་ཆོགས་དེར་འཐུས་
 མི་བོད་མི་འགའ་གསུམ་འདུག་ཀྱང་། ཆ་བའི་དབར་ཆ་སྐྱུ་མིའི་དཔོན་རིང་
 ཆོས་བརྟུང་འདུག །ས་གནས་དེའི་ཁྲིམས་གཙོད་ནི་སྐྱུ་མིའི་དམག་ཁུལ་
 ཁང་ནས་བྱེད་བ་རེད། ཁུལ་འདིར་ཡང་བོད་མི་ཆོ་སྐྱུ་མེར་མི་འདོད་
 བའི་སེམས་ཀྱི་ཆ་འཁོལ་བཞིན་འདུག་ཅིང་། བོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་
 མོ་ནམ་བའི་ས་ཞིང་སྐྱུ་མིས་འཕྲོགས་བ་དང་། ཁས་ཡེན་ལ་སོང་གནས་
 མེད་བ་སོགས་སྐྱུ་མིས་བཙན་གཞོན་དང་། མི་རུང་བ་བྱས་ཚུལ་ཐུན་ལ་
 བརྩོད་གྱི་འདུག །འདིར་ཡང་དྲག་རྒྱུ་ལངས་སྐྱུ་ཉིན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག།
 ས་ཁུལ་འདི་ཆོར་ཁམས་རིགས་ཆོ་གནས་སྟོད་བྱེད་བ་རེད། ལྷན་ནས་

གོང་བཟོད་ལྟར་ཁ་མས་རིགས་ཚོས་རང་གི་དངོས་པོའི་ནང་ནས་དགའ་
གཅིས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ས་ནི་མེ་མདའ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མིས་པོ་ལག་རྩི་ཡོད་
བསྟུ་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཁོང་ཚོས་གོ་ཐོས་བྱུང་ཟེ། ཁོང་ཚོའི་ལག་
ཆ་སྤྲུལ་ཡང་སྟོན་འདོད་མེད་པ་ཀུན་ཤེས་མ་ཟད། གོ་ལག་མ་སྟོན་པོང་
པེད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རེད།

ཁྲུལ་འདིར་བོད་མི་ཁྲི་ཚོ་མང་པོ་མཇུག་ཕུག་དུ་འབྱོར་ཞིང་། ཚོགས་
པར་ཚོས་འབྲེལ་གྱི་མཇུག་དུ་ཁྱེད་ཚོ་རང་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཤུགས་
ཆེན་པོ་ཡོད་པར་དགའ་བོ་བྱུང་ཞེས་དང་། དེ་སྔ་བོད་དབུས་གཞུང་གི་
ལས་བྱེད་པ་དོན་མ་གོ་རེ་རྒྱང་གིས་ལས་དོན་བྱེད་སྤངས་ཐོག་ནས་འབྲུལ་
བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་གང་ཅིའི་དགའ་སྟུག་མྱོང་བའི་ཆ་ཀྱི་ན་དུ་
གྱུར་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། ད་ཆ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཆིག་སྒྲིལ་བྱེད་
དགོས། བོད་རང་སྟོང་ལྗོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་ཚུགས་རྫོང་ས་ཁྲུལ་
འདི་དག་ཡང་བསྐྱར་རང་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲུལ་བྱེད་པེད་ཅེས་་་
བཟོད་པ་ཡིན།

ངས་ས་མཚམས་བརྒྱད་ལས་ཞུགས་སྐབས་སྟོ་པས་དུ་གནས་པ་དང་།
རེ་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་མཐོང་སྤང་གཉིས་བྱུང་བ་དེས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་ཡང་དྲན་གསོ་བྱུང་། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་དགོན་
པ་ཚོའི་གནས་ཚུལ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་སྤྱ་ཁང་དང་། དགོན་
ཁག་ལོ་རྒྱས་ཐོག་སྤྱན་ཀྱང་ཡོད་པ་ཚོ་ཡང་བདག་གཅིས་མེད་པར་ཁང་
སྟོང་གོག་བོ་ཞིག་དུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ཚོ་ཕྱ.ནང་དགོ་འདུན་ཅུང་ཤས་
ཡོད་པ་ཚོ་ནི་བགྲོས་སྟངས་ཤིག་ལྟར་རེད། ད་དུང་ཁོང་ཚོར་དྲིགས་པ་ཆེན་
པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་མཆོད་འབུལ་བྱེད་མཁན་ཡང་རེ་རྒྱང་ལས་ཡོང་་་

ནུས་ཀྱི་མི་འདུག །ཁོང་ཚོས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གང་ཡང་མི་འདུག་ཀྱང་།
ནང་སྟོག་ཁུལ་དེ་དྲུང་གླ་མ་མཁས་པ་ཡོད་ཚུལ་ཟེར་གྱི་འདུག །ཕན་པ་
ཅིང་དུ་སྟོན་སྐབས་ནང་སྟོག་གི་མི་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤམ་མཇུག་སྟུག་དུ་
སློབས་བྱུང་ཡང་། མི་བཞིན་པ་ཚོ་དགོན་པར་ཞུགས་སྐྱོད་འགོག་གྱིན་
ཕྱིན་གྱི་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཆོས་ལུགས་ཆོགས་ཁག་ནང་གྲུང་བྱས་གྱི་
སློབ་སྦྱོང་ཤུགས་ཆེ་བུས་དེ་ཁོང་ཚོ་ཡང་སྤྱད་དོན་རྒྱུ་བསྐྱབས་སུ་བཏོང་
སྟོན་ཕྱིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོས་དད་རང་
དབང་ཡོད་ལུགས་ཟེར་ཡང་། ཇོས་སུ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ཅ་འཛུགས་པའི་
འཆར་གཞི་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་བོར་མཐོང་བུ། ཁོང་ཚོ་སྐྱེས་
སྦྱང་སྦྱག་གིར་བཏང་ཕྱི་དགོན་གནས་སྡོངས་ཀྱིན་བཞེས་སྟུག་རེད།

རྒྱ་མིའི་ལག་ལོག་དུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་དགོན་ཁག་དང་། ལུ་པ་ཚོར་
ཡང་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐོག་དུ་འབབ་ཉེར་ཡོད་པ་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་
ཀྱང་མཐོང་སྐྱོང་གཞན་ཞིག་ལ་དེ་ལ་བསྐྱར་བཅས་ཨོང་བའི་རེ་བ་ཡང་
ཕན་བྱ་བྱུང་། བོད་མི་གན་གཞིན་སུ་ཡིན་ཡང་རང་གཤིས་འགྱུར་མེད་
བདན་བོ་ཡོད་སྟབས་རྒྱ་མིའི་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་དེ་བོད་སློབ་ཕྱིན་ཉམས་ལས་
སླ་བོ་ཞིག་མེན་པའི་དགས་མཚན་གསལ་བོ་མཐོང་བྱུང་། དཔེར་ན། བོ་
ཅིང་མི་རིགས་སློབ་གྲུང་སྟོག་བོ་དང་། ཤར་དུར་གི་སི་དམ། ཀོ་རི་ཡ་
སྟོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱག་དང་མཉམ་དུ་བོད་སྦྱག་མང་བོ་སློབ་སྦྱོང་དུ་འཁྲིད་
བསྐྱོད་ཐོག །ཁོང་ཚོ་རང་གི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་བསམ་ཚུལ་དང་ངང་
གིས་ཁ་སྐལ་དེ་རྒྱ་མིས་གཅིག་དབང་འཛིན་པའི་བསམ་སྒྲོ་གསར་པ་དེ་
དག་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་མཛུབ་ཉེན་སློབ་སྦྱོང་ལ་རུས་ཤུགས་གང་ཡོད་
བདོན་འདུག་ཀྱང་། བོད་སྦྱག་ཚོ་འོ་བསམ་སྒྲོར་དམར་བོ་འདི་དབང་བསྐྱར་

ཕྱིད་མ་ཐུབ་པ་མཐོང་ཕྱེ་དགའ་བོ་བྱུང་། རང་རིགས་ནམས་ཀྱིས་རང་
གི་གཤིས་ལུགས་ནམས་ཅ་ཆེར་བརྒྱང་ཁར། རང་ལུལ་གྱི་བཅེ་ཞེན་ཡང་
ཇི་མཐོ་ཇི་མཐོར་སོང་ཏེ། མཐར་ཁྱུ་དམར་ཡང་བྱུ་བྱུག་གིས་ལུང་ཆེད་
ངན་གཡོ་འི་སློབ་གསོ་བར་མཆོམས་བཞག་པ་དང་། འཕྲོ་བའང་བཀྲེན་
དུ་བདང་ཏེ་ཇེས་སུ་ཁོང་ཆོ་རང་ཁྱིམ་དུ་ཡོག་ནས། འགའ་ཤས་ལྟ་སར་
རྒྱ་མིའི་བཅན་གནོན་ལོང་གོལ་སྐབས་རང་སློབ་དོར་བ་དང་། རང་ལོ་
ཉི་ཤུ་སྐར་གྱི་གཞོན་ཙུ་སློབ་གསར་སྟིང་ཕྱོབས་ཅན་འགའ་ཤས་རྒྱ་གར་
དུ་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡང་འབྱོར་ཡོད། རྒྱ་དམར་ནས་བེ་ཅང་མི་རི་སློབ་
གྲུའི་ནང་བོད་སྐྱུག་གི་ཁྲད་པ་བསྐྱར་བཞེས་གཏོང་དགའི་གནས་སུ་བྱུང་།
མཆོམས་སྐྱར་ཡང་གཞན་ཡང་ས་གནས་སོགས་སྐྱོགས་གཅིག་དུ་སློབ་
གསོ་འི་ཐབས་བཅན་དང་འབྲེལ་སློབ་གྲུ་གཞན་དག་འགའ་ཤས་བཅུ་
དེ་འབད་ཅོལ་ཡོད་དགྲུ་བྱས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་འདོད་ཁོངས་བྱུང་ཡོད་པ་
མ་དུ། བོད་སྐྱུག་ཆོས་དངོས་གཙོར་སྐྱབ་དེར་ཡོད་ཆེས་མ་བྱས་བར་
རང་ཉིད་བོད་མི་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དེར་སྟིང་
ནས་གཅེས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་འདུག། སོག་བོ་དང་། ཤར་དུར་གི་སི་ཏན་
གྱི་སྐྱུག་གཙོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་གཅེས་སུང་བྱེད་
གྱི་ཡོད་པའི་ཡོད་ཆེས་ཡོད། བཅོས་བར་དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཆོད་
མ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཇེས་མ་ཆོ་འི་ནང་རྒྱ་མིས་བོད་སྐྱུག་སྐྱེས་
ནས་བདུན་ཟླ་འགའ་ཤས་ལས་ས་སོང་བ་རྒྱ་ནག་དུ་འཁྲིད་དེ་བོད་མི་
ཀྱང་བྱན་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་
དམར་གྱིས་ཐབས་ཤེས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཁྲུངས་ལྟན་གྱི་གངས་ཅན་པ་དག
ཅ་མེད་ནས་ཡང་བཟོ་མི་ཐུབ་པའི་སློབ་སྐྱེས་བཞིན་ཡོད།

ལྷ་མོ་ནས་པོད་པར་ནམག་ལས་གསར་བ་བཟོས་པ་དེའི་ལས་
 འབྲུལ་ལ་ཉན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག་ཟེ། ཆར་ཆུ་རྒྱས་ཆེ་བ་དང་། ལས་དུ་
 ལ་ཅུད་དང་། རབ་རྩེ་ཡང་ཡང་འདྲིལ་ཡོང་གི་འདུག །རྒྱལ་ཅིག་དྲག་
 ཆར་བབས་ཆེ་ཞིང་ཐུན་བ་ནག་བཞི་ཁར། ཟམ་བ་ཞིག་རྒྱས་འཁྱེད་དེ་
 འབྲུལ་རོགས་ཆོ་རང་སར་འགག་ཐོད་ཕྱིད་སྐབས་དེའི་ལོགས་ནས་བྲག་
 རྩེ་ཆེན་པོ་བལ་འདྲིལ་ཡོང་བ་ད་ད་དུང་གསལ་བོ་དྲན་གྱི་འདུག །སྐབས་
 དེར་ལྷ་མོ་གས་ཆོ་ནི་སྒྲ་ཅོང་གྱིས་འཛམ་འཛུལ་དུ་ཕར་ཆུར་རྒྱགས་གྱི་
 འདུག །པོད་མི་ནམས་ནི་འཛིབས་འཁོར་རས་ཐོག་ཅན་ནང་ཁ་འདོན་
 འཕྱིན་བཅོལ་འདྲ་བྱས་དེ་བཟུང་བ་ཡིན། དེ་ཉིན་ཡང་བཟུང་ང་ཆོ་ཉན་
 ཁ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡུང་བ་ནས་ཕར་ཅམ་ཡུང་། དེ་ནི་ཟམ་བ་ཕྱོགས་
 གཅིག་སྒྲོན་པོར་ཡོད་བ་ཞིག་དུ་འབྱོར་སྐབས། ཟམ་བ་དེ་ལ་ལྷ་མོས་
 བཟོ་བཅོས་ཕྱིད་བཞིན་འདུག་ཅིང་། ང་ཆོ་མི་རྩེད་ནམས་ཐོན་དུ་ཀང་
 བཞུད་བྱས་ཆེས་མོ་ཁོང་དང་། དེས་ཆས་འོར་ན་ལེགས་ཆུལ་སྒྲོབ་
 ཐོན་བྱས་ཡུང་སྐབས་ང་ཆོས་དེ་ལྟར་བྱས་དེ་འཛིབས་དང་། མོ་ཁོང་ཆོ་
 བ་ཡོང་སར་བཟུང་བཞིན་བཟུང་བར། ཁ་གས་ཆུར་བཞུད་ཐུབ་སོང་།
 འཛིབས་གཅིག་ཟམ་ཐོག་དུ་བཞུད་བྱས་སྐྱེ་ཆུག་སྒྲ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཟམ་
 བའི་ཀོད་བ་ཆག་སྒྲེ་ཆུར་རྒྱུངས་སོང་། འཛིབས་དེའི་ཁ་ལོ་ལས་དངངས་
 འཛམ་གྱིས་རྒྱབ་བཞིགས་བྱས་དེ་རང་ཉིད་སྒྲོབ་སྒྲུང་ཐུབ་སོང་ཡང་།
 འཛིབས་དང་། འཁོར་ལོ་ཆེ་བ་འོ་གངས་ཕྱིད་ལྷག་ཅམ་ནང་གྲོན་མལ་ཉིར་
 མཁོ་ཆོད་དང་བཅས་ཆུ་ཕར་ཕྱོགས་སྐྱེ་བྱས་བ་རེད། ཆུར་ཕྱོགས་སྐྱེ་ཐོན་
 བའི་མོ་ཁོང་ཆོ་འོ་ནང་འཛམ་འཛུལ་གྱིས་ལྷ་མོའི་མགོན་ཁང་ཞིག་དུ་
 གང་ཞིང་མཐུན་ཀྱིན་མ་ཆང་བའི་ནང་དེ་རྒྱབ་བཟུང་བ་ཡིན།

པའི་རྒྱལ་སྐབས་མེན་པར། ངས་སྤྱི་ལོན་བྱས་པར་དཔག་དཔོན་རྒྱུ་ཡི་
དགའ་བོ་ཡོང་བ་དང་། རང་སྤྱོད་སྤོངས་གྲུ་སྤྱིལ་ལྷན་ཚོར་འགོ་འཁུར་
ལོགས་བོ་ཡོང་བར་ཕན་ཁྱད་བྱུང་ན་འགའ་བ་མི་འདུག་སྤྱིལ་སྤྱི་སྤོངས་
བསྐྱར་སྤྱོད་བ་ཡིན།

རང་སྤྱོད་སྤོངས་གྲུ་སྤྱིལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དེན་འབྲེལ་ནི། ༡༩༡༦ ལྷ་པ་
བཞི་པ་ནང་ཡིན་པ་དེའི་ནང་སྤྱན་ཡང་ཡོད། བོད་ནང་ཞི་བའི་བསྐྱར་
བཅོས་རྒྱལ་བསྐྱར་གྱིས་ཡོང་བའི་རེ་ལྷལ་མཐའ་མ་ནི་གྲུ་སྤྱིལ་ལྷན་ཚོར་
ཀྱི་འཕུས་མི་ལྷ་བཅུ་ར་གཅིག་དེ་རེད། རེ་བ་དེ་དག་རེ་སྤྱོད་འཆར་བ་
ཅས་རང་མིན་བའི་བསམ་བ་བྱུང་སྤྱི། དེ་ཡང་ཅ་ཁྲིམས་དང་། འཆར་
དོན་ལྷན་ཀྱང་ཡོད་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་ཆེར་མི་འདུག་པའི་ཐོག་། ཁ་ཆོས་
སྤྱབ་ཐབས་མེད་པའི་དཔམ་པོ་འེ་ལྷགས་སྤོལ་ཐལ་ཆེ་བ་ལྷན་ཀྱང་.....
ཡིས་མི་འདུག། ཁ་ཆོས་ཡང་འཕུས་མེད་ཁོངས་བོད་མི་འཐོར་ཆེ་བ་ཡོད་
སྤྱིལ་གཞུང་དེའི་ཆགས་སྤངས་ནི་ར་ཆོ་འོ་སྤོན་གྱི་གཞུང་དང་ཁྱད་བར་
ཆོན་བོ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་ཅན་ཞིག་ཡོང་གྱུར་ནས་བ་ཉ་བྱ་འདུག།
བྱེད་ཐབས་འདིས་བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་ས་
ནས་ལས་དོན་བྱེད་སྤངས་སྤོབ་སྤོང་ལོན་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོང་གི་...
རེད་སྤྱིལ་བྱུང་། ཁོང་ཆོ་དཔམ་པོ་འེ་ལྷགས་སྤོལ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིལ་
འཁུགས་བྱེད་སྤངས་སོགས་འགའ་ཞིག་ར་ཆོ་ལས་ལོགས་བ་ཡོད།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་། མཁའ་གསལ་སྤྱར་གྱུ་མེད་སྤྱིད་དོན་ཆོགས་འདུའི་ནང་
བྱུང་བའི་མཐོང་ཚུལ་སྤྱིལ་བོ་དེ་གསལ་ཡང་བསྐྱར་ལག་ལོན་བྱས་དེ་རེ་བ་
དེ་དག་དེ་འདུལ་ལྷལ་མེད་རྒྱ་གུ། ངས་དོན་གནད་གཅི་ཆེ་ཤོས་ཤིག་
ལ་བསམ་སྤྱོད་བྱུང་མི་འདུག། འཕུས་མི་ཉི་ལྷ་བོད་མི་ཡིན་ན་ཡང་།

མེ་མེ་ཕུང་ཕུང་གི་རྒྱལ་ཕྱོད་མི་འདོད་དཔང་མེད་དུ་བྱས་མཚམས་ས་
 བནས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་དེ་ཆོ་ཁྱ་མིས་འཇམ་དམག་གི་གྲུལ་དུ་བཅུག་ཅིང་།
 ཁྲིམ་པ་འགལ་བྱེད་མཁན་ཆོ་རང་ཁྲིམ་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ན་འཇིན་བཟུང་
 བྱེད་ཀྱི་བྱས་པའི་བནས་རྒྱལ་འདི་ཁོང་ཆོས་ཀྱང་ཤེས། རྒྱ་ཀྱིན་དེ་དག་
 ལ་ཤེན་ནས་འོ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་འཕམ་ཕྱོད་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་རང་ཕྱིན་.....
 འདུག །རང་ཉིད་ཕྱོད་ཕྱོད་ཀྱི་འོ་ལག་ནི་ཁྱ་མིའི་ས་ནས་འཕྲུག་
 བཅོམ་ཅི་ཐུབ་ལ་རགས་ལུས་པར་བཞེན་རང་འདོད་ཡིན་མིན་ལ་མ་ཁྱོས་
 པར་དུག་པོ་འི་འཕམ་འཇོངས་བྱེད་དགོས་པར་། བེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཁམས་རིགས་མང་ཆེ་བ་བཟོད་སྤྱན་ཆེ་ཞིང་། སེམས་ཐག་ཆོད་པོ་འི་
 ཐོག་ ཁངས་ཐུག་དང་། ནགས་ཆོལ་གྱིས་ཁངས་པའི་རི་བརྒྱད་ཆོ་འི་
 བནས་ལུགས་ཀྱང་གསལ་ཤེས་ཡོད་པུམས། འཇམ་དམག་གི་ལས་
 ཀར་དོངས་སུ་བྱགས་ཤི ༡༠༧ བྱི་ལོ་ཕྱོད་ནས་བཟུང་། ཁོང་ཆོས་ཀྱི་
 མིའི་འགྲུལ་ལམ་དང་། བམས་རྒྱགས་ཁག་ལ་གྲོལ་བཅོམ་བྱས་པའི་ལོ་
 རྒྱས་གོ་ཐོས་པར་།

ཁོ་བོ་འི་མཐོང་སྒྲུང་ལ་ཁོང་ཆོ་ནི་ཕྱ་ཐུག་པའོད་པལ་གྱི་བནས་རྒྱལ་
 འོག་ བྱ་ཐག་རིང་པོ་འི་བནས་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཡིན་ཅིང་། སན་རྒྱན་དཔར་པར་བཟོད་མི་ཐུབ་པའི་རི་བརྒྱད་དེ་ཆོ་འི་
 བར་ཁོང་ཆོ་ལོ་མང་ཕྱོད་ཐུབ་དེ་ཅམ་མ་ཟད། ཁྱ་མིས་ཁོང་ཆོ་འདོན་མི་
 ཐུབ་ལ་ཁོང་ཆོས་ཀྱང་ཁྱ་དམག་པམྱོར་བཅོམ་ཐུབ་པ་དགལ། འོན་ཀྱང་།
 དེ་ལྟར་ཐུན་རིང་བནས་ནང་ལ་སྒྲུག་ཐོར་མཁན་ནི་བོད་མི་ཆོ་དང་། དེའི་
 བར་ནས་ཀྱང་གྲན་བྱས་དང་། བུད་མེད་ནམས་པེད།

གང་ཅིའི་བནས་སྤངས་ལོ་གས་གོང་ལས་ཆེས་སྒྲུག་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་

བཤམ། སྤྲོད་དོན་གཞིག་ཅུང་འགྲིགས་ཀྱང་། སུ་ཡའི་ཆུ་མས་ཆོས་ཀྱི་
འགོ་འཁྲིད་བྱེད་པ་དེ་ཞོག་ཀྱུ་འི་མནོ་བསམ་འཁོར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དེར་བདེན་པོད་བཟུན་འགྲོ་ལེ་ཁེ་སན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་འབྱུང་བ་དང་།
ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀོད་འཁྲིད་གནས་ལྟངས་ལ་སྒྲིན་གནོད་མི་འབྱུང་ཆེད་་་
སྤྲོད་དོན་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་ན་སྒྲུམ་ཐ་བྱང་ཡང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
བསམ་ན། གཤམ་དེ་སྤྲོད་དོན་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་ན་སྐབས་དེར་ཆ་གས་སུ་
འགྲོ་བུ་གཏོན་མི་ཟ་བས། དེ་ལ་ནི་འདོད་པ་མི་འདུག །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་
བོད་ཀྱི་སྤྲོད་དོན་སྤྲོད་དོན་ནང་ནས་ཐར་ཐབས་མ་བྱུང་། དེ་ལྟའི་ཆོ་
སེམས་བལ་ཐེབས་མེད་བའི་དུས་སྐབས་སུ་ག་ཤོས་ཤིག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་
གར་ནས་གདན་ཞུའི་མགོན་འབོད་ཅིག་འབྱོར་བྱུང་།

ཏེ

ཡེའུ་བརྟུན་བ། བྱ་གར་གནས་སྒོར།

ཁོ་བོ་འི་བོགས་བོ་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱིས་སྐྱེས་ཆུང་ནས་ཐར་བྱ་གར་དུ་
ཆོས་ཆོགས་སར་མགོན་འབོད་སྤྲད་ལྟ་སར་དམིགས་བསམ་པ་གྱིས་ཐེབས་
པ་དེ་གླི སེམས་རང་དབང་གི་རྣམ་དུ་གནས་ཤིང་། སེམས་འཁྱུར་ཆེ་
བའི་འོད་སྤང་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་འབྲེས་པ་ཞིག་རེད། མགོན་འབོད་ཐོག་མར་
གནང་མཁན་ནི་ཡོ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གྱི་གོང་རྒྱགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་་་
ཁུབ་སྤེལ་དང་། གནས་དེན་ཁག་ལ་བདག་གཉར། གནས་སྒོར་བར་སྤེ་

ཡིན་པུང་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་གྲགས་པུང་ཆུ་ཆེན་པོ་འི་ཆོས་ཆོར་ཡིན།
 བོད་ཆོས་སངས་རྒྱལ་ལྷན་པུང་འདས་ཀྱི་པོ་ཉིས་ལྷོང་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་
 ལས་འི་དུས་ཆེན་སངས་ཆེད་ཀྱི་མགོན་འབོད་གནང་བ་ཡིན་ཅིང་།

ཆོས་སྤྱི་ཀྱི་གནད་དོན་གང་ནས་བཞིགས་ཀྱང་དེ་ལ་འགྲོ་འདོད་ཆེན་
 པོ་བྱུང་། སངས་རྒྱལ་ཆེས་དྲན་དེ་ནི་ནང་པ་ཡོངས་ལ་གིན་དུ་གཤམ་ཆེའི་
 དུས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་སྲུ་ཡིན་ཅིང་སྐྱ་གར་དུ་གནས་
 མཇལ་འགྲོ་སྐྱེད་ཀྱི་དེ་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ། ལྷལ་དེ་ནི་ང་ཚོ་ཆང་
 མས་གྲགས་འདས་གསལ་བའི་ལྷལ་ཞེས་ས་གནས་རྩ་ཆེར་འཛིན་བ་ཡིན།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ནང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྙན་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཀྱ་ལུ་བའི་འབྲུངས་
 ལྷལ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་བསྐྱེད་ལྷལ་མང་པོ་འི་གོང་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་བ་ཆེན་རྣམས་
 དང་། མཁན་པོ་ཆོས་རིན་མང་ལུ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་མང་པོ་
 ང་ཚོ་འི་ལྷལ་ལྷོངས་ཆེས་མགོ་འི་གངས་རིའི་དོགས་སྐྱ་བསྐྱེས་ས་ཆེབས་
 པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེ། བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་
 རྒྱལ་མ་དང་ཕྱིན་ན་ཡང་། བོད་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་རིག་གི་གཅེས་སྐྱུ་ག་
 ལྷ་པུ་ཡིན།

སྤྱི་ཕྱོགས་ནས་མཚོན་ན། རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་གཏུགས་དམ་དུ་བྱས་དེ་
 དོན་མེད་སྤང་ཆོད་བྱེད་བ་དེ་ལས་དུས་ལྷན་བྱུང་ཅུ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ལྷན་
 ཅུ་མ་མང་པའི་གོ་སྐབས་གིག་ཡོང་གྲུ་ས་མང། རྒྱ་ཞབས་ནི་ཅི་དང་།
 སང་དབང་དམངས་པའི་འཁོར་འཁྱིལ་གཞན་དམ། མཐུ་དམ་སྤྱོད་རྒྱུ་
 ཆེས་འཇུག་པ་ཚོ་བཅས་ལ་སློབ་ལྷོན་ལྷ་སྐྱེད་ཀྱི་གོ་སྐབས་གིག་ཀྱང་ཐོབ་ཀྱི་
 དེད་སྐྱེས་བྱུང་། བོད་སྤྱི་དོན་གྱི་དཔེན་གནས་ལྷ་པུང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་
 འབྲེལ་གནས་རྒྱལ་དེར་ངས་མིན་ཞེས་ནི་བགས་བཞེད་མི་ཤེས། སྤན་ད་

བཟོད་ནི་ཀྱི་མིས་མི་ཟོག་ལ་ལྟོས་མེད་ངལ་ཆོགས་ཆེན་པོས་དྲ་བ་ལྟ་བུའི་
ལམ་བཟོ་བྱེད་པའི་ཆ་གས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་ཡུལ་ཁྱང་ཀྱི་
མིའི་དཔལ་སྐར་གྱིས་བདེན་བྱུང་བ་བཟོ་བྱའི་དོན་དྲ་རེད། བོན་
ཀྱང་ནས་ཀྱུན་ལྟོས་ནས་ཀྱི་ཤར་བར་བདུན་གཉིས་གསུམ་ཙམ་འགོར་...
བའི་འགྲུལ་ལམ་དེ་དག་ཉིན་གསུམ་བཞིར་བབྱོད་བྱུང་བ་བྱུང་། ལྟོས་
ནས། ལྟོ་མོ་བར་རྒྱངས་འཁོར་ནང་ཉིན་གསུམ་ཐོག་འཁོར་། ལམ་བར་
གཞིས་ཀ་ཅེའི་ཉེ་འགྲམ་སྟག་གྲུ་ཁར་གཙང་བོ་འི་ཐོག་རྒྱངས་འཁོར་...
འདོན་བྱའི་གྲུ་ཟམ་ཞིག་ཀྱི་མིས་བཟོས་འདུག་ཅིང་། གཞིས་ཅེ་ནས་ཀྱུན་
གཟེར་བའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ལྷན་སྐབས་མཛད།

ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་རྩ་ས་ནས་འཕགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་གནས་
བསྐྱར་མཐུང་ཆེད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་འགྲུལ་དེ་ནི་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་ཞིག་...
ཡིན། མལ་ལེ་ལྟ་བུ་ཙམ་གྱི་རི་བརྒྱུད་ཐོག་འགྱུར་སྐབས་ཇོ་མོ་གླུ་
རིའི་གངས་རིའི་བརྒྱུད་ནས་སྟེན་གྱི་ལོ་དོ་གལ་སྟར་ལ་བརྒྱས་བ་ལྟ་...
བུའི་སྟེ་འབྲེལ་གྱིས་ཆར་ཡོད་ཅིང་། ཐག་རི་གདང་ལའི་ཉེ་མཚམས་ཡོང་
སྐབས་ཇོ་མོ་གླུ་རིའི་རྩ་བ་ནས་ཡོང་དགོས། དེ་དུས་སྟེད་པའི་གངས་རི་
ཤིལ་དཀར་གྱི་ཕྱང་བོ་བརྟེན་པ་བ་འདྲ་བའི་གཟི་འོད་དེ་མཐོང་གི་འདུག།
རོང་ས་ཟིན་མཚམས་ཕྱར་བབྱོད་ཀྱིས་སྟག་མ་དང་། སྟག་བསྐྱོགས་ཅི་
ཤིང་ནགས་ཆོལ་གྱིས་གང་བའི་རྩ་འབྲེའི་རོང་དུ་སྟེན་པས། ལྷལ་དེར་རང་
བཞིན་མཛེས་སྟུག་ཅན་གྱི་མེ་དྲོག་མང་པོས་ཡུལ་ལྱང་ཕྱར་བོར་གདམས་
ཤིང་། འགྲུལ་པ་ཚོ་དེ་ལྷལ་སྟེན་པས་དུས་བསམ་ངོ་ན་འཛམ་གླིང་
གཞན་དག་ཐ་དད་ཅིག་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲུང་བ་ཤར་གྱི་རེད། ཀྱི་གར་
གྱི་ས་ཆ་ཆ་དོད་ཆེ་ཞིང་། ཐ་སྟེ་ཡངས་ཤིང་གྱི་ཆེའི་གྱ་ཐང་། རྩོད་དང་

པའི་མི་ཚོར་ཀྱང་ནག་དུ་གཟིགས་པ་སྒྲོང་ནས་ཐེབས་ལ་དགའ་བསུ་ཡོད་་་
 ཅེས་གསུངས་དགོས་ཞེས་ཟེར་འདུག །གོང་གི་སློབ་སྡོད་དེ་ནི་ས་
 མཚམས་བཞུགས་ཁའི་སློབ་སྡོད་ཆེས་མ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་ཀྱང་མིའི་བཀོད་བྱས་ཕྱིན་མཁའ་མེད་ཅིང་། ཁོ་ལྟོ་བྱིས་པའི་
 གནས་སྐབས་མ་གཏོར་བྱུང་མ་ཕྱོང་བའི་དགའ་ཚོར་དང་རིང་ས་འཚབས་
 ཡུང་། ང་ཚོས་ལ་ཅེར་འཛེགས་སྐབས་ཐོག་མར་གནམ་གཤེས་གསལ་
 དུངས་ལེགས་པོ་འདུག་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་ན་ཕྱན་དང་ཆར་སྒྲིན་ཀྱན་དུ་
 འཐིབས་དེ་སྒྲག་ཅུམ་ནང་བསྐྱོད་ཅིང་། མཐའ་མའི་ལ་རྒྱ་མཐོ་ཆད་པེ་གྱི་
 རྩོང་སྒྲག་འགའ་གས་སར་བརྒྱན་གཤེར་མང་ཞིང་། གང་དང་ཆེན་པོས་
 ལྷན་དུ་བསེལ་བའི་དག་བྱ་ཁྱོང་ཡང་། རི་ཅེར་དངོས་འབྱེལ་མཛེན་སེམས་
 འཁོལ་ཞིང་། རྩོ་སློབས་སྒྲེ་བའི་ནམ་འགྲུར་གྱིས་ཁྱེད་ས་བདེས་ང་ཚོར་
 དགའ་ངལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐེལ་ཞིང་། དགའ་བོད་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེ་ཆེར་རྒྱས་བ་
 ཡུང་། ས་མཚམས་སྐད་དང་པོར་མཐོང་བཞི། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་སྐས་
 མཚོག་ནས་མཚམས་འདྲི་སྒྲེ་ལེན་གནང་། ལྷ་མཆུད་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་
 ཆེད་བཅུགས་འབྲས་ལྗོངས་ཁྲལ་སྤྱིད་དོན་ལས་ཕྱིད་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱིད་
 འཛིན་བབྱས་གཞོན་དང་། སྤྱིད་སྒྲོན། རྒྱ་གར་གཞུང་བཅས་གྱི་མགྲིན་
 ཚབ་གྱི་ཐོག་ནས་མཚམས་འདྲི་གནང་ཞིང་། སྐན་ལ་བོད་ལྷགས་གྱི་ཁ་
 བདགས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལྷགས་སློལ་བཞིན་མེ་དོག་གི་སྤེང་བ་བསྐྱར་
 དེ་ནས་མར་ཅམ་ཀྱང་བཤོད་གྱིས་ས་གདོང་ཞིག་དུ་སྤྱང་དམག་གིས་ཆེ་
 བསྐྱོད་བྱས་དེ་དེ་ཆོ་མཉམ་དུ་དེ་ཐོག་དུ་འབྲས་ལྗོངས་ཕྱོགས་ཡོང་སྟེ་
 མཚོ་འགོར་རྒྱལ་གཅིག་སྤྱིད་སྤྱིད་བྱས།

ཕྱི་རྒྱན་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ས་སྤྱང་དོག་དུ་ཐོན། འབྲས་ལྗོངས་དང་།

ཕྱིན་མཁའ་ལ་ལྷག་པུས། ཁོང་ཚོས་ངའི་ལུས་ནང་དུ་མི་མང་ལ་གྱུར་
 བན་ལམ་སེང་ཕྱིན་ཐབས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དམར་གྱི་དྲལ་སྤོང་འབྲུག་
 འགོག་མི་ཐུབ་ཅིང་། ད་པར་བོད་ནང་གི་ཞི་བའི་ཐངས་ཤེས་ཆེ་བྱས་
 འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་གར་ནས་མ་མཐའ་ཡང་ཁོ་པོ་
 ཅག་གི་མེ་མང་གི་འདྲོད་ཚུལ་ནམས་འཛམ་གླིང་དུ་གསལ་བའི་པ་རྒྱུད་དེ་
 རྒྱལ་སྤོང་ཐོབ་ཐབས་ཕྱིན་ཐུབ་བྱུང་། དེས་ཀྱང་ལག་གི་སྤྱིད་བྱས་གཏུག་
 ཚུལ་ཅན་དེར་འགྱུར་པ་ཡོང་གྱི་ཤི་དེ་ཚུལ་པ་བྱུང་།

དེའི་མེད་གྱི་སྤོང་དེ་ཚུར་ནང་མོལ་ཞིབ་སྒྲེང་ཞིག་ཕྱུང་ན་གང་ཅིར་
 དགོ་མཚན་ཆེ་ལྷན་ཁོང་གི་པོ་རྒྱན་རྒྱུར་པ་བོལ་པ་དོགས་པ་ཞེན་དག་
 མེད་པར་ཁོ་གཙང་ཆོད་མཇལ་ཐོག་ཐོག་མར་། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་པ་པོར་ལུག་པར་དགའ་སྤྱོད་ཕྱེད་ཚུལ་སྒོར་ཁྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཡམ་པོད་ལྟར་ཕྱོགས་ནང་ཐུག་གི་གནས་ཚུལ་ཆེ་བྱུང་དང་། ད་དུང་
 ས་གནས་གཞན་དག་དུ་ཁྱེད་འཕེལ་ཆེ་ཡོང་གྱི་པ་པོར་ཆེ་ཚུལ། རྒྱ་མིས་
 ང་ཚོ་འི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་དངོས་སུ་ཆོད་ཀྱིན་དང་། ཡོ་རྒྱལ་ཐོག་
 ཡོད་པའི་འཕགས་བོད་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་མཚམས་གཙོད་ཅིས་ཡོད་ལྟར་
 རྒྱུར་བཅས་ཞིབ་ཁྱེད་ཐོག་། ཁོད་མི་ཚོས་དེ་པའི་ལྷག་མ་རྒྱ་གར་གཞུང་
 དང་མི་མང་ཐོག་ཕྱིན་ཚུལ། ང་ཚོར་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་རང་དབང་མ་ཐོབ་
 པར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོད་འདྲོད་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་བཅས་ཁྱེད་སངས་གསལ་
 གློང་མོལ་ཁྱེད་པ་ཡིན།

ཁོང་ནས་དེ་ནམས་བཟོད་སྤྲོད་ངང་དེང་གིས་གསལ་ན་སོང་བའི་མཐར་
 གཞུང་ཡན་དུ། འཕགས་བོད་གནད་རབས་ཚོས་དེ་གི་ཡི་འབྲེལ་པ་ཆེ་
 པས་བོད་དུ་གནས་ཚུལ་ཐབས་དུང་ཆེ་བྱུང་ལ་སྒོ་ཐམ་གྱུར་སེམས་ཆེ་...

དམག་དབྱང་ཐོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་དང་། སུན་ཚུན་འདྲ་
 མཉམ་ཐོག་ནས་གྲོས་མཐུན་གསར་བ་ཞིག་ལ་མིང་དྲགས་འཕྲོད་དགོས་
 ཚུལ་ཟེར་མཁུན་ཡང་མི་མང་ཆོ་ཡིན་ལུགས། འོན་ཀྱང་རྩ་སའི་ནང་གི་རྒྱ་
 མི་ཆོས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་དྲང་ལེན་ཕྱིད་ཀྱི་མེད་བ་སོགས་སྒྲིན་བཞེད་
 གསལ་བོ་བྱས་འདུག། ཁྱེད་མོལ་དེ་ལྟར་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་བྱ་ལས་ལས་
 དག་འཕྲོས་ས་བྱང་ཡང་། རྣམ་འགྲུར་མཁས་བོ་དེ་ཐོག་ནས་གཅེན་བོ་
 རྩང་ལ་བཞེད་གསལ། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མའི་དབང་ཆ་ཕྱིར་རྒྱུན་དང་། བོད་ནང་
 རྒྱ་དགོལ་བཟེ་ཆེད་བོད་མིའི་འདོད་པར་མེད་བའི་མི་རིགས་སམ། ཡང་ན་
 པམ་ཆེན་སྤྱི་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཏུ་སྤྱོད་ཕྱིད་འདོད་མེད། བོད་ཀྱི་
 ལས་དོན་ནང་ཐེ་བྱས་བྱེད་འདོད་དང་། བོད་ཀྱི་དབལ་འབྱོར་ཐོག་གཅོན་
 རྒྱུད་འགལ་འདོད་མེད་ཅེས་དང་། གཅིག་བྱས་ན་ས་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་
 བས་གནས་ཚུལ་མ་དོགས་བའི་རྒྱུ་ཤིས་དཀའ་ངལ་འགའ་གས་བྱང་.....
 ཡོད་སྟེ་ཅིང་། རྩ་སའི་ནང་གི་བཟུང་བཅའི་རིགས་ལེགས་བཅས་བྱེད་རྒྱ་
 དང་། བོད་མིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་རང་འགོ་ཐོན་འཕལ་རྒྱ་མིའི་དབྱང་དམག་
 རིམ་བཞིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་འཕུས། གནས་ཚུལ་རྣམས་མཐོ་ཅི་དྲང་ལ་
 རྒྱན་སེང་གིས་རྩོག་ཁྲ་འབྱུང་གཞི་རྣམས་ལ་དོག་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དང་།
 ད་དྲང་ཁོང་ནས་བཞེད་གསལ། ངས་ཁས་ལེན་བྱས་བ་རྣམས་ཁ་ཆོག་
 ཅམ་མེན་པར་ལག་ལེན་དུ་འགལ་གྱི་ཡིན། བྱིད་ཆོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་
 འདོད་ཡོད་ཆོ་བཞུགས་ན་འགྲིགས། ང་ཆོས་ལག་ལེན་ཇི་བྱས་ལ་གཟེར་
 དགོས། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་ལག་ལེན་ཇི་བཞིན་མ་བྱས་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་
 སྒྲིན་བཞེད་ཇི་བྱེད་བྱིད་ཆོར་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་བཞེད་འདུག་ཅིང་། མཆུག་
 མཐར་ཁོང་གིས་བཞེད་དོན་ངས་ཀྱང་བྱིད་ཆོར་རེ་འདུན་ཉུ་གཅིག་ཡིད།

ཕྱག་མང་པོ་ངོས་ཕྱག་འཕྲད་ཆེད་སྐྱུ་ག་ཕྱོད་བྱས་འདུག་པར་འདོད་ཆོས་་་་
སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ་རེ་འཆད་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོང་པའི་སངས་
ཀྱིས་ཀྱི་བསྐྱར་བ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞི་བམིལ་གཏན་བཤེའི་གོ་འཕང་ཡངས་་་་་་
པོར་བགོད་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་ཞུགས་དགོས་ཚུལ་ནན་བཤེད་བྱས།

གནས་ཆེན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རྩོུ་ཆེ་གཏན་དུ་བྱུང་བ་དེས་སྤོ་སྤོད་ཆེན་
པོ་བྱང་། བང་པ་ཚང་མས་རྩོུ་ཆེ་གཏན་ནི་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གང་གི་
ཆ་ནས་ཆེས་ཤིན་དུ་ཆ་ཆེར་འཛིན་པ་ཡིན། གནས་མཆོག་འདི་མཇུག་འདོད་
ཕྱན་ཆུང་བུའི་དུས་ནས་ཡོད། དེ་ཡང་། བཟང་པོ་འི་ཕྱགས་པསྤྱེད་དུས་
སྐྱེས་པས་འགྲོ་ཁྱུན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འི་རྒྱལ་སར་འགོད་པའི་ཕྱི་བསྐྱེད་
ཅིང་། བཙུན་པ་ཆེན་པོས་རང་པ་ཞུན་གྱི་རྒྱུད་སྤེན་པར་བྱེད་པའི་གྲངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱུལ་ནས་རང་ཉིད་་་
མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཕྱགས་རྩོུ་ཆེན་པོ་འི་གཞན་དབང་
དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པའི་ཕྱོབས་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་སྤོ་དང་འཆོས་མས་པའི་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱུན་ནས་གསལ་པར་སྤོན་དེ་འགྲོ་ཁྱུན་རང་གིས་
ཉིད་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་པར་མཛོད་པའི་སྤོན་པ་་་་་་
མཆོག་དེའི་སྤྱང་བརྒྱན་གང་གི་མདུན་དུང་དུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱས་པས་བདུད་དེ་
གནས་པའི་སྐབས་དེར་སྤོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུང་གི་བཀའ་འདིན་
སྐྱུ་ག་པར་དུན་པའི་དད་གུས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ལོང་གཡོ་བ་དང་། ཕྱོན་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཆོས་པའི་སྤྱང་བ་བྱུང་།

ས་ར་ན་ཐར་འབྱོར་སྐབས་ནི་འུ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་གཞུང་ཆབ་པང་ནས་
བང་མི་ཞིག་བདང་འབྱོར་བྱུང་བ་དེའི་གདོང་ལྷ་སྤོད་བྱུ་ནག་སྐྱུ་ཆུ་དམག་
དཔོན་ཀྱང་ཅིང་ཕྱ་ནས་བདང་བའི་རྒྱང་འཕྲིན་ཞིག་འབྱོར་འདུག་པའི་ནང་

པོད་ནང་གནས་ཚུལ་ཇི་དུག་ཆེ་ཞིང་། སོ་ཉལ་བ་དང་མཉམ་ལས་བྱིད་
མཁན་ཆོས་ངོ་ལོག་གི་འཆར་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཤིང་གི་འདུག་བས་
ངོད་འབྲམ་དུ་སྤྱོད་ལོག་དགོས་ཚུལ་གསལ་འདུག །དོར་གདན་དུ་འབྱོར་
སྐབས་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་མེད་ལས་བྱིད་པ་ཞིག་ནས་ཀྱུ་ཡན་ལན་མྱི་ལེར་
འབྱོར་རྒྱུར་ངོད་འབྲམ་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ལུགས་བཞེད་འདུག །དོར་
བཞེན་ཉིན་ཤས་ཇེས་མི་མཐུན་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་མེད་པ། དཀའ་
རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཀྱི་འདམ་ཇེབ་ནང་རང་ཉིད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
དུད་འཐེན་བྱིད་དགོས་བ་བྱུང་།

ནིའུ་མྱི་ལེར་འབྱོར་སྐབས་གནས་ཁང་དུ་བསྐྱོད་ཡོང་ཅམ་མེད་བར་མི་
འཁོར་ནས་བབས་མ་ཐག་ཀྱུ་ཡན་ལན་ཡོད་སའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་་་་
ཁང་དུ་ཐད་བསྐྱོད་བྱིད་དགོས་བྱུང་ཤི། དེ་སྐབས་ཀྱུ་ཡན་ལན་ནས་སྐན་
ལ་པོད་ནང་གནས་ཚུལ་ཇི་སྟུག་དུ་སོང་འདུག་བས་འབྲམ་དུ་སྤྱོད་ལོག་་་
བྱས་ལོགས། གཡ་སྤྱི་རིང་ལངས་བྱུང་ན་འབྲམ་མར་དུག་གཞོན་བྱིད་ཀྱི་
ཡིག་ རྒྱ་གར་ནང་གི་པོད་མི་ཆོས་རྒྱུ་སྤོང་བྱིད་ཅིས་ཡོད་འདུག་གཤིས།
བྱིད་རང་དོན་གནད་ལམ་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་དུ་འགོ་མ་ནོར་བར་ཟེབ་ཟེབ་གྱིས་་
ཐོན་ཚུད་སེམས་ཐག་གཅོད་དགོས་ཟེར་བར། ཐུན་ནས་རྒྱ་མི་པོད་དུ་
འབྱོར་ནས་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཚུལ་ཁ་སྤོན་བཞེད་བ་ནམས་བསྐྱར་བཞེད་གྱིས་་
ངས་ཐག་གཅོད་ཇི་བྱིད་དུ་ལམ་མེང་བཞེད་ལྟམས་བདེ་མིན་ཞེས་དང་།
ཡང་། ད་ཅན་ང་ཆོར་མ་འགྲིགས་བཞི་བྱུང་བཞེད་དུ་འཇུག་རྒྱུ་། ད་
བྱིད་ང་ཆོར་མི་མང་གི་སྤོང་མ་འཆམས་བཞི་དཀའ་ངལ་འབྱུང་གཞིའི་་
དུགས་མཆམས་འཛོག་བྱ་དགོས་ཞེས་བཞེད་ལན་དུ། ཁོང་ནས་གསྐྱུངས་་
དོན་སྤྱིང་བོར། པོད་ནང་བཅོས་བསྐྱར་བྱིད་ཀྱི་ནམས་པོད་མེད་བསམ་

འདྲི་དང་བསྐྱེད་ནས་མ་གཏོགས་མི་བྱེད་བ་མཐོ་ཅེ་དུང་གིས་བཀའ་...
གསལ་བོར་བྱང་ཚུལ་ཟེར་གྱིང་། ཁོང་གི་བཞུགས་པ་གཞིགས་ན་
བོད་མིས་ཀྱི་མིར་དགའ་བསྐྱེད་མི་ཉུང་བའི་གནས་ཚུལ་དུང་ཤེས་ཀྱི་མེད་...
འདི་ཟེལ་དུ་འདུག ཁོང་ནས་བཞུགས་པ། ཀྱི་སྐྱེད་ཀྱིས་མ་གཏོགས་ཁོ་བོར་
གདན་ཉུང་ལུང་ཡོད་ཚད་ལ་ཁྱེད་དེར་བོད་མིས་རྩོག་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱིས་བདེན་མ
བཞུགས་ན་ལགས་ཚུལ་ཟེར་གྱིང་། ངས་དེ་སྒྲོང་བསམ་གཞིགས་བྱས་འཕྲས
ཅམ་ལས་མ་བཞུགས། ཀྱི་སྐྱེད་ནི་ཀྱི་གར་བྱང་བཞུགས་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཡིན།
ཁྱེད་དེར་བོད་མི་གང་འཚམས་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཤས་ཀྱི་མིའི་དབང་
བསྐྱེད་འོག་ནས་བྱོས་བྱོལ་ཡོང་བ་རེད། མཐར་ཁོང་ནས་སྐྱེད་ལ་སྒྲོབ་
ལྷན་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ། ཀྱི་གར་གྱི་དབོན་རིགས་འགའ་ཤས་ཉ་ཅང་
ཡག་བོ་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་ཤས་ཡ་མཚན་ཅན་ཡོད་སྐབས་ཤིན་དུ་བདེན་
པོ་བྱེད་དགོས་སྐབས་བཞུགས་དེ་སྒྲོང་མེད་ཐག་གཅོད་དགའ་བ་བྱང་གིང་།
དེ་སྐྱེད་ཕྱིར་ཡོག་ཡོང་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱི་གར་སྤྱི་སྒྲོན་དང་
རྒྱན་ཐེབས་སྤྱི་སྒྲོན་གཞིན་བ་དམག་དབོན་ཉོ་ལུང་ཟེར་བ་སྐྱེད་སར་ཡང་ལྟ་
དེར་བོད་ལ་འཕྲུལ་དུ་བྱེད་ཡོག་དགོས་ལགས་ཀྱི་ཨན་ལན་གྱི་སྒྲོབ་ལྷན་
དེ་ཡང་བསྐྱེད་བྱས་བྱང་གིང་། ད་དུང་ཁོང་གིས། སེང་གངས་ལ་གནས་
ན་སེང་དང་། སེང་ཁྱེད་དུ་བབས་ན་སྒྲོམ་ཕྱིར་བེད་སྒྲོད་བྱེད། ཅས་བའི་ཀྱི་
མིའི་གདམ་དབེགས་བཀའ་བྱང་བ་ཡང་དཔྱད་གྱི་འདུག ལྷག་པོར་ངས་
སྒྲོང་ཅོད་བྱེད་འདོད་མ་བྱང་། དེ་ལྷག་པོར་ངས་ལྟ་བུ་སྒྲོབ་ལྷན་དང་། ཀྱི་
ཨན་ལན་ནས་ངོས་དང་། ངས་ཀྱི་གཅེན་བོ་རྒྱང་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་བ་རྟོས་
ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་ཟིན་དེ། ཁོ་བོ་བོད་དུ་བྱེད་ཡོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཏན་
འཁེལ་ཟིན་ལྷག་པོར་དེ་ནི་ཁས་ལེན་གནང་བ་རྣམས་སོར་གནས་ཡོང་རེ་...

ཡོད་ལུགས་བཟོད་བ་ཡིན།

ནིའུ་མི་ལི་ནས་མ་ཐོན་གོང་ནི་རུ་དང་མཐའ་མའི་མཇལ་འཕྲད་བྱང་།
ཀྲུ་ཡན་ལན་དང་། རོད་ཐུག་འཕྲད་བྱས་པའི་སྒྲོར་ནི་རུས་སྤྱི་ལོ་འེལ་
ལོ་སྤྱི་ཚེགས་འོག་མར་གསུངས་དོན་ལྟར་བཟོད་ན་འདི་ལྟར།

ལོ་གཉིས་གསུམ་གོང་སྤྱི་ཚེན་ཀྲུ་ཡན་ལན་འདིར་ཐོབས་སྐབས་བོད་
སྒྲོར་གོ་བསྐྱར་དུས་ལྷན་རིང་བོ་ཞིག་བྱས་བ་ཡིན། གོ་བསྐྱར་དེ་ནི་ཐད་ཀ
དང་། ཚ་ཚང་བ་ཞིག་བྱང་། ཁོང་ནས་གསུངས་གསལ་། བོད་ནི་དུས་ལྷན་
རིང་བོ་འཕྲོན་ནས་ཀྱ་ནག་གི་ཆ་གས་གིག་ཡིན་ཡང་། ཀྱ་ནག་གི་ཞིང་
ཆེན་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད། མི་རིགས་ཀྱང་ཀྱ་ནག་གི་ཆ་གས་
ཡིན་པའི་ས་གནས་རང་སྐྱོང་ཁག་དུ་ཡོད་པ་མི་བཞིན་ཀྱང་མི་རིགས་དང་
ཐད་དང་རེད། དེར་བཞེན་བོད་འདི་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་ས་རྒྱལ་ཞིག
ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དང་། ད་དུང་ཁོང་གིས་གསུངས་གསལ་།
ཀྱ་ནག་གིས་བོད་ཐོག་དམར་བོ་འི་རིང་ལུགས་ནན་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་
བསམ་ཚུལ་ཡོད་མཐའ་ཚེ་ནི་སྤྱིང་བོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཇིས་ལུས་ཐོབས་
པའི་ལུལ་ལྱང་ནང་དམར་བོ་འི་རིང་ལུགས་ནན་སྤེལ་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཐུག།
ཁོང་ཚོར་དེ་འདྲའི་འདོད་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་རིམ་བཞིན་
བསྐྱར་བཅས་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཁོ་བོ་ཐུག་འཕྲད་བྱང་
སྒྲོར་ནི་རུས་གསུངས་གསལ་། སྐབས་དེར་དུ་ལའི་སྤྱི་མ་ཡང་འདིར་ཡོད།
ཁོང་དང་མཉམ་དུ་སྤོང་མེལ་ལྷན་རིང་བྱང་། སྤྱི་ཚེན་ཀྲུ་ཡན་ལན་གྱི་
མཇལ་གྲགས་ཀྱི་ནམ་འགྲུར་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་རང་དབང་ལ་བརྩེ་འཇོག་
བྱེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་སྒྲོར་ཁོང་ལ་ལུས་བ་ཡིན། ཁས་ལེན་དེ་
ཚོར་ཡོད་ཆེས་གནང་དགོས་ཤིང་། ནང་གི་རང་དབང་དེ་ནམས་འཛིན་

ཤིང་། གཡ་སྤྱིད་བོད་ནང་ངའི་མི་མང་ཚོ་འི་ལས་འགན་མེད་ན་སྤྱིད་དོན་
 ནམ་དགོངས་བྱ་དགའ་བོ་འི་ངང་ཕྱིད་འདོད་བྱུང་། ཀ་ལྷུག་དུ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་དང་།
 རེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛོམས་བའི་མི་མང་ཚོར་སྟོན་བ་སངས་ཀྱས་ཀྱི་ཆོས་.....
 འཆད་སྤེལ་ཐུབ་པར་དགའ་བོ་བྱུང་།

རི་རྩེར་གངས་བབས་ཆེ་བས་རྟ་ཐོས་ལ་ངལ་བུ་བོད་ཀྱི་བརྟོད་ལམ་མ་
 ཕྱེ་བར་རྒྱ་གཅིག་མེན་ཙམ་འབྲམ་ལྗོངས་སྒྲུང་དོག་དུ་ཁྱ་གར་དབྱས་གཞུང་
 དང་། འབྲས་གཞུང་གི་སྒྲེ་ལེན་ཟབ་ཀྱས་འོག་སྒྲུག་རྩོད་ཕྱིད་དགོས་བྱུང་།

ལེའུ་དབྱ་བ། ཟིང་འབྲུག་།

གང་འཆོས་ས་ནས་གནམ་གཤིས་དངས་དེ་བཟོད་ལམ་ཕྱེ་བར་བདེན་
 རྟ་ཐོས་ལ་ཅེ་ནས་ཁྱ་གར་གྱི་གྲོགས་པོ་ཇེས་བཞུགས་པ་ཚོར་ག་ལེར་.....
 བཞུགས་ཞེས་པ་ན་རྒྱ་ཆང་མ་དགའ་སྟོ་རྒྱང་འབྲེལ་བྱིས་ཞུས་ཤིང་། ལ་
 ཅེ་དེར་རྟམ་ཀྱན་བོད་མིས་རི་མཐོ་འི་རྩེར་རྒྱན་འཛུགས་ཕྱིད་པའི་དར་.....
 ལྗོག་ཆེ་འི་ཁྱོད་དུ་ཁྱ་ནག་གི་དར་ཆ་དམར་བོ་ཆེན་བོད་དང་། མཐོ་ཅེ་
 དུང་གི་འདྲ་རིས་སོགས་འདུག་པ་དེ་དག་དགའ་བསུའི་ཆེད་ཡིན་གས་.....
 ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་དེ་དག་སྐོང་བ་ན་ཡིད་སྟོ་འི་ངང་བཞིན་ཞིག་
 བྱུང་།

མཆོས་དུས་དཔལ་དུ་བྱེད་པའི་འཁྲུང་འགན་ལེན་དགོས། རྒྱ་རིག་ས་རྒྱལ་ས་
བོད་དུ་བྱོགས་སམ་བྱེད་དུ་བཏང་བ་ཡིན་སྐད་ས་ཁོང་ཆོས་འཆོར་སམ་བྱེད་
ས་བྱས་ན་ཁོང་ཆོད་དེ་སྤྱི་མཐུན་གཞུང་གི་ཐོག་འདོད་ས་དང་འགལ་བ་དེ་དེས་
རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་ཆོས་ངོས་ལ་ཁས་ལེན་གྱི་འཁྲུང་འགན་སོགས་བསྐྱར་
བཏང་ནན་བརྟེན་དུས་བ་ཡིན།

གྲིང་ལྷན་དེ་དག་ལ་ལ་ལེན་དུ་བཀའ་དེ་ང་ཚོ་འོ་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་དང་མཐུན་པ་དང་། བང་
 གི་རང་དབང་འབྱུང་ཐབས་ལ་འབད་བཅོན་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན། ཐོག་
 མའི་ཆར་རྒྱ་མིའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་དོགས་མ་བྱུང་ཡང་། ཇེས་སྤྱ་རྒྱ་མིའི་
 བསམ་ཚུལ་དུ་ངོས་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ས་རྒྱུན་ཐོབས་པར་རྟུ་བའི་བནས་...
 ལུགས་རིམ་བཞིན་གསལ་དོགས་བྱུང་། ཁོ་པོ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོད་ལུལ་རིང་
 མི་མང་ནས་རྒྱ་མིར་ཁོང་ཁོ་འོ་རྣམ་འགྱུར་ཕོན་སྤངས་རྟུ་མའི་སྤེལ་དུ་...
 ཁྱུ་བའམ་ལ་བྱུང་བ་མི་རིང་བར་གཤེད་དོགས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 གཙོ་བོ་ནི་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་རྣམས་ལྷན་ཕྱོགས་སྤྱ་བཅན་ཚུལ་དུ་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུན་གྱི་ཡིན་ཞིང་། བཅན་ཕྱོལ་པ་ཕྱོང་སྤྱུག་མང་བོནས་
 རང་གཞུང་སྤྱང་སྤོབ་ཀྱི་དོན་དུ་རྟུ་མའི་ཉེ་མོར་དུ་ཕྱོད་རྒྱར་ཆགས་དེ་བནས་
 ཡོད་པ་རེད། འཁྲི་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་རྒྱ་མིའི་རྟུ་རྟུ་དང་
 ལག་ལེན་བྱེད་ཆེད་ལས་ཐབས་ཉ་ཅང་ཐ་ཆད་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་ཅི་...
 བྱས་ཁོང་ཚོ་འོ་ས་ནས་གཤེད་དོགས་བྱུང་ཟླ། རིང་བོར་མ་ལྷོས་པར་བོད་
 ས་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་ཆང་མར་སྤོ་གཡང་
 ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྩར་མི་མང་གི་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་རིམ་
 བཞིན་ཡུགས་ཆད་ཇེ་ཆུ་ཇེ་ཆུ་འགྱུར་སྤྱུག་མིའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་

ཀྱི་མིའི་དབུ་ལ་རྩ་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱིར་ཉམས་བསྟུ་ཚལ་ས་བྱས་ཤིང་།

ཀྱི་མིས་མེས་ཀྱི་ལ་ཟེར་བ་ཀྱི་ནལ་ཁོངས་པོད་མི་རྣམས་རང་མོས་ཀྱིས་
ཞུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཕྱིད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁྲལ་དུ་ལག་
ལེན་ཕྱིད་ཕྱོགས་དེས་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་མཚམས་འཛོལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
རེད། བོད་མ་རྣམས་ལ་འཛིགས་སྐྱབ་བསྐྱལ་དེ་ཁས་ལེན་ཕྱིད་དུ་འཇུག་
མི་བྱལ། འདི་སྤྱི་ཁས་ལེན་ཞིང་། མོས་ལ་གཅིགས་སྤྱིད་པའི་མི་དག་
གིས་རྩ་ཆེར་འཛིན་པའི་བྱང་དོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཆོས་འོ་གོལ་ཕྱིད་པ་དེ་
ནི་སྒྲོན་པའི་སྤྱད་བྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བྱུར་བོད་ཀྱི་ངོ་མོག་
པའི་བསམ་པ་སྤྱོད་བྱིན་ས་ཤུགས་དང་། བཞི་ཀྱི་ཆེ་ཆེར་སྤྱན་པ་རེད།

ཐུན་རྒྱ་སར་ལོག་ཆེས་ཕྱུར་མི་རིང་བར་འབྲི་ཆུ་བ་བཟུང་ཀྱི་ཆལ་བྲག་
ཆར་ཁམས་སོགས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱང་ཤར་ཤར་ལྟོ་བཅས་ཀྱི་ས་
ཁྲལ་གང་སར་མི་མང་ནས་གོ་མཆོན་འཆང་ཞིང་དུག་པོ་འོང་གོལ་གྱི་ལས་
ཆོས་ཕྱིད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཞི་འཇམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་རེ་སྐྱབ་དུ་
གནས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། དབུས་ཕྱོགས་ས་ཁྲལ་ཉུང་ཉུང་
ཞིག་ཡིན།

དུས་སྐབས་དེ་སྒྲོང་ལ་ཁོ་བོས་རྩ་སར་ཡོད་པའི་ཀྱི་མི་དེས་ག་དཔོན་
འགའ་ཤས་ལ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁྲལ་དུ་ཟེར་འབྲུག་པ་ཉུང་ཤས་ལ་ཁག་
འདོད་ཀྱིས་ལྷལ་དཔོན་ལྟེ་ཁྱིམ་ཁག་ལ་གནས་གྲུས་སྤྱོད་དང་། འབོས་
འཕེན་པ་འདི་ནི་ཞི་བདེའི་མི་མང་སེར་སྒྱར་དུག་གཞན་ཕྱིད་པ་ཤིན་དུ་མི་
འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟར་བཞིན་སྤྱད་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་མོལ་ཕྱིད་སྐབས་
འབྲས་དུ་མཚམས་འཛོལ་ཕྱིད་སྤྱི་ཁས་ལེན་བྱས་ན་ཡང་། ལག་ལེན་ནི་སྤྱར་
བཞིན་སྤྱ་མཐུད་བྱས་པ་ས་གཞོ་འབྲས་པ་གདན་ནས་ཡོང་གི་མི་འདུག།

ལྷ་སར་བོད་ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ལ་མདོའི་མི་བུ་མང་ཉུང་
 མཐར་མྱོ་རྩ་ཀ་ཙམ་ཡོད་ཁོངས་ནས་ཉུང་ཤས་ཤིག་སྤོན་འབྱོར་རྒྱུ་སྤོད་པ་
 ཡིན་ཡང་། བལ་མོ་ཆེ་ནི་གསར་འབྱོར་བཙན་བྱོལ་བ་ཤིང་ལྷ་ས་ཡིན།
 རྒྱ་མིར་དྲག་པོ་འདྲི་ཞོལ་འཁོར་འཛུགས་བྱེད་མཁན་བོད་ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་ཁམས་པ་
 ཡིན་ལྷ་བས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མིས་དབྱ་ལན་བྱས་སྤོགས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་སྤྱང་སྤྱོབ་
 ཡོང་བཞེས་མི་མང་ནས་བཀའ་ཤིག་དུ་སྟན་འབུལ་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མིའི་
 དམག་དཔོན་ཆོས་སྤྱིར་བཤད་བོད་ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་ཁམས་པའི་མི་ཆོར་དབྱ་ལན་མི་
 བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ལེན་བྱུང་ཚུལ་བཞིན་ལྷ་བས་བཀའ་ཤིག་ནས་ཁམས་པའི་འགོ་
 བྱེད་ཆེད་འབོད་ཐོག་ཁོང་ཆོ་འོ་སྤོ་གཡོང་ཞི་ཐབས་བྱས་ཤིང་། འོན་ཏེ་ཁོང་
 ཆོ་འོ་སྤོ་གཡོང་ཡུན་ཙམ་ལས་ཞི་ཐབས་མ་བྱུང་བར་བདེན་བདེན་ཆའི་ཆུང་
 ཏུ་ཁམས་པ་ལ་ལ་མདོའི་མི་མང་ལ་ཉེས་འགེལ་མི་བྱེད་པའི་ལྷ་གས་མཐུན་
 ཁས་ལེན་ཡི་གེ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་ས་ནས་ལེན་སྤོགས་ཞེས་བཀའ་ཤིག་དུ་བཞིན་
 འདུག་པར། རྒྱ་མིས་ཁྲིམས་ལེན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བཞུགས་བྱས་
 ན་དེ་དག་ངེས་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་དེ་རྒྱ་མིའི་འོག་དོང་ཉམས་དམས་
 ཡོང་རྒྱ་ཞེས་རྒྱ་མཆོན་གང་བྱུང་རང་དགར་བཀོད་དེ་ཁྲིམས་ལེན་གྱི་ཡི་གེ་
 མ་སྤྱད་པ་རེད།

དེར་བདེན་བཀའ་ཤིག་ནས་རྒྱ་མིའི་དག་ཐོག་གི་ཁྲིམས་ལེན་དེ་དག་
 བཀའ་ཤིག་གི་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་རྒྱ་མ་གཏོགས་བྱེད་ཐབས་བྱུང་མི་འདུག།
 རིང་མིན་རྒྱ་མིའི་ཁྲིམས་ལེན་དེ་དག་སོར་གནས་རྒྱ་མིའི་མེད་པ་ནས་ཀྱན་དང་
 འདྲ་བར་དོན་ལྡོང་ཡིན་པའི་བཟོ་ཆེ་རག་ཤར་ཤས་བྱུང་ཐོན་ནི། བདུན་འགའ་
 ཤས་རྩེས་ཁམས་པ་ཤིགས་ཀྱི་སྤོད་གར་ནང་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཕྱིན་དེ་མི་ཐོ་
 བཀོད་དེ་སོ་སོའི་སྤར་པན་གྱི་ཡོ་རྒྱས་ཐུགས་ཐིམ་བཀོད་བྱས་འདུག་པ་

[illegible]

ཐད། དེ་དུང་གཤམ་གནད་ཆེ་ཤོས་སུ་བོད་དམག་གིས་འཇམ་དམག་དང་ལག་
སྒྲེལ་མི་བྱེད་བའི་ཁས་ལེན་ཡང་གནད་ནས་བྱེད་མི་བྱུང་ཚུལ་སོཾ་གསལ་...
བཤད་བྱས་ཤིང་། ཁོ་བོས་བལྟས་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་...
པ་གནད་ནས་མེད་པར་བསམས་བྱུང་། བོད་མི་གཞན་དག་ནས་རང་ལུལ་
སྤར་སྒྲོལ་བྱས་པའི་འགལ་ཉམས་ལ་བསྟུན་དེ་བོད་དམག་ནས་པ་བོད་མིར་...
དག་འཐབས་བྱེད་དུ་གཏོང་རྒྱུར་གཟུར་གནས་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་སུ་ཞིག་གི་ཡིད་...
ལུལ་ཙམ་དུ་ཡང་འཆར་མི་སྤྱོད་པ་ཞིག་སྟེ། མཐར་བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱ
མིའི་བཀོད་བྱས་གཤམ་གནད་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་མ་དུས་པར་མི་...
འཇོག་མཐུ་མེད་བྱུང་འདུག།

ཀྱ་མི་ཚོར་གཤམ་གནད་ཆེ་ཆུང་མཉམ་བཟེས་ཀྱི་བྱེད་སྤངས་ཡ་མཚན་
ཞིག་ཡོད། ཁོ་ཚོས་བྱ་བྱུག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྐབས་ཀྱ་མིར་མཚན་
ཆ་བརྒྱུང་སྟེ་ངོ་གྲོལ་བྱེད་མཁན་སྟོར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་དུས་ལོག་སྒྲོན་པ་...
ཟེར་དགོས་ཞེས་སུ་ཚུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཀྱ་དམར་ཚོས་ཚིག་དེར་དམིང་
བསམ་ཀྱི་ལོ་དོན་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ར་ཚོར་ནི་དེ་རིགས་གང་
ཡང་མེད། བཟུང་དང་། བཞུགས་ཆང་མས་ཚིག་དེ་འཇམ་དམག་གི་
མིང་ཚབ་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིད། ཀྱ་མིའི་ཡིད་ལོར་ཚིག་དེ་
དཔོན་ཚོག་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཁུལ་ཡིན་ཤིག་ཀྱང་། ར་ཚོས་ནི་འཕྱོད་པས་
ལྟ་བུར་བེད་སྤྱོད་བྱས། ར་ཚོ་དང་། ཁས་ས་རིགས་སོགས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་
མིང་ཚིག་ཟེ་འདྲ་ཞིག་པའི་ཆུང་མོ་ལོར་ནམ་དུག་གི་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་།
ཁོ་བོས་ཡིག་པའི་ཆེད་འགའ་ཞིག་དུ་ཚིག་དེ་འཆར་ཅན་ལྟར་བཀོད་བཞེས་...
སུ་སྤྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་རའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་མགོ་མོང་ཐབས་སུ་ཀྱ་དམར་...
བྱིས་པ་དང་སྤྱོད་བྱུགས་ཆེ་བུས་འདུག།

དུང་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ལ། རྒྱ་མཚན་མེད་ཅིང་བསམ་ཚུལ་
 ཆ་མི་སྒྲིམས་པའི་དཔེ་ཞིག་རྒྱ་མིས་བཟུང་ཡོད། འོ་ལོ་ཐོབ་མ་དག་བོ་འི་
 བཅིངས་བཀྲོལ་བཟང་བའི་ས་ཁོངས་རྒྱ་མིའི་དང་ཀའི་དཀའ་བཀོད་བཟང་...
 མི་ལོ་བརྟན་སྒྲིམ་པའི་ས་ཁུལ་ནས་བྱུང་ཡང་། ཡ་ལ་བསྒྲིན་དཀྱིས་ཐོན་བཞེད་
 རག་འདྲིགས་ཕྱིན་ས་བོད་བརྒྱུད་ལ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཚོ་འོ་སྒྲིན་བཞེད་དང་།
 རྒྱ་མི་ཁྱེད་ཀྱི་ཐད་མཐའ་མེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་རྩི་མང་དུ་སོང་། དཔེར་ན།
 བཀའ་ཤག་གིས་ལོག་སྒྲིན་བཀའ་ཚན་ཐབས་གང་ཡང་མ་བྱས་ཚུལ་དང་།
 ས་གནས་ཡས་མས་ཀྱི་གོ་མཛོད་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་དཔལ་ཆེ་བཞིན་མ་བཞེད་...
 བསམ་ལོག་སྒྲིན་བཀའ་ཁྱེད་ཀྱང་བརྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞིན་རྒྱ་མི་བརྒྱ་
 སྐད་མང་བོ་འི་ལུས་སྒྲིམ་བརྒྱལ་བ་དེ་དག་བཀའ་ཤག་གིས་ལན་འཛུགས་
 ལ་བཞིན་ཤུགས་གི་དཔལ་ལན་ལེན་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་སོགས་བཞེད་འདུག །ང་
 ཚོ་འི་མི་མང་ལ་རྒྱ་མི་ང་ཚོ་འི་ལུས་དུ་དཀོས་མཁོ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་
 མཐའ་སྒྲིན་གཏོང་རྒྱ་ཀྱི་དོན་ལ་རང་ཉམས་སྒྲིམ་བཟང་བྱིས་པ་ཡན་གྱི་ཕྱིན་ཅིང་།
 རྒྱ་མིས་ང་ཚོ་འི་བརྒྱུད་ལ་སྒྲིན་བཞེད་ཕྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག །རྩ་བ་ནས་
 འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཅའ་རྒྱལ་དེང་ལུགས་པ་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་མ་ཐོང་སྟེ་ཁོང་
 ཚོར་འཛིན་དང་ངས་ཡོང་གི་ཡོད་པའོ། རྒྱ་མིས་དེར་བོད་ལ་བཅའ་རྒྱལ་
 རིང་ལུགས་པའི་རྩས་ལུགས་གདན་ནས་མེད་པ་ངས་བར་ཤེས་ཤིག་ཀྱང་།
 རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་འགའ་ཤས་ནས་བཅའ་རྒྱལ་དེང་ལུགས་པའི་
 སར་ཕྱིན་ཏེ་ཁོང་ཚོས་བོད་ལ་རྒྱ་ཁྱེད་འདི་དག་བཞེས་ཚུལ་དང་། མྱོད་ཆབ་
 བདེ་མཁའ་བ་དང་། དེད་ཀྱི་བཅའ་ལོ་སྤྱུང་བཟུང་ནོར་བུ་དང་། རྒྱལ་ལོ་དོན་
 ལུགས་སོགས་མི་དགུ་འི་མིང་སྒྲིམ་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་བོད་མིའི་ཁོངས་ནས་འབྱུང་
 དཀོས་ཆེད། བཞེད་དོན་དེ་ལ་འདྲེད་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་གོ་ལ་འགོག་ཕྱིན་

ལེའུ་བུ་པ། རྩ་སའི་རྒྱུན་ངན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆོས་པའི་ཉིན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་
 ཆེན་པོ་འི་དུས་ཆེན་ཐོག་གྱུ་སྒོར་དམ་བཅའ་འཛོག་པའི་སྒྲོན་ལས་གྱི་མཛད་
 སྒོའི་དོན་དུ་སྤྲོད་ཆུང་ལྟ་བུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོད། སྐབས་དེར་ངས་སེམས་
 གྱི་གནས་ཚད་ཆེ་མཐོང་སྒྲེལ་པའི་ནང་དོན་རིག་པའི་སྒྲོབ་སྒྲོང་གི་རྒྱགས་...
 སྒྲོད་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོར་སྤྱི་དོན་གྱི་རྒྱུག་འཛིངས་དཀར་ངལ་ཡོད་པའི་
 སྐབས་སྤྱི་ལོ་ཆོས་གྱི་སྒྲོབ་གཉེར་ཐུ་མཐུད་གྱིས་བྱེད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་
 ཅིང་། འབྲུག་བཙུན་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ཀྱིས་ཐུང་ནས་དེ་རང་ཡིན་པ་མ་ཟད།
 ད་དུང་ཡང་དེ་རང་ཡིན། གཤམ་སྤྱི་དུ་སྐབས་བྱུང་ན་མང་ཤོས་གདོས་པར་
 ཤར་བའི་མཁས་པའི་དུང་དུ་འདྲེ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་གྱི་སྒྲོབ་...
 གཉེར་འབར་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད། འགྲེལ་བཤད་སྒྲོན་པའི་ཆེན་པ་རྩེ།
 ལྷ་སྤྱོད་དེ་དག་ནི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིན་དུ་མང་ཆོད་
 གྱི་དཔུས་སྒྲུབ་ཐོབ་ཐུང་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲི་དུས་སྐབས་དེ་ནི་
 སྤྲོད་པར་ཉིད་ལ་ཤིན་དུ་གཡ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་འདུང་
 དེ་བཞིན་རེད། དུས་དེར་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་འབེལ་གདམ་གྱི་གནད་དོན་
 ཞིབ་ཅིང་ཆོས་སྤྱི་བཟང་ལ་མང་ངས་སྤྲོད་གྱི་ཤོས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་ངོམས་...
 ཤིང་ཆོམས་པའི་དགའ་བ་ཟད་མི་ཤོས་པ་བྱུང་།

མཛད་སྒོ་དང་། ལྷགས་སྒྲོད་གྱི་བྱེད་སྒོ་དེ་དག་གིས་བྲེལ་ལྷན་སྤྲོད་
 གནས་པའི་ཉིན་གཅིག་གྱུ་མའི་ལས་བྱེད་གཉིས་ནས་སྤྲོད་ཐུག་འཕྲད་...
 དགོས་ཚུལ་ཟེ་། ཁོང་གཉིས་ནི་ལས་བྱེད་ཆེ་གྲས་མིན་ཞིང་། དམག་

གྱུ་མིའི་ལས་ཀྱི་དང་བ་གཉིས་སྐྱུ་སྐྱུང་འག་ཀྱི་དང་མདའ་དཔོན་སེང་ཡོང་སྟེ།
 དཔལ་དཔོན་འབྲིང་རིམ་དཔལ་བོ་འི་སྒྲོབ་ཐོན་ཀྱི་དང་མཐའ་གྱི་གོ་མིང་ཡོང་།
 བ། སྐྱུ་ནས་ཁྱེད་རང་འབོད་འགྲུ་ཆོད་དུ་བདང་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། མདའ་
 དཔོན་གྱི་དེ་ལྟོ་ཆས་ཀྱི་དང་སྐྱུ་བདེན་ཆུ་ཆོད་བཅུ་བར་ཡོང་འཇུག་བཞུད་
 དེ་ཁོང་གཉིས་སྐྱུར་ཡོག་གིས་ཆུ་ཆོད་གཅིག་མོང་རྒྱུ་ཡང་བསྐྱར་ཡོང་།
 ཐུང་ལྷ་ལས་སེང་ཡོང་དཔོན་གྱི་དཔོན་སྐྱུ་གཉི་བཞུགས་འདུག་ཅེས་ཀྱི་
 བཞུད་བ་རེད།

ཆུ་ཆོད་ཁ་གས་རྒྱུ་སྐྱུ་སྐྱུང་མདའ་དཔོན་ཞོར་གྱི་དུ་བསམ་སྟོ་
 འཇུག་འཆབ་གྱི་ངང་དུ་འབྱོར་དེ་སྟེ། ཁྱེད་མཐའ་བོད་དང་། མཐོན་ཆེར་
 གནས་ལུགས་སྐྱེང་མེལ་བྱས་བར་ཁོང་གཉིས་དང་མདའ་དཔོན་བཅས་ཁོ་
 བའ་སེང་མཉམ་འབྱོར་གྱིས་། གནས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཟེར་གྱི་འདུག།

སྐྱུ་སྐྱུང་མདའ་དཔོན་དཔལ་དཔོན་གོང་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དུ་འབྱོར་
 སྐབས་ཁོང་གིས་བ་རྣལ་དུ་མ་གནས་བར་རྒྱང་འཇུག་ཐེ་བཞུད་འདུག་ཀྱི་
 བས་བཞུད་གསལ། དེ་ལཱ་ལྷ་མ་སང་ཉིན་འདིར་དཔལ་མིའི་སྒྲོས་གར་
 གྱི་གཞིགས་མོར་ཐེབས་སྐྱུར། ཁྱེད་སྟོ་འགའ་གས་ཡོད་ཐེབས་ངས་ཁྱེད་
 རང་འབོད་དུ་བདང་བ་ཡིན། སྐྱུ་སྐྱུང་མདའ་དཔོན་གྱིས་ཁོང་ལ་ཆོས་
 གངས་གཏན་འཁེལ་ཞེ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པར། ཁྱེད་ནས་གིས་མ་བྱུང་
 ངས། དེ་ལཱ་ལྷ་མས་དཔལ་དཔོན་ཐན་གྱི་གཏན་ཁྱེད་ཞལ་བཞེས་གནང་
 ཐེ་ཆོས་བཅུ་ཉིན་ཐེབས་གྱི་རེད། ཁྱེད་རང་ལ་དོན་གནད་གཅིག་གསལ་
 པོར་བཞུད་སྐྱུ་ཡོད། ཁྱེད་ཆོས་རྣམ་ཀུན་ཀྱི་དང་པའི་མཛད་སྟོང་ཆོ་ཡོང་གི་
 མ་རེད། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཆོགས་སྐྱུ་ཐེབས་སྐབས་ཁོང་དང་མཉམ་
 དུ་ཁྱེད་རང་གི་དཔལ་མི་གོ་མཚན་འབྱུང་བ་ཡོང་སྟེ་ལྷ་རེ་ཡོང་མ་ཀྱི་

དགོ། རྩེ་མཆོད་པ་ནས་བཞུགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཡང་ཡོད་མི་ཆོག། ལམ་སྟོན་
 རྩེ་མཆོད་པ་འདོད་པ་ནས་ཆེ་བྱས་ན་བཞུགས་པ་རྩེ་མཆོད་པ་གསུམ་ཞིག་མཆོད་
 བཞིན་བྱས་འབུམ་གྱི་ཡོད་ཆོས་མཆོད་ཆ་མཆོད་འབུམ་འབྱེད་མི་ཆོག་ཅེས་་་་
 བཞུགས་པ་ལྟོགས།

ལྷ་སྟེང་མདའ་དབེལ་ལ་ནས་གུན་དང་མི་འདྲ་བའི་བཀའ་བཀོད་དེ་ལྷ་ས་
 བཀའ་བཞུགས་ཁོང་ལ་སྟོན་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་ས་བྱང་ལྟེ། དེ་ཡང་། རྩེ་
 མཆོད་པ་ནི་ལྷ་ས་མིའི་དཔལ་གྱི་ལས་ཁུངས་འོ་མའི་མཐའ་མཆོད་པ་ན་
 ཡོད། རྩེ་མཆོད་པ་གྲུགས་ཅམ་མཆོད་པ་འདི་ལྷ་ས་མིའི་སྟོན་ཆེན་པོ་
 དེ་དག་བཞུགས་པ་གཞིན་མཆོད་ཆེན་པོ་འདོད་ལྷ་ས་མི་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་་་
 ཅེས། འོན་ཀྱང་། རྩེ་མཆོད་པ་ལྷ་ས་མི་ཁོང་རང་ཆོས་ལེན་སྟོན་ཕྱིར་བཤ་
 ལྷ་ས་མི་མང་ལྷ་ས་འབྱེད་མི་ལྷ་ས་པ་མེད་མོད། དོན་གཞན་དེ་ལྷ་ས་ཡིན་
 ཅེས། དེ་ཡིན་ལྷ་ས་མིའི་ནང་ཐེགས་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡིན་དུ་་
 ཡ་མཆོད་ཞིག་ཡིད། དེ་ལ་མི་མང་གིས་འདོད་བཅས་མི་ཕྱིར་བཞི་དེད་
 རང་གིས་ཤིས་བཞིན་བཞིན། ལྷ་ས་པ་དུ་ཡང་དེ་ཡིན་ལྷ་ས་ལྷ་སྟེང་
 མེད་པར་ཐེགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་དེ་ལས་གྱིང་ན་རང་ཡ་མཆོད་་
 པ་ཞིག་སྟེ། ལྷ་ས་སྟོན་ལྷ་ས་བྱས་ན་རྩེ་མཆོད་ལྷ་ས་གང་དུ་ཐེགས་གྱིང་
 ལྷ་ས་དཔལ་གྱི་ལྷ་ས་ལྷ་ས་བཅས་ཐོག་ཐེགས་ལས་འཁོལ་ལྷ་ས་དཔལ་
 མི་འབྱེད་ལས་འཁོལ་ཕྱིར་དགོས། ལམ་སྟོན་འབྱེད་ལྷ་ས་དེ་དག་སྟོན་པར་
 དུ་བསྟེན་འགོག་ཕྱིར་དགོས་ན་དེ་ལྷ་ས་མཆོད་ཞིག་མི་མང་ལ་དེས་པར་་
 བཞུགས་པ་ལྟོགས་པར་འདྲག་ལྷ་ས་མི་ལྷ་སྟེང་མདའ་དབེལ་གྱིས་ལྷ་ས་མིའི་དཔལ་
 དབེལ་ལ་ལྷ་ས་མཆོད་པ་ཡིན་ལྷ་ས་ལྷ་ས་གཞན་ཡོད་པ་ཞིས་ལྷ་ས་འདྲག་འདྲི་དོན་
 དེ་དག་ལྷ་ས་མེད་ལྷ་སྟེང་དེས་གྱིང་ཁོང་ལ་ ལྷ་ས་སྟེང་མེད་ལྷ་ས་ལྷ་ས་དེ་་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། མི་མང་གི་རྣམ་འགྱུར་དེ་མཐོང་ནས་གདན་ཞུས་
 བྱེད་ལན་དེས་གསལ་སྤྱད་པ་མེད་ཀྱང་། བདུན་གཅིག་ཅུ་མ་གྱི་གོང་དུ་ང་
 ཡོང་གྱུ་ཡིན་ཚུལ་པ་ཅིང་དུ་རྒྱལ་བསྐྱུར་བྱས་ཡོད་འདུག །ངས་ཁས་ལེན་
 མ་བྱས་པར་རྒྱལ་བསྐྱུར་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་སའི་མི་མང་ཚོ་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་
 བྱུང་ཡོད་པ་དེད། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་གདན་ཞུ་གསུམ་པ་དེ་དུག་ན་ངའི་
 འདོད་པའས་མེད་བཞིན་དུ་གྱུ་ནག་དུ་བཅན་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་འོ་ཐབས་ཤིས་
 ཡིན་པར་མི་མང་ཚོས་ང་དང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཐག་བཅད་འདུག།

ཡང་། མི་མང་གི་ཐས་མ་གླེང་ཡིད་དོགས་འབྱུང་བཞིག་ཞིག་ཞིག་ནི།
 བོད་ཤར་སྤྱོགས་ས་ཁུལ་ཁག་དུ་གྲུ་མ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གྱུ་མའི་དམག་
 དཔོན་གྱིས་ཐུགས་སྤྱོད་གདན་འདྲིན་ཞུས་ཆེས་སྒྲ་མ་དང་ཚོ་སྤྱས་ཀྱང་.....
 མཐོང་ཐོས་མེད་པར་གྱུར་པའི་གནས་ཚུལ་ཤར་མི་མཉམ་ཆེ་བས་ཤིས་...
 རྟོགས་ཁག་ མི་སུ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་དེ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་མཁུ་གི་ས་ནས་
 འཁྲིད་གྱུ་དེ་གྱུ་མའི་བྱེད་ལྟངས་ཀྱིས་ཡིན་འདུག།

རྒྱ་སའི་མི་མང་ཚོར་བྱུང་བའི་དོགས་པ་དེ་དུག་པའི་གཞུང་གི་ལས་
 བྱེད་པ་ཚོ་འོ་ཁྱོད་དུ་ཡང་ཁྱུ་འཕེམ་བྱུང་གིང་། དེའི་ཡོང་རྒྱུ་ཀྱི་མིའི་
 དཔོན་རིགས་ཚོ་འོ་བྱེད་སྤྱོད་ཡ་མཚན་ཞིག་ལ་པདྟན་ནས་བྱུང་འདུག །
 རྣམ་ཀྱན་ཐུན་སྤྱོ་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་རིགས་ལ་མགོན་འཕྲོད་སྐབས་བོད་
 གཞུང་གི་གནད་ཡོད་དཔོན་རིགས་ཚོར་མ་གདན་ཞུ་བྱེད་སྤྱོད་ཡང་།
 རྒྱལ་ས་དེར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆེས་དཔུང་གི་དགོང་ཕྱོད་པར་དུ་ཡའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་...
 མེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་གཅིག་ཀྱང་...
 མགོན་འཕྲོད་བྱས་མི་འདུག་ཅིང་། དེའི་དགོང་ཕྱོད་ཀྱི་མའི་ལས་བྱེད་པ་
 གཉིས་ནོར་གླིང་དུ་ཡོང་ཕྱི་པག་འགྲུ་གི་འཐུས་མི་དུག་ལ་མགོན་ཤོག་

སྒྲིང་མིན་ཅན་སྤྱད་དེ་ངག་གྲོག་ནས་བརྗོད་དོན། བཀའ་ཤག་གི་འཕུས་
མི་དེ་ནས་གཡིག་བོ་དེ་ལས་མཉམ་འཁྲིད་མ་བྱིང་ཅེས་ནས་ཀུན་དང་...
མི་འདྲ་བའི་དེ་འདུན་ལྟ་བུའི་བཅན་བཀའ་ཀྱི་མིའི་སྤྱིར་བཏང་གི་སྒྲོམ་...
ལྟར་བཏང་འདུག།

སྤྱད་གཏན་ལྟར་བྱས་ན་ངོས་གང་དུ་བསྐྱོད་ཀྱང་ཅེ་མཁན་མགོན་ཅེ་བ་
མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཁོང་ཚོས་ཤེས་གསལ་ཡང་། ཁོང་དང་། ལས་
བྱེད་འགའ་ཤས་ལ་མགོན་འབོད་བྱས་མི་འདུག།

ངའི་དཔོན་རིགས་ཚོར་སློ་རྟོགས་ཡོད་ཀྱང་ངོས་འགོ་བསྐྱོད་མ་བྱེད་
ཅེས་དེ་འདུན་བཏོན་མ་ལུས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་། བཀའ་ཤག་གི་འཕུས་
མི་ལྟ་དྲིང་དུ་མ་སོང་བར་ངོས་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཀྱི་བྱས། དེ་ལྟར་བྱེད་
དགོས་པའི་སྤྱི་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་སྤྱག་གོ་བྱུང་ན་ཉུང་མཐར་
ངོས་གཅིག་ཤར་མ་ལུས་ཅན་ཡོང་བའི་དེ་འཆར་ཡོན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནི་
ལྟ་སར་ལྔར་མཐོང་མ་བྱོང་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཤར་སྤྱི། བྱེད་ཡོལ་
འཁོར་ཡོ་འི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཐོག་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དུག་ཆས་གང་
བའི་ཀྱི་མའི་དམག་སྐར་དེང་ཕན་བསྐྱོད་འཁོད་མ་བྱོང་བའི་བཅན་མཁར་
དུ་དམ་བསྐྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འོག་ཁོ་བོ་ངོ་བསྐྱོད་བྱ་...
སྤྱད་གཏན་འཁེལ་བ་དེ། དྲག་ཅིང་རྩལ་ལ་ངན་དཔུང་ཅེ་བའི་བྱོགས་
གཅིག་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་ས་དང་ཅུས་ཞེན་གྱིས་གང་བའི་བྱོགས་གཉིས་
སྤངས་འཛིན་མི་བྱུབ་བའི་རྩ་དྲག་གས་ཆག་གི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡོང་ཆ་མ་
འཚལ་བའི་སློ་གཡོང་གིས་གཉིད་ཀྱང་ཅེར་མ་བྱུང་བའི་རྩལ་མོ་འདས་...
བའི་ནང་བར་དེ་རིང་ཉིན་མོ་མི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ངམ་སྐྱམ་པའི་ངང་། ལྟ་
དོ་འེ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་བར་ལངས་ནས་ནས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ལས་ལྟར་བྱས་དེ། དེ་

ཡང་། བདེ་བ་ལ་གཞིགས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་མཐོང་ན་མི་མཐུན་
བ་མེད་པ་དག་གིས་མེད་པ་པར་པའི་མཚོན་གཤོས་ས་ཡུན་སྤང་།
གསལ་སྒྲུབ་མེད་མེད་ལྟ་དཔར་མེད་ཀྱི་འཕར་ཞིང་། གཤེད་དུམ་གྱི་ཆ་
དྲིང་ནང་དྲི་བཟང་གིས་ཁ་བསྐྱུར་བའི་མཚོན་ཡོད་དག་དུངས་ཤིང་བསྐམ་
བ། སྒྲུབ་བཟང་བོ་དྲི་དང་མངར་མིང་དེར་འབྲུལ་བཞེད་པར་བསྐམ་
གདན་བདེ་བའི་གནས་བཤོད་ཞུ་འཇམ་པ་གྲུ་མེད་པ་མཁས་ཀུན་པལྟོན་ཀྱི་
འདུག་ཏེར་སྒྲུབ་གྱི་དགོས་ལྟོང་དེར་ཐུག་དེ་སྒྲུབ་པའི་དང་གང་འཆག་
འདྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཀུན་གོམས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་འཕར་ནས་སྒྲུབ་པའི་ནང་བསྐྱོད་
པ་ལས། སྒྲུབ་པ་དེར་ཐོག་མ་སྒྲུབ་པ་དེ་བྱེད་ཐུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་
རྒྱུ་ཀྱི་འཕྱོད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་སྒྲུབ་པ་མཐོང་ཞུ་ལྟར་དུངས་ཤིང་།
ཤར་མེད་ལྟག་པར་མཚན་སྒྲུབ་དཔར་མེད་ཆུང་ཟད་འཕྲིགས་པའི་.....
དཀྱིངས་དཔལ་དེ་བུན་པ་དག་པོ་དེ་བཞིན་པས་གསལ་མེད་འཚོར་བའི་ཤོད་
སྒྲུབ་འབྲས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཀྱུ་པའི་དགོས་ལྟོང་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐོག་མ་པར་
འཕྱོད་ཤིང་། འདྲ་སྒྲུབ་དེ་དག་གིས་པལྟོན་ཀྱིས་དེ་ཤོད་མྱིང་ཆུང་པར་དང་།
ཁང་བཟང་ཆོར་འཕྱོད་པལྟོན་པོད་པ། སྒྲུབ་པ་གྱི་སྒྲུབ་ཀུན་པའི་དཀྱིད་ཀྱིས་
གྱི་དཔལ་ཡོན་ཀྱིས་པས་ཉམས་དཔལ་པའི་ངང་ཆུང་པོ། ས་བཞི་ཐམས་
ཅད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཀྱིས་པའི་ཤིང་གསེང་ཆོས་ཀྱི་འཕྱོད་པའི་ཤོད་པ་གོག་
བཀྱངས་པ་འདྲ་པས་སྒྲུབ་ཤིང་དེར་ཁེབས་ཤིང་། སྒྲུབ་ལྟར་དང་། འབྲས་
སྒྲུབ་ཤིང་སྒྲུབ་པོ་འདྲ་བ་ཉམས་གསེང་དུ་ཁང་འབྲས་དོད་པ། དུངས་པའི་
ཆུང་དང་འཚོ་བལ་ཞི་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཉུང་ཆུང་དག་དང་སྒྲུབ་ཅིག་ཅིན་
པའི་པར་ཉམས་ཀྱི་མེ་འདྲ་ཉི་ཤེས་ཀྱི་པའི་འདྲ་བུ་འདྲ་བུ་བཀྱད་གོད་པ།
བག་པེ་པའི་འདྲ་བུ་ཆུང་ཆུང་ཆུང་ཆུང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་སྒྲུབ་པ་མེད་

དང་། རོས་ཤིང་ལག་ཡོལ་སྤྱིས་ཤིང་། སྤྱིར་བཏང་ཤིང་གི་མདོག་ལྗང་ཁུར་
བརྟན་ངོས་ཁམས་མཐུན་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་ཡིན་པར་སྐར་ཅིས་བ་ཚོས་བརྟོད་
བ་ཟུར། མོ་བྱང་ཡང་ཐོག་གི་དར་སྤྱོད་ལྗང་ཁུ་དེ་ནམས་ཀྱང་སྤྱོད་འི་སྤྱང་
བསེལ་བྱས་ལྟ་བ་ལྟ་བ་དུ་གཡོ་ཞིང་ཡོད་བ་སོགས་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་རྩ་བུ་ཞི་
མཛོས་སྤྱག་མཐོང་པའི་ཚོར་བ་དེའི་ངང་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་ངང་ཞིར་སོང་།

དེ་འདྲའི་ཉམས་དགའི་སྤྱང་བ་ཡུད་ཅམ་བ་དེ་ནི་མཐར་མ་དེ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་ངོས་སྤྱོད་བྱར་དུ་གྱུར་པའི་མི་
མང་གི་སྐད་སྒྲ་ཟང་ཟིང་ཞིག་གིས་ཞི་བསེལ་ཉམས་དགའི་སྤྱང་བ་དེ་དག་
སྐད་ཅིག་ལ་སྟོང་། རོས་ནས་ནན་གྱིས་ཉན་ཡང་བརྟོད་དོན་ཅི་ཡིན་ནི་ངོས་
གསལ་གང་ཡང་གོ་མོས་མ་ཐུབ། སྤྱར་དུ་ལས་བྱེད་རེ་ཟུང་ཕྱིར་ལོང་
ཀྱི་གནས་རྒྱལ་དོག་ཞིབ་དུ་བཏང་བར། ཁོང་ཚོ་དེ་འབྲམ་ཕྱིར་ལོག་གིས་
བརྟོད་གསལ་། མི་ཚོགས་མང་པོ་ལྷ་སའི་གོང་ཁྱེར་ནང་ནས་ལྱུར་ལངས་
གྱིས་ཡོང་ཕྱི་ཐོ་བྱང་མཐའ་བསྐོར་བ་ལྷ་བྱ་ཡོད་བ་དང་། སྐད་འབོད་དུ་
ངོས་སྤྱང་སྟོབ་དང་། རོས་བྱ་མིའི་སྟོད་སྒར་དུ་འགྲོ་བྱུང་བཀག་འགོག་
ཆེད་ཡོང་རྒྱལ་བརྟོད་ལུགས་ཟེར་གྱི་འདུག།

ནོར་ལྗོང་ལྷགས་རི་དཀར་པོའི་ཕྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་བྱར་དུ་སེམས་ཁལ་དང་།
སྤྱོད་འཆམ་ཅན་གྱི་མིམང་པོས་གང་ཕྱི་ཟང་ཟིང་དུ་གྱུར། ད་དུང་གནས་
རྒྱལ་བརྟོད་མཁན་གྱི་བང་མི་ངོས་སར་འབྱོར་གྱི་འདུག །མི་ཚོགས་ནི་
གངས་འབོར་ཅིས་དཀའ་བར་འཛོམས་ཤིང་། འགའ་གས་ནས་སྟོང་
ཐུག་སྤམ་ཅ་སྐོར་ཡོད་ལུགས་སྤྱོང་། གང་ལྟར་ཡང་མི་མང་ཚོ་ནི་
དངངས་སྐྱབ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་ངང་དུ་གནས་ཤིང་། སྐད་འབོད་བྱེད་བ་
ནི་བྱ་མིར་ཁོང་སྤྱོད་ལངས་པའི་འབོད་སྐད་བྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅུ་ཆད་

རེ་རེ་ནས་འདུལ་ཡོང་མིང་འབྲུག་ཆེ་ཆེར་སོང་། རོལ་རང་དུ་འདི་རྒྱ་མ་རྒྱ་
 སྤུང་བ་དུ་ན་བས་འཁྱེད་ས་པའི་རྒྱ་ཁང་ཆུང་ཆུང་དེ་ནི་ནང་འཕྲིན་སྒྲོན་འདེབས་
 བར་བསྐྱོད་ཅིང་། རྒྱ་ཁང་དེར་སྒྲུན་རས་གཟིགས་དྲག་པོ་འི་ནམ་བུ་
 རྩོད་པ་མགོན་པོ་ཐུག་དྲག་པ་གཟི་བྱིན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ནམ་གྱ་
 བརྒྱན་ནས་རྒྱན་དུ་མཆོད་བཅོད་ཕྱིན་ཅིང་ཡོད།

སྤྱོད་འི་ཆུ་ཆོད་དགུ་ཙམ་ཐོག་བཀའ་ཤག་གི་འབྲུས་མི་བཤད་ཆུང་དང་
 རྩེ་ཕུ་ཤར་གཉིས་ནས་ཀླན་ལྟར་རྒྱ་མིའི་འཛིབ་འཁོར་ནང་ནོར་སྒྲིབ་དུ་ཡོང
 འདུག །རྒྱ་མིའི་སོ་ཏེར་ཁ་ཡོ་བ་མཐོང་སྐབས་མི་མང་ཆོས་དངས་
 སྐག་ཆེ་ཆེར་སྒྱུན་ཀྱང་། བཀའ་སྒྲོན་གཉིས་མི་མང་གི་དཀྱིལ་ནས་ཐོ་
 བྱང་ནང་དུ་ཡོང་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཆེར་བྱུང་མི་འདུག །དེ་རྗེས་བཀའ་སྒྲོན་
 བསམ་ཐོར་རྒྱ་མིས་སྒྲུད་པའི་ཁོང་རང་གི་སོ་ཏེར་ནང་ཁོང་དང་། རྒྱ་
 མིའི་ལས་བྱེད་ཅག་མཉམ་དུ་འབྱོར་བར་བཞུགས་མི་མང་ཆོ་མཉམ་ཆེར་དུ་
 བྱུང་། བསམ་ཐོ་ནི་ཉེ་ཆར་བཀའ་སྒྲོན་དུ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་
 ནས་བྱོན་གོས་སོར་བོ་ཞིག་བྱོན་ཡོད་ལྟ་བུས། ཁོང་གཅིག་ལྟ་ཡིན་ན་
 རྒྱལ་སྤོ་འི་བར་ཐར་མདོག་ཁ་ཡང་། མི་མང་ཆོ་འི་བསམ་བཤད་སོ་ཏེར་
 དེ་རྒྱ་མིའི་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་དེ་ངོས་འབོད་འཁྲིད་བྱེད་
 མཐའ་ཡིན་པར་བསམ་ཕྱི་མི་གཅིག་གིས་དོ་ཞིག་གཞུས་འཕྲུལ་གཞན་
 དག་གིས་ཀྱང་དོ་མང་པོ་གཞུས། དོ་གཅིག་བསམ་ཐོ་འི་མགོ་བོར་ཐོག་
 རྩོད་མེད་དུ་བྱུང་། ཁོང་ཞལ་ས་པ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་མང་པོ་རང་མེད་ཆོད་
 ཀྱིས་མི་མང་གོས་སྐབས་དེར་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ཀྱང་། འདི་ལས་བྱེད་
 པ་ཞིག་ནས་མི་མང་གིས་ནོར་འབྲུལ་བྱས་པ་ཤེས་མཚམས་མི་འགའ་
 ཤས་ཀྱིས་ཁོང་རྒྱ་གར་ཆོང་དོན་ཁང་གི་སྒྲན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་འདུག།

དེ་ནས་ཡུན་ཙམ་སོང་ཆེས། བཀའ་སྒྲིན་རྒྱུ་ཁོང་གི་ཁོང་རང་གི་
 འཛིན་འཁོར་ནང་སོ་བྱང་དུ་འབྱོར་ཡང་། མི་མང་གིས་འབྲུལ་ལམ་
 བཀའ་ཡོད་ལྟ་བུ་སོ་བྱང་གི་སྒོ་འབྲུམ་བར་འཛིན་འཁོར་ནང་ཡོང་མ་...
 ཐུབ་བར་རྒྱུ་ཙམ་ནས་འཛིན་འཁོར་ནས་ཐོན་དེ་གོ་མ་བཟོད་ཀྱིས་མི་...
 མང་གི་དཀྱིལ་བརྒྱུད་ཡོང་མེ་སྒོ་འབྲུམ་དུ་ཆེད་བཅུགས་དཔོན་རིགས་...
 ནས་རིགས་རམ་གྱིས་ནང་དུ་འབྱོར་ཐུབ་པ་བྱུང་།

གོང་གི་བཀའ་སྒྲིན་གསུམ་པོ་མ་མང་གི་ཁྱོད་དཀྱིལ་ནས་ཡོང་བར་
 བརྟེན་ཀྱིན་ངན་སེལ་ཐབས་འབྲུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ངར་ངར་མས་ཤིང་། ཁོང་
 གསུམ་གྱི་བསམ་པར་མི་མང་གིས་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ངོ་མར་གྲོལ་...
 འཛིན་པུས་མི་ཡོང་ངམ་སྒྲུམ་པ་ཤར། དེ་ནས་བཀའ་ཤག་གི་འབྲུམ་
 མིང་ཐོད་ཡུན་ཙམ་བསྐྱར་ཀྱང་ཁོང་མ་ཡོང་། ང་ཚོས་ཆེས་སྤྱི་ཤིང་
 ལ་ཁོང་གིས་ཐུན་ཡང་རྒྱ་མིའི་ཁྱོད་རྒྱར་དེར་ཡོང་གི་ཡོད་ཤག་པུས་ནས་
 རྒྱ་མིའི་རྒྱར་དེར་ཐད་བསྐྱོད་བཀའ་འདུག། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་ཕྱི་བསྐྱོད་
 བྱ་རྒྱར་ཉིན་ཁ་ཡོད་བར་དུ་ཆོད་འདུག། ཁང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་ལ་
 རྒྱ་མིས་སྤང་དམག་གཏོང་རྒྱར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་ཇི་ཡོང་མི་ཤིས་པ་...
 ཞིག་རེད།

དེ་ནས་ཡུན་སྐྱབ་མ་ཐུབ་པར་ཁོང་གསུམ་ནས་སྤྱི་ཁབ་མཁན་པོ་དང་
 མཉམ་དུ་གྲོས་མོལ་གྱིས་ཁོ་པོའི་སར་སླེབས་འབྱོར་བྱུང་མེ་བཞིན་...
 གསལ། མི་མང་གིས་ཐུན་རྒྱ་མིའི་ཁྱོད་རྒྱར་དེ་ཕྱིན་ན་ཉར་བརྟུང་
 གོས་རྒྱ་རྒྱ་དུ་འཁྱོད་ཉིན་ལ་རྒྱ་མིའི་དམག་རྒྱར་དུ་མི་གཏོང་བར་ཐག་
 གཅོད་བྱས་ལྷགས་དང་། མི་མང་གི་འགོ་འཁྱོད་པ་ཡང་རྒྱག་ཅ་བདུན་
 ཅ་སྟོར་མི་མང་རང་ནས་འདེམས་བསྐོ་ཟིན་ལྷགས། གལ་སྲིད་རྒྱ་མིས་

ཕན་པ་ལོན་པ་ལྟར་བྱས་ན་པོ་ལྟར་བསྐྱོར་སྤྱད་གིས་བཀའ་ལ་འགོག་བྱ་བྱུ་...
 བཅས་བྱས་པ་ལྟར་པ་མི་མང་ཆོ་དྲོགས་འདྲོགས་ཆེན་པོས་སེམས་དག་...
 གཙང་བཅད་ཆེན་པོར་བདེན་ཕན་འགྲོ་བྱུ་དེ་དག་ལོས་བོ་མེད་ཚུལ་བཞིན་
 འདུག།

པག་པག་གི་འཕུས་མི་ཆོ་འདི་སར་ཡོང་སྐབས་དེར་མི་མང་གིས།
 བྱ་མི་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་དགོས། བོད་ནི་བོད་མིའི་ཡིན། ཟེར་བ་སེཌ་
 མཉུན་འབོད་ཕྱིན་པ་མཚན་ཀྱང་གོ་བྱོས་བྱུང་གིང་། ཁོང་ཆོས་བྱ་མིའི་དབང་
 བསྐྱར་མཚན་མས་འཛིག་དང་། བྱ་མིས་དུ་ཡའི་སྒྲ་མའི་དབང་ཆར་མེ་
 བྱས་ཕྱིན་པ་མཚན་མས་འཛིག་དགོས་ལུགས་ཀྱི་རེ་འདོད་བྱས་པ་ཞིག་...
 རེད། མཉུན་ལོ་བྱོས་ཀྱིས་མི་མང་གི་ནམ་འགྲུར་མཐོང་བ་ལྟ་མ་བྱུང་།
 ཁོ་བོ་ཡང་ཁོང་ཆོ་འདི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་མས་ཁོང་ཆོ་འདི་...
 བསམ་ཚུལ་ལམ་ཅམ་གྱིས་དྲོགས་བྱུང་བོང་། སྐབས་དེར་མི་མང་གི་
 བསམ་ཚུལ་དེ་དག་བསྒྲིག་ཐབས་མེད་པའི་ར་སྒྲོན་ཏུ་བྱ་ཞིག་དེ་ཉིན་རང་
 བྱུང་བ་ནི། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྟ་རིན་པོ་ལའི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པ་
 འཕགས་པ་ལྟ་འི་མཁུ་རྒྱུང་ཟེར་བ་སེར་མོ་བའི་དབུན་རིགས་ཤིག་གི་
 མང་ནས་དོ་བྱུང་གིས་བསམ། དེ་ཡང་། མི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་དམག་དང་
 མཉུན་དུ་མཐུན་འབྲེལ་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་ཁལ་མི་མང་པོས་གཤམ་གྱི་ཡོད་
 ཅིང་། དེའི་སྐུ་ཁོ་ཁོང་བྱུང་ཟེར་མཆོད་སྐོར་སྐོར་མེད་པ་ཕྱིར་ལོག་གིས་
 སྤྱད་ཡང་བྱ་མཚན་གང་ལྟར་ཡང་ཆོ་དྲོགས་བཅུག་གིས་ཅས་མ་ཁོང་ནས་
 བྱ་ཆས་ཕྱིན་ཅམ་སྤྱོད་གིང་། མིག་གཤམ་ནག་བོ་བྱོན། བྱ་མི་མང་པོས་
 ཕྱིན་སྐྱོལ་ལྟར། ཁ་རས་དཀར་པོ་བཀའ། མེ་མེད་འཛིན་བཅུགས།
 ཀྱང་འཁོར་བ་ཞོན་དེ་ནོར་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཡོང་བར་མི་མང་འགའ་ཤམ་ནས་

གྱུ་མིས་ཆས་བཟུས་གྱིན་དེ་ཡོང་བར་རྟོགས་ཤིང་། འགའ་ཤས་ནས་
 ཁོང་གིས་ཀྱང་མིའི་ལས་ཁུངས་ནས་ལས་འགན་ཞིག་སྤྱད་དུས་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནམ་སྟེ་པ་བྱུང་འདུག །གང་ཅུང་ཡང་ཁོང་ཆོ་གྱུ་མིར་མི་དགའ་
 བའི་ཁོང་ཁོ་དེ་དག་ཇི་ཅེས་འབར་བཞི་འབྲས་བུར་མི་དཔེ་བྱེད་སྟོགས་
 ཀྱིས་ཀྱིན་བྱས་མི་གསོད་དེ་བྱུང་འདུག །དེ་འདྲི་སྤྱོད་ཚུལ་བྱང་ཐོས་
 ལ་སྟོ་ཐམ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ལ་བདེན་ནས་ད་
 ལྟའི་ཆར་སྤན་གྱུ་མིའད་དམག་སྐར་དུ་ཉུང་མོར་འགྲོ་ཐབས་མེད་པ་དང་།
 གྱུ་མིའི་ལས་བྱེད་ཀྱང་ནོར་སྤོང་དུ་ས་ཡོང་ན་ལེགས་པ་ལས། མི་མང་
 ཁོང་ཁོ་ཇི་སྟེ་ལྟ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་སྟོགས་གྱུ་མིའི་དམག་དཔོན་ལ་བཞེད་ལེ་
 བཀའ་ཤག་ལ་མེལ་མངགས་བྱས་ཤིང་། ཐུན་སྟོ་ཐམ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལན་
 འཕྲིན་ཞིག་མགོན་ཆེ་ནས་གྱུ་མིའི་སྐད་བསྐྱར་ལ་ཁ་བར་ཐོག་ནས་ཀྱང་
 སྤྱད་བར་ཁོང་ནས་ངའི་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གང་ལེགས་ལ་ལན་འཕྲིན་
 དམག་དཔོན་ལ་སྤྱད་འབྲས་བཞེད་འདུག།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དུ། ཐོ་བྱང་མཐའ་བསྐྱོར་གྱིས་གནས་བའི་མི་མང་
 ཆོར་ཡང་ངོས་གྱུ་མིའི་དམག་སྐར་དུ་འགྲོ་བྱ་འཇུག་འདོད་མེད་ན་དེ་དོན་
 འགྲོ་གྱུ་མིན་ཚུལ་བཞེད་དགོས་མངགས་པ་ཡིན། མི་མང་གིས་འདེམས་
 པའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོར་བཀའ་སྟོན་རྩལ་ཁང་ནས་འབྲེལ་གདུགས་གྱིས་
 ངོས་གྱུ་མིའི་སར་འགྲོ་གྱུ་མིར་འཕྲིན་བྱས་ལུགས་དང་། ཉན་དགྱང་
 མཆོམས་ཀྱང་གྲགས་ཁ་བར་ཐོག་མི་མང་ལ་དེ་དོན་ཁུབ་བསྐྱགས་བྱས་
 བ་གོ་ཐོས་བྱུང་འབྲེལ་ལྟར་རིའི་བྱི་ལོགས་གྱི་མི་མང་ཆོས་དགའ་བོ་ཞི་
 རྣམ་འགྱུར་བསྟན་འདུག།

ངས་བོད་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ལྟར་ཆས་བཟུས་བཞི་རིང་ལྟ་བུ་དཔེ་

གནས་ཚུལ་ལྟ་བུར་མ་སྟོང་། ཐུན་ཞི་འབར་ལ་འད་པའི་མི་རི་གཉིས་
 གྱི་བར་ན་གནས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་། སྟོགས་པའི་གན་ཀྱི་མིའི་གཞུང་
 ལ་ངོ་མོལ་སྟོང་ཀྱན་ནས་ཕྱིད་པའི་མི་མང་གི་སྐད་སྒྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
 སྟོགས་པའི་གན་མཆོད་ཆའི་དབྱང་ལྟོབས་ཆེ་པའི་རྒྱ་མིའི་དམག་དབྱང་
 རྣམས་ཡོད། གལ་སྲིད་དེ་གཉིས་ཅེ་ཐུག་དུ་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་
 ཆང་མས་ཤེས་ཆོད་ལྟར། བོད་མི་མང་སྟངས་ལྟར་མང་བོ་བསད་མས་
 ཡོང་རྒྱ་དང་། དབྱས་གཙང་། རྩོད་ཀྱས་ཀྱི་ཁྲབ་ཆང་མར་བཙན་གནོད་
 དང་། མནར་གཅོད་བཟོད་ཐབས་དཀའ་པའི་དུག་པོ་འདྲི་དབང་བསྐྱར་ཆ་
 ཆང་བ་ཞིག་མཐོང་གི་རེད། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ནི་ངོས་རྒྱ་མིའི་དམག་
 རྣམ་དུ་འགྲོ་དགོས་མིན་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ཞི་བདེར་བསྐྱར་བའི་རྣམ་
 པ་ཡོད་པ་ཡང་ངོས་རང་གཅིག་ཕུའི་ཕོག་དུ་བབས་དེ། འདི་མི་མང་གི་
 ཞེ་སྤང་རྒྱུ་ལྟོང་པ་དང་། རྒྱ་མི་ཁོང་ཁོ་ཆེ་ཅུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་
 ཤེས་གང་ཡོང་ཕྱིད་དགོས་པ་བྱུང་།

ཁོ་བོའི་ཐོག་མའི་འཆར་སྟོན། ངོས་རྒྱ་མིའི་སྟོད་རྒྱར་དུ་མི་འགྲོ་
 བའི་ཁྲབ་བསྐྱར་བུས་པ་དེས་ཁོང་ཆེ་འོ་སྐད་འབོད་འཇུག་དེ། རང་གནས་
 སྤྱ་ཡོག་རྒྱའི་རེ་སེམས་བྱུང་ཡང་། དེས་ཐན་རྣམས་ཐེངས་པ་སྤྱང་།
 ངོས་དེ་ཉིན་མི་འགྲོ་བའི་ཁས་ལེན་བུས་བཙམ་བྱས་མི་ཆོག་པར་ས་...
 འོངས་པར་ཡང་རྒྱ་མིའི་སྟོད་རྒྱར་དུ་གདན་ཞུའི་རིགས་ལ་ནམ་ཡང་མི་
 འགྲོ་བའི་ཁས་ལེན་པ་བུས་ན་ཁོང་ཆེ་ཕྱིར་ཡོག་ཕྱིད་རྒྱ་མིན་ཚུལ་འགོ་
 འཁྲིད་ཆོས་བརྟེན་གྱི་འདུག། རྒྱ་ནང་ཆབས་ཆེན་ཞིག་སེལ་ཐབས་སྤྱ་
 རེ་འདོད་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་བུས་པ་ཡིན། དེ་ནས་འགོ་འཁྲིད་མང་བ་
 ཞིག་ཡོག་དུ་ཡང་། མི་མང་ཐལ་ཆེ་བས་ཕོ་བྲང་ཕྱི་ཡོགས་ནས་ཕྱིར་

ལོག་ཕྱིར་གྱི་མི་འདུག།

རྒྱ་ཆོད་པ་ཅིག་ཅས་ལ་ངའི་ལག་ཐོན་གསུམ་དམག་དཔོན་ཐན་ཀན་
 སན་སར་ཕྱིར་དེ་གནས་ཕྱགས་དེ་ནམས་འཛོད་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་ལྟར་བཀའ་...
 རྒྱ་ནམས་ནོར་གྱི་ལུང་ཆོད་འོ་སྒྲོན་དུ་འབྱོར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཕྱིར་
 མི་མང་འབོར་ཆེན་ཞི་ལ་བཟུང་དེ་སྤྱུལ་པར་ཕྱི་འཛོད་ཕྱིར་འཇུག་གི་མེད་...
 ཅིང་། མི་མང་ནམས་ཀྱི་བསམ་བཤད་སྒྲན་ཡང་དེ་ཆེས་ཡོད་གི་མེད་དམ་
 རྒྱལ་པ་ལྟར་འདུག་དོན་ལྟར་རྒྱ་ནམས་ཀྱིས་མི་མང་ལ་ངོས་ད་རིང་...
 འབྲོ་ཀྱི་མིན་པའི་སྒོར་ཀྱི་མིར་གནས་ལྟར་འཛོད་པར་ཆེད་དུ་བཏང་ཆུལ་
 ཞིབ་འཛོད་ཀྱིས་བར། མི་མང་གསལ་སྒྲན་ཆངས་འཁོར་ནང་སྐྱུ་འབྲིད་
 ཀྱིས་འཕྲུལ་གྱིས་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་ཀྱིས་ཤིང་། ཡིད་རྟོད་སངས་
 ཆེས་བཀའ་རྒྱོན་ཆོད་བཏང་འདུག། རྒྱོད་འགྲུལ་དུ་སློང་མོལ་སྐབས་མི་མང་
 གི་འཕྲུལ་མི་ཞིག་ནས་འཛོད་གསལ། ངས་ཀྱི་མིས་བཅན་འབྲིད་ཀྱི་ཀྱི་
 སྤྱང་འགྲོག་གི་ཆེད་དུ་མི་མང་གི་བྲོད་ནས་སྤྱང་དམག་འདེམས་བསྐྱུག་...
 གིས་ཕོ་བྲང་མཐའ་བསྐྱོར་འཛོད་ཀྱི་གདན་འཁེལ་ཡིན་ཕྱགས་འཛོད་ཅིང་།
 ལག་ཐོན་ཆོས་དེ་རྩེ་མ་དགོས་པའི་སྒོ་བྲོད་ནན་དུ་ཀྱིས་མེད་ཉན་...
 འཛོག་ཡོད་ནས་ས་ཀྱིས།

དེའི་ཕྱིར་ལག་ཐོན་ཆོད་ཕྱིར་འཁོར་ཆེས་ཀྱི་མིའི་སར་གནས་ཆུལ་
 རི་བྱང་སྒྲན་ལ་སློང་མོལ་བྱུང་བར། ཁོང་ཆོད་འབྱོར་སྐབས་དམག་དཔོན་
 ཐན་ཀན་སན་དེར་མེད་པར། ཀྱི་མིའི་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་བཅས་
 བས་སློང་མོལ་ཕྱིད་བཞིན་ཁོང་ཆོད་སྤྱུག་ཕྱོད་ཀྱིས་ཡོད་འདུག། ཁོང་ཆོད་
 མཉམ་དུ་ངའི་ལག་ཐོན་པ་ཕོད་ནས་ཀྱི་མིའི་ལས་ཁུངས་སྤྱང་འབྲོ་...
 འཛོད་སྐབས་ཀྱིན་དགོས་པའི་ཀྱི་མིའི་དམག་ཆས་མ་གྱོད་པར་བོད་ཆས

ཀྱོན་ཏེ་མཉམ་དུ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཁོང་ཚོའི་སྤྱོད་མེད་ཁོངས་མེད་པ་
 ལྟ་བུས་པག་འཁྱོན་ཚོར་འབྱོར་སྐབས་སུ་རང་བཙས་སུ་བཀྲགས་པ་
 ལས། པག་འཁྱོན་གྱི་ངས་ཚོ་མཉམ་དུ་བྱུང་མི་འདུག།

དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་བྱུང་སྟེ་ཡུན་ཙམ་རིང་ཕན་ཚུན་སྤྱི་ཁྱད་
 སྤོང་སྤོང་མ་བྱས་ཤིང་། ཀྱུ་མིའི་དཔོན་རིང་ཚས་ཀྱང་སྤང་མེད་ལྟ་བུར་
 པག་འཁྱོན་རྣམས་ལ་ཁམས་འདྲི་བྱས། དེ་ནས་དམག་དཔོན་ཐན་གོན་
 སན་འབྱོར་འབྲལ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དེ་སྟོན་ཅག་དེ་ཉིད་ལ་འགྱུར་འདུག།

དམག་དཔོན་ཁོང་དེར་ཡོང་སྐབས་ནས་ཁོང་ཁོ་ཆེན་པོ་ལངས་འདུག་
 ཅས་པག་འཁྱོན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གསུངས་བྱུང་། ཁོང་དྲག་ཤུལ་ཆེ་
 བས་པག་འཁྱོན་ཚོས་ལངས་ཏེ་བྱས་ཚུལ་བྱས་འདུག། རྒྱར་མ་འགའ་
 ཤས་རིང་ཁོ་རྒྱུང་འཆུབ་སྟེ་དབྱགས་འཆངས་བས་ཁོང་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་མ་
 ཐུབ་བར་བསྟན་ཅིང་། པག་འཁྱོན་ཚོར་ཁམས་འདྲི་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཙམ་ཡང་
 མེད་པའི་སྤྱི་ཁྱད་པག་འཁྱོན་བགྲུས་པ་རྒྱར་ཁང་ནས་སྤྱོད་འགོ་བཙུང་...
 ཏེ་བྱེད་གསལ། དེ་ལའི་སྤྱོད་མེད་རིང་སྤྱོད་གར་ག་ཐིགས་མོར་ཐེབས་
 མ་ཐུབ་པའི་གནས་ལྷགས་དང་། དགོངས་སེལ་བྱེད་བར་ང་ཚོ་བཅར་
 ཞིང་། དེ་ལའི་སྤྱོད་མེད་ཐེབས་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་གིས་
 ང་ཚོ་ལ་ཤུགས་ཆེས་ཀྱིན་བས་འཐེན་དགོས་བྱུང་ལྷགས་ཐོག། པག་འཁྱོན་
 ཀྱོན་གཞན་གཉམ་ནས་ཀྱང་ཀྱུབ་སྟོར་འགྲེལ་བཤད་བྱས། སྤྱོད་
 མོལ་རྣམས་སྟོན་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུར་ཐིན་མ་ཐིན་གྱི་མཆོམས་དེ་མ་ཐག་...
 དམག་དཔོན་ཁོང་ཁོར་བ་དུ་འབར་ཏེ་མིག་ཅ་དང་། བཞིན་མདངས་
 ཁྲག་མདོག་ལྟ་བུར་བྱུར་ཁར་། ཀྱུབ་སྟེགས་ནས་ལངས་ཏེ་ཁང་པ་དེ་དེ་
 ནང་ཡང་མར་ཀྱང་འཆག་བྱས་མཆོམས་ཤིག་ནས་སྤྱི་ཁྱད་བྱས་པ་...

ལྷ་བྱས་ཡང་བསྐྱར་མར་བཟུང་དེ་དཔ་བྱེད་ངང་། བཀའ་སློན་ཆོ་
 དང་། བོད་མི་ལོག་སློད་པ་ཚོར་སྐད་ལུགས་དྲུག་པོས་ཁ་བརྒྱུད་
 བོད་པ་ལྷོ་འགོ་བཅུག་སྟེ། ཁོང་ནས་ཁོང་ཁོ་འདི་ནས་འབྱུར་འགོག་
 ཐབས་བྱེད་པར་མཛོད་ཡང་། ལྷ་མི་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྲག་ཅེར་
 ཆེ་ཐོག་། ཁོང་རྒྱུད་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་སྐད་སྒྲུ་ཅེ་
 ཆེ་དང་། རྩོད་ཆོག་གང་ཅུབ་དུ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ནམ་ཀུན་མི་དྲུག་
 བོ་ནང་བོད་སློད་མི་བྱེད་པའི་རྩོད་ཆོག་སྟུག་པོ་མང་པོ་བཤད་འདུག །
 བརྩོད་དོན་སྤྱིར་བོ་ནི་བོད་གཞུང་ནས་སྐོག་དུ་མི་མང་སྤྱི་གཤམ་འཛུགས་བཅོས་
 དེ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཆོར་ངོ་གྲོལ་བྱེད་བཅུག་པ་དང་། ཁམས་བའི་ངོ་
 ལོག་པར་ཡང་རོགས་རམ་བྱས་ལུགས། བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཆོས་རྒྱ་
 ཡོད་ཁམས་བའི་མཆོན་ཆ་བསྟུ་འགོག་རྒྱ་མིའི་ངག་བཀོད་དང་ལེན་གྱིས་
 མ་བྱས་པར་ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་གནོན་རྒྱའི་འཆར་ཅིས་སྟུག་པོ་
 རྒྱག་གི་ཡོད་ལུགས་སོགས་བརྩོད་ཅིང་། དམག་དཔོན་གཞན་གཉིས་ནས་
 ཀྱང་དེ་དང་བྱེགས་མཐུན་ཏུ་བརྩོད་འདུག །གཅིག་གིས་བརྩོད་གསལ།
 ལོག་སློད་པ་ཆང་མ་སྤོར་རྒྱུ་དུས་ལ་བབས་ཡོད། ད་པར་ང་ཆོ་འི་
 བཀའ་ནས་བརྩོད་སྐོམ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལས་བྱེད་སློད་ནི་དངོས་སུ་ངོ་
 ལོག་བྱས་པར་བརྟེན་ང་ཆོས་གཡོ་འགལ་བྱེད་རྒྱུར་བྱོད་ཆོ་བྱ་སྤྱི་གིས་
 རྒྱག་སྤོད་ཅིག་ཅིས་བརྩོད་འདུག།

བརྩོད་བབས་དེ་དག་ལ་བཀའ་སློན་ཆོས་ད་ལས་མི་མང་གི་ངོ་གྲོལ་
 འདི་དག་འཕྲལ་དུ་མཆོམས་ཆོད་མ་བྱུང་ན་དྲུག་གནོན་བྱེད་རྒྱའི་ཐོཆོག་...
 ལྷ་བྱར་གོ་ཞིང་། དེ་ལའི་སྒྲ་མའི་སྒྲ་སྟོག་དང་། ཅ་དོན་གང་ཅིར་
 ཉེན་ཁ་ཆེན་པོར་མཐོང་བ་དང་། གལ་སྲིད་དེ་ལའི་སྒྲ་མར་ཉེས་སྤོན་བྱུང་

བ་སྐྱབས་ཤིག་པོར་དུ་གང་ཡང་མ་སྟེག་པ་ཡོང་བུའི་བསམ་སྒོའ་ཁོང་མོ་
 ཞིང་། ཁོང་ཚོས་བཟོད་འཁུར་བྱེད་ཐབས་ཀྱིས་བཀའ་སྒོན་བཟུངས་པོ་
 བཤད་ཆུང་ནས་དཔག་དཔོན་དེར་བཟོད་གསལ། ཁྱེད་ཚོས་པོད་མི་
 དཔངས་དཀྱུས་ཚོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།
 བཟོད་སྒོམ་བྱེད་དགོས། རོ་དྲག་གི་གནས་ལུགས་འདི་དག་ཁྱེད་ཚོས་
 རོ་སྟག་དུ་གཏོང་གི་རུང་། ཁས་ས་པའི་ཁྱིམ་མ་འགལ་དང་། བོད་མི་མང་
 བློན་མོངས་ཚོས་ཀྱང་དཔག་ལ་གོ་པ་འཛོངས་བྱེད་ཐེམས་འདི་དག་ནི་……
 འཇམ་ཡོང་བུར་བཀའ་ཤག་ནས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱས་འཇུས་
 ཞེས་ཁས་ལེན་བྱས་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་དཔག་དཔོན་ཚོས་ཁས་ལེན་
 དང་སྒྲེབ་ཅོན་དེ་དག་དང་ལེན་བྱས་མི་འདུག་ ཁོང་ཚོ་སྒོ་ཐེམས་འཇུག་
 འཆལ་ཅེན་པོ་འི་དང་དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ཁུ་ཅས་ལ་ནོམ་སྒྲིང་དུ་བྱོར་
 ཡོག་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་བས་དེར་མི་མང་བྱིངས་བྱིར་ལོག་ཟིན་ཡང་། མི་
 འཕོར་ཅེན་པོ་ཞིག་གིས་སོ་མང་གཞུང་སྒོའི་འགོ་བ་སྤྱང་གིས་བསྟན་ཡོད་
 པ་ཚོས་རྒྱ་སྤྱ་ཤེས་རྟོགས་ལ་མི་མང་བྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་ཚོས་གོང་
 ཁྱིམ་ཁོས་ལས་ནང་བྱེད་དེ་མི་མང་གི་ཚོགས་འདུ་བཟུ་འདུགས་དང་།
 རྒྱ་མིར་རོ་གོ་པ་བྱེད་བུའི་བུ་སྟོག་བྱས་མེད་བཤིང་། ཚོགས་འདུ་དེར་
 བོ་མོ་མཐུན་དེན་ཚོར་པུ་པུ་ན་ལ་རྒྱ་མིས་པད་པ་པལིགས་པད་པ་ལུགས་
 དང་། རྒྱ་མི་བྱིར་ལོག་དགོས་ལྟར་བཟོད་བ་དང་། དེ་ཉིད་དགོང་མོ་འི་
 ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅས་ཐོག་གཞུང་ཞབས་དཔང་མིས་གཞིན་བསམ་མི་པད་ས་
 བུ་ན་ཆུ་སྒོར་དང་། མི་མང་གིས་འདེམས་བསྐྱེད་བྱས་པའི་འགོ་
 འཁྱོད་རྒྱ་སྤྱ་དཔག་མིའི་འཇུས་མི་སོགས་ནས་ནོམ་སྒྲིང་ནང་ཚོགས་……
 འདུ་ཞིག་བྱས་དེ་ཁོང་ཁྱིམ་མ་འཇུ་པའི་མི་མང་གིས་འཕོད་བསྐྱེད་བྱས་བྱས་དོན་

ལ་ཐུ་མེས་ཀྱི་བསྐྱོར་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ད་ཆ་བོད་མི་ནས་ཀྱི་
མིའི་དབང་བསྐྱར་ཁས་ལེན་མི་ཕྱིད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་འདུག །
དེ་རྗེས་ཀྱི་ཕྱི་དྲུང་དམག་མི་ཚོ་ནས་ཀྱང་ད་ཆ་ཀྱི་མིའི་བཀའ་བཀོད་པའི་...
ལུང་ཕྱིན་ཀྱི་མིན་ཚུལ་དང་། ཀྱི་མིས་གཡོགས་པའི་ཀྱི་ཆས་རྣམས་
ཕྱིན་དེ་བོད་ཆས་ཀྱན་ཀྱི་བྱས། གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལོ་ཐོས་རྗེས་ད་
ལཱའི་གནས་ཚུལ་ཚད་ཀ་ཆེན་པོ་འདི་དག་རྗེས་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལཱ་བསྐྱོར་བའི་བསམ་
ཤེས་དང་བཟོད་ལུང་ཐོག་ གྲི་འཇམ་ལྷོངས་མོལ་བྱ་དགོས་འགོ་འཁྲིད་
ཚོར་བཀོད་མངགས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷན་པས་དེར་མི་མང་ཁོང་ཁྱོད་དང་།
ཀྱི་མིའི་ཕྱིད་བབས་ལ་ཡིད་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་པོས་ཀྱི་སྐྱོབ་སྐྱོན་
ལ་ཡང་ཕན་ཏུ་ས་མེད་པ་ལྟ་བུར་བྱས། དེ་ཉིན་དགོང་ཕྱི་དམག་དཔོན་
ཐག་ཀོན་སན་ནས་སྐད་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་བཏང་འཁྱོར་བྱས་ཞིང་། དེ་ཉི་མའི་...
ལུང་ལ་འགོ་ཚུགས་ནས་བསྐྱོར་ཡི་གེ་ལྟ་རྒྱུས་གསུམ་གཏོང་པེས་བྱས་པའི་
ཐོག་མ་དེ་ཡིན། བོད་ཏུ་ཟིང་ལུང་གིས་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ཀྱི་མིས་
དེལ་བསྒྲགས་ལ་ཀྱི་བསྐྱོར་ཆེད་པར་འདེབས་ཀྱིས་འདེབས་པས་བསྒྲགས་ཆེན་
མོ་བྱས་དེ། ཁོས་ཀྱི་མིའི་དམག་རྒྱར་ནང་ཆུང་ཡིབ་མེད་ཏུ་འགོ་
འདྲོད་ཡོད་ཀྱང་། ཡོག་སྐྱོད་པ་ཚོས་ནོར་སྤྱོད་ནང་འཛིན་འགོག་བྱས་པ་
དང་། མཐར་འཁྱོད་འདྲོད་བབས་མེད་བཞིན་ཕུལ་གྱི་ཕྱི་ཡོགས་ཀྱི་གར་
ཏུ་བཅན་འཁྲིད་བྱས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱེད་སྤྱོད་ཕུབ་ཐབས་སུ་བོད་སྐྱོད་བྱས་
པ་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱི་མི་གྲང་བཅན་ལ་དགའ་མེས་ཡོད་
པའི་ཕྱི་ཀྱུལ་གསར་ཤོག་འགའ་གས་ནང་བཀོད་ཐོན་བྱང་བ་མ་ཟད།
ཡོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་དེའི་མཐོ་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཞིག་གིས་གསུང་ཆོད་
ནང་བཟོད་པ་སྐད་ནས་གོ་ཐོས་ཀྱིས་ཉ་ལས་བྱང་། དེ་དག་ནི་བདེན་

བའི་ཁྱུང་འགལ་ཞིག་ཡིན། ཡི་གེ་དེ་ལྟར་བྲི་བའི་དུས་སྐབས་དེའི་
 གནས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བྲི་དགོས་པའི་ཁྱུང་མཆན་ནམས་ཤོག་དུ་བཞུང་
 བྱུང་། འདིར་གསལ་བོར་བཞུང་བྱས། ལྟ་ས་ནས་ངོས་སུ་བསྐྱོད་
 སྐབས་སུ་གྱི་རང་འདོད་ལྟར་སྐོན་བ་ལྟེ། ཐག་གཅོད་ཀྱང་རང་ངོས་
 ཅས་བྱས་བ་ཡིན། ཐག་གཅོད་ཀྱིད་ལྟངས་ནི་གནས་ཚུལ་གིན་དུ་བྱ་
 ཐུག་ཞིག་གི་ཤོག་དུ་བྱས་བ་ལས། དའི་ཞབས་འཁྱེད་ཆོས་འཁྱེད་བ་ཡིན།
 མོ་བྱང་དུ་བྱ་མིས་མེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་བ་དང་། དེ་ཅུ་བཅུད་ན་
 སྐྱུག་ཉེན་ཡོད་བ་ལྟ་སའི་མི་མང་ཆང་མས་མཐོང་བའི་འབྲལ་ཀྱིན་དེ་མ
 བོད་གས་སུས་ཀྱང་ཤུགས་འདེད་ཀྱི་ག་མཁན་མེད།

དམག་དཔོན་དེའི་ཡི་གེ་དེ་དག་མཇུག་གྱི་རྣམ་འབྱུང་ཆེན་
 བོ་འི་ཚུལ་དུ་བྲིས་འདུག་ཅིང་། བཀའ་རྒྱུན་ཆོས་ཁོང་གི་རྣམ་འབྱུང་
 རོ་མའི་གནས་སྐབས་བཞུང་མེད་ན་ཡི་གེ་དེར་ངས་ཡོད་ཆེས་ཆེ་ཅམ་
 རྟེན་ཡིན། ཁོང་ནས་སུ་གྱི་བདེ་འཇགས་སྐོར་སྐོར་གྱི་ཡོང་ཆེ་བས་ཉེན་
 སྐྱུལ་ཆེད་ཁོང་ཆོ་ལོ་སྤྱོད་ལྟར་དུ་ཡོང་དགོས་པའི་དུག་ལ།

དུས་ཆེས་ནང་འཁྱེད་ས་ཡིག་ཐུབ་ན། དེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཁོང་
 ཁོ་སྤེལ་ཞིར་འགྲོ་ཐབས་དང་། ལྟ་སའི་མི་མང་གི་འཇགས་དུ་གནས་བ་
 ཞིག་ཡོང་དེས་ཁོང་གི་ཡི་གེ་ཆང་མར་ཡིག་ལན་བདུང་བ་ཡིན། ཁོང་
 གིས་བཞུང་དོན་ལྟར། རང་གི་མི་མང་ས་ནས་ཁྱུ་མའི་སར་ཉེན་པ་ཡོང་
 རྟེན་ལྟ་དེ་ནི་བྲི་བའི་མཐའ་མ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་བྱུང་ཞིང་། བོན་ཀྱང་
 དེ་སྐོར་དམག་དཔོན་དེར་ཁྱུང་མོ་འི་གྲོང་ཆོད་ཀྱིད་ལྟར་སྤྱིང་བོ་མེད་
 ཅིང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཁོང་གི་ཁོང་སྐྱོངས་འཇགས་ཡོང་བའི་དེ་
 འདུན་གྱིས་ཡིག་ལན་འཇགས་ཐོག་དོང་ཉེས་དུས་བ་ཡིན། རྟེན་ཐབས་

དེ་ནི་ཁོང་གི་ཤ་ཞེན་དང་སྒྲོབ་ཕྱིན་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་དེ་ལ་དགའ་བསྟུ་ཡོད་པ་
 བཞི་ནས་འགྱུར་བཅུན་ནས་མ་གཏོག་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་བཏེན། དེ་
 ཡིག་ལན་དང་བཞི་ནང་། མི་མང་གིས་ལྷན་ཁྲོད་འགྲོ་རྒྱུར་བཀའ་
 འགོག་བྱས་པ་དེར་ང་ཚ་ཁ་སྒྲིངས་ཅི་བྱུང་སྒྲོར་བཞིན་པ་དང་། གཉིས་
 བཞི་ནང་། འོར་ཁྲིང་མཐའ་སྒྲོར་གྱིས་གནས་མེད་མི་ནམས་ཕྱིར་ལོག་
 དགོས་པའི་ཤུགས་ཐུབ་བྱས་ལུགས་དང་། མི་མང་ནས་ཐུན་གྱི་བདེ་འཇག་
 སྲུང་སྒྲོབ་ཁ་འབྱེད་གྱིས་རྒྱ་ནག་དང་། ང་ཚོ་འི་གཞུང་གི་འབྲེལ་པ་གཏོར་
 བཞིགས་བྱས་ལུགས་ཁོང་གི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་ལ་མེས་མཐུན་བྱས་པ་
 ཡིན། ཡི་གེ་གསུམ་བཞི་ནང་། ཡར་ཐོན་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 ལ་ང་ཚོ་ལ་བྱེད་མི་གཉིས་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་དེ་དེ་གར་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་
 ཡིན་ལུགས་བཞིན་པ་ཡིན།

གལ་དེ་སྐབས་དེར་། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་རྗེས་སྟུགས་བོར་ང་ལ་ཚོལ་
 བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེད་མཉམ་བཞི་བསམ་སྒྲུབ་འཁོར་ཡོད་ན་ཡང་། ཡི་གེ་དེ་
 གར་ང་མ་གྱིས་ཐབས་མེད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཆེད་ན།
 མཚན་ཆ་མེད་པའི་ངའི་མི་མང་དང་། རྒྱ་མིའི་དབྱུང་དམག་གཏོང་ཐུག་
 འབྱུང་ཉན་མེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་འདྲུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

རྒྱུག་གི་བྱ་བ་འདི་འདྲོད་པར་མེད་ཐབས་མི་མང་ནས་རྒྱང་
 འབྱུག་གི་ནམ་འགྱུར་བཅུན་པ་ཐུན་གྱི་འདྲོད་པར་མ་བབས། མི་མང་
 ནས་ངོས་ལ་བོད་ཀྱི་སྟོག་སྒྲིང་ལྟ་བུར་ངོས་བརྒྱང་བཅེ་ཞེན་འདི་ཅམ་བྱེད་
 པ་ལ་ང་མཚན་སྟེན། དེ་ཉིད་རྒྱ་མིར་ཐེ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་མང་དེ་
 རང་ཡིན་ཆོད། ངོས་བདུན་སྲུང་གི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོས་འདི་ཅམ་འགན་
 ལུང་བྱས་པ་ལ་ངོས་ནས་བརྒྱུས་འདོད་པས་བྱེད་རྒྱ་དགའ་ཞིང་། ཁོང་

ཚོའི་ཚོས་མི་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེ་ཆེ་བ་ཞིག་དུ་འཕྱི་སྒྲུབ་པར་ཐུག་གི་ཡོད་
པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་བློ་ཤར་ཡང་། རྒྱུད་ཐབས་
རྒྱུ་ལོའི་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུར་གྱི་ལག་ལེན་ལུས་ན་གྱིན་པར་ཐུག་པོ་ཞིག་...
ཡོད་ཀྱང་། ཐུན་པ་ཡིན་ཆེས་ཡོད་ཅིང་། ཁོས་གཞུང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཞིག
ཡིན་ཐུགས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་བློར་བརྒྱུད་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་དུག་དུག་
འོག་ཁོང་ཚོ་རྩོད་འཚམ་ཐབས་དུ་ལྟ་བུར་གྱུ་འགོག་ཐབས་གང་ཡོད་...
ཤིང་ཁོས་ཤིང་དཔེས་པ། ལྷ་མཚན་འདི་འདྲར་བཞུགས་ཁོང་ཚོར་ཞི་
འཇགས་དཔོན་པོ་ལྟོད་ལྟོད་ལྟུང་བ་དང་། ཉམས་པ་དཔོན་དེར་ཡི་ཡོད་
ལས་དུ་འདྲེང་གི་བསམ་བློ་ལ་མཉན་ནེད་ཁོ་མ་མ་མཆོད་པ་དེར་ཐུགས་
འཕྱིགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁོས་འཁྲིད་ཤིང་གྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་འིན་ཆེས་མ་ཆེ་བ་ཐུགས་པའི་ཚོས་པུ་བཅིག་འིན་རྒྱ་མཐེ་མི་
མང་པ་གཤམ་འགོག་མེས་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་དང་ཆེ་བ་སྐྱེ་ལུ་འགོ་གི་
འདུག། ཁོ་འིན་ཁོང་ཚོས་ཞོར་གྱིང་ནང་བཀའ་ཤག་ཡིག་ཆ་དེ་གི་ཉི་
འུགས་དུ་རྒྱུ་དེ་མཉན་དུག་པུ་གས་དེ་བཀའ་ཆོད་ཆོད་གང་ལྟར་ཆོད་པུ་
མི་ཆོག་པའི་ནུས་འཕྱར་བ་ཆུང་ཅིང་། བཀའ་ཤག་གིས་རྒྱ་མིར་ཕྱིས་
པུས་ལུས་དེ་རྒྱ་མི་པོར་ནས་ཕྱིར་ལོག་དཔོན་ལྷན་མི་མང་གི་དེ་འདྲོད་...
དེ་དུག་མ་འཕྱུག་པའི་ཕྱིས་པ་ཡིད་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན། བཀའ་ཤག་གི་རྒྱ་
དུག་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ཆོགས་པ་དེར་བཀའ་ཆོད་དུག་ནས་བཞེས་པ་གཏོར་
མེད། དཔམ་མེས་ཆུས་མ་དུག་ཅིང་། འཕྱོད་རྒྱ་མིའི་ཕྱོད་རྒྱར་ནས་ཕྱིར་
ཐོན་མ་ཐུག། ཁོང་བཞིས་མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཆོད་འཕྱགས་འཕྱོད་ཐོག་
མི་མང་ཆོགས་འདུ་གྲོལ་གྲོལ་ཡོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལུས་འདུག།
ཆོགས་འདུ་དེ་སྐབས་མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཆོད་ཐུག་ཞི་འཇགས་དུ་སོང་།

ཕྱི་མི་མང་ནམས་ལ་ཕྱིར་ཡོག་ལགོ་དགོས་མོལ་བྱས་འབྲས་བཞིན་
 བ་དང་། བསམ་པོ་མ་མས་བྱང་བར་དགོངས་འགའ་མེད་པའི་ཐོག །
 ཁོང་ལ་དགོངས་མེལ་མཚོན་ཕྱིད་ཅིག་ཀྱང་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་འབྲས་...
 བརྒྱུད་ཀྱིས་འདྲུག།

རྒྱལ་ས་དེར་ཁོང་ཚོ་མི་ནམས་འབྲས་སྐྱེས་བྱ་ཞི་འཇམ་དུ་སྦྱིན་ཡོད་
 ལྟམས་མི་མང་གར་མཁྱོགས་ཕྱིར་ཡོག་དང་། ར་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་
 མི་མང་གི་ངོ་མོལ་ཞི་འཇམ་དུ་འབྲས་ཐབས་བྱས་པ་དེ་དག་འབྲས་བའི་
 ར་པ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ད་དུང་དམག་དཔོན་ནས་འཇམ་དང་། བཀའ་
 ཤག་དུ་ཡི་གེ་གཉིས་འབྱོར་ཞིང་། བཀའ་ཤག་དུ་བཏང་ཡིག་དེས་ང་
 ཚོ་མི་ཐབས་ཤེས་ཅི་བྱས་ནམས་ཆུད་ཆོས་སྦྱིན་པའི་བཞེད་མཐོང་།
 ཡིག་དེའི་ནང་། མི་མང་ངོ་ཡོག་པ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་བརྒྱུད་ཀྱི་ནམས་དུ་
 'འགོ་ལམ་ཁར་འཇིངས་ར་བཞེས་པ་དེ་དག་མེད་པ་བཞེད་པོས་བཀའ་' །
 ཤག་ནས་བཀོད་བྱས་དགོས་ཆུང་དང་། གཡ་སྦྱིད་དེ་རྣམས་མ་བྱས་ན་རྒྱ་
 ར་ག་གི་ཁྱེད་པམ་ཡོང་སྐྱེད་དེའི་འགན་ཁག་ཆུང་ཁང་། བཀའ་ཆུང་།
 སྦྱིན་ཤག །མཁྱོད་ཆ་བཅས་ནས་འབྲས་དགོས་ལྷགས་བཞིན་ཤགོད་བྱས་
 འདྲུག།

ཡང་བརྒྱུད་བཀའ་ཤག་ནས་མི་མང་འགོ་འཁྱིད་ཆོ་འབྲས་མེད་
 ཀྱིས་ལམ་ཁར་འཇིངས་ར་ཕྱིར་འཐོན་བྱས་ན་ཡིགས་བ་དང་། དེ་རྣམས་
 བྱས་ན་ཕྱི་མིས་བཅོན་གཞིན་ཕྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོན་རྣམས་ཡོང་ལྷགས་...
 སྦྱོང་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་། སྦྱོང་སྦྱོང་དེའི་ཕྱིས་བཞི་གོ་ཐོག་དུ་སྦྱུང་། མི་མང་
 འགོ་འཁྱིད་ཆོས་དེ་ལ་དང་ལོན་མ་བྱས་པར་བཞིན་གསལ་གྱི་དེ་ཕྱོད་ཁྱེད་
 ཀང་གྱི་མིའི་དབྱང་བརྒྱུད་ཡོང་སྐྱེད་མཚམས་གཅིད་ཀྱིས་ནོར་སྦྱིང་སྦྱང་སྦྱོང་།

མ་པའོས་པར། རོས་ལ་གོ་བཅུང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། གནམ་ཁྱུ་མཁོན་
 བད་མ་ཡུང་གོང་རོས་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ལུགས། རོས་ལ་སྤྱི་མི་སྤྱོད་ས་
 ནས་ཉིན་ཁ་ཡུང་དྲོགས་སྤོག་ཡོང་མེད་པ། མི་མང་མ་ཁྱུ་དང་ཚུ་བས་
 ཆེན་ཡོང་པའི་ཆ་ཁྱུ་མ་མེ་མི་རུང་པ་སོགས་བཞིན་ཅིང་། བཞིན་དོན་དེ་
 ཆོར་ཁོང་ཆོར་འདོད་པ་བས་མི་འཕྱུང་བ་ཤིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་ས་འི་ནང་
 ལྷ་ཞི་པ་དེ་སྤྱུང་བ་ནས་ཡོང་བའི་དེ་འདྲུན་གྱིས་གནས་ལུགས་དེ་དག་...
 བཞིན་དགོས་པ་ཡུང་།

མི་མང་ཆོས་རོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟོན་ལ་དེ་ཅི་དོན་ལན་འདེབས་གང་ཡང་མ་
 ཡུས་པར་ཕྱིར་ལོག་གིས་སོ་བྱང་ཡུལ་སྤོ་འི་ཕྱིར་ཁོང་ཆོར་འདོད་ས་...
 མར། རོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟོན་དང་ལེན་ཕྱིན་དགོས་པར་མོས་མཐུན་ཡུང་ཡང་།
 གཤམ་སྤོད་ཁོང་འི་ཡུང་སྤྱོད་འཕེན་ན་རོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆོར་འདྲུང་...
 སྤོར་ཅིང་གཞི་མིང་པོ་ཞིག་བཞུད་འདུག། མཐར་ཁོང་ཆས་པའི་དེ་འདོད་
 དང་བསྟན་ནས་ཆོར་སྤྱོད་ཆོར་འདྲུང་ཆོར་སྤྱོད་འཕེན་བྱས། དེ་རྒྱུ་
 སོ་བྱང་པོ་དེ་ལའི་ཞེས་དུ་ཁོང་ཆོར་ཆོགས་འདོད་ས་ཀྱིས་གྲོས་པོ་ལ་ཆེ་བྱས་
 རོས་དང་། བཀའ་བཀའ་དུ་ལྷན་ཁྱུང་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ། ཁོང་ཆོར་...
 ལྷན་ཁྱུ་དེ་དག་ནང་གོང་དུ་གསལ་པ་བསྟན་བྱས་མིན་པ་དེ་བཞིན་དོན་...
 ཁམ་སྤྱུང་དུ་བཞུད་དེ། རོས་ཀྱི་སྤྱུང་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱུང་ཕྱིན་སྤྱུང་། ལུ་མི་
 ལྷ་ས་དང་། བོད་ནས་རོས་པར་ལོག་དགོས་པ། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 བོད་མིས་ཐམ་གཅིད་ཕྱིན་དགོས་ལུགས་སོགས་བཞུད་ཡོད་པ་དེ།

ཉིན་རྒྱུ་མ་གཉིས་དེ་སྤྱུང་སྤྱོད་དེ། གནས་ཚུལ་དེ་དག་སྤྱི་
 མཐུན་དང་། དཀའ་ངལ་སེལ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་ཤིང་། དེ་སྤྱུང་
 ལུན་གནས་ཡོང་ཐབས་མེད་སྤྱུབས་ལོགས་ཉེས་གང་རུང་གི་མཐའ་.....

གསུལ་ཡོང་གཏན་ཡིན།

དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ལ་མཐའ་མའི་ཡི་གེ་གསུམ་པ་དེ་ལྟར་
གསུམ་པའི་ཆོས་པལ་རྒྱལ་ཉིན་འཁྱར་བར་གནས་ལན་དེ་ཉིན་རང་བདང་།
ཆོས་སྤྱུ་རྒྱུ་མིས་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀ་བར་འདེབས་ཏུས་འདུག་ཀྱང་། ཡིག་
སྒྲིལ་དེ་གཞི་ནང་ང་ལོད་ཀྱིས་ངོས་ལ་བདང་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་
སྒྲིལ་གང་ཡང་བཤེད་མི་འདུག །ཇི་དུག་གི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་འགོ་
ཚུགས་ནས་བརྒྱུང་ང་ལོད་བཀའ་ཤག་གི་ཆོག་མཆོག་འདུར་ནས་ཡང་ཡོང་...
ཐབས་མ་ཟུང་། ཁོང་གི་ཡི་གེའི་ནང་ད་ཆ་ཞི་བདེ་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་
མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱིས་འདུག་ཅིང་། ཁོང་གི་བསམ་འཆར་ལ་ཡོག་སྟོད་པའི་
འཆར་དོན་ནམས་བསྟོར་བཞག་ས་གོང་དཔོན་པ་དང་། མི་མང་གི་འགོ་
འཁྲིད་ཆོར་འབྲེལ་ཐག་གཅོད་དགས་པའི་བསྐལ་མ་ཏུས་ཟུང་། ད་དུང་ཁོང་
གིས་བཤེད་གསལ། མི་མང་གིས་ངོས་ནོར་གླིང་ནས་འདོན་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་
འཆར་གཞི་ལན་པ་ཡོད་ཆོད་བདེན་ཆོད་དེ་ཉི་ཤེས་དུ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད། ངོས་
གཞན་བསྟོར་སྤང་འགོ་གཅོད་རྒྱུ་མིས་ལྷ་སྒྲིག་སྤྱད་ཏུས་ཡོད་ལྷགས་...
དང་། གལ་དེ་ངོས་བྲོས་བྱོལ་ཐུབ་པ་སྤྱིད་ན་ཡང་། དེང་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ནང་ངོས་པོད་དུ་སྤང་ཡོག་ནས་ཡང་མི་ཐུབ་ཅིས་...
དང་། ཁོང་ནས་གལ་སྤྱིད་མི་མང་གིས་མ་ཉན་ན་ངོས་དང་། སྤྱུང་སྟོས་
འཁེལ་བ་འགའ་ཤས་སྤྱགས་ཅི་ནང་མའི་ནང་བཞུགས་དེ་བཞུགས་ལུལ་...
ས་གནས་གང་ཡིན་དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ལ་ངོས་གསལ་གསུངས་ན་
དེ་ལ་སྟོན་འཁྱར་མི་ཡོང་བ་ཁོང་ཆོས་བྱེད་ཅིས་ཡོད་ལྷགས་ཞེས་བཀོད་...
འདུག།

ང་ཚོ་འི་བསམ་ཚད་རྩུ་མིས་མེད་དང་ཡི་མང་ལྟར་ཅིས་ཡོད་པ་

དང་། བཅས་ཤེས་ཐུབ་ན་ངོས་སྤྲོག་སྤྲོན་མ་ཕྱང་བ་ཕྱིད་འདོད་ཡོད་པ་ང་
མོད་ཀྱི་ས་ནས་ཤེས་པ་རེད།

ཁོང་གིས་བཀའ་ཤག་དུ་བཏང་བའི་ཡིག་བཞེད་ཀྱང་ཕྱོགས་མཐུན་ལྟ་
ཕྱད། ལྟ་རབ་མི་མང་ཙེ་མོ་བྱང་ནས་ཕྱིར་ཡོག་གསལ་མ་མཐར་ལྷགས་
འདི་ཕྱི་ཡོགས་སྤྲོ་འབྱུང་བཅས་དགོས་ཙེ་ལ་བྲིས་ཡོད་འདུག །ཁོང་གིས་
དཀའ་ངལ་ཇི་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལྟགས་དང་། གལ་སྲིད་མི་མང་མོ་
བྱང་ནས་ཕྱིར་སྤྲོག་མ་ཐུབ་ཙེ་ངོས་བདན་སྤྱང་ཆེད་མོ་བྱང་ནས་ཕྱི་མི་
སྤྱང་དུ་འཁྲིད་བཅས་དགོས་ལྟགས་བཞེད་ཅིང་། ད་ལྟའི་ཆར་ངོས་མོ་
བྱང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་བལྟ་ད་མི་ན་གྱི་ས་ཁྲ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ལྟགས་
བཞེད་འདུག།

དམག་དབུ་གྱི་ཡིག་ལན་རོ་དོན་གོང་འཁོད་ལྟར་དང་། མོ་བྱང་
དང་མི་མང་མ་དུག་གཞན་ཕྱིད་པ་འགོག་བཅས་ནི་ཁོང་གི་འདོད་པ་.....
བལྟ་ན་སྤྱི་དེ་རང་མ་གཏོར་མེད་པ་ལྟ་ཕྱར་མ་མོང་ཞིང་། ངོས་སྤྲོད་གནས་
གང་དུ་ཡོད་མེད་སྤོང་གང་ཡང་བཞེད་པ་མེད། འདི་བསམ་པར་བཞེད་
བཅས་དེ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་ངོས་ཀྱི་སྤོད་གནས་གང་ཡོད་ངོས་གཏན་
མ་ཤེས་པར་ཁོང་ཆོས་དུག་སྤྱོད་མི་ཕྱིད་པའི་རེ་བ་བྱུང་། ང་ཆོས་གསལ་
པོ་བཞེད་ན། རོར་སྤྱིང་གུང་གོག་དུ་གཏོང་གྱུ་དང་། མི་སྤྲོག་སྤོང་སྤྲོག་
མང་པ་ཙེ་བལྟ་ག་དུ་གཏོང་གཏན་ལ་བཞེད་བཅས་ཤེས་གཞན་ཞིག་ལ་གང
མཐུགས་ཕྱི་མི་སྤོད་སྤྱང་དུ་ཡོང་གི་ཡིན་ལྟགས་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་དངོས་སྤྱོད་འགྲོ་གྱུར་འཆར་ཅིས་མེད་ཀྱང་། གནས་ཙེ་དཔེ་ཁོང་
ཆོད་དུག་སྤྱོད་དུས་འགྲངས་འགོ་བ་དང་། མི་མང་ཕྱིར་ཡོག་ཕྱིད་པའི་
དུས་སྐབས་ཤིག་ཕྱང་ན་སྤྲོམ་ཞིང་། དེ་ནི་ངས་ཁོང་ལ་ཡིག་བཏང་བའི་

མཐའ་མ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་པོ་བྱང་གི་ཉེ་སྤྱོད་དུ་རྩེ་དཔག་གི་ནམ་འབྲུང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 དང་། ལྷགས་རི་ནང་མའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཁོང་སྤོང་། དངངས་སྒྲུབ་ཅན་
 གྱི་མི་མང་འབོར་ཆེ་བ་དང་། སལ་ཆེ་བས་གྱི་དབྱུག་སོགས་གང་
 བྱུང་གི་མཆོད་ཆ་འབྱེད་བ་དང་། ཁོང་ཆེ་ལྷོད་དམག་མི་དང་། ཁམས་
 པ་གང་འཚམས་ཡོད་པ་ཆོར་མི་མདའ་དང་། འཕྲུལ་མདའ་ཆེ་བའི་རི་
 རུ་སྒོར་ཅམ་ཡོད། གཤམ་དེ་མདུག་པར་དཔོན་སྒྲུབ་གཤམ་འཁོར་ས་ལྷ་སྒྲུབ་
 བ་པོད་མི་བཅིག་དང་། རྒྱ་མི་བཅུ་གཉིས་ཅམ་དེ་མཉམ་ཡོང་གི་རིད།
 གནས་ལྷམ་དེའི་ར་སྒྲོད་རི་ཉེ་ཆར་ཤར་བུ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཁུལ་པ་གུ་བྱུང་།
 ཡོད་འདུག ཁོེ་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་གོ་མཆོད་རྒྱུ་མ་ཆེན་པོ་དེ་དཔག་གི་མདུན་
 སར་དཔའ་བོ་མག་རྒྱལ་ལྷ་པོ་པོད་རི་དཔའ་ཅམ་སྒྱིང་བོ་མདའ་པར་བྱས།
 པོད་མི་ཆེ་ལ་རོས་སྒྲུབ་ལྷོ་པོད་རྒྱ་མི་སོགས་ཤུགས་ཁོེ་ལས་དམག་
 འཕམ་ནས་པའི་གོ་མཆོད་པར་ལང་ཡོད་པ་མ་རེད།

འོ་ན་ཀྱང་པོ་བྱང་ལྷགས་རི་ནང་མའི་པོ་བྱང་གི་ཉེ་སྤྱོད་དུ་ཞི་འཇམ་
 རྒྱུ་ལྷམ་གནས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་པ། མིང་འབྲུག་ཡོང་པའི་མཆོད་དམག་
 གང་ལང་མེད། ལྷམ་རའི་མཆོད་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལྷན་བཞིན་ཐོག་ ལྷ་པོ་དཔག་
 ཀྱང་པོ་མི་རྩེ་དཔག་གི་ཕྱོད་ལྷམ་མ་དེ་དམག་པར་རང་གི་སྒྲོ་གཤོག་གྱུངས་
 དེ་བག་པོ་མས་སྒྲུ་སྒྲིག་འབྲོས་ཀྱིས་རྒྱ་པ་དང་། ལྷ་ལྷུག་མའི་དམག་གྲུ་
 པའི་འདུལ་ཆར་གཞན་ནམས་ཀྱང་སྒྲོན་གིང་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བཅུང་།
 རྒྱུང་ཆེ་ཞིང་། དཔག་རི་འེ་བཟོ་བཞེད་མཆོས་པའི་ལྷམ་རའི་རོགས་ནས་ཀྱང་
 བྱུང་འཕམ་ཅིང་དབྱ་པའི་ཟེགས་མ་འཕོར་བའི་འཕམ་ལྷའི་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་རྒྱ་
 དང་ཁོང་ཆེ་ལྷོད་ལྷན་གྱི་འབྲུང་གི་རོམ་མོ་ལྷན་ཅན་སྒྲོ་གི་ཡོད་པ་

ཆོ་འི་བསམ་པར་སོ་བྱང་ལ་མེ་སྒྲིགས་ཆེན་པོ་འི་རིགས་ཆོད་འཕེབས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བསམས་ཤིང་། དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་འཛུངས་ལ་ཁོང་ཆེ་གས་
 གསར་བ་བརྒྱ་ཆེད་ཞིག་དལ་བྱས་སོ་བྱང་ཉི་འགྲམ་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འཛུངས་
 ཆོད་ཀྱི་ཕྱིན་པ་མཐོང་འདུག །ཕྱི་ཉིན་ལྟ་རྒྱུ་མི་ཞི་ཆས་བྱོན་པ་བཅོམ་
 ཉི་ལུ་ཆོད་ནས་ལྷགས་སྒྱུད་ཀྱི་བའི་ཕོག་འཛུགས་དེ་པལ་ཆོས་ཀྱི་དུལ་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེར་ཡང་མི་མང་ནས་ཁོང་ཆོས་ཆོད་ལེན་བསྐྱར་སྒྲོན་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པར་བསམ་འདུག །ང་ཆོ་འི་མི་མང་ནས་མེ་མདའ་ཆེ་རིགས་དེ་
 གས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཆེ་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཁོང་ཆོ་འི་བསམ་
 ཚུལ་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་མྱོད་ན་ཡང་། གང་ལྟར་ཡོད་ཆེས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་ཆོ་འི་བསམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཁར། གྱུ་ནག་ནས་གནས་
 ཐོག་དཔག་གི་མང་པོ་འཕྱོར་ཚུལ་གྱི་དྲོག་གཏམ་ཡང་ཡོད་འདུག །
 ཆོས་པ་ལྷན་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་མིས་སོ་བྱང་ལ་མེ་སྒྲིགས་ཅེས་བར་གྱི་ཕྱི་
 ཡོད་པའི་མཐོང་སྒྲུབ་བྱང་ཞིང་། བས་ཞིག་སྒྲིགས་ཀྱི་ཉིན་ཁ་ཞིག་འོང་
 གྱུར་མི་མང་གིས་ཡོད་ཆེས་བྱང་མེ་བསམ་སྒྲོ་འི་ནང་དངས་ཆོབས་ཆེན་
 པོ་བྱང་ན་ཡང་སོ་བྱང་དང་། འོས་སྒྲོན་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔལ་
 ཆ་ཡོད་པའི་མི་ཆོང་མས་ཁོང་ཆོར་སྒྲོལ་ཕྱོད་ཆེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གྱུ་མིར་
 ཁོང་སྒྲོ་འི་གོ་གསལ་མེད་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་། དེ་དུས་མི་མང་དང་། བཀའ་
 ཆོད་ཆོ། འོས་རང་བཅས་ཀྱང་བསྐྱད་གཏོང་ཆེ་བས་ངལ་གསོའི་དུས་
 རྒྱལ་མེ་བཞིན་མ་བྱུང་།

ཕྱི་ཉིན་ལྟ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་མི་གཏམ་སྒྲོང་མ་འཇགས་པའི་ཁར། ལྟར་བཅོམ་
 ཕྱི་ཉིན་ཁ་དྲུང་བཟུང་ཡོད་པ་རེད། འོས་དང་། བཀའ་གསལ་གི་མཐོང་

ཚུལ་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལྷན་པ་ཐབས་ཅད་ལྷན་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། ང་
 ཚོས་གྲོས་ཚོགས་གི་གུས་བར་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་ལ་གནད་དོན་ནི་ཐོག་
 ལུང་བཅའ་འགོག་ཐབས་དང་། མི་མང་སྤོང་སྤྱོད་མང་པོ་དེ་དག་སྒོག་
 སྒྲུབ་བྱེད་ཐབས་ཇི་ཡོད་ཀྱི་དོན་གནད་གཞི་གུ་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། གྲོས་
 ཐབས་གཅོད་ཐབས་ཀྱང་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེ་ནི་བཀའ་ཤག་ནས་མི་.....
 མང་རྒྱུས་ཞི་འདུག་སྤྱིར་ཡོག་འགྲོ་ཐབས་ས་ལྟ་བུ་བར་ཁོང་ཚོར་...
 དག་གཞན་སྒོག་སྒྲོན་མི་འགྲུབ་པར་ངང་སྒྲུག་ཡོང་བ་ཞེས་སྐྱེ་མེད་དུ་མག་
 དཔོན་ལ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཕྱིན་སྐྱེ་དེ་རང་རེད། དེར་བཞེན་བཀའ་ཤག་ནས་དེ་
 འགྲུལ་ང་མེད་ལ་ཡི་གེ་བཟང་བའི་ནང་ མི་མང་རྒྱུས་ཁོང་ཁོ་འི་
 གཞན་དབང་དུ་གྱུར་དེ་སྤོན་དགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དུ་ཁྱེད་ཀྱང་། ད་དུང་
 ཁོང་ཚོ་ཞི་འདུག་སྤྱིར་ཡོག་དུ་འགྲོ་སྐྱེ་དེ་བ་མེད་པ་མིན། ངས་སྐྱེ་མེད་
 སྤོང་རྒྱར་དུ་འགྲོ་སྐྱེ་དེ་སྤོང་རྒྱར་དུ་འགྲོ་སྐྱེ་དེ་སྤོང་རྒྱར་དུ་འགྲོ་སྐྱེ་དེ་
 མི་མང་ནས་ཐོག་མཐའ་མཐའ་བསྐྱར་དུས་ཡོད་ལྟ་བུ་དེ་ལ་དགའ་ཚེ་ཆེན་
 པོ་ཡོད་ཅུང་། ང་ཚོས་ཀྱང་འབད་བཅོན་གང་ཕུབ་བྱེད་སྐྱེ་ཡོན་ལྷན་ས་
 ཞེས་བཞེད་བ་དང་། ཡི་གེ་དེ་དང་མཉམ་དུ་གསལ་ཆོག་གི་ཡི་གེ་ཞིག་
 བསྐྱར་དེ་ང་མེད་ནས་གནས་ལན་གཏོང་རྒྱུ་ལ་ལེད་སྤོང་དགོས་པ་
 འདས། ཐོག་མཐའ་ཉེས་མི་མང་ནས་ཡི་གེ་དེ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྷན་ས་
 བཞེད་འདུག། ཡི་གེ་དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་སྐྱེ་མཚན་ནི་སྐྱེ་མེད་དུ་མག་
 དཔོན་ཁོང་སེམས་ཅུང་ཟད་དགའ་སྤོང་དུ་འགྱུར་ཆེད་ཡོན་བ་ལས། དོན་
 ལ་ངས་སྐྱེ་མེད་སྤོང་རྒྱར་དུ་འགྲོ་བུ་ཐབས་གཏན་ནས་ཆེད། གལ་དེ་
 ངའི་མི་མང་སྒོག་སྤོང་དུ་གཏོང་སྐྱེ་འགོག་ཐབས་སྤོང་ལན་ཡོང་གི་ཡོད་
 ན་ངས་ནས་སྐྱེ་མེད་སེམས་ཅུང་ཟད་དེ་དགོངས་སེམས་ལྷན་སྤོང་ཀྱི་རེད།

འོན་ཀྱང་མི་མང་ནས་འོས་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་ནས་ཡང་མི་འཇུག་མི་མང་
 ནས་ཡི་གེར་ཞིབ་དེགས་བྱེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་འགྲུལ་བཞུད་བཀག་
 གྲོམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལྟར་མི་གེད་ལྟར་གཏོང་བ་ལ་དགའ་ཆོད་ཆེན་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་། བཀའ་ཆེན་བཤད་ཆུང་གི་ཆ་ལས་ཡིག་གོང་ཆུང་ནང་ཉོ་
 ཆའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཚུལ་བཞུད་པར་གྱིས་ང་པོ་དང་ལ་ཡེ་གེ་འཛོལ་དེ་གནས་
 ལན་ཡང་འབྱུང་ཡོད་པ་དེ། བན་ལན་ལན་དེ་ནི་འབྱུང་ལན་ཅམ་ཞིག་
 ཡིན་ཅིང་། འོས་བྱ་མེད་ཆོད་ཆུང་དུ་འགྲོ་བུའི་བཀའ་བཀག་གི་བསམ་
 ཚུལ་དེར་དགའ་བོ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཞིབ་ལན་ཆེས་ཕྱི་ལ་བྱས་པ་ལྟམ་
 བསམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་ལན་ནི་ལས་ཀ་ལྟམ་ཅ་ཆོང་མ་ཟིན་ཆེས་མ་གཏོག
 བ་བྱུང་ཆོད་དེ། དེ་ཉིན་དགོང་ཁྱེད་ཆོད་པའི་བཅམ་གྱི་དུས་སྐབས་
 གྲུང་པོ་དེ་གི་གནས་ཁུན་དེ་མོར་བཀའ་བཀག་དང་ང་ཆོ་མོ་བུའི་སྐབས་
 གྱུ་མེད་ཆུང་ས་ལ་ཁོང་བཤས་ཆུགས་ཆེད་ཆུང་གི་ཉེ་མོར་ནས་མེ་ཆུགས་
 བཅིས་གྱི་ཆུ་ཆུང་ཤོས་ཤིང་། སོ་བུ་བྱང་ཆོད་ཀྱི་ཆུ་འོས་གྱི་ཆུ་བདམ་
 བར་ཆུ་གས་མདེལ་བཤས་ཆུང་ས་བྱུང་བ་དུ་ག།

བུ་ཆུ་ཤོས་དེ་གཅིས་གྱི་ཆུ་ཆུང་ལ་མདེན་ནས་མི་མང་གི་ཁོང་ཁྱོད་དང་།
 བཞིགས་དང་ས་གྱི་མཐོ་ཆོད་ཅེ་མོར་མཐོ། དེ་ལྟར་འཕེན་པའི་ཆུ་མཆོན་
 བཀའ་ཡང་བཞེད་ཤོས་ས་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆུ་ཆུང་གོ་མོས་བྱུང་ལ་མན་
 ཆོས་ཆུང་མོ་ལ་འགོ་འཇུགས་དང་། སོ་བུ་འཕེན་དུ་བཞག་པ་དེ་དུས་
 བ་མ་གཏོགས་པར་ཡང་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དུ་ག། །སོ་བུ་ནང་གི་
 མི་མང་ཆོ་ཡང་ཉིན་ཁའི་མཐར་མཇུགས་པའི་འོས་ཆེད་བྱུང་ཆེད་ཅ་
 དུས་སྐབས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཆུང་ཆེས་མིན་བར་ཁྱེད་གྱི་ཤལ་ས་ཤིས་བྱེད་
 དགོས་པར་བསམས་ན་ཡང་། ཁྱེད་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཆུས་ཀྱང་ཤལ་

གཅོད་མ་ཐུབ།

དེའི་ལན་འདེབས་དང་། ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཁོ་བོ་
 བཞིག་པོར་ཡོད་ན་ཡང་། སྤྱིད་ལུགས་འཕྲོ་འགྲུར་ཆགས་འཛིགས་
 དང་། འཛིག་རྟེན་བྱ་གཞིལ་འདྲི་རིགས་ལ་ཉམས་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་
 ལྟམས་དགའ་ངང་ཆེན་པོ་བྱང་། རྒྱ་མིའི་རྒྱུར་གྲོམ་འོག་ཚད་པ་དང་།
 རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་འཛིགས་སྐྱེད་དེ་ཙམ་མ་བྱུང་གིང་། དེ་ནི་སྤྱིས་པའི་
 མཐའ་མར་འཆི་སྤྱད་དང་། དེ་ཡང་བརྟན་འགྲུའི་དོན་ཆེན་གྲིབ་ཏུ་འཆི་བ་
 ལ་མི་འདོད་པ་སྤྱོད་ནི་མེད་ཅིང་། ཁོ་མོ་ཅག་སྤྱིར་པའི་རྒྱ་མཆོ་འདྲིར་སྤྱོ་
 ཤི་གུངས་མེད་པ་བྱས་ཡོད་དེ། འདི་འདྲའི་ནོན་ཆེན་སྤྱད་ཤི་བ་དགོན་
 ཞིང་། སྤྱན་སྤོངས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བྱས་པ་འགས་ཀྱང་རང་གི་ལྱང་
 པའི་དོན་ཏུ་ལུས་སྤྱོག་འདྲེས་པར་བྱེད་ན་འདྲི་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ཅིང་། ལས་
 འགས་བསྐྱེད་མེད་ཤེས་པར་སྤྱོམས་པའི་མི་དག་ཆོས་མེད་སྤྱིར་ཀྱང་མིན་
 པར་ལྷན་གཉིས་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་རྟུན་འགྲུའི་མི་སྤྱད་ཏུ་འཆི་བར་ཅི་ནོ་ས་
 ལྟམ་པ་བྱང་། འོན་ཏེ། འདི་བསམ་ཚུལ་དེ་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་།
 མི་མང་གི་འདོད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཤེས་ཏུ་གྲ། ཁོང་ཆོས་ཏུ་ལའི་སྤྱོ་
 མཐེ་སྤྱོ་སྤྱོག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཅ་ཆེར་དཛིན་པ་དང་། ཏུ་ལའི་སྤྱོ་མ་ནི་བོད་ཀྱི་
 མཆོན་དགས་སམ། བོད་མིའི་སྤྱོག་ཤིང་ཏུ་བྱར་པའི་འཛིན་གྱིས་དེ་ལས་
 བཞིས་སྤྱང་ཆེ་བ་བྱེད་ལུལ་གཞན་མེད་པ་ཏུ་བྱ་བྱེད། ཁོང་ཆོས་པས་ས་
 པར། གལ་སྤྱིར་པའི་ལུས་སྤྱོག་རྒྱ་མིའི་མཆོན་འོག་ཏུ་རྒྱད་ཆོས་བྱེད་ན་
 བོད་ཀྱི་སྤྱོག་ཀྱང་ཆད་པར་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དེད་པ་མེད།

དེར་བརྟེན་འཆི་བའི་ཐ་ཆོག་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མིའི་སོ་མདའི་སྤྱོ་སྤྱོད་དེ་
 དག་ཐོས་འགྲུལ་མོ་སྤང་ནང་འཁོད་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་པ་དང་། ༩

གྲོང་མི་མང་ཆང་མའི་བསམ་སྒྲོལ་ཤི་ཐོག་མར། དེས་ཀྱི་སྒྲོག་སྒྲོལ་ངེས་
 བར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སེ་བྲང་ནས་བྱོལ་དེ་ལྷ་སར་གྲོང་ཁྱེར་འཛོག་
 དགོས་པར་བསམས། དེ་ལྷ་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ནི་
 དོན་གནད་ཆུང་ཆུང་ཞིག་མིན་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་
 ལ་ཐུག་ཡོད་ལྷན་པོ་དོན་གནད་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ལར་ནས་ང་
 སེད་ཀྱིས་བློས་བྱོལ་མི་ཐུབ་ཚུལ་བཞིན་བ་ལྷན་བློས་བྱོལ་ཐུབ་མིན་ཡང་ངེས་
 པ་མེད་ལ། གཤམ་དེ་ལྷ་ས་ནས་བློས་བྱོལ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་འགྲོ་ལུལ་གང་དུ་
 ཡོད། བོད་མཐའ་མཆོག་གི་ས་གནས་ཤིག་བདན་སྤྱང་ཐུབ་པས། ཡང་
 ན་ཕྱི་རྒྱལ་ཞིག་དུ་སྤྱབས་པའོལ་གང་ནས་ཐོབ། གཤམ་སྤྱིང་ངོས་ཕྱིན་ན་རྒྱ་
 མིས་ཅ་ཆེད་ཤོང་ཁྱེར་དེ་ལྷོར་བཅོམ་དང་། མི་མང་དམར་བ་མཆོད་གཏོང་
 རྒྱ་ཡིན་ནས། ཡང་ན། དེས་ཕྱིན་པ་ཐོས་ན་མི་མང་ནམས་ཁ་འཐོར་དུ་
 ཕྱིན་དེ་གང་འཆོམས་ཤིག་ལ་སྒྲོག་སྒྲོལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡི་ཡོད། དེ་ལྷ་བྱའི་ལན་
 འདྲེ་བས་ཐག་གཅོད་དགའ་འཕེའི་དོན་མང་བོས་ཁྱད་པར་ལྗེད་ནོན་ཆེན་པོ་
 ཡོང་། མི་ཆང་མར་རྒྱ་མིས་མི་གསོད་ལྷོར་བཅོམ་འགོ་འཛུགས་མ་བྱས་
 གོང་དེས་ཀྱི་སྒྲོག་སྒྲོལ་དེ་ལྷ་དུ་ལྷ་ས་པའི་དངངས་འཆབས་ཅམ་ལས། ད་
 མིན་བྱེད་ཀྱི་ཁྲོ་གདོང་ས་ངེས་གདན་གང་ཡང་མེད་པའི་གནས་སུ་...
 སྒྲེབས། གཤམ་སྤྱིང་ངས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་མི་མང་དང་། ཉེ་བའི་མཆོད་
 བྲོགས་ཆོད་ཁྲོ་གཤེད་དེ་ཐུག་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་བདེན་དོན་དམ་ཀྱི་འདིགས་པ་
 ཐུབས་གཞན་གང་ཡང་མེད་པས་མི་བསྐྱུ་བའི་སྤྱབས་ནི་དགོན་མཆོག་རིན་
 པོ་ཆེ་ནས་གསུམ་འདི་གཅིག་བྱ་ལས་མེད་པ་ལྷན་བདེན་པ་ལས་འབྲས་ལ་
 བདར་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཟུང་ཆེ་འགྲོ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱས་
 པ་ཡིན། ལས་ཉོན་ཡང་བའི་སྒྲོན་ལས་དེ་བཟུང་བཞིན་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་།

མིག་འཕྲུལ་ལམ། ལྷ་མ་ལུ་ཅུའི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བྱུང་བ་བྱུང་།

སྐུ་ལས་དེར་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ག་ཅ་སྤྲེགས་ང་ཆོས་ཁ་མཆོན་གཅིན་མི་ཕྱུག་ཀྱང་ཆང་མས་ང་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་འདོད་ཀྱིད་ཀྱི་འདུག །
ཡོངས་འཛིན་རྣམས་གཉིས་དང་། བཀའ་སྤྱོད་བཞི། གས་བཅར་ལས་ཀྱིད་སྐྱུ་ཕྱུང་། ནང་མི་ཉེ་ལྷོས་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་ཅི་རིགས་བཅས་ཡོད།
ལྷོས་མ་ཞོར་གྱིང་དུ་ཐིང་ལངས་སྐབས་ཤེས་ཤིང་། མཉམ་དུ་གཅང་བོ་ཆང་གས་དེ་འཁྲིད་གནང་འདུག །ཁོང་ནི་གོང་དུ་སྤྲོས་ངའི་བྱ་ལོ་གཉིས་མཆོན་པ་ཞིག་གོངས་དེ་ཡང་བསྐྱར་སྤྲོས་པར་ངོས་འཛིན་བ་དེ་རེད།
སྐྱུ་ཕྱུང་མདའ་དཔོན་གྱི་མཉམ་གྱོགས་ངོས་ཀྱི་གཅིན་མོ་ཡང་ཡོད། གཅིན་བོ་གཉིས་ཡ་རི་དང་། གཅིག་ཀྱང་གང་དུ་ཡོད། གཅང་མོ་ཞིག་དེར་གྱིང་སྤོབ་ཀྱང་ཡོད། དེ་ལྟར་ལྷོས་འཁོར་ཆོན་བོ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་གྲོགས་རྒྱ་དེ་བས་མང་ཅས་དཔོན་བ་བྱུང་ཡང་། གནད་དོན་དེ་དག་ཀྱི་མིའི་སྤྱོགས་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སོ་བུང་ལྱི་རེལ་གྱི་མི་མང་ཆོལ་ཡང་གསར་ཀྱི་ཀྱིད་དཔོན་བ་བྱུང་། མི་མང་ཁྲོད་དུ་ཀྱི་མིའི་སོ་ལྷུ་ཡོད་པའི་རྒྱགས་བ་མི་ཆང་མར་ཡོད་པའི་ཁར། གཡ་དེ་མི་མང་ནས་ངོས་བསྐྱོད་པ་གས་ཉེགས་བྱུང་ན་སྐྱུང་སྤོབ་ཀྱི་དོན་དུ་མི་ལྷོང་སྐྱུག་མང་པོ་ངོས་པར་མཉམ་ལུང་གིས་ཡོང་གིད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཀྱི་མི་ཆོར་དེ་ལྟར་གསོད་ཆབས་ཆོན་འབྱུང་ཉེན་ཡོད།

ངོས་དང་། བཀའ་སྤྱོད་ཆོས་མི་མང་གི་འགོ་འདྲིན་ཆོར་གོ་བསྐྱར་བས་པར་ཁོང་ཆོས་རང་ཉིད་འདེམས་འཛུགས་ཀྱིད་མཁན་གྱི་མི་མང་ལ་ཁུབ་བསྐྱགས་མི་ཅུང་པའི་གནད་གསལ་བོར་མཐོང་ཕྱི་ཁོང་ཆོས་ང་ཆོར་ཅས་ཞེན་གདོང་ལྱིན་པའི་ཕན་གྲོགས་ཟབ་ནན་ཏུས་བྱུང་། ངོས་ནས་

ཉིན་རྒྱུ་མང་ཁོང་ཚོར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་གིས་དེ་ནས་སྤྱིར་དུ་མང་པ་
འཛོལ་བྱས་པའི་ནང་དོན་སྤྱིར་བོད། རྒྱུ་ཞོལ་མ་ཡུང་ཕྱིན་པར་ཞོལ་
དགྲོག་གྱིན་མ་ཕྱེད་ཅས་དང་། རོས་ཉིན་འགན་གྲུལ་པའི་ས་རྒྱལ་དུ་
འབྱེད་འཁོད་མཆོམས་ཞིབ་ཆའི་གནས་རྒྱལ་སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་བཞེད་ཡོད།

ང་ཚོར་ཉིང་མཁོ་དགོས་ཤིས་རྒྱུར་གསུངས་པས། དེ་མེན་དངོས་ཆས་
བསྟོགས་པའེ་གོ་སྒྲུབས་མེད། སང་ཉིན་ནམ་མ་ལངས་གོང་ལྷོ་ས་ནམ་
བར་ཐག་ཤིང་བོས་ཆོད་ཐུབ་པ་དགོས། བཀའ་རྒྱོན་ཆོས་བཀའ་གསུང་དང་།
ཡིག་ཆ་དང་གི་དམ་ཐུག་དང་། རྣམ་སྤྱིར་དུ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཐུན་བྱ་
འབྱེད་ཡོད་ཅིང་། དེ་མེན་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་མང་པ་བཀའ་གསུང་དང་། བོ་
དུ་ལའི་ནང་ཡོད་པ་དེ་ནམས་འབྱེད་ཐབས་མ་ཡུང་། ང་ཚོ་སྤྱིར་གྱི་རྒྱ་
ནོར་ཡོངས་རྒྱུགས་བཞག། རོས་ནས་བཞེ་ལེན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆས་ཤི་རྒྱུང་
ལས་མཉམ་འབྱེད་མ་ཡུང་། བོད་དུ་ལའི་པན་མཛོད་ནང་མི་ཐོག་ཤིས་པ་རྒྱུད་
དུ་བཞག་པ་འིན་ཐང་བྲལ་པའི་ཆོས་སྤྱིར་གྱི་ནོར་རྒྱུ་ཤིགས་ལེན་པའི་
གོ་སྒྲུབས་མ་ཡུང་།

ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཆོ་ཁག་རྒྱུར་དུ་བཞོས་དེ་འགོ་རྒྱ་བྱས། ཐོག་མར་
སྤྱིར་རྒྱ་བཟུལ་དགོས། གཙང་བོ་འི་ཕྱང་ཕྱོགས་སྤྱོད་སྤྱིར་དང་། རྒྱ་
མའི་སྤྱོད་རྒྱུར་ལས་མས་ས་ཁང་ཉེ་ཐས་རྒྱོ་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་མ་གཏོགས་ཐར་
པ་མེད།

དགོས་པ་ཞིག་གི་སྤྱི་མཛོད་ཞིག་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཁོང་གཙང་
བོ་འི་ཐ་རྒྱུ་བཞེད་དང་། རྒྱ་བོ་སྤྱོད་ས་གི་ཆེད་དུ་བཟུང་། དགྲ་
ཞི་དག་གི་སྤྱི་མཛོད་དཔོན་དོ་རྒྱུ་འདུལ་ནས་བོད་དམག་བཟུ་.....
སྤྱོད་ཞིག་འབྱེད་དེ་ནས་སྤྱིར་གྱི་རྒྱོ་གར་ས་གནས་གཙང་རྒྱ་བཟུལ་བསྟོད་

པད་པའི་ས་ཕྱེགས་སུ་རྩོན་ཐོན་ཅུ་སྟེ། འཆར་དོན་འདིའི་ཐོག་ཀའི་ཆར་
 ཡང་གནས་ཚུལ་སྟུག་པོ་ཞིག་འབྱུང་ཉན་བྱང་འདུག། ཁོང་ཚོས་ས་མེ་
 ཕྱེད་ཚམ་གྱི་ས་ལས་ས་པགྱེད་པར་བྱ་དཔག་འགན་གསུམ་ས་པན་མ་དེ་
 རང་དུ་འགྲོ་བ་མཐོང་འབྲལ་མེ་མདེལ་ཁུ་ཚམ་འཁའ་ས་འདུག་ཅིང་། དེ་ནི་
 གློ་བུར་གྱི་བསམ་སྡེད་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་གསུམ་སྟེ་བུ་ལ། བྱ་མིས་པའོང་
 བའི་ཉ་སྒྲིང་དུ་གོ་མཚན་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 དང་། ལུན་ནག་ནང་ཚོ་ཁག་དེ་དག་རིགས་ཇི་ཡིན་དང་། ཆེ་རྒྱུ་རི་
 པའི་མ་དོགས་པར་བྱ་མི་ཚོས་ཉེ་འབྲམ་གྱི་རང་རྒྱུ་དུ་བྱིར་ལོག་ཅུས་
 ཚོད་འདུག།

གྲུ་སྒྱིག་ལོགས་པར་ཇི་དུས་ཁོ་བོ་མགོན་པོ་ཁང་དུ་མཇུག་པ་རྒྱུ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་ཀུན་བྱོལ་ས་ཐོན་ཕྱིད་ཁར་རྒྱ་ཁང་དེར་མཇུག་
 པ་ཕྱོད་ཕྱིད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་རྣམ་གྲུ་ཚོས་མཚོད་འབྲལ་ལྟར་རྒྱན་རྒྱར་
 ཕྱིད་པའི་ནང་འདུག། ཁོང་ཚོས་གནད་དོན་ཇི་ཡིན་ཤེས་ཀྱི་ཅིང་པ་དང་།
 རོས་ནས་འགྲོ་བུ་འཚོན་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་གལ་ཞིག་མེས་ས་འབྲེང་པའི་ན
 པར་ལུལ་པ་ཡིན། ཕྱིད་ལྟངས་དེའི་སྐྱེ་མཚན་ཇི་ཡིན་ཁོང་ཚོར་ཐེ་ཚོམ་
 ཚམ་ཡོང་པ་ལས། གཞན་གྱི་རྣམ་འབྱུང་གང་ཡང་མི་ཐོན་པའི་རེ་
 པ་ཡོད།

རྒྱ་ཁང་གྱི་ཐོན་སྐབས་སྒྱི་བྱང་མཁན་པོ་དང་། མགྲོན་མེ་རྒྱ་སྐྱུང་
 མདའ་དཔོན་བཅས་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་། སྒྱི་མཁན་དང་། མགྲན་ཆེ་གཉིས་
 རས་མི་དགུ་ས་མའི་ཆས་གོས་གྲོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྒྱི་བཟུང་སྐབས་ཉིན་དུས་
 གོང་ནས་གྲོན་ཡོད་ཀྱང་། ངས་དེ་སྒྲོན་མཐོང་མ་བྱུང་། ང་ཚོས་ཆང་མའི་
 རྒྱ་ཚོད་བསྒྲིགས་དེ་ཕུགས་རི་ནང་མའི་ནང་རྒྱ་སའི་དགོང་དེ་འི་རྒྱ་ཚོད་

བཅུ་ཐོག་སྐར་མ་རི་རྒྱུད་ཡང་སྤྱིར་མ་ཤོར་བར་འཛོམས་ནན་ཅུམ། དེ་
 བས་ཁོ་བོ་ལྟ་ཁར་གཞན་དག་ཏུ་བྱིན་དེ་རབ་གནས་དང་། བས་ཁོ་
 འདེབས་བྱིན་ཆུབས་ཀྱིས་ཆེས་ཁོ་བོ་འི་མྱོད་ཤག་ཏུ་ངང་སྐྱུག་ཅུམ་དེ་སྐྱུན་
 བྱིན་པ་འབྱུང་ཅི་རིགས་ཅུམ་པ་ཡིན། རམ་དེ་ལྟར་སྐྱུག་མྱོད་ཅུང་རིང་
 རྒྱས་མ་དང་། བཅུན་མོ་བཅུང་བོ་སོགས་ཁོ་ཙོ་སྐྱོན་ཙམ་པ་ཐོན་སྐྱུར་
 གོ་སྒྲིག་ཅུམ་ཡོད་པ་ལྟར་ཐོན། ཁོ་ཙོ་སྐྱུག་ས་རི་སེང་བོ་འི་སྤྱི་ལོགས་
 སྤྱུ་བཞུགས་ཡོད་ལྟར་ཐོན་སྐྱུར་ངང་ལས་ལས་སྐྱུ་བ་ཡོད། རའི་རྒྱས་མ་
 དང་། བཅུན་མོ་ནས་ཁར་ས་ཆས་བྱོན་སྐྱུ་ཅུམ། ཁོ་བོ་ཐོན་རིམ་གཉིས་
 བ་དང་། མཐའ་མའི་འཛོ་ཁག་གསུམ་བར་ཡོངས་འཛོན་ནམ་གཉིས་
 དག་ བཀའ་ཤག་ཁྱེ་གཞན་དག་འགའ་ཤས་བཅས་ཡོད།

རོས་ལ་དམག་མེད་བྱོན་གས་ཤིག་དང་། ལྷ་མོ་བཅིག་གོ་སྒྲིག་ཡོད་
 པ་ལྟར་ཆུ་ཆོད་བཅུ་མ་ཐིན་ཙམ་ལ་ངས་ཡིད་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་གིས་བཅོམ་ཐུན་
 འདས་ཀྱིས་བཀྱང་བའི་བྱོན་པ་གྲུ་ཆས་ཐུད་དེ་གོང་གི་ཆས་གོས་བྱོན། དེ་
 བས་ལྟ་ཁར་ཏུ་བྱིས། རང་གི་གདན་ཁྱིའི་ཐོག་བཞུད་དེ་སངས་ལུས་ཀྱི་
 བསྐྱུང་ཤོར་སྤོན་བཞུད་མྱོང་པ་ཞིག་ཞལ་མཁུད་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་རྒྱུང་ས་དེ།
 རྒྱུ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ནམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་
 རོམ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་རོས་བར་འབྱུང་བར་འབྱུང་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་སྤོབས་
 བར་བྱོས་ཤག་ཅེས་པའི་རང་བཟུགས་དེ་སྤོན་ལས་པད་བ། ཁྱོག་བཞུ་ཅང་
 ཟད་འོད་མདངས་ཅུང་ཏུ་བྱུང་། མྱོད་ཤག་ནས་བྱི་ཅུ་ཐོན་སྐབས་བསམ་
 བློ་འི་དང་འཛིགས་སྤྱོད་ཆོར་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ཆུ་ཆོད་ཀྱི་
 ཆག་སྐྱུ་དང་། རོས་རང་གི་ཀྱང་པ་སྤོས་པའི་སྐྱུ་སྐད་མ་གཏོར་གཞན་ཆང་
 མ་ཁྱུ་སེམ་འཛམ་ཐིང་ཏུ་གནས་པའི་ངང་མར་ཡོང་མྱོ་ཐོ་བྱང་གི་གཟིམ་

སྒྲོ་ནང་མང་དམག་མི་གཅིག་དང་། སྒྲོ་བར་པར་དམག་མི་གཅིག་པཅས་
 རོས་སྒྲུག་སྒྲོ་ཕྱས་འདུག ཁོང་ཚོ་འི་ས་ནས་མེ་མདའ་རིང་མདའ་གཅིག་
 རྒྱང་ས་ནས་ཕྱག་དུ་བཀལ་དེ་དམག་མིའི་ཆས་བརྒྱས་ཆ་ཆར་བ་བཟོས།
 དམག་མི་ཚོས་ངའི་ཆེས་སྲུ་ཡོང་། ངའི་མི་ཚོ་འི་ནང་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱོད་
 དུ་ཆོང་བའི་སྤྱོད་ཆ་ལ་ལྷུང་ར་མཚན་མོའི་ཐུན་དམ་ཁུབ་ཅིང་། རྒྱ་པའི་
 རོད་ལྷང་ཁྱང་མདའ་སྒྲོ་བའི་ནང་ཀང་བཟོད་ཀྱིས་ཡོང་། སྒྲུང་མདའ་དཔོན་
 གྱིས་ལྷུང་རའི་སྒྲོ་དང་། རྒྱགས་རི་ནང་མའི་སྒྲོ་སྒྱང་བ་ཚོ་ཐན་ཚུན་ཁ་
 བཟོར་གྱིས་བདར་ཕྱེ་ཁོང་རང་སྒྲོ་དང་བོ་འི་འགག་དང་། རོད་མི་གཞན་
 གཉིས་ཀྱང་སྒྲོ་གཉིས་པའི་འགྲམ་ནས་མཉམ་དུ་བྱུང་། སྒྲུ་འཛིན་
 མོ་བྱང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། མགོན་བོ་ཁང་སོ་སོའི་མདུན་ཐང་དུ་
 སྒྲེབས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱིས་ལུས་འདུད་སྒྲན་ལམ་རེ་བུས། སྒྲི་མཁར་
 དང་། མགོན་ཆེ། སྒྲུ་སྒྱང་མདའ་དཔོན་པཅས་མདུན་ཕྱོགས་དང་། ཁོ་
 བོ་དང་། དམག་མི་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲུ་བཟོད་དེ་སྒྲོ་བ་ཀྱང་སྒྲིང་
 གའི་ནང་ནས་ལྷ་དམ་རི་ཕྱི་པའི་སྒྲོ་འགག་དུ་ཕྱིན་ནིང་། མི་མང་ཚོས་རོས་
 མི་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ངའི་མིག་ཤེས་ཕྱོད་ཡོད་ལྷུངས་ཕྱིའི་ཐུན་ནག་དང་
 པཅས་འལ་བོལ་ཞིག་ནང་གར་བཟོད་བྱས།

ལྷུང་སྒྲོ་དེ་ལྷུང་འདུག་པར་བདེན་སྒྲོ་སྒྱང་བ་ཚོར་མགྲོན་ཆེན་ལ་
 བསྐོར་དུ་འགྲོ་བྱ་ཡིན་ཚུལ་པཛོད་པར་ཁོང་ཚོས་མགྲོན་ཆེར་ལུས་འདུད་
 དང་པཅས་སྒྲོ་ལྷུགས་ཆེན་བོ་དེ་ཕྱེ་སོང་།

མཛོད་སྒྲོ་འི་དེན་འབྲེལ་སོགས་མེད་པར་ནོར་སྒྲིང་ནས་ཕྱི་བཟོད་དེ་
 ལྷུང་ཕྱོད་བཞི་དེ་སྒྲན་ཁོ་བོའི་མི་ཆེན་ནང་ཤེངས་གཅིག་ལས་བྱུང་མེད་
 ཅིང་། དེ་ན་ཡོད་ཀྱི་གོང་གྲོ་མོར་བཟོད་སྒྲུབས་དེ་ཡིན། ལྷུང་སྒྲོ་དེའི་

འགག་དུང་ཆོ་འབྱོར་སྐབས་སྤྱད་ནས་འོག་དུ་ཉ་ཅང་གསལ་བོ་རང་ལྷན་
 བར་སྒོ་སྤྱང་མི་མང་ཆོ་ཁག་དེ་དག་ངས་མཐོང་བུང་ཡང་། ཁོང་ཆོ་སྤྱས་
 ཀྱང་ཕྱན་དམག་དཀྱུས་སྒྲིམ་ཅུང་ལྷ་བྱ་དེ་ལ་དོ་སྤང་བུང་མ་སོང་ཞིང་།
 ངས་སྤྱ་ནན་ནང་འགོག་སྤྱན་གང་ཡང་མེད་པའི་ལས་ཕྱགས་དེར་སྤང་
 མེད་དུ་བྱིན་པ་ཡིན།

ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། བཅོན་བྱོལ།

དེད་ཆོ་ནོར་གླིང་ནས་ལྷ་ས་འདི་ཕྱིད་ཅུངས། གཙང་པོ་འདི་ཕྱོགས་སུ་
 བསྐྱོད་སྐབས་ཅུ་ཅུར་ཁའི་ཕྱོག་གོངས་ཀྱི་ལས་མས་སྤྱང་དམག་གང་...
 འཁྲམས་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ནས་བྱིན་ཞིང་། མགོན་ཆེ་མོགས་ནས་མེ་འཕེན་
 ཕྱིད་ཐམ་མེད་པའི་སྤྱད་འཁོད་ཀྱང་བྱས་སོང་། ཁོང་ཆོ་འགོ་པ་འགའ་གས་
 ལ་དེ་ལྟར་ངོས་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟོས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། འགོ་དམངས་ལལ་ཆེ་
 བས་ཤོག་ཡོད་པ་མེད། ཁོང་ཆོ་གླིང་མེལ་ཕྱིད་རིང་ཁོ་བོ་དམག་དཀྱུས་
 ཤིག་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་སྒྲུག་སྒྲོད་བྱས།

ཕྱི་མའི་དཀྱིལ་གོམ་བགོད་ཀྱིས་ཕྱིན་དེ་གཙང་པོ་འདི་ཉ་སྒོར་དུ་འབྱོར་
 སྐབས་ནས་བྱུན་བྱུན་ལ་ཡོད་འགའ་གས་འདུག་ཅིང་། ཉ་བར་སྤྱོད་སྐབས་
 སྐབས་དེ་དག་ལྷ་ཤིང་ཐུང་པོ་ཁ་འཐོར་དུ་ཡོད་པ་དག་ཡིན་འདུག །ཕྱི་
 མའན་ནི་ཕྱིས་ཕྱོགས་བཟང་ཞི ། ཡི་རིང་བོ་ཞིག་བརྒྱུ་མས་འདུག་པ་

དེས་དག་ཉི་མར་བྱུང་ན་པེག་ལྷུ་འི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་རྒྱ་
 ལོང་ནག་ལྷན་ལྷན་དེ་ཆོང་དུ་གསུམ་ཐོན་ཞིག་བདག་ས་བྱས་དེ་དེ་ཆོད་པོ་བྱོན་
 དུ་དགས་གསུམ་ཡི་བདུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

ང་ཚོས་གོ་བའི་ཐོག་གཙང་ཆ་བཟུལ་བསྐྱོད་བྱས་པའི་གཙང་རུ་འི་མ
 རོལ་དུ་འབྱོར་སྐབས་སྐྱོད་མ་སོགས་དེར་ངལ་གསོ་ཡིན་བཞུག་ཆོད།
 ཡོངས་འཛིན་ནས་པ་དང་། བཀའ་སྐྱོན་སོགས་ཀྱང་གང་མཁུ་གས་པེབས
 འབྱོར་བྱུང་། ཁོང་ནས་མ་ཉི་མོར་སྒྲིང་ནས་ཐུངས་འཁོར་ཆེན་པོར་ས་
 ཀྱིས་ལག་བ་པ་ཞིག་ནང་གསུམ་ནས་གཞུང་ལམ་ཐོག་གསུམ་པེབས་ཀྱིས་བདེ་
 རྒྱུད་སྒྲིང་ཁའི་འཁྲིམ་གྱི་ལམ་ཆུང་ནས་དྲ་དང་། ཞེས་ཐང་གིས་པེབས།
 ཆུ་ཁར་ཀུན་དགའ་བསོ་གཏན་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་ཀུས། ལོ་ཉི་ཤུ་སོན་
 པའི་གཞིན་རྒྱ་སྒྲིང་སྐྱོབས་ཅན་དབང་ལུག་ཆེ་རིང་ཐེང་བ་བཅས་འགོ་.....
 འཁྲིད་གསུམ་དང་། ཁམས་དམག་སྐྱུ་ཆ་སྐྱོར་ནས་ང་ཚོ་སྐྱབ་སྐྱོད་བྱས་
 འདུག་ཅིང་། སྐྱོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཅུ་འདུག། འདི་ནི་བོ་ཅོང་དུ་སྐྱོབ་
 སྐྱོང་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱའི་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། ཡོ་ལུ་ཅམ་ཀུན་གཏུ་
 སྐྱོད་ལུན་རིང་ཀུ་མིའི་ལྷ་སྐྱོད་སྐྱུངས་དེ་ལྷ་སྐྱོད་དེ་དག་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་ད་
 ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པའི་སྐོ་དང་སྐྱོད་པའི་གཞིན་རྒྱ་སྒྲིང་སྐྱོབས་ཅན་དུ་བྱུང་
 པ་ཞིག་ཡིན། ཉིན་གཉིས་ཁྲིམ་དམག་རྒྱུང་སྐབས་ཁོང་འདས་གོང་ས་སྐྱུ་
 བྱུང་འདུག།

འགོ་འཁྲིད་དེ་དག་གིས་ཁ་བདག་ས་གཏོང་ལེན་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཚོས་
 ཉ་ཅང་ཉེན་ཆེ་ལོག་ས་ཆུ་ལ་འདི་འདའི་སྐབས་ཉེན་སྐྱུང་བུ་བའི་བྱ་སྒྲིག་
 གང་ཟབ་བྱས་འདུག་པ་དང་། དགོན་བའི་སྐྱོ་མཛོད་ཅིག་གིས་ང་ཚོ་ཆང་
 མར་བཞེད་དུ་བྱ་སྒྲིག་བྱས་འདུག་ཀྱང་། སྐ་ཆས་ཆང་བ་རང་འབྱོར་མི་

ཕྱི་ལོ། ལམ་རྒྱུ་ལྟོང་པའི་མཚམས་འདི་བྱེད་འོས་ནམས་ལུང་བྱུང་བའི་
 ལམ་དང་ཞོན་ཏེ་འཕམ་པ་མར་ཐོན་བཞུད་ཀྱིས་ཤིང་། ཐོག་མའི་རྒྱུ་ལྟོང་
 ལ་ལས་ཀྱི་རིང་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཡིན།

གཙང་མོ་འི་ཉེན་ལྟུང་པའི་འདུལ་སྐྱོད་ལས་རྒྱུ་ལྟོང་གིས་ག་པའི་མཐོང་
 ལས་ལྟ་བོ་ཞིག་ལས་མེད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཡས་ཀྱི་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་
 ཆར་བྱེད་ཆེན་པོ་ལྟོང་བཞུགས་ལས་ལས་མེད་པའི་གི་འདུག །གཙང་
 མོ་འི་ལ་འཕམ་གྱི་ར་ལ་ལ་བྱེད་ལག་རེ་ཆུང་ཆུང་འཛིན་པར་ལྟོང་བྱུང་ནས་
 བར་ཁོང་ཆོ་འདམག་གི་སྐོས་ཆེ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཆོད་པའི་ལགས་པ་ལྟུང་
 བས་ཆོག་ཡོད་ལྟོང་། འཛོམས་ཀྱི་ལ་ཁོང་ཆོས་ཤོས་ན་ལས་སྐྱོད་པའི་
 བཞུགས་ལྟུང་གི་ཤིང་། ད་དུང་འཛོམས་པའི་ལས་ཀྱང་ཉེན་ཁ་ཆེ་པའི་ལྟོང་
 ལྟུང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་འཕམ་ཆར་ནས་བཞུད་དགོས་པར་ལྟོང་བྱུང་དེར་བྱེད་
 མིས་ཆུང་སྐྱོང་འཁོར་ཆེ་བྱས་པ་དང་མེད་པའི་རྒྱུ་ལྟོང་པའི་ལེན་མཚན་མོ་ཡང་
 བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཅིང་། གཡས་ཀྱི་ཆུང་སྐྱོང་འཁོར་ཏེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
 བ་དེའི་ལྟོང་བཞུད་པའི་རྒྱུ་ལྟོང་གིས་ལས་མེད་པའི་མཐོང་པའི་ལས་དེའི་བཞུད་
 དུ་འཕྱོད་པར་བཞུད་པས་ཡང་རི་བཞུན་མཐོང་གི་མི་འདུག །སྐབས་ཤིག་
 ན་ལས་ཤོར་ཏེ་ཡང་བཞུད་ལྟོང་པའི་ལྟོང་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་བྱུང་། དེའི་མིག་
 ལྟུང་སྐྱོང་ཏེ་རྒྱུ་ལྟོང་པའི་སྐབས་སྐྱོང་སྐྱོང་གིན་དུ་ཆེ་བས་བྱེད་ལག་གིས་
 ཉེན་བྱུང་ཡང་། ལྟུང་ལས་ཤིག་ལ་གཙང་མོ་འི་ཆུ་སྐྱོང་དེ་ཡང་ལྟུང་
 ཆུ་ལ་ཞེང་ཆེ་སྐྱོང་སྐྱོང་ཆེ་ཆེར་བྱུང་འདུག །འཛོམས་ལྟུང་མཐོང་གིས་
 སྐྱོན་ཏེ་བྱེད་མིས་མ་ཆོར་ཅམ་བྱུང་། དེ་ནས་འཛོམས་ཀྱི་ལྟུང་བྱེད་ལས་
 ཡག་བཞུད་ལྟོང་པའི་དམར་ལས་ལས་བྱེད་པར་བྱུང་ཅམ་རིང་བྱེད་མིས་
 ཆོས་ལྟུང་པའི་གི་ཡོད་པས་ཆེ་ཆུང་པ་བྱུང་མེད་དེ་དག་ནི་འདྲ་ལྟོང་ལྟོང་ཡིན་

འདུག་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་འགྲུལ་མི་འགར་གསལ་ལས་ཞོར་གྱིས་
བསྐྱོད་པར་ལས་སྟོན་བྱེད་པ་ཞིན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་གཤམ་ཆར་གཙང་ཆུ་གཏོང་ཐབ་མེད་པར་ཁ་ཞེང་ཆེ་བས་རྒྱང་ས་
ལའོར་བཟལ་བ་ཡོད་ཐུག་ས་ཞིག་ཡོད་འདུག །ཤམ་དེ་གྲུ་མིས་ཤེས་ནོར་
ཐུང་ཡོད་ན་ཐར་བྱོགས་ནས་རྒྱང་ས་ལའོར་བཟལ་ཐེང་ཕྱི་ང་ཚོ་གཤག་འགོག་
དང་། རིས་འདྲིར་བྱེད་ས་ཡོད་པར་བདེན་ཁུལ་དེར་པས་བྱེད་པ་གཅིག་
དང་། དམག་མི་གང་འཆ་མས་སྐུ་པ་ཐུང་དུ་ནན་ཐབ་གྱིས་བཟུང་། ཁོ་པོ་
ཅག་གོང་གསེབ་གྱི་ཡུལ་ཡུང་དེ་བྱོགས་ས་ཤར་བསྐྱོད་བྱས།

དེ་ནས་གང་འཆ་མས་ཤིག་རིང་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གང་ཡང་མཐོང་
ཐོས་མ་ཐུང་ཞིང་། སྤྱོད་ཀྱི་ཚུ་ཚོར་གསུམ་པ་ཅས་ལ་བྱིད་སྐྱོད་སྐྱོག་
བ་ཐོས་པ་དེ་བྱོགས་གོང་ཁྱིམ་འགའ་རེ་ཡང་འདུག །མགོན་ཆེ་ཐོན་ཅས་
པར་ཕྱི་རི་ཅས་དུ་སྐྱོབས་ཡོད་མེད་དང་། གོང་ཁྱིམ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
མིན་པ་ཅད་གཙོད་བྱེད་དགོས་མངགས་གཏོང་བུས་པར་ས་གནས་དེ་ནི་ནམ་
རྒྱུ་སྐྱང་ཡིན་པ་རང་། ཁྱིམ་པདག་ནི་སྟོམ་རྒྱང་ཞིག་ཡིན་འདུག །ང་
ཚོ་འི་རིགས་མི་གཉིས་སྟོན་དུ་དེ་ཅ་བསྐྱོད་དེ་གཤམ་ཆེའི་སྐྱ་མ་གྱོན་ཞིག་.....
ཐབས་གྱི་ཡོད་ཆུ་པ་རྩོད་ཡོད་འདུག །ངོར་རང་ངས་དུ་བ་དུ་ཐུང་ཡོད་
རྒྱུས་དེར་ཡུང་ཅལ་ངལ་གསེས་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན། ཞོར་སྐྱོང་ནས་
སོང་སྟེ་ངལ་གསེས་གྱི་གནས་ཁང་དུ་སྟོད་པ་དེ་ཐོག་ལ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱིམ་
པདག་འགའ་གསལ་གྱས་གནད་དོན་རིམ་ཞིན་གསལ་གྱི་མེད་པ་དང་།
འགའ་གསལ་ནས་གསལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

འདྲི་ནས་དབང་ཐུག་ཆེ་རིང་གིས་རང་འོག་བསྐྱོན་ཐུང་དམག་བཞི་བཟུ་
སྟོར་མཉམ་འབྲིད་གྱིས་གཙང་བོ་འི་ཐར་བྱོགས་སྟེ་ཐང་བཟུང་དག་.....

མི་འགོ་ག་སྤྱོད་ཆེན་ཐོན་བསྐྱོད་བྱས་ཤིང་། ཁམས་རིགས་འཕྱུ་སྤྱོད་
གཉིས་གསུམ་ཅན་པ་འཆོའི་བསྐྱོད་ལས་སྤྱོད་ཕྱིན་ཕྱིན་གསུམ་གཤོང་།
མངགས་བྱས།

ནོར་གླིང་ནས་ཐོན་པ་དང་། ཐོག་མར་ལམ་ཞུགས་སྐབས་སྤྱོད་པར་དུ་
ཐད་ཀར་འགྲོ་བུའི་བསམ་ཚིས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། བོད་ས་གང་འོས་
སྤྱོད་ཀྱི་དེ་དེ་བ་ད་དུང་བྱེད་པ་ཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་རྩ་སའི་རྩོམ་
སྤྱོད་ནས་ནས་ལྟན་གྱིན་སྤྱོད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་གཞུང་ལས་ཁག་དུ་བྱེད་པས་
འཕོར་ཅེས་བཀག་འཁོག་བྱས་ཡོད་ལྟམས་དེ་ཆོན་ས་ཐར་བའི་དེ་བ་མེད་
གཤིས། རྩ་སའི་རྩོམ་དང་། རྩོམ་པར་སྤྱོད་པར་བསྐྱོད་ཅིང་། ཁྲུལ་དེར་ལས་
བསྐྱོད་དཀར་པའི་དེ་ཁྲུལ་སྤྱོད་པོ་ཡོད་ལྟམས་སྤྱོད་པས་ལས་སེར་ཡོང་
སྤྱོད་དཀར་ཆེགས་ཡོད་པ་དེ། འཛིན་བརྒྱུད་དཀར་པའི་ས་ཁྲུལ་དེ་དག་
ཁམས་རིགས་དང་། དབུས་གཙང་མི་རིགས་འཕེལ་དམག་ཁོངས་ཞུགས་
པ་ཆོའི་གནས་ལྟམ་གཅོ་བོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཁྲུལ་དེ་ཆོའི་དཀྱིལ་བརྒྱུད།
ནི་མ་པ་ཡའི་དེ་བརྒྱུད་གཅོ་བོ་དག་བཀལ་ན་འབྲུག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་
ས་མཆོམས་སྤྱོད་པར་བསྐྱོད་པའི་ལས་ལྷང་མར་བོ་ཡོད། བསྐྱོད་ལས་དེ་
དག་ནི་དུས་རབས་མང་པོ་འི་དེ་བོད་འབྲུག་གི་ཆོང་པ་ཆོས་ཡོད་སྤྱོད་
བྱེད་པ་ཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེར་བདེན་གནས་ཚུལ་སྤྱོད་པོས་སྤྱོད་པར་དུ་
ཆོའི་ཀྱུ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་ཞིག་དུས་དྲུག་དུ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཁོ་པོ་ཅག་རྩོམ་པ་གྱི་སར་མ་འབྱོར་གོང་མར་མ་སྤྱོད་པར་དུ་
དང་སྤྱོད་ཚུ་འདྲིལ་བའི་ཆུ་ཆེན་བཀལ་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་གོང་
བྱེད་པ་ཐེང་བའི་ལ་ཞིག་འཛིགས་དགོས། རྒྱ་མིས་ང་ཆོ་བྱིན་པ་ཤིས་དེ་རྩིས་
འདོད་ཤུགས་ཆེ་ཡོང་ན་ད་དུང་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལྟམས་གཙང་བོ་འི་ཆུ་གང་།

མཐུགས་པ་ཀུན་པ་ཤོད་ཅིང་པ་དགོས་པར་བསམ།

རྒྱ་རྒྱུ་མི་ཆུ་ཆོར་བཟུང་ཅིང་ལ་ཕྱི་ལཱ་ལ་པ་ཤུག་དུ་འབྱོར་དེ་ར་ཆོས་
ཞིག་ཆ་བྱས་པ་ཡིན། ལྷ་བས་དེར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཅི་ནས་ཉི་མ་ཐོན་དེ་
ས་ཐང་བྱིངས་པ་ཉི་ཤོད་བྱུང་ཅིང་གྱུང་། ར་ཆོ་ཕྱི་ལཱ་ལ་ཕྱིན་པ་ཆོགས་
ལྷ་བས་ད་དུང་ཉི་ཤོད་བཟུང་ཡོད་པ་མ་དུ། བཟོད་པ་མ་དེ་ཉི་ཕྱིན་གྱི་ཐང་
དགའ་རལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ར་ཆོ་ཕྱི་ལཱ་ལ་ཕྱིན་པ་ཤོད་དུ་འབྱོར་ལྷ་བས་ད་
དེལ་ཤུག་པ་ཤུག་ཆད་དེ་ཆོས་ལུ་ལུ། ར་ཆོ་ལ་བཟོས་ཉི་མ་ཐོན་པ་
ཞིག་ནས་ཤོས་ལ་ད་དགར་པོ་ཞིག་ཐུང་ལྷ་བས་མན་ཐོགས་དང་། དཔག་
དོན་ལྷ་བྱུང་འགའ་ཤས་ནས་འབྲེལ་སྒྲིབ་བྱེད་འདུག །ཁོ་པོས་དགའ་
པོ་ཞི་རང་སྒྲུངས་པར་ལམ་ཕྱོགས་ཆོ་ཡང་དགའ་སྒྲོ་ཅན་པོ་བྱུང་ཡོང་། ཕྱི་
ལཱ་ལ་ཅེར་འབྱོར་ཉིད་ཁོ་པོ་ཅག་གི་གོ་དོན་ལྷ་བྱུང་ཕྱོགས་ལྷ་བྱུང་པ་
ཐོད་ལས་དེ་ཡང་བྱས།

རྒྱིར་ལ་ལས་གང་ལ་འདྲ་བཟོད་དགའ་ཡང་ཐུར་བཟོད་སྒྲོ་པ་ལྷར་
ཕྱི་ལཱ་ལ་དེ་བྱུང་ལྷ་བྱུང་དུ་བཟོད་ལྷ་ཉི་ཅང་སྒྲོ་བས་ཐད་གར་བཟུང་གིང་།
ད་དེལ་ན་པས་དང་། མི་ཀན་པ་ན་མས་ལས་དགུས་ནས་ཕྱིན། ཕྱི་ལཱ་དེར་
ཆུ་ཆོད་གཟུགས་བཞི་པར་འགོར་མོང་། ར་ཆོ་གཙང་པོ་ལི་བཟུང་གི་ཐང་
གཤོངས་ལྷ་འབྱོར་ལྷ་བས་སྒྲོ་བྱུང་ཐལ་རྒྱུང་ཆོ་པས་ར་ཆོས་མན་ཆུན་མཐོང་
ཆི་བྱུང་པ་ལྷ་བྱུང་ཡང་། གཡ་ཐོད་དེ་བྱུང་བྱ་མི་དེ་འགྲུལ་བཟུང་པ་ཐོལ་
ན་ཁོང་ཆོར་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོང་གྱུ་དེད།

ལ་གཤམ་དེ་བྱུང་ཆི་ཐོད་མཁན་སྒྲོ་ཡང་ཆི་འདུག །དེའི་ཤར་ཕྱོགས་
སྒྲུ་བྱུང་བྲགས་ཁ་ཤས་སོང་མཆོས་པན་ཅེ་གྲུ་ཁར་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ཕྱོགས་གཙང་ཆུ་བཀལ་བྱུང་བདེ་བ་དེ་རང་ལས་མེད་སྒྲུབས་གཡ་ཐོད་

[illegible]

མཉམ་བཅུན་མིན་ལྟར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཤིས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ང་ཚོ་འདི་རྒྱལ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཅིང་པོ་དང་། མི་མང་རྣམས་མེད་
སྟབས་ཀྱི་མེད་ཆེས་འདྲ་ཡོད་ན་ཡང་བདུན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྒྱལ་ཕྱོད་
ཡུལ་ར་སྒྲུབ་དགོན་དུ་དགོང་དུ་འདི་ཆ་ཚོར་ལྟ་དང་སྤྱད་ཅིང་ལའཁྱེད་། དེ་
ཉིན་ང་ཚོས་ཆ་ཚོར་པོའི་བསྐྱད་ཅིང་མ་གྱི་རིང་དུ་ཞོན་དེ་སྒྲུབ་མཁྱེད་སྒྲུབ་
བསྐྱད་ཅིང་། དམ་གསོ་ཡུད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱ་དེ་ལས་རྒྱལ་མེད་སྟབས་དུ་
དེ་མ་ཚོས་དེ་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་པ་དག་འདས་དེ་རྒྱལ་དེར་ཞུགས་པའ་བྱས། དམ་
གསོ་བྱེད་རིང་ལས་དེ་གསུམ་ཆེས་མ་ཚོར་སྒྲིབ་པའི་ང་ཚོ་པོ་བྱུང་ཡང་།
དགོང་མོ་འདི་ཆ་ཚོར་དཔྱད་ཅིང་ལའཁྱེད་མཉམ་བཅུན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་
འཁྱེད་འཛེགས་བྱུང་།

དེའི་དགོང་དུ་བཀའ་ཤིག་གི་མཚན་ཐོག་ནས་རྒྱ་སར་ལུས་པའི་
བཀའ་རྒྱུན་ང་མོད་དང་། བཅས་པོར་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་དོ་དམ་ ང་ཚོ་འདི་
ཡུལ་དང་རང་དབང་གི་དོན་དུ་བསམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པར་ཐེ་
ཚོམ་མེད་སྟབས་པོད་པ་ཕྱོགས་མཐུན་པར་དཔག་བནང་དགོས་ཞེས་བྲིས་
ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་འགྲུལ་མི་ཚོ་ཁག་དང་མི་གངས་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
མོད་དམག་སྒྲུབ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་སྐོར་དང་། འཇམ་དམག་ལྟ་བུ་སྐོར་བཅས་
མཉམ་དུ་ཡོད། ལམ་དེ་རྒྱ་ཅེ་དང་། རྒྱལ་ཅེ་ཡས་མས་ནས་རྒྱ་མི་ཡོང་
ན་རྒྱལ་ར་སྒྲུབ་ནས་མི་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་རྒྱུ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་དང་། ཁོ་བོ་
ཅག་བྱིངས་ནས་ཉིན་ལྔའི་རིང་བོད་ཀྱི་རི་ཁྲལ་བཞུད་ལས་སྤྱོད། དེ་
ཕྱོག་མང་པའི་ཐོག་རིམ་བསྐྱོད་བྱས། ཉིན་མོར་ཚོས་འཚོ་རྒྱུ་ཁག་མང་
དུ་བགོས་དེ་བསྐྱོད་ཅིང་། དགོང་མོ་དགོན་པའམ་གྱིང་གསལ་རྒྱུ་རྒྱས་

ལ་འཛིན་པ་ཐོད་ཀྱིས། ལྷ་པས་དེ་འཇམ་དམག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚེ་དེ་ཚེ་
 མཉམ་བཞུགས་པར་འདི་དག་སྤྱོད་པ་ནས་པའི་མི་ཚེར་འབྱེད་པ་དུག་
 ཀྱིས་འགོ་འཛིན་པ་ཐོད། ལྷ་པས་དེར་དེ་ཚེས་མཐོང་མ་ཐོང་བའི་བོད་
 མི་འཁྲིད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་མང་བོས་དེ་ཚེ་མཐོང་བཞུགས་ཞིང་གནས་
 ཡོད་པ་དང་། ལྷ་པས་ཐོད་ཀྱིས་ལྷ་པས་ཐོད་ཀྱིས་ལྷ་པས་ཐོད་ཀྱིས་ལྷ་པས་
 ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱ་ཁྱི་རྒྱ་ཁྱི་རྒྱ་ཁྱི་རྒྱ་ཁྱི་རྒྱ་ཁྱི་རྒྱ་ཁྱི་རྒྱ་ཁྱི་རྒྱ་ཁྱི་
 དགོན་ཆགས་ས་ཐུང་བའི་ཞེས་ཆེར་བའི་གྲོང་གསེབ་ཆེ་བ་ཞིག་དུ་བཟུང་།
 དེ་ཁྱེད་ཐོད་པའི་འཇམ་དམག་དག་དང་། ཐོད་པའི་བ་ཚེས་དག་འབྱེད་
 བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཡང་། ཁོ་པོ་གྲོན་ཆས་ལ་ཞུགས་དག་གྲོན་ཡོད་ལྷ་པས་
 མི་མཁའ་ཆེ་བ་དང་། ཉེ་མོར་དགོན་ཁག་གི་གྲྲ་འགས་མང་པས་དེ་ལས་
 ཐུབ་པ་མོང་།

ཉིན་ལྔ་པོ་དེའི་དེང་དེ་ཚེ་དེ་འཆར་གཞི་ནས་ཆེ་བས་ལྷ་པས་ཐོད་ཞིང་།
 མ་འོངས་པའི་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟུང་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་པས་
 ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་དང་། ཁམས་རིགས། འཇམ་དམག་ལྷ་པས་ཆེར་
 བྱེད་སྤྱོད་པའི་བཞུགས་ཐོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་སྤྱོད་པ་ལས་དགོན་དུ་ཉིན་
 གཅིག་བཅའ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དང་། དེ་ནས་ལྷ་པས་ཆེ་ཆོང་པར་ཤར་བཞུགས་བྱེད་
 འཆར་བཞུགས་ཆེང་། དེ་ནི་ལྷ་པས་ལས་ལས་འབྱེད་པས་ལྷ་པས་པའི་
 ཞིང་། ལྷ་པས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་
 དེར་ཆོང་ཆེ་ལོས་ལྷ་པས་ཡོད། ལྷ་པས་ལྷ་པས་ལྷ་པས་དེར་བཟུང་དེ་ལྷ་པས་
 ཡང་བཟུང་ཞི་བོས་ལྷ་པས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་
 ལྷ་པས་ལྷ་པས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་
 དག་ལྷ་པས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་
 དག་ལྷ་པས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་ལས་

དེ་ནས་ང་ཚོ་སྤྱན་གཡས་སུ་བདེ་འཕྱོད་བྱུང་། ཉིན་རེ་ལྷང་ཕྱི་ནས་
 རིམ་གྱི་ཕྱིན་མ་དང་། གཅིན་མོ་ཞི་ལྷོས་བཅས་ཚོ་ཁག་དེ་སྤྱར་མཐོ་གས་
 བགོད་ལྟམས་བདེ་ཆེད་འདི་གཙུང་བོ་དེ་ང་ཚོ་ཞི་འགྲུལ་ཚོ་རིན་པ་ལྷགས་
 ཡིང་། ཁོང་ཚོ་ཁ་མས་པ་འཚོ་ལྷང་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་ཉིན་ལྷུ་གཅིག་
 གི་ཕྱིན་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཁོ་ལོ་ཅག་ཆེས་སུ་མ་གདོགས་ཕྱག་འཕྲད་མ་བྱུང་།
 ཕྱིད་མངོ་ལྷོས་ཉན་ཁ་ཐེ་ལྷང་དུ་སྤྱན་བཤེས་སེམས་འཁྱར་ཆ་ཤས་.....
 གཅིག་ཡང་དུ་སོང་། ང་ཚོར་སྐམ་སྒྲོལ་གི་ལྷུང་འཕྲིན་ཉན་ཆམ་ལྷང་ཅ་
 ཞིག་མཉམ་འཁྱུང་ཡོད་པ་དེར་འཛིན་གྱིང་ཡང་ཐོག་ཆུང་གི་དུས་ཀྱི་འཕོ་
 འགྲུང་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་གེས་དེ་གས་དོ་སྤྱང་ཐེ་ཕྱིན་ལུ་བཤེས་པ་
 གང་ལུ་ཉན་གྱི་ཡོད། ཐམ་ཆེར་སྤྱན་གཡས་སུ་ཕྱིན་འཕེལ་ལུ་མོ་ལྷ་
 སའི་སྒོར་ཞིག་ཐོག་མར་གོ་ཐོས་བྱུང་པ་དེ་ནི་ཡ་ཤི་བྱུང་སྤྱག་ནས་ཡིན་
 ཚོད། དེ་ཕྱི་ནང་ལྷ་སར་ཐིང་འཁྱུག་བྱུང་ལྷགས་དང་། རོས་གང་ཡོད་མི་
 འདུག་སོགས་བཤད་སོང་།

དེ་ལུ་སྤྱན་གཡས་དགོན་ལྷང་དུ་བསྐྱོད་བཤེས་ཡང་། ཆང་མས་སྒྲོལ་
 ཉིན་དུ་དུང་ཉིན་ལྷགས་གཅིག་ཕྱིན་ན་ལགས་ཚུལ་ཐེར་ཞིང་། འཕྱོངས་
 ལྱས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་ས་ཁུལ་ཆེ་བས་ཡས་མས་འཕེལ་དམག་འགོ་འཕྲིན་
 ཚོར་སྒྲོལ་ཉིན་ཕྱིད་ཕྱིགས་བདེ་པ་ཡོད་ལྷགས་ཐེར་བར་བདེན་ང་ཚོས་ལྷ་
 ཚོད་བཟུད་རིང་དེ་ཐོག་དུ་བསྐྱོད་ན་ཡང་། མ་གནས་སུ་མ་འཕྱོར་གོང་ང་
 ཚོ་ཞི་འཆར་གཞིར་འཁྱུག་གུན་ཆེན་ལོ་བྱུང་། དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷ་
 སར་དུང་བའི་གསར་འགྲུར་རྣམས་ང་ཚོར་ཐད་ཀར་འཕྱོར་བྱུང་།

སྤྱན་གཡས་ནས་ང་ཚོ་ཐོན་དེ་ཡས་ཕྱིད་མཚམས་སུ་དེ་པ་འགའ་ཤས་
 ཡོང་གི་འདུག་པ་ཁོང་ཚོ་ཉེ་སར་འཕྱོར་སྐབས་དེའི་ནང་ཆེས་དཔོན་རྣམས་

ལྷ་ས་མྱིང་པ་འདུག །ཁོང་ནི་རྒྱ་བཟུན་ཅམ་གྱི་ཁོང་བཀའ་ཤག་ནས་
 ཁམས་རིགས་ཚོར་ངོ་མྱོང་མཚམས་འདྲིལ་དགོས་པའི་སྒྲོ་བ་ཕྱིན་ཆེད་...
 བུང་བ་རྩ་སར་ཕྱིར་ཡོག་མ་ཐུབ་ཅིང་། འཕྲད་མ་ཉིད་དུ་གྱུ་དམག་གིས་
 འཐབ་འཛིངས་བྱས་ལུགས་སྟོར་དང་། རྩེ་ཡོང་ཕྱིན་ཅིས་འཆར་སྟོ་
 བཅས་ཞིབ་ཅམ་སྟེང་མོལ་བྱུང་། དེ་ནས་ཞག་སར་འཕྱོར་ནས་གང་ཅིའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིབ་བཟུང་ཐོབ། །འོན་དུ་སྟོ་ཐམ་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་རྩ་སར་
 མེ་མཚོན་གྱི་དུག་གནོན་མི་བཟང་བ་བྱས་ཕྱིན་ལུགས་ཐེང་། གནས་ཚུལ་
 དེ་ནི་ཁོང་གི་ལས་སྒྲེལ་ས་ནས་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག །དེ་
 བས་ཕྱུང་ཅམ་མོང་རྩེ་ས་ཁོང་གི་དྲུང་ཡིག་མཐུན་ཅུང་དྲ་ར་བའི་ཡི་
 ག་ཞིག་འཕྱོར་དེ། ཁོང་རྩ་སར་ཐམས་ཀའི་འགན་འཁུར་གྲངས་དེ་ཡོད་
 པ་ནས། རྩ་སར་དུག་གནོན་ཐབས་དུམས་སུ་གྱུར་མཚམས་སྟོ་ཁུལ་རྩེ་ས་
 སུ་ཡོང་ཞིང་ལག་བྱིས་མི་གོ་དེ་ནི་སྟོན་གཤོངས་ནས་བྱིས་བ་ཞིག་རེད།
 ཁོང་ནོར་སྟོང་ནང་ཡོད་སྐབས་མེ་སྒྲོལ་ས་ཀྱི་མདེལ་ཕྱི་འཕྱོང་ཐོག་གིས་...
 མ་མས་ཕྱད་ཕྱུ་བྱུང་འདུག ཉིན་གསུམ་དེའི་ནང་ཁོང་དང་། མཐོང་བོས་
 བྱུང་བའི་མི་གཞན་དག་གི་ས་ནས་ངས་མེ་འཕེན་འགོག་ཐབས་གང་ཡོང་
 བྱས་ཀྱང་དོན་པན་མ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐ་ཆད་དེ་དག་ཞིབ་གསལ་...
 གོ་ཐོས་བྱུང་།

གྱུ་མིས་མེ་སྒྲོལ་ས་ཀྱི་འགོ་འཛམ་ས་ནི་ངོས་ཡོང་རྩེ་ས་ཚོད་པའི་བཅུ་
 ཞིབ་ཀྱང་ཅམ་གྱི་རྩེ་ས་རྒྱ་བཟུན་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་རྒྱ་དྲུ་འི་ཆེད་གཉིས་
 ཐོག་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ངོས་ཕྱི་བསྟོད་བྱས་བ་ཤིས་ཡོད་པ་མ་རེད།
 དེའི་ཉི་ཤུ་པོར་ནོར་སྟོང་དང་། རྩ་ས་ནི་ཡོང་ཅིང་། བོད་ལྷ་ རྩ་
 ཁང་། ཉི་སྟོར་དུ་གོན་པལ་བཅས་བར་མེ་སྒྲོལ་ས་ཀྱང་ས་མེད་དུ་གྱུར་ཅས་

བཞིན་པ་མང་པོ་འདུག །ཕྱི་སའི་མི་མང་རྩི་ཅན་བསད་ཀྱིས་ཕྱོད་བ་ཐུས་
 ཀྱང་བཞུད་བ་དགའ་ཡང་། བོད་སྤྱི་ལོ་ཕྱི་ནང་དུ་མི་རི་ལྗོངས་འགའ་
 ཤམ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་འདུག །བོད་སྤྱི་ལོ་ནང་ཁང་བ་གཙོ་བོ་འགའ་ཤམ་
 ལྟར་ཞིང་། བོད་སྤྱི་ལོ་བསྐལ་བ་ཟང་ལོ་ཡང་གི་ཁྱོད་མཁས་པ་ཅིག་མགོན་པོ་
 ཁང་བ་ཅིག་ལྷ་ས་གཏོགས་དེ་ཡིང་ས་ཚང་མར་ལྟར་བཞགས་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་
 ཅོགས་ཕྱོད་ཡོད་བ་རེད། གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཁང་བ་ལྟར་བཞགས་དང་།
 མེད་བསྐྱེད་སྐུ་མང་པོ་ཕྱུགས། བཅུག་ལག་ཁང་ཡས་མས་ཀྱི་རྒྱ་ཐོབས་ལ་
 ཕྱག་དེལ་བཏང་ཞིང་། ཉེ་མོར་ལྷ་ཁང་མང་པོ་ཅུ་ཅིང་ཅུ་མོས་ལྷ་ཕྱུར་
 བོད་ལའི་རྒྱལ་བཙུན་དུ་སྒྱེན་ཆགས་ཆེན་པོ་ཕྱོད་ཞིང་། ཁོ་པོ་ལྷ་ཕྱེད་ལྟོད་
 ཡོད་སའི་ཁང་བའི་ཁྱོད་མཁས་འགའ་ཤམ་བཞུད། བཞུད་གི་སྒྲོལ་བྱ་དང་།
 བཞུད་སྒྲོ་། དཔལ་གྱི་ལས་ཁུངས། ཞེས་ནང་གི་ཁང་བ་བཞུན་དག་བཅས་
 བར་ལྟར་བཞགས་ཆེན་པོ་ཕྱུགས་འདུག །ཁྱོད་མཁས་མདེལ་ཤེས་རྩེ་སྒྲ་མེད་
 བཅུ་བཅུ་མ་པའི་གསལ་ལྟར་ལྟོད་པའི་ལྷ་ཁང་དེར་ཐོག །པོད་ཀྱི་ལྷ་ན་
 བཅས་སྒྲོལ་བྱ་ལྷགས་པོ་རི་ནི་འབྲེལ་བཞིགས་ཆེན་པོ་བཅོས། དེ་བཞིན་
 ར་ཆེ་བཅུག་ལག་ཁང་དང་། མེ་རའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡང་དོན་
 མེད་ལྟར་བཅེས་དེ་ལྷ་པོ་ཕྱུགས་ཡོད་བ་རེད།

ཉིན་དང་པོ་མེ་དྲུག་མོ་བོད་སྤྱི་ལོ་ལོ་བསྐལ་ཆེས་ཀྱི་ཕྱུར་ལོ་དཔེ་རོ་
 དང་། ལ་ཆེན་གྱི་ཆལ་ལྷ། བསད་ཁྲག །མཆོན་ཕྱི་ལྟེས་བཞི་རྒྱལ་ལྷ་ས་
 ཁེངས་པའི་ཕྱོད་གོག་ལྷ་ཕྱེད་པའི་ནང་ལྟོད་རྩེ་དང་། རང་དབང་ལྷ་པོ་
 ལྷ་མི་ནམས་འཛུལ་ཞིབ་ཕྱགས། ར་མོད་ལྷ་ཕྱེད་ལྷ་མི་ལྟོད་རྒྱར་ནང་ལྟོད་
 ལམ་ན་བོད་མི་རྒྱུད་ཤམ་དེ་ནམས་ནས་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་གཡོང་ཆེན་པོ་ཕྱུགས་
 ཡོད་འདུག །དཔེ་རྒྱལ་མོ་ལྷ་མི་ཆོས་མི་རོ་ནམས་པདྨ་ཞིབ་དང་། ལྷ་ག་

པར་པན་དཔེ་མགོ་ཅན་ཚོར་དོག་ཞིབ་བྱས་པ་མཐོང་འདྲུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་
ངོས་མ་བཟུང་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་མིའི་ཐོད་སྒྲུབ་དུ་བཏང་ཡོད་ཤིང་།

ཀྱི་མིས་བཟུང་དེ་ལྟ་བུ་གང་གི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། ངོས་ཚོར་
མྱི་དུ་བཟུང་ཡོད་པའི་ཚད་བཅིས་ཀྱིས་སྒྲོར་བཞག་མཁའ་དེ་ལྟར་བྱས་ཤིང་།
ངོས་བསམད་མས་ཆེ་བྱང་ལ་དོག་པ་མེད་པ་གསལ་པོར་བཟུན་ཚད་དང་།
ཁོང་ཚོས་ངོས་ལུང་མེད་པུས་པ་ཤེས་པའི་རྗེས་སྤྱད་དུང་ལྷ་མཆོད་ཀྱིས་
གྲོང་ཁྱིམ་དང་། དགའ་ཁག་ལ་ཆེ་སྒྲུབ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དེ་དང་ཆོའི་མི་མང་
ལག་ན་དོད་བྱུག་དང་། གྲོ་མ་ཚོན་ཆུང་ཆུང་ཅམ་ལས་མེད་ེང་། རང་རྒྱུ་
ཚོལ་སྤྱང་དང་། ཀྱི་མིར་གྲོལ་གཞོད་གང་ལང་མི་ཐུབ་པའི་པོད་མི་ཉམ་
ཆུང་སྒྲོར་སྤྱག་མང་པོ་མང་ཆེད་དུ་དམར་གསོད་བྱས་པ་དེ། འཛིག་སྤྱི་
དངངས་ཅན་གྱི་གནས་ཆུམ་ཐབས་དུགས་པོ་དེ་དག་གི་ཐོས་ཐུང་འཕྲུལ་
པའི་ཀྱི་མ་ཚུངས་གཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་དོགས་བྱང་བཞི། བཅན་འཇུལ་བྱང་
སྤྱི་ལ་བཟུང་སྒྲོར་པའི་རིང་པོར་མི་འཕྱོར་སྤྲུལ་དང་། དབང་འཛིན་མཁའ་
ཚོ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་པོད་མི་དམངས་དཀྱུས་ཚོས་རང་འདོད་ལྟར་བྱི་བྱུལ་
གྱི་བཅན་དབང་འཕྲུལ་འདོད་མེད་པའི་ནམ་འགྱུར་གསལ་པོར་བཟུན་པར་
བདེན་དེ་ཆ་ཀྱི་མེ་ཚོམ་འཛིག་སྤྱི་སྤྱག་བཟུལ་ཞིང་། རྒྱུར་རྗེ་མེད་པའི་
དམར་གསོད་བཏང་དེ་པོད་མི་ཚོ་འདྲོད་པར་མེད་བཞིན་དུ་བྱ་མིའི་
དམར་བཟུར་དུང་ལོན་སྤྱི་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དེ་ཡིན།

གནས་ཆུམ་དེར་པས་མ་ཞིབ་སྤྱི་ཐབས་དུས་སྤྱི་ཐབས་དེ་ནས་ཆུང་ཁོ་
པོར་རང་གནས་ནས་མི་འདྲོད་ཐབས་མེད་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཞིང་།
དེད་རང་བཟུང་གྱུང་ངས་མི་མང་ལ་དེ་ཐོན་ལས་སྤྱག་པའི་ཕྱ་ཐབས་མེད་
པའི་ཁར། མཐར་ཀྱི་མིས་དེད་འཛིན་བཟུང་ཕྱིད་པར་ངས། དེད་ཁྱིམ་

བཤམ་དེ་དུང་ཚུར་གྲོལ་རིམ་རྒྱུ་རང་ལྟར་མ་ལུས་ན་དེ་མཆོངས་ཀྱིས་
 མཆོངས་ཀྱི་ཤར་དུ་ཕྱིན་དེ་ལྟ་དུང་མཁུང་ལ་ལྟམས་པའོལ་གྱིས་ཁོ་པོ་དེ་
 མི་མང་གི་དེ་དོན་ནམས་མ་ལུས་ཤར་པའོན་ཀྱི་ལོ་སྐབས་ཤིག་པོར་
 པ་ཕྱིན་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། བསམ་མུམ་དེ་ལ་ལས་སེང་དགའ་བསུ་ཕྱིན་མཁན་
 མིན་ལྟམས་སེམས་ཐག་གཅོད་ལྟམ་དགའ་། ལྟན་ཅེ་རྒྱུ་དུ་པནས་སྐབས་
 ལྱིན་ལྟམ་མཁུང་ཞིག་པའོལ་སྐྱེ་ལྟམ་ཆང་མར་པའོལ་པསྐྱེས་ཕྱིན་ལྟམ་
 རེ་པ་དུན་ལྟམ་པ་དེ་ལང་རིམ་པའོན་ཉམས་པའོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རེད།

ཆེ

པའོལ་ཐུག་གཉིས་ལ། ལྟམས་པའོལ་དུ་ཕྱིན་ལ།

དེ་ནས་ང་ཚོ་འི་འགྲིམ་འགྲུལ་དེ་དག་ལྟར་ལས་ལྟོ་ལྟར་ཅེ་བའི་ངར་
 དུ་ཕྱིན། ཁོ་པོ་རང་གི་དཔོན་པོ་ཞིན་ཞིང་། ལུས་ལྟམས་ཤར་པའོལ་ས་
 ཡོད་ཀྱང་། འགྲུལ་ལོ་ལས་ལོ་ན་གན་པའོལ་འགྲུལ་རིང་པོ་
 དང་། ལྟར་པའོལ་དུ་དཔོན་གྱིས་དགའ་ཆོགས་ཅིན་པོ་བྱུང་། ལས་ཐག་
 བྱིན་དུང་རིང་མང་པའོལ་ལྟར་པའོལ་ཡོད། དེ་ཅག་ནམས་འཕྱོངས་
 ལྟམ་རིམ་བའི་ཅིན་ནས་མ་ཐོན་གོང་བསྐྱེད་ལྟར་འཆམ་དམག་གི་འགོ་
 ཕྱིན་འགའ་ཤས་ལྟམ་འཕྱོངས་ཀྱིས་སྒྲིང་མོལ་བྱུང་དོན། ཁོ་ཚོས་ལྟམ་
 པསྐྱེན། ཆམ་ཕྱིན། ལྟམ་པའོལ་རིང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་ལྟམ་འདོར་ནས་
 ལྱིན་ག་པོ་འི་ཁོ་གྲོལ་ལྟམ་ལྟམ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིང་ལྟམས་ལ་པསྐྱེད་ས་

བཟོད་ཐུང་ཤོས་པར་མཐོང་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་འདི་དཔལ་ངར་དང་། མྱོང་
 ལྟོ་བཟ། འོས་རང་སྤང་སྤྱོད་བྱས་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བཟོད་པ་མ་
 ཟད། དེ་ལྟར་གཞུང་གི་ཤག་འུ་ཁག་ནང་ཁོང་ཚོར་ལོག་སྟོད་པ་དང་།
ལྷག་པ་ཞེས་མིང་འབོད་བྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱེད་མིའི་བཀོད་དཔལ་དུ་གྱུར
 པར་སེམས་འཛིན་མི་ཤོས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཞོར་འཕྲོས་སུ་བཟོད་
 པ་ཡིན། དེ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་རང་གི་པ་བྲིས་དང་། ཞི་དུལ་དཔལ་རྒྱུན་
 གྱི་འཛོལ་པ་སོགས་ཞི་བདེར་སྟོད་པའི་ཁེ་སྤོང་ཆང་མ་ཁྱེད་མིར་ངོ་གྲོལ་གྱི་
 ཆོད་དུ་སྟོས་བཤང་ཟིན་པར་བདེན་ཁོ་བོས་ངོ་གྲོལ་མིང་འབྲུག་མ་བྱེད་ཅེས་
 སྟོབ་ཉན་བྱ་རྒྱ་དུས་ལས་ཡོད་ཞིང་། ཁོང་རང་ཆོས་ཀྱང་སྤྱ་མཐུང་དུ་
 དམག་འཐབ་བྱ་རྒྱ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་མཐོང་ན་
 ཡང་། ཁོང་ཚོ་འདི་གནས་ལུགས་འདི་བརྒྱུད་ཁག་རང་སྤང་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་
 མ་གཏོགས། དེ་མིན་ཟར་གྲོལ་དམག་མིང་མ་བྱས་ན་ལོགས་པའི་སྟོབ་
 ཉན་བྱས་ཤིང་། ལྷ་ས་ནས་གོ་ཤོས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ནང་ཁྱེད་མིས་ཁམས་
 དམག་གང་ཡོད་ཀྱི་རི་ཁྲལ་དུ་དམག་འཐབ་བྱེད་འཆར་ཡོད་འདུག་.....
 གཤེས། ཁོ་བོ་ལས་བཀོད་ཀྱི་ཉན་སྟོབ་ཟིན་འཕྲལ་རང་ས་སྤང་འགོག་
 ཆོད་ཐུང་ལོག་བྱས་ལོགས་ཞེས་བཟོད་རྒྱ་བུང་།

ཁལ་དེར་མེད་རྒྱ་ལྷགོ་བྱད་མང་པོས་ངོས་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་ཀྱང་།
 ང་ཚོས་ལུན་འགོར་ཆོད་པོ་མིན་པ་བྱེད་དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོ་
 འཕགས་པོད་ས་མཆོས་སུ་མ་སྟེབས་པར་ལས་བྱོལ་ས་གཞན་དག་ནས་
 ཁྱེད་མིས་ཤག་འུ་ཁག་གི་བྱེད་ཉན་ཡོད་པ་དེ། ཡང་བདུན་ཟུག་གཅིག་གི་
 རིང་ང་ཚོས་ཆེས་མཐོ་འདི་རི་བརྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་ཡོང་བར་ཐལ་ཆེར་
 ཉན་དེར་ལ་རི་ལྗོངས་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ལ་རིང་ཁག་འགའ་ལུས་

བཀྲ་ལྷ་བཀྲ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དུག ས་བབས་ཞན་བས་ས་ཞིང་འདྲིབས་
 བཀའ་དགའ་ཞིང་། ལྷ་ཤིང་སྒྲི་ཡུགས་ཞན་པ། མི་མང་པལ་ཆེར་
 ལ་རྒྱ་མོར་ཉ་ཅང་བཀྲ་མོངས་ཤིག་དུ་ཡོད་པར་སྤང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་
 ཆོས་གནས་ལུགས་དེར་པ་མེད་པར་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་ལྷན་ཐུབ་
 ལྷུངས་གོསས་ལྷོབས་ཀྱིས་ཆོ་སེམས་སྤྱོད་དཔ་ཡོད་པ་དོག་པ་དུག །ང་
 ཆོར་ཡང་དགའ་བསུ་གང་ཟེལ་ཕྱས་བཞི་ཐོག་ །ང་ཆོ་ལྷ་ལུང་ལུང་འདི་
 ལྷ་ལུང་བཀྲ་ས་པར་ཐུགས་ཆེ་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་བྱུང་། འདི་ལས་གྲོགས་
 འགའ་གས་ཁང་ཁངས་ནང་མ་ཤོང་བར་ལྷུགས་པ་ལྷོ་ཐོག་གཡལ་འོག་
 མོད་རྒྱ་བྱུང་བར་ཡང་དགའ་ཆོར་བྱུང་པ་དུག །དེ་པར་ང་ཆོ་ལྷ་ལས་
 འགྲུལ་ཞག་བརྒྱན་པོང་། ལྷོ་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་འདི་མ་ལོ་ལྷོ་གས་ཆོར་
 ལྷ་སའི་རྒྱུ་ལ་ལྷོ་གཡོང་ཡོད་པ་དང་། འདི་གནས་ཚུལ་ཆེ་
 ཕྱས་ཤེས་པ་དོད་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ང་ཆོས་ལས་
 ཆོགས་དང་བཅས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོང་བའི་གནས་ལུགས་འཛམ་གླིང་.....
 གསར་འགྱུར་མདུན་ཤོག་ཐོག་ཐོན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཐག་རིང་ཨ་རི་
 དང་། ཡོ་འོ་ཁུལ་གྱི་མི་ཆོས་ཀྱང་དེ་ལ་ཤ་ཆ་སེམས་འདྲར་ཆེན་པོ་
 དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ང་ཆོ་ལྷ་ལས་གྲོགས་སུང་ཡང་མནོ་བསམ་འཁྲིམ་
 བས་བྱུང་། གལ་ཏེ་དེ་སྒོར་ང་ཆོས་ཤེས་ན་ཡང་སྤྲིན་དང་ཡང་
 མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་མེད་ལྷུངས་ཕྱ་ཐབས་གང་ཡང་མེད།

ལྷོ་མིས་ང་ཆོ་ལྷ་གྲུང་མེད་པ་བཟོས་ལུགས་ཁུབ་བསྐྱགས་ཕྱས་པ་
 དེར་ང་ཆོས་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་། ལྷོ་མིས་ང་ཆོ་ལྷ་གྲུང་མེད་
 བ་བཟོས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་ལྷོ་མིས་ལུང་མོར་བྱོར་གང་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་
 ཞིན་ལ། དེས་འབྲེལ་བ་ཆེད་ཀྱི། ཁོང་ཆོས་ཁུབ་བསྐྱགས་ཕྱས་པ་དེས་

གྱི་འགོ་བྱེད། གནམ་དག་མང་བོས་ཚོས་སྤྱིད་ཀྱི་དགོས་མཆོད་རྣམས་
 དང་བཅས་འཛོམས་ཐོག་ །ང་ཚོས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནུང་གསར་འཛུར་
 ཀྱི་དེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་རྣམས་ཏུས་ཤིང་། ལུ་རིགས་ཚོས་ང་ཚོ་དེ་ལྟར་
 གྱི་ལྷགས་སྒྲིལ་ལྟར་དབང་ཚད་ལུང་དྲགས་རྣམས་སྤྱད་སོན་ཐོག་ །ཡོངས་
 འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱས་སྒྲ་མ་ཚོར་མཛད་སྒོ་འེ་མར་དགོ་ཞིང་གིས་
 བའི་ཚོས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་གསུངས། ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་
 རྣམས་ཟིན་བསྟན་བཀའ་སྒྲོན་ཚོ་དང་། ས་གནས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཚོ་ཆང་
 འཛོམས་སར་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནུང་གསར་བ་བཅུར་བཞི་ཁྲབ་བསྒྲུར་
 ཀྱི་ཡིག་བསྒྲགས་ཁྲབ་བྱས་ཤིང་། དེའི་ངོ་བུས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་
 ཏུ་གཏོང་སྤྱད་ངེས་ཀྱི་དམ་ཕྱག་པག་ །མཆུག་ཏུ་ཁུལ་དེའི་བོད་མི་རྣམས་
 རྣམ་ང་ཚོ་འི་དེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་གར་བྲོ་གཞས་འཁྲབ་ཕྱོན་གྱིས་མཛད་
 སྒོ་གྲོལ།

མཛད་སྒོ་དེ་དག་བྱེད་ཕྱན་ལ་རྒྱ་ཚོད་གསུམ་ཙམ་འགོར་ཞིང་། དེའི་
 རིང་ང་ཚོ་འི་སྒྲིག་ཁྲ་དང་། དཀའ་ངལ་ཚོ་ཡང་བཞེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་དེ་
 ས་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་དོན་ཏུ་ང་ཚོས་ལས་འགན་ཞིག་སྒྲུབ་པར་སེམས་
 བའི་དམ་བཅའི་རི་མོ་སྤྱིང་ལ་ལམ་ལམ་ཤར་བུང་།

ས་གནས་དེ་རྣམ་པའ་ཆེན་རིན་བོ་ཆེར་བྱ་ཡིག་དང་། ཁོ་བོ་བྱ་སྒྲོར་
 ཟིན་བའི་ཁེས་འབྲེལ་བྱ་གིས་སྤྱན་བོ་འི་ཚོས་སྤར་མང་འབྱེད་ཀྱི་བསྟེན་
 བཀུར་འབྲུལ་རྒྱ་བསྐྱར་ཞིང་། འགྲོ་ལྷགས་ལྟར་ཏུས་ན་ངསྟེན་བཀུར་དེ་
 དག་ངའི་མེར་བརྟགས་དང་ས་གཞིའི་སྟོན་ཙམ་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་.....
 སྐབས་དེར་གཏོང་མ་ཐུབ་བ་རེད།

རྒྱ་མིས་ཁེས་འདེད་གཏོང་སྤྱིད་གནས་ལྷགས་ཡོད་ལྟམས་མངོན་

དེའི་ཆེར་སྐྱུག་པ་འཕྱིབས་ཤིང་། གངས་བབས་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་གང་ངད་ཆེ
 ཞིང་། ལུས་དང་། ཡན་ལག་འབྲགས་འབྲས་སྟོག་ །སྤྲ་ར། རྩི་ས་
 མོགས་ལ་ཡང་འབྲགས་པ་ཆགས་འདུག །རྩྭ་པར་ངའི་གཙང་བོ་འབྲུ
 བས་མནར་དེ་མི་ལུས་བཞིན་ཏུ་ཀང་བགྱོད་མང་བོ་བྱས་སོང་། ང་ཚོར་
 བྱོན་གོས་འཕྲོལ་བ་མེད་ལྟུངས་ཆ་ཤིན་ཏུ་འབྲགས་ཐབས་ནི་གོས་བགྱོད་...
 བྱིད་ཀྱང་ཅུ་ལས་མེད། ང་ཚོ་འེ་བཞེན་དེ་ཚོར་ཟོར་ཡངས་གང་ཐུབ་བྱས།
 དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་ཆང་མའི་བྱིད་ལྟངས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཁར། རྩྭ་
 བར་ང་ཚོ་བགྱོད་ཐག་རིང་ཞིང་། ཏུ་ཏུ་ལ་ཚོར་རྩ་ཟས་མང་བོ་མ་བྱུང་བའི
 ལྟུངས་ཡིན། དེར་བདེན་ང་ཚོ་ལས་ཐག་ལ་ཏུ་ཡུན་རིང་འགོར་བ་གང་།
 སྤྱི་ཁྱུ་མ་གྲོགས་པོ་ཚོར་ང་ཚོ་འེ་གནས་ཚུལ་རྩི་བཞིན་འབྲུལ་སྤྱར་མི་ཤེས
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་དེ་ལྟར་ཡིན།

ལྟུ་ཏེ་འེ་རྩ་ཚོད་བཅ་གཅིག་ཙམ་ལ་ང་ཚོས་ལ་ཁྱུ་ཕྱེ་ངལ་གསོ་བྱས་
 ཤིང་། དེར་བག་ལེབ་ཟོས། རྩ་འཁོར་དང་། འོ་གྲིང་འོ་ས་སྤན་བྱ་བཏུངས
 བར་ཤིན་ཏུ་ཞིས་པོ་བྱང་།

ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། བཀའ་སྐྱོན་གསུམ་པམ་ཕྱོགས་
 གཞན་ཞིག་ནས་ཤེབས་ཤིང་། དེ་ན་སྒོར་ཐག་རིང་ཡང་ལ་ཆད་ནས་འབ
 ཡོད་འདུག །དཔག་མི་འགའ་ཤས་པམ་ཕྱོགས་གཞན་དག་དེར་བཏང་
 བར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་མ་གཏོགས། །ཕྱིངས་རྣམས་རགོང་ཏེ་འེ་རྩ་
 ཚོད་གསུམ་ཙམ་ལ་སྒོར་ར་དགོན་ཏུ་མཉམ་འཛོམས་བྱང་ཞིང་། ཡོངས་
 འཛིན་རྣམ་གཉིས་སྤན་བྱ་རྩེས་པ་ཤེབས་འབྱོར་བྱང་། དེར་ངའི་སྤྱིས་མ་
 དང་། གཅེན་མོ་ཡང་བསྐད་འདུག །ཁོང་ཚོ་དེ་སྔོན་ནས་ལམ་ཕྱོགས་
 གཞན་ཞིག་བརྒྱད་ཐུར་བཞུད་ཀྱིས་གཞིས་ཀ་བྱ་ཡུལ་ཏུ་ཉིན་གཉིས་.....

མེད་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱོར་རེ་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་དགའ་བསུ་གང་གཟུགས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཉིན་ལྟ་
དེ་འི་ཆུ་ཚོད་བཞི་པར་ཐོན། དེ་ཉིན་ང་ཚོ་ད་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷམ་བརྒྱ་སྐོར་
ཡོད་པ་རེ་འེ་ཁོངས་དཔག་མི་དང་། ཁམས་རིག་ས་ཚོ་ཡང་ཡོད། ལྷ་
ཅམ་རོང་གཏིང་བརྒྱད་དཀར་པོ་ལ་ཅེར་འཛེགས། དེ་ཉིན་གནམ་གཤིས་
དྲངས་པོ་འདྲུག་ཀྱང་། ད་པན་མཐོང་བ་ལས་མང་བའི་གངས་མང་པོ་ཡོད་
པ་ནས་ས་རྒྱུང་ལྷགས་ཆེན་པོས་དེ་དེ་ང་ཚོ་འི་གདོང་པར་འཕྱོར་གྱི་འདྲུག།
ང་ཚོར་མིག་ཤེལ་ཡོད་པ་ཉུང་ཏུ་ལས་མེད་སྐབས་གངས་འོད་འགོག་ཆེད་
རས་དང་། སྒྲ་རིང་པོ་ཚོས་སྒྲས་མིག་བཀལ་གྱི་འདྲུག ལ་ཅེ་དེར་ང་
ཚོ་འི་སྒྲེ་ལྷལ་དུ་མེད་ཅིང་། སྒྲེ་འཆབ་སྒྲེ་པའི་སྒྲ་སྐྱེད་ཅིག་སྒྲེ་བྱར་ཐོས་
འཕྲལ་གནམ་གྱ་རྒྱུང་ལ་ཁོར་ཉིས་ལྷན་གྱི་ང་ཚོ་འི་ལམ་སྒྲེགས་མཁའ་...
དཀྱིངས་བརྒྱད་ཡོད་གྱི་འདྲུག ང་ཚོ་མི་དེ་མང་པོ་གངས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་
ཡོང་བཞིན་ཡོད་སྐབས་ལམ་སང་མཐོང་ཐུབ་སྐྱེར་བཅེན། དེར་ཆང་མ་ད་
བབས་དེ་པལ་ཆེར་བྲག་རྒྱག་རྒྱུང་རྒྱུང་འདྲ་དང་བསྐྱབས་དེ་མིའི་བབས་བྱེད་
བྱེད་ཅིང་། དཔག་མི་ཚོས་མེ་མདའ་པལ་སྒྲི་ད་པན་ཉམས་སྒྲིང་མེད་པའི་
ལྷལ་གྱི་ལ་རྒྱབ་ཚོག་གྱ་སྒྲིག་བྱེད་གྱི་འདྲུག ངས་རྒྱུང་གིས་བདས་ཟིན་
པའི་གངས་ལྷལ་ས་ཆ་སྒྲུམ་ནག་ཅིག་ཐོག་བརྒྱད་པ་ཡིན། གནམ་གྱ་དེས་
སྐོར་གྲོག་མེད་པར་ང་ཚོ་འི་ཐོག་ནས་ཤར་བསྐྱོད་དུས་པར་བཅེན་དགས་ཇི་
ཡོད་ང་ཚོ་སྒྲས་ཀྱང་མཐོང་མ་ཐུབ།

སྒྲེ་བྱར་གྱི་གནམ་རྒྱལ་དེ་ཡོལ་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་གནམ་གྱ་དེ་སྐོར་ང་ཚོ་
སྒྲིང་མེལ་མང་པོ་བྱུང་གིང་། ང་ཚོ་འི་བསམ་པར་རྒྱ་དཔར་གྱི་གནམ་གྱ་
ཡིན་ཤིག་བྱས། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ས་གནས་དེ་ཁྲལ་ལྷལ་གཞན་སྒྲས་

གྲང་གནས་གྲུ་གཏོང་དོན་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མེད་གནས་གྲུ་ཡིན་ནང་ཚོ་འཚོལ་
 ཆེད་མ་གཏོགས་ས་ཁྲལ་དེར་ཡོང་དོན་ཡོད་པ་མ་ཤིང་། གནས་གྲུ་དེས་
 ང་ཚོ་མཐོང་བའི་དྲགས་མཚན་གང་ཡང་བསྟན་མ་སོང་ཡང་། ང་ཚོ་མ་
 མཐོང་བར་ཆ་ཞོག་ཐབས་མེད་ཐབས་ང་ཚོ་གར་ཡོད་གར་འགྲོ་བྱ་མིས་་་་
 ཤེས་དོགས་བྱུང་སོང་སྟུང་བའི་སྒྲོ་སེམས་འཚབ་འཁྱུར་གྱི་ངང་སྒྲུ་མཐུད་
 ལམ་བཟུང་བྱས། འོན་ཀྱང་། གནས་གྲུ་གཞན་དག་མང་བོ་ང་ཚོ་འཁྲུ་
 སྒྲུ་ཡོང་ན་སྟུང་ང་ཚོ་ས་ཚོ་ཁག་རྒྱུ་བྱ་བྱང་ཕྱེ་ཁ་འཐོར་གྱིས་ངསྟོད་ཅིང་།
 དེ་མིན་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད། ངས་བོད་ཀྱི་ས་ཁྲལ་གང་འདྲ་ཞིག་
 ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱ་མིས་གནས་གྲུ་ས་འཐོམ་འཕེན་བ་དང་། ས་མཐའ་བསྐྱོར་
 ཉན་ལ་བཅུན་དེ་ཡང་ངས་བྱི་རྒྱལ་ཏུ་མ་བསྐྱོད་ཐབས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་་་་་
 ཞིག་ཤིང་།

ཉན་དགུང་མཚམས་ས་ཁྲལ་ཅིག་ཏུ་ངལ་གསོ་དང་། བཟའ་བདུང་ཆེད་
 ཡུད་ཅམ་སྟོད་རིང་རྒྱུང་འཚུབ་ཆེན་པོ་ལངས་དེ་ངལ་བསུན་བྱུང་། དེ་ནས་
 སྒྲུ་མ་ཏུ་དྲ་གྱིས་བྱིན་པར་མཚོ་སྒྲུ་འུ་གས་ཐང་ཆེན་གངས་ཀྱིས་གཡོགས་
 བའི་ནང་སྟེབས་ཤིང་། དེར་གནས་གཤིས་དྲངས་གཤིས་མིག་ཤིལ་མེད་
 བ་ཚོར་གངས་འོད་ཀྱིས་དཀར་ངལ་སྤར་ལས་ཆེ་བ་བཟོས་སོང་།

ད་ཏུང་ལམ་འཕྲང་དཀར་ངལ་ཅན་ལ་དེ་ཐོག་ཏུ་ཉན་གཉིས་བབྱོད་དེ་བོད་
 མི་སྟོད་ཡུལ་ས་གནས་མང་མང་ཟེར་བར་འབྱོར། དེར་སྟོན་ཏུ་བྱང་བའི་
 ལས་ཁྱེད་པ་གཅིག་ང་ཚོ་སྒྲུ་ག་སྟོད་བྱས་འདྲུག་པ་དེ་ནས་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་
 བསྐྱོད་འཐུས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲོམ་བྱུང་བའི་གསར་འགྱུར་བཟང་
 བོ་གོ་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཡོད་པའི་ས་སྟེ་དང་བོ་རྒྱ་དངས་
 མོར་ང་ཚོ་འོ་དོན་ཏུ་བྱ་སྒྲིག་ཁྱེད་པ་ཡང་ཁོང་ནས་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པ་ཤིང་།

དེའི་རྒྱལ་མོང་ཆོ་སྒོ་དལ་བ་བྱུང་། ར་པན་ང་ཆོས་དགོང་རྒྱུ་ཤི་པོས་
 ཅམ་མ་གཏོགས་བྱོན་ཆས་མ་ཐུད་པར་ཉལ་བ་ཡིན། མང་མང་ནི་བོད་ཀྱི་
 ས་སྤེ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེལ་བགོད་ལམ་བཅུག་ལས་མེད་པ་དེར་ཁས་ས་
 པ་དང་། དམག་མི་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ནས་སྤྱང་འགོག་གི་བྱ་སྤྱིག་གང་
 ཐུབ་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་ཆོར་ཀྱུ་མིས་གནམ་ཐོག་ནས་འབོམ་མདེལ་མ་
 འཕངས་ན། སྤྱོད་ཀྱང་ང་ཆོ་འཛིན་བརྒྱུད་དང་། བགོད་ལམ་འགོག་
 ཐུབ་སེམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིས་གནམ་གཤིས་ཐུག་ཤིང་ཤིག་བྱུང་། འགྲུལ་
 བསྐྱོད་འདི་རེས་ཀྱི་གུར་ནང་ཉལ་བ་ཡང་དང་བོ་ཡིན། ཆར་ཞོད་ཆེ་བས་
 འཕྲི་གུར་ནང་ཐོགས་པ་ཀྱག་གི་འདུག། །ལྷ་ཏྲོ་འི་ཆུ་ཆོད་གསུམ་པར་གཉིད་
 སད་བྱུང་བར་ཡང་ལངས་ནས་ཉལ་ཁྱེ་དེ་དག་གུར་ཐར་ཐུན་བྱ་སྒྲུམ་ས་
 ཞིག་དུ་སྤྱོད་ཅིས་བྱས་ཀྱང་། འོས་པོ་ཞིག་མི་འདུག་པས་དེ་གར་ཅོག་བྱར་
 སྤོད་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། གུར་གཞན་ན་སྤོད་མཐུན་ཆོར་ཡང་དགའ་ངལ་
 དེ་བཞིན་བྱུང་འདུག། །ལྷ་ཏྲོ་ཆ་དྲིང་མཚམས་ཐུན་འབྱུང་ལུས་མི་བདེ་བ་
 ཞིག་བྱུང་ཕྱི་ཉིན་ཐུད་མཚམས་ནས་བཤལ་ནད་ཚབས་ཆེན་གྱི་ནད་བབས་
 རེ་མཐུར་སོང་།

འདི་རྒྱལ་ངོས་སྤོད་ལུལ་ཁང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་གནང་གནས་སྤོས་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱང་།
 དེ་ནི་ཤིན་དུ་དངོས་མི་གཙང་བ། ནང་དུ་རྟེན་མང་ཞིང་། ཁང་བའི་འོག་ནས་
 རྫོ་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲད་དང་། མགོ་ཕྱད་བྱ་གདང་རྩེང་ཁྱིམ་ཏུ་འདི་སྒྲད་ཅོར་ཆེ་
 ལ་སྐབས་རེ་ཁོ་བོ་ཉལ་སའི་འཁྱིས་སྤྱུ་ཡང་ཁྱིམ་ཏུ་འགའ་ཤས་རྒྱགས་
 ཡོང་གི་འདུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ངལ་བསྐྱུན་བསྐྱོན་མར་གུར་དེ་དེ་རྒྱལ་
 གཉིད་སིམ་པ་ཡི་ནས་མ་བྱུང་། སང་ཉིན་ལྷ་ཏྲོ་ཡང་གཞུང་བབས་འཐུལ་
 བསྐྱོད་མི་ཐུབ་པ་ལྷ་བྱ་འདུག། །ངོས་ལུས་སེམས་གཉིས་ངལ་བྱི་གནས་

སྐབས་དེར་ཀྱུ་གར་ནས་ཐུང་འཕྱིན་གསུང་འབྱུང་ཐོག་ངོས་དྲ་ལས་སྐྱབས་
དེ་པད་བས་མནར་སྐྱུ་གར་ཐུང་ཞིག་པག་དེ་ཐོས་ཐུང་ག། དེས་ཁོ་པོ་
དང་མཉམ་དུ་མེད་པའི་མི་ཚོར་སེམས་འཚབ་དངས་སྐྱུ་ཡོང་གྱུ་ཡང་།
ང་ཚོར་གནས་ཐུང་དེ་ཐུང་ཐུང་མེད་ཅིང་། འོན་ཏེ་ནང་མནར་དང་དུས་
མཚུངས་ཐུང་བས་དགོད་ཤིང་བོ་ཐུང་།

གཡ་དེ་ངའི་ནང་པབས་དྲག་སྐྱེས་ཐུང་ན་ཡང་མང་མང་དུ་ཉིན་པའི་ག་བཅའ་
སྤོད་ཀྱིས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ཀྱུ་གར་པ་ཡོང་མཁན་དང་། ཕྱིར་ཡོག་ཕྱིད་མཁན་
ནམས་གོ་བསྐྱར་ཐག་གཅོད་ཕྱིད་སྐྱུ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིར་བཤང་བཟོད་ན་སེར་
སྐྱུ་ལས་ཕྱིད་ནམས་མཉམ་དུ་ཡོང་གྱུ་དང་། དམག་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་
ཚོ་ཕྱིར་ཡོག་ཕྱིད་གྱུ་བྱས། རྒྱ་མ་ནམས་སྐྱུ་ས་ནས་ཐོན་སྐབས་ནས་ངོས་
གར་དུ་འགྲོ་ཡུལ་དེར་ཡོང་གྱུར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། རྗེས་མ་ཚོ་ངོས་
སྐྱུ་ཕྱི་བཟོད་པོར་བའི་ན་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་ཐལ་ཆེར་རང་རང་གི་འདོད་དང་
ཡང་གྱུ་མི་གར་ཡོད་པར་ཕྱིར་ཡོག་གིས་དགུ་འཕེབས་ཐུ་མཐུད་དུ་ཕྱིད་འདོད་
ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཉིན་སྤྱོད་ཡང་ངོས་ནང་མནར་གྱིས་དྲ་བཞུན་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ཐུབ་སྐྱུང་
ཁས་སུ་བ་དང་། དམག་མི་ཚོ་འི་འགན་འཁུར་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས་པར་
བསམས་ནས་ཐོན་གྱུ་བྱས། ཐོན་པར་ཕྱིར་ཡོག་ཕྱིད་མཁན་ཚོར་མཇུག་
ཁ་དང་། སྐྱུང་དངོས་སྐྱུ་དེ་ཁོང་ཚོས་པག་ན་སྤྱིད་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་
དོན་དུ་བསམ་བཞིན་ཕྱིར་ཐོབ་སུ་པ་ཡི་རངས་ཤིང་། དགུ་ཕྱོགས་སྐྱུ་རང་
སྤྱོད་ཁ་ཅམ་མིན་པར་སྐྱོས་བཤང་གིས་བསྐྱོད་གྱུར་མིད་སྐྱོབ་དང་། དེ་ཉིན་
རང་བོད་ས་བཟུལ་ནས་གཞན་ཡུལ་དུ་འགྲོ་གྱུ་ཡིན་པ་སྐྱོ་གིན་དུ་འབྱེང་བ་
ཞིག་གི་རང་དུ་སྤོད་ཞག་ནས་ཐོན་བསྐྱོད་བྱས། ངའི་རྗེས་འབྲངས་ཚོས་

ཁོ་བོ་འི་ལུས་ཁམས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་མཛོལ་གྱི་ཐོག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དེ་ནི་སེམས་
ཅན་དཔལ་བོ་དང་། གོམ་བཤོད་ཕྱིད་སྤངས་ཏེ་བོ་ཞིག་འདུག །ང་ཚོ་འི་
སྤར་གྱི་འགྲུལ་ལུགས་ལྟར་མཛོལ་བྱེད་ཞོན་ཏེ་རང་ལུས་ནས་བོན་བ་ཡིན།

ས་མཚམས་དེར་བཤོད་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གཞན་
དག་གང་ཡང་མི་འདུག །ཕྱོགས་ཐན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་ལུས་རོང་
གི་གནས་ཚུལ་འདྲ་བོ་འདུག །སྐབས་དེར་ལུས་མི་བདེ་བ་དང་། སེམས་
མི་སྦྱིད་བ་བཅས་ཀྱིས་ཁམས་ཉིག་བོ་ཞིག་བྱུང་།

ཡེའུ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ ༥་ལྟ་དང་། མ་འོངས་གྱི་

ང་ཚོ་ཀྱུ་གར་ས་གནས་གྲོང་དང་། གྲོང་བརྒལ་དག་ཏུ་རིམ་འབྱོར་
སྐབས་བརྗེ་ཞེན་ཆེན་བོ་འི་དགའ་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དེས་ང་ཚོ་ཆང་མའི་སེམས་
སྤྱུག་མངོན་གྱར་བ་རེ་ཞིག་ས་སངས་ཐབས་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར། ཀྱུ་ཐང་
མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་ཏུ་འབྱོར་གྱུར་ད་ཏུང་ཉིན་བདུན་གཅིག་ཙམ་ལམ་
བཤོད་དགོས་ཐོག །དེ་ཡང་མང་ཆེ་བ་དེ་བཤོད་ཕྱིད་དགོས་ཤིང་། ལ་
འགའ་ཤས་ཀྱང་ཀྱུ་གར་དགོས་ཀྱི་འདུག །ལམ་བར་ཏུ་དེ་སྔོན་ཀྱུ་གར་ཏུ་
ཡོང་སྐབས་ངོ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཀྱུ་གར་གཞུང་ཞབས་བ་དག་ཐུག་འཇུག་
ཀྱིས་དགའ་བོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཇེས་སྒྲེ་ཤན་ལས་ཕྱིད་བ་དང་། དེ་སྤྱུ་ཀྱུ་གར་

ཏྲུ་ཡོང་དུས་ཀྱི་སྐད་སྒྲུང་དེ་ཡང་འཕྲད་ཐུང་། དེ་དུས་མྱིང་སྒྲིན་སྒྲུ
 ཞབས་ནི་ཐུ་ནས་མཛོད་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་འཕྲིན་ཞིག་གནང་འཁྱོད་ནང་། རང་ང་།
 ལས་ལོགས་ཆོས་ཁྱེད་ལ་དགའ་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཐར་ཐེགས་
 ཐུབ་པར་བཀའ་གིས་བདེ་ལོགས་ཡོད། ཁྱེད་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁྲོལ་ཆོ་
 རྒྱ་གར་དུ་བཀའ་གས་རྒྱུ་ལྟེ་མཐུན་ཀྱི་ན་ཟི་དགོས་པ་ཆོས་དགའ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་
 ཡིན། རྒྱ་གར་མི་མང་ནས་ཁྱེད་ལ་ཐར་བཞིན་བུས་བཀའ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐོ་ཆོས་
 མེད། མཚམས་འདྲི་ཡོད་ཅེས་འཁྱོད་འདུག དེ་དཔྱད་ཅི་ཕྱི་མི་མེ་འཁྱོད་
 བཅས་ཚུགས་སྒྲུབ་འཁྱོད་སྐབས་བཀའ་གིས་བདེ་ལོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཕྲིན་ཆོས་
 མང་བོ་འཕྱོད་འཁྱོད་བྱུང་གིང་། འཛམ་གླིང་ས་གནས་གང་སའི་གསར་
 འགྲུར་མཁན་ཆོ་ལོ་སྒྲུ་ཆབ་པ་དང་། དཔར་འདེབས་ཁྱེད་མཁན་བརྒྱ་ཆོར་
 ནས་ས་ཐག་རིང་བོ་དེ་འདྲར་འབྱུག་འཕྲད་ཐོག ཁྱོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཉ་
 ཏྲུ་ཡོང་ཚུལ་བཞིན་བདེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།

ཁོ་པོ་ཅག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་འཛམ་གླིང་རྒྱུ་གས་མཐུན་ནས་དེ་
 ལྟ་བུའི་དོ་སྤང་བྱས་པ་དེས་སེམས་འདུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་ཡང་།
 ངའི་བསམ་ཚུལ་ནམས་གོ་སྒྲིག་ལོགས་པོ་ཞིག་ཟིན་མེད་བདེ་དང་། བོད་དུ་
 ཡོད་པའི་ངའི་མི་མང་ཆོ་ལོ་དོན་དུ་བཞེད་ཆོག་ཅེ་ཅེར་ཡང་བསམ་གཞིར་
 བཞུད་ན་ཁྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལྟ་བུས་སྤང་མེལ་གང་དཔྱད་ཐོལ་བྱུང་གིས་བཞེད་
 ཐུལ་གྱིས་ན་མི་འགྲོགས་པས། དཔལ་འདྲིའི་གཤམ་དུ་བཞེད་འཁྱོད་བྱས་
 ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་གནས་ཚུལ་སྤང་མེལ་ལོས་འཚམས་རུ་བསྐྱས་གིག་
 བཀའ་སྐྱེས་པའི་ནང་། སེམས་གསོ་ཆེ་འཁྱོད་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་
 དགའ་བསྐྱུ་གནང་བ་སོགས་ལ་དགའ་བོ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ད་དུང་བཞེད་
 བསྐྱོན་ལ་བོད་དུ་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྲོད་ཀྱི་ཀྱིན་ལན་རིང་མིན་མཚམས་ཆོད་

ཡོང་རེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་གྱིས་ཡོད། ཉིན་གཉིས་ཆེས་ཐོག་དུ་སྒྲིང་
 བཞིན་ཅིག་བཞིན་བཞིན་དང་། རྒྱ་ལམ་སྒྲིང་མཐོང་བཞིན་ཟེར་བ་དེ་ནི
 ཡིག་ཆ་ཅིང་ཚུལ་དང་། བཞིན་དོན་ཁྱ་འཁྱོང་ཅན་ རུན་དང་། བྱ་གས་
 ཁང་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཚོ་ནི་བསམ་བློས་ལྟར་ཐུན་ལྟ་སའི་ལོག་
 རྒྱུད་བ་ཚོས་འཁྱོད་ལུགས། ཁོང་གི་སྒྲིང་བཞིན་ནི་ཐུན་ནས་བཞིན་བ་མིན་
 བས། བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་བཅན་འཁྱོད་མཁན་ཚོ་ནི་བསམ་ཚུལ་
 རྣམས་དེའི་ནང་བཞིན་འདུག་ཅེས་བཤད་འདུག། སྐབས་དེར་ཀྱ་མིས་
 བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་བ་དང་། ཀྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་བ་ཞེས་ཁོང་ཁོ་
 ཚོར་བོ་བྱེད་བཞིན་སྐབས་ཡིན། ཚོག་གིས་འཁྱོད་ནད་བཟོ་བསྐྱེད་ཞིང་།
 བཞིན་བས་ཆ་འཛིག་མ་བྱས་ན་དེ་དག་བཞིན་འབྲེལ་ལྟ་བུར་མཐོན་སྤྲོད་
 ཀྱ་གར་གཞུང་གི་གདམ་བཞིན་བ་ཞིག་ནས་དེ་སྒྲིང་ལན་འདེབས་ཟབ་ནན་
 བྱས་ཡོད་པ་དེ། ཀྱ་མིས་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བཞིན་ཆོག་ཅུབ་སོ་ནི་
 ལན་འདེབས་བྱེད་པར་བཞིན་དེ་འདེབས་སྒྲིང་ཚོད་ནང་དེད་རང་ཞུགས་འདོད་
 མེད་ཀྱང་ཀྱ་མིས་བཞིན་བཞུན་གོ་ཐོག་བཞིན་བ་དེར་ཉིན་གས་ཆེས་ངོས་
 ནས་གསར་མཁན་ཚོར་སྒྲིང་བཞིན་གཉིས་བ་ཐུང་ཅུ་ཞིག་བྱས་དེ་སྒྲིང་.....
 བཞིན་ཐོག་མ་དེ་དག་དེད་རང་གིས་བཞིན་པར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་བ་
 ཡིན།

ཀྱ་མིས་གཅན་གཅན་སྐྱེས་མ་ལྟར་ཟིང་འཁྱུག་དེ་སྒྲིང་ལྟ་བུར་ལ་ཁག་
 འདོགས་བསྐྱོན་དགྱི་བྱེད་བ་དེར་ཡང་བསྐྱར་ན་ལས་བྱང་། ཁོང་ཚོས་
 བསམ་སྒྲོ་ནི་ནང་གི་བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་བ་དང་། ཀྱ་གར་ནང་གི་བོད་
 མི། ཀྱ་གར་གཞུང་། བོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བསྐྱེད་ཆོགས་བ་ཞེས་བཞི་
 གཞུང་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་བ་བཅས་བར་དུ་སྐབས་འདྲ་མིན་སྒྲུ་ཆོགས་

སྤྱི་བཅུ་ཉེ་མཆོག་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་། རང་གིས་རང་ལ་བདེན་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་
འཇུག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ཚོས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་བྱ་ཡིན་
ཚུལ་ཐེང་བཞི་གང་ལ་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་བའི་མི་མང་ཚོས་བཅིངས་.....
བཀྲོལ་གཏོང་མཁན་ལ་དེ་འབྲུལ་ངོ་གྲོལ་བྱས་མིང་། རོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
བསྐྱེད་ཚེ་གས་ནས་འབྲུལ་སྤང་བྱ་མིར་མཐུན་འབྲེལ་ཆེ་བ་བྱས་པ་རེད།

དེ་དཔེ་ཅི་ཡིས་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སྤྱི་འབྱོར་སྐབས་ཀྱི་གར་
གཞུང་ནས་ང་ཚོ་གནས་སྐབས་ཐོད་ལྷལ་མ་སྤྱི་རིམ་འབོད་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་
དམིགས་བསལ་གྱི་མེ་འཁོར་གྲུ་སྒྲིག་གནང་འདུག་ཅིང་། མ་སྤྱི་རིམ་
ཡིན་པུང་ཕྱོགས་ནི་མ་ལ་ཡའི་རིམ་དབས་སྤྱི་ཡོད་པ་དེར་མེ་འཁོར་ནང་
ཉིན་གས་བཀོད་དགོས། ལམ་བར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་གང་ཡོད་
སར་ཡིན་དུ་འབོད་ཆེན་མི་མང་ནས་དགའ་འབོད་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཞིན་ཐབས་
མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱ་གར་དུ་ཡོང་སྐབས་དགའ་
བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་གསུམ་པུང་བཞི་ཐོག་། འདམ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ནྟ་
འགྲུང་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་སེམས་འགུལ་ཆེ་ཐེབས་གྱིས་ « རྒྱུག་
བསྐྱེད་པ་དེ་བའི་ངོ་སྤྱོད་ཡིན་ » ཞེས་བའི་བོད་ཀྱི་གདམ་དཔེ་ཞིག་ཀྱང་
འདྲ་བུ་དང་། ཁོང་ཚོ་རང་བཞིན་བརྒྱ་དོག་ཆེད་མིན་བར་བོད་དུ་ག་ཞེན་
གྱི་ནྟ་པ་དེ་ཡོད་ལྟར་བའི་ཆེད་དུ་ཡོང་བ་རེད།

མ་སྤྱི་རིམ་འབྱོར་ནས་འགྲིམ་འགུལ་རིང་བོ་ཞི་ངལ་དུ་བ་ལ་ངལ་
གསོ་ཐོབ་ཐོབ། འདེན་ཁིང་ཉམས་དགའི་ངང་ང་ཚོ་འདྲི་དཀའ་ངལ་སྐར་
བསམ་གཞིགས་བྱ་རྒྱུ་གོ་སྐབས་བུང་། བྱ་གར་གཞུང་གི་གྲུ་སྒྲིག་འོག་
རྒྱ་རམ་ས་ཡའི་གནས་ཁང་གསར་བར་གནས་སྐོས་མ་བྱས་བར་མ་སྤྱི་
རིམ་ཡོ་གཅིག་ཙམ་བཞུད་ཅིང་། དེ་ནས་བྱ་གར་ལུས་བུང་ས་ཁལ་དུ་ཡོད་

པའི་རྒྱ་རམ་ས་ལས་ལྷན་པོའི་བྱས་འབྲས་ལ་གདོན་དེར་སངས་ལོན་གར་པོའི་
བྱས་ཡིན།

ང་ཚོ་མ་ལྷ་རིང་འབྱོར་དེ་མི་རིང་བར་བྱ་གར་པོའི་རྒྱ་རམ་ས་ལ་
ཅུ་པོའི་བྱས་འབྲས་དེ་ལོན་པར་ཁོང་དང་ཡང་བསྐྱར་གྱིང་མོལ་ལྷན་རིང་
ཀྱུ་རི་ཞོ་སྐབས་དེ་ལ་དགའ་བོ་བྱང་། ལྷན་གར་བས་མ་ཡོད་མི་རྒྱ་
ཚོད་ཡོད་བས་བས་མ་གཞིགས་ནན་དན་གྱིས་གྲོས་མོལ་གྱི་གཅིས་ཀྱང་.....
བྱང་པོའི་རྒྱ་མ་ཕྱི་རྒྱ་རྒྱ་ག་བའི་ནང་གསར་འབྱུར་མཐུན་ལ་གདམ་བཞེད་
མ་བྱས་བར་དེད་ནས་བྱ་མི་གྱང་བཅན་ལ་གྱིང་བཞེད་དུ་ལ་བསྐྱར་གང་ཡང་...
བྱས་བ་མེད་ཀྱང་། བོད་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་མང་བོ་རིམ་འབྱོར་གྱིས་
བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མེ་ཞེན་མུག་དུ་གྱུར་ཚུལ་གོ་ཐོས་གྱིས་འཛིགས་.....
དང་ངས་བསྐྱེད་བའི་ཁར། ལྷ་མིས་བོད་ལ་བཅན་གཞོན་བྱ་གར་སེམས་
ཐག་གཅང་བཅད་ཟིན་བའི་མངོན་གསལ་མེ་ཆེར་བྱིན་དེ་ངོས་ནས་གྱིང་.....
བཞེད་ནན་ཅམ་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་བྱང་། བུ་ཅིང་གཞུང་ནས་ཁོང་ཚོ་ཞི་སྐྱ་
ཚལ་བས་མེ་བྱེད་དུང་ཤིས་དོགས་བྱང་ཨོ་ཡོད་རྒྱ་མ་བ་དང་། མཐོ་ཆེ་
དུང་གིས་དེ་ལ་འདོད་མོས་བྱས་བར་དུང་ཡོད་ཆེས་མི་ཐུབ་ཚུལ་བཞེད་
བས་ཟད། གཤམ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོགས་བ་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་ལ་དུག་ཞིབ་བྱེད་གྱུར་བྱ་མིས་མོས་མཐུན་བྱས་ན་ང་དང་། ངའི་
གཞུང་ནས་ཁོང་ཚོས་མེ་བཞེད་ལ་མོས་མཐུན་བྱེད་གྱུ་བས་མ་ཚུལ་ཡང་...
བཏོན་བ་ཡིན། ད་དུང་ཡང་ང་ཚོ་འི་དབར་པན་ཚན་གཉིས་ལོ་འི་གྲས་
མཐུན་ཞིག་འཛིག་འདོད་དུས་གཤན་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་མིས་བས་མ་ཚུལ་དེ་མ་
དུང་ལེན་གདན་ནས་མ་བྱས་བ་རེད།

གསར་འབྱུར་མཐུན་གྱི་ཆོགས་འདུ་དེར་དེད་ནས་གྲོས་མཐུན་དོན་

ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་
མཁན་ནི་དེད་རང་ཡིན། དེ་ཇེས་མ་སྤྱི་རིམ་སྤྱི་ཁྱེད་ལྟར་ཁས་
པ་ཐུག་འབྲལ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོག་མ་དེ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་
དེད་ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་འཕྲུལ་ལེགས་བྱུང་ཚུལ་གསུང་གི་འདུག།

ང་ཚོ་འི་གནད་དོན་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོས་མེད་ཀྱང་། ཞི་གྲོས་
ཀྱིས་འགྲིགས་ཐབས་མ་བྱུང་ན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་བསྐུལ་བྱ་
དགོས་མི་ཡོང་ངམ་སྐྱུམ་པ་ཅམ་ལས། སྤྱོད་ཐུག་གཙོད་གཏན་འཁེལ་
ས་བྱས་ཀྱང་། ཁྱིམ་ས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གནད་འགའ་ཤས་གཏན་གཤམ་ཇེ་ཆེར་
ཐུར་བ་རེད། ང་ཚོ་ཉི་ཤེས་ཆར་ཡང་། མི་ལོ་བཅུ་ཐུག་གསུམ་བཞི་ཅམ་
རིང་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཡང་། རྒྱ་མིས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་གཏན་དུ་
ཡིན་ཚུལ་དང་། གཤམ་དེ་དེའི་ཁྲངས་སྒྲིལ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡོད་དུ་བཅན་
འཛུལ་བྱས་པ་འདི་དག་རྒྱ་མིའི་ནང་གི་ལས་དོན་ཡིན་པས་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཐེ་བྱས་མི་བྱུང་ཅེས་ཚོད་འཛུལ་བྱེད་ཀྱི་རེད།

དེད་མ་སྤྱི་རིམ་སྤྱི་ཁྱེད་རིང་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་ཁག་ལ་དེ་གི་ཞིབ་བྱས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་གོང་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། ཁོང་ཚོས་ཐུག་གཙོད་གཏན་འཁེལ་ས་
བྱས་གསལ་བྱ། ང་ཚོ་རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་
དང་། རྒྱ་མིའི་བཀོད་བྱས་འོག་ནས་དངོས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་
ཡིན་པ་མ་རེད། ཁྱིམ་ས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་ཡང་རེད་ཅེས་ཐུག་
གཙོད་བྱས་འདུག།

དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ཞིབ་གྲོས་བྱེད་
སྐབས་གྲོས་མཐུན་དེར་མིང་དགས་བཀོད་པ་དེས་ང་ཚོ་འི་རང་དབང་ཆ་

ཆོང་ཆོས་སྤྱོད་བྱས་པར་མཐོང་ན་ཡང་། མིང་དགས་འགོད་མཁན་ཆོང་
 སྤྱོད་ཉེན་དང་། བོད་དུ་དག་སྤྱོད་ཀྱི་འཆར་འགོད་ཕྱིན་ཉེན་ཆེན་བོ་ཡོད་
 བར་བརྟེན་ཁོང་ཆོས་མིང་དགས་མི་འགོད་དབང་ཡོད་པུང་ལྷགས་ང་ཆོས་
 ཆོད་འཇུགས་ཕྱིན་ཐུབ། བོན་ཀྱང་། ང་ཆོ་ལི་ཕྱོགས་སུ་ཆོད་སྤྱོད་ཀུན་
 ཞིག་ཕྱིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི། ཀུན་གྱི་དག་ལྷགས་དབང་འོག་དུ་ཆོད་དེ་
 མིང་དགས་འགོད་པའི་ཆོངས་ཡིག་ཡོད་ཆད་ལ་ཆད་འཛིན་མི་འཕེར་པ་
 ཡང་ཡོང་མི་ཤེས་པ་དཔེར་ན། དམག་འཁྱུག་རྒྱལ་པོས་ཕྱང་རྒྱུ་པོས་
 ཆུན་ཆོངས་འཛིན་ཕྱིན་མཁན་ཡོད་པ་བཞིན་རེད། གཤམ་དེ་ཆོངས་ཡིག་
 དེར་ཕྱོད་གཅིག་ནས་འགལ་འདས་བྱས་ན་ཕྱོད་གཞན་དེས་ཁྱིམ་སྒོག་
 བས་ཁས་མི་ཡོན་པ་ཕྱིན་ཐུབ་ཅིང་། དེ་ནས་ཅ་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་
 པ་ཡིན།

རྒྱ་མིས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་གཉིད་དང་འགལ་འདས་པེས་པར་
 བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ང་ཆོས་ཁྱེད་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཡིན། ད་ཆ་ངས་
 གྲོས་མཐུན་དེར་ཅ་འཛིན་མ་བྱས་ལྷགས་གྲོས་མཐུན་མ་བཞག་སྤོང་
 ཆོ་ལི་གནས་སྤངས་རང་དབང་ཆ་ཆོང་ཡོད་པ་དེར་གནས་ཡོད།

ང་ཆོ་ལི་གནད་དོན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་སུ་བྱུང་བར་དཀའ་ངལ་
 གཅིག་ཡོད་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོགས་འཐུས་ཁོངས་མེད་པ་དེ་
 ཡིན། ང་ཆོ་འཐུས་མི་མི་ཕྱིན་པ་ནི་དུས་དྲུག་ཅེས་ཆོད་ཕྱིན་རྒྱུར་དགའ་
 བས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་འཐུས་མིར་མ་གྱུར་པ་ནི་པོར་མ་སེར་ཡོད་
 བའི་ཅང་ཀེ་ཤའི་གཞུང་དེ་འཐུས་མིའི་ཁོངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡོན་
 བླུ་ན་ཡང་། རེད་ནས་བོད་དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་
 མི་ཆོ་ལི་མཐུན་དུ་བྱུང་བས་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་ཡིན།

[illegible]

པར་གནད་དོན་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་
 པ་མ་ཟེད། ཁྱིམ་མེད་མཁས་པའི་ཆོག་མཁན་པའི་རྒྱན་དེས་དེད་གསུང་བཞུགས་
 རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ཁྱེད་ལ་གསུང་བ་ལྟར་པར་གཞིགས་ན། བྱོང་གསེབ་
 རེ་བྱུང་གི་པོ་མོ་ཆང་མར་སྒྲེ་སྒྲོ་འགོག་ཐབས་བྱས་ཡོད་འདུག།

པོད་མི་མང་གི་ཐོག་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱིམ་མེད་འགའ་བྱས་པས་མ་ཆད།
 དགོན་ཁག་པར་མེད་པའི་གསུང་དང་། ལྷ་མ་གསོད་པར་དང་། ལྷ་རིགས་རྣམས་
 ལལ་ཆེས་དུ་བསྐྱལ་འདེད། བསྐྱལ་སྒྲོམ་མ་དོར་ན་སྒྲོག་ཆེས་གཏོང་བ། དཔེ་
 པ་དང་། ལྷ་ཁང་སྤྱོད་པ་ཆོར་དམག་མི་དང་། དུས་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་ལུས་བྱེད་
 པ་མེད་གྱིས་དགོན་པ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་བསྐྱོར་འཛིགས་བྱས་འདུག།

ལྷལ་སྤྱོད་ཁྱིམ་མེད་མཁས་པའི་ཆོག་མཁན་པའི་རྒྱུ་ཁྱེད་ལ་མང་པོ་
 བསྐྱལ་གསོག་བྱས་པའི་དོན་འདུས་སྟུ། མི་འམ། ལྷལ་ཁབ་གང་ཅུང་
 ཉན་མི་རིགས་ཅ་མེད་ཅེས་པའི་ཁྱིམ་མེད་ལྷལ་ལྷག་པོས་ཤིག་བྱས་པར་
 ངོས་འཛིན་བྱས་འདུག། ཁྱིམ་མེད་ཅེས་པ་ནི། ལྷལ་ཁབ་པམ།
 མི་རིགས། ཅེས་ལྷལ་གང་ཅུང་གི་ཆོག་མཁན་པ་ཡོངས་འཛོམས་སམ། ཆ་གས་
 ཤིག་ཅ་བསྐྱོར་གཏོང་བྱེད་འཆར་དོན་ལ་ཟེད། ལྷལ་མིས་བོད་ནང་སངས་
 ལྷལ་གྱི་རྒྱུ་ཁྱེད་ལ་ཆོ་ཅ་མེད་པའི་ཐབས་བྱས་ངོས་ལ་ཁྱིམ་མེད་ཀྱི་་་་
 ཆོ་ས་པའི་ཐོ་ཆོས་གཙང་ཆོད་བྱུང་འདུག། འདྲ་ཆ་པས་མ་གཞིགས་རྣམས་
 ལྷལ་མིས་ཁྱིམ་མེད་ལ་འདྲ་བྱེད་དགོས་པའི་ལྷལ་མཆོན་རྣམས་ང་ཆོས་
 མཐོང་ཐུག། ཐོག་མར་ལྷལ་མིས་བོད་ཟེང་འདོད་བྱེད་པ་དེར་ལྷལ་མཆོན་པ་ལྟར་
 ཅེས་ཡོད།

དང་གོ། ང་ཆོ་བོད་དུ་ས་ལྷལ་ཆོན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་མི་ས་ལ་བདུན་
 བརྒྱད་ཅེས་ལས་མེད། ལྷལ་མིས་ལ་ཐུག་པུ་རྒྱག་ཅེས་ཡོད་པ་མ་

རོམ་ནས་རང་ཕུལ་བཞག་བའི་རྗེས་སུ་བསྐྱོད་དགའི་ནི་མ་ལ་ཡའི་རི་
 བརྒྱད་དང་། རྒྱ་དམག་གི་ཉེ་འཁྱིལ་དཀར་ཆོག་ས་ཆེན་པོར་མ་རྩོམ་
 བར་བོད་མི་ཕྱིར་སྐྱུ་ཅུ་རྩ་ལ་ཅམ་དེད་ཆོ་མཉམ་དུ་རྒྱབ་ས་བཅའ་དུ
 རིམ་འབྱོར་བྱུང་དང་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ལས་རིགས་ཤིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
 བར་དེས་འབྲེལ་མི་མང་གི་ཆབ་སྲུ་བྱ་ཡིན། དེའི་ཁྲོད་དུ་ང་ཚོ་འོ་ཕུལ་
 བ་རྩོན་གྲགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་། མཁས་པ། ལུ་རིགས་ལུ་ཕྱིར་ཅམ།
 གཞུང་ཞབས་ཀྱང་འཆོམས། ཆོང་རིགས་དང་། དམག་གི་རྩོམས་རྒྱུ་མོ་
 བས་པ་མང་པོ། འབྲེལ་རིད། ལག་ཤེས་པ་སོང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་
 སལ་ཆེ་བའི་བསྐྱོད་ལམ་ནི་ང་ཚོ་ལས་དཀའ་ངལ་དང་། ཉེ་ཁ་ཆེ་བ་བྱུང་
 འདུག །འཕའ་ཞིག་ནས་རང་གི་ནང་མི་རྣམས་མཉམ་འབྲིད་བྱུང་ན་ཡང་།
 བྱིས་པ་མང་པོ་ལ་འཕྲེང་གི་ངལ་དུ་བ་ཤིག་འདས་ཕྱོངས་གྱུར་འདུག །
 རྩེས་པ་མང་པོ་ཞིག་དམག་འཐབ་རྒྱབ་ས་རང་གི་རྒྱུང་མ་དང་། རྒྱ་སྐྱུ་
 རྒྱ་མིའི་དབང་ཤོག་དུ་ཕུས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བསྐྱེད་རྩོན་མཉམ་སྲུ་ཡིན།

བཅན་ཕྱོལ་བ་དེ་རྣམས་དེང་རྒྱབ་ས་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་ །འབྲས་
 རྩེས། བལ་ཕུལ་བཅས་པར་ཁ་འབྱོར་གྱིས་གནས་པ་ཁོད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་
 གར་ནང་གི་མི་རྒྱ་གྲགས་ཆེ་བས་མ་རྩེས་འདྲ་མིན་འབྱུང་ཞིག་ནས་.....
 དབྱས་སྐྱོབ་གསོ་ཆོག་ས་པ་ཞིག་བཅུ་གས་དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མཉམ་དུ
 ང་ཚོ་འོ་མི་མང་ལ་རིགས་རམ་ཁྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཕུལ་རྒྱུ་གས་
 འདྲ་མིན་གཞན་དག་མང་པོ་འོ་དང་རྒྱུང་ས་སྐྱོབ་གསོ་ཆོག་ས་རམ་.....
 བས་དུལ་དང་། བཟའ་བཅའ། རྒྱན་གསོ། རྒྱན་སོགས་གྱི་
 རིགས་རམ་ཁྱེད་བཞིན་ཡོད། དབྱིན་རི་དང་། ཨ་རི། ཨོ་སི་གྱི་
 ལི་ཡ། བོད་རི་ལན་བཅས་གྱི་གཞུང་ནས་ང་ཚོ་འོ་བོད་ཕུག་ཆོ་འོ་སྐྱོབ་

རྒྱུད་གྱི་དོན་དུ་རྟོགས་རམ་གནང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་མྱི་གྱི་ནམ་གཞུང་ནས
 འབྲས་ཀྱི་རྟོགས་རམ་གནང་འདུག ཁོང་ཚོས་བྱམས་མཁའ་གསུང་དེ་ལྟར་
 གནང་བ་ལ་ཤུགས་ཀྱི་ཆེ་ཞེས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་ཐོག་མར་
 རྒྱུད་འབྲས་ལོང་ཐབས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་།
 ང་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཆེ་ངོས་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་དུས་དྲུག་དུ་གཞན་གྱི་དགོ-
 གན་ཁོ་ནར་གདོན་འདྲེན་མེད་ཅིང་། རིང་མོན་རང་གི་གང་པས་རང་བྱས་
 འདུགས་མཚུངས་ལ་འདྲི་ལྟོད་པ་ཡོད།

དམིགས་བྱམས་འདྲི་དོན་དུ་ང་ཚོ་ལི་མོད་མི་བྱས་གཞུགས་པ་དེ་ཐང་
 ཕལ་ཆེ་བར་ལས་ཀ་འཚོལ་རྒྱར་རྒྱ་མཚར་གཞུང་ནས་རྟོགས་རམ་གནང་
 ཡོད་ཅིང་། ལཱ་རིགས་འཁོར་ཆེན་ཆུད་པའི་བོད་མི་མང་པོས་དེར་སྐབས་
 ལས་པ་ཐོད་ལས་ཅུལ་བྱེད་པཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་ཐང་ཆ་ཤིང་
 ཆེ་མར་ང་ཚོ་དེ་ལྟར་གྱི་མི་རིགས་གནས་མཐུན་བྱུང་དཀའ་པལ་ཡོད་
 རྒྱུ་ལས་རྒྱ་མཚར་གཞུང་ནས་དེ་ལ་དོ་འཁུར་གནང་མེད་པའི་ལྷ་ཐང་དང་ཆ་
 ལྷ་ཐང་བར་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ས་གནས་ཁག་དུ་གཞིས་ཆར་ཡོང་ཐབས་
 བྱེད་པཞིན་ཡོད། ཅི་མ་ལ་ཡིན་དེ་འདུགས་སུ་ཡོད་པའི་དོར་གླིང་དང་།
 ར་ལ་ཅུལ་མེར་བོད་མི་དུག་པ་རྒྱུ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ཤུག་ཤིང་
 རྒྱུད་ཀྱི་པ་ཐོག་ལ་བཅུགས། ལ་ཡེ་མོར་དང་། ཇམ་སམ་ལལ་བོད་མི་
 པཞི་མོར་ཅམ་གཞིས་ཆགས་བྱས་ཐོག །ད་དུང་འོས་པའི་ས་གནས་མཚན་
 དག་འཚོལ་པཞིན་ཡོད། རྒྱུད་པོད་མི་གན་གསུམ་ཚོར་ཤིང་གཅོད་པ་སོ་
 བའི་སོ་ནམ་གྱི་ལས་ཀ་དང་། འབྲུག་ལས་ཆེད་ཐོབ་ཡོང་བྱས། གཞན་དུ་
 ཡོ་བཅོམ་པ་བྱེད་ནས། ཡོ་རྩི་ཤུ་ཅུ་ལར་རྒྱལ་ས་ལ་དེ་རྒྱུད་ཚོར་མེད་པའི་
 འབྲུག་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུབ་ཐུང་གི་ཡོད།

འདུག ཁྱོའི་ཚན་གཙོ་མོར་བོད་ཡིག་དང་། ཚེས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་
ཡོད་པ་ལ་ཟུམ་ དཔྱིན་ཡིག་ ཉིན་ཡིག་ ཁྱེད་ཀྱིས་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
པོ་དང་། ཚན་རིག་གཙུག་ཀྱང་སྒྲིབ་བཞིན་ཡོད།

སྒྲིབ་ཡོང་མེད་པའི་ཕ་སྐུ་ཚོར་གྱི་གནས་གཤིས་མ་འདྲོད་
པ་དང་། བོད་དུ་མེད་པའི་ནད་རིགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བོས་སྤྱང་། མ་
མ་ཚེས་ཀྱང་ཕ་སྐུ་ཚོར་འདུག་གཅིས་ཐེ་བཞིན་མ་ཐུབ་ཐུབས་དེད་རང་
སྤོང་ནས་བདག་ཀར་བརྟ་སྤོང་བོག་ ཁྱེད་གས་གཞུང་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ལར་
ཁང་པ་གཉིས་གཡར་སྤོང་གནད་བའི་ཕ་གསོའང་ཞིག་བཅུགས་པར་
དེད་ཀྱི་གཅིན་མོ་ནས་འགན་འཁུར་བྱེད་བཅུག་ཅིང་།

དེ་ལ་ཐུ་
ཐུག་བཅུད་བཅུ་སྟེར་འབྲུལ་དུ་སྤྱེལ་འབྱོར་བྱུང་ཐེ་ཆེས་འབྲུལ་མི་དམན་པ་
བྱུང་། གཅིན་མོ་དང་། ཁང་པ་རྒྱུང་ས་ཀྱིས་རིགས་བྱེད་མཁན་ཚོས་
ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་དེར་འབྲུལ་མེད་དགོས་མཁོ་རྣམས་ཐུབ་ས་ཤིས་གོ་---
ཞིག་ཕྱིན་པར་མཁོ་བྱའི་ཆ་ཀྱིན་ཀྱང་ཆོད་གི་འདོད་དུ་སྤོང་ཐབས་དེ་
ཞིག་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཁང་ཆོར་ཕྱིན་ས་འཆེས་གཅིས་སྤྱང་དང་། ཐུས་
ཆོ་གོ་ཕྱིན་ས་ཕྱི་ཕྱི་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱང་འདྲིའི་ཐུས་ཡིག་གནད་པ་ཆོ་རིམ་
འཁོར་ཐུག་ཕྱི་ཕྱི་དག་དུ་བྱུང་ཐེ་དེར་སྤྱོད་ས་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ལར་བོད་
ཐུག་ཐུག་བཅུ་སྟེར་ཡོད།

ཁྱེད་གས་གཞུང་ནས་ཁང་ཆོར་བཅུད་བཅུད་གནད་ཞིང་། ཆོར་མ་
ཤུག་དུས་དང་། ཐུབ་གསོ་ཆོག་མ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་རིགས་རྒྱུ་འདྲུ་མིན་
མང་གོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

འཕམ་དུ་འདྲི་རིགས་སྤྱོད་པ་དང་། མེད་གཞུང་གི་སྤྱོད་ཆོར་ཆུང་---
ཞིག་རྒྱ་གཅིས་བྱེད་པའི་དུས་དུ་ 1970 ལོ་འབྲུལ་སྤོང་ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་

གཤེད་དང་། དུལ་ས་པག་རྣམས་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱང་། དེ་རྣམས་
ཆེན་པོ་བྱུང་བྱས་ན་ཡང་། ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་
དང་། མ་ཐོངས་པའི་པོད་ཀྱི་དོན་དུ་དགོས་མཁོ་སྤྱད་དགོས་པ་ཡོངས་ཆེད་
ཐོངས་པ་མེད། གནས་ལུལ་འདྲ་མིན་གང་སང་འདི་སྤང་འཆོ་ཐབས་ལ་
དོ་གལ་ཆེན་པོར་བརྟུང་བ་ལྟར་རེད་དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མི་ཡོངས་ཆེད་
ནས་ང་ཆོལ་ཆོས་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོར་འཛིན་གྱི་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྤོ་
རྣམས་པོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་ཕྱས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་
པ་ནི་འབྱུང་མི་ཐུབ། སྤང་པན་དེ་བྱས་ཏེ་ཅང་བྱ་ཕྱས་ཆོས་དྲགས་པས་
ད་ཆ་ཅང་ཟད་འཁུ་བསྟུ་བྱས་ན་ཡང་ལེགས་པ་མེད་དམ་སྟུག། རེད་ནས་
ང་ལ་གོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་སྒྲུ་མཐུད་གྱིས་བྱེད་པའི་ཡོད་པའི་ཁར། དེང་
དུས་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ལྟར་རྣམས་དོགས་ཆེད་དབྱིན་ཡིག་ལའང་སྤྱང་།
བཅོན་གང་ཐུབ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ཐོད་ཕྱི་གང་དུ་ཡོང་སྐབས་མེད་དོན་ཀྱི་ན
དཔང་གིས་གནས་སྒྲོར་འཕྲོ་ལུས་གྱུར་བ་ཆོར་ད་ལས་མཐུང་བསྐྱོད་བྱས་
པ་མ་ཟད། ཡེ་གྲ། འིན་དུ། འཛིན་སོགས་ཀྱི་ལྟ་ཁང་འགའ་གས་སྤྱི་བྱིན་
པ་དང་། ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་མི་སྡེ་འགའ་ཞིག་དང་གླིང་མོལ་སྐབས་
ཅང་མང་མཐུན་སྒྲོགས་ཀྱི་གཞི་དོན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དགའ་བོ་བྱང་། དེར་
གདན་དང་། སྤང་ཅང་གནས་མཐུན་སྐབས་པོད་ཀྱི་བྱ་རིགས་བརྒྱ་དང་།
དུག་ཅེས་གཞིས་བསྟེན་ཆེད་སྤྱོད་བསྐྱབས། དེ་ནི་རེད་ནས་བསྟེན་ཆེད་བྱེད་
པའི་ཐོག་མ་ཡིན། དེང་དུས་བོད་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསྐྱངས་པའ་ཆོས་
ལ་དམའ་འཕེབས་སྟོན་འཛམ་གླིང་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་
དཔེ་གྱི་ཆོས་གསྐྱངས་པའི་གནས་ལུལ་དེར་རེད་ནས་བསྟེན་ཆེགས་སྤོམ་
སྤེམ་བྱས་པ་དེ་ནི་ལྟ་དུ་སྐལ་པ་བཟང་བོ་ཡིན་པར་བསམ་བྱང་།

[illegible]

མེད། ད་ལྟའི་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་འདིར་དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཐབས་མེད་
 ཀྱང་། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་མེད་ན་ཡག་སྟེ། གཞི་ཅན་གནས་
 ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། བོད་དུ་བཅན་འཛུལ་བྱེད་པ་འདི་དག་གྲུ་དམར་
 གཅིག་ཤུ་མ་ཡན་བར་གྱི་མིའི་སྤྱིད་ཀྱི་ཀྱང་གོ་མ་ཆོས་ཀྱང་བཅན་འཛུལ་
 དང་། བཅན་འཛུལ་བྱེད་ཐབས་བྱས་འདུག ། ༡༩༣༠ ལོ་གོ་མིན་དང་
 གཞུང་གིས་དོན་འབྲས་མ་སྤྱིན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱས། གྲུ་ནག་
 དམར་བོའི་ཕྱོག་ཚུད་རྩིས་བཅན་འཛུལ་དེ་དག་སྤྱི་མཐུན་ཅན་དང་།
 ལུས་ལྡན། བོད་མིའི་འདྲོད་སྐྱོར་མ་འཛམས་པ་རྩིས་ཤིང་སྤྱིན་པ་རེད།
 མཉམ་འབྲེལ་གྱལ་ཆགས་ནང་དམར་བོ་འཕུལ་ཁག་གཞན་དག་ནས་
 གྲུ་མིའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འདྲོད་ཐབས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་ཡང་། གྲུ་
 མི་དམར་བོར་ཀྱལ་སྐྱོར་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་དུ་བྱུང་། ལྷོས་ཆོད་དེར་གྱུ་
 སྐྱོར་འབོར་ཆེ་ཤོས་པ་དེས་དེར་རང་དགའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་ཡང་། དེས་
 ཆོག་ཤེས་པ་སྤྱིན་ཐབས་མེད། ལྷོས་ཆོད་དེ་དག་གཏན་འབེབས་སྐབས་
 ཀྱལ་སྤྱིའི་ཁྱིམ་དོན་མཁས་པའི་ཆོགས་པའི་སྤྱན་རྒྱ་གཉིས་ཐོན་མེད་
 ལྟེན་པས། ཀྱལ་ཆོགས་འཐུས་མི་ཆོས་གྲུ་མིའི་བྱ་སྤྱོད་མ་རུངས་པ་ཡོངས་
 ཆོགས་གསལ་དོགས་བྱུང་མེད་པའི་ཁར། ཀྱལ་སྤྱིའི་ཁྲམས་དོན་དོག་
 ཞིབ་ཆོད་པས་བོད་དུ་མི་རིགས་ཅ་མེད་ཀྱི་ཁྲམས་འགལ་བྱུང་བར་ངོས་
 འཛིན་བྱས་ལྷགས་ཀྱང་གསལ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་རེད།

༡༩༩༠ ལོ་ཡུལ་རི་ཨ་གན་ཆོགས་པ་ནས་མན་ལུས་ཆེན་པོའི་གྲོལ་
 རམ་གྱིས་དོན་གནད་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་གྱལ་ཆོགས་ཀྱི་གྲོལ་གཞིར་
 རྒྱུད་ཅིང་། ལྷོས་ཆོད་དེར་ལྷོ་ཕྱུག་གནད་མཁས་མ་ལ་ཡ་དང་། བཞི་ལན་
 ཡིན། རྩིས་སྤྱི་ཨར་ལན་པ་དང་། ཡུལ་སར་བ་ཀྱོང་ནས་ཀྱང་མཉམ་

གྲོགས་ལྷན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཚོགས་འདུན་སྐབས་ཨམ་རི་ཀའི་
གནས་ཚུལ་རྒྱུ་ལྡན་ཆོན་པོར་གྱུར་དེ་བོད་དོན་སློབ་གྲོགས་མ་གྱུར་གོང་ཚོར་
ཆོན་གྱིང་དུས་སྤྱི་འདུགས་པ་རེད། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་ནི་དགའ་
སྤྱད་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཁག་གི་རེ་ལྟོས་བྱེད་ཡུལ་ཙམ་མ་རེད། འཛམ་གླིང་
རང་གི་རེ་དོན་སྤྱད་བའི་གཞི་ཅ་ཡང་ཡིན་པར་པདྟེ། འཛོལ་གནད་
དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་སྤྱི་མ་བཞག་གསོད་གནས་ཡོང་
བའི་ཐབས་ཤེས་སྤྱི་མཐུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་དམར་
པོའི་འོག་དུ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་ན་ནས་མེད་པ་དེད་ནས་གསལ་བོར་ཤེས་དོད་
ཡོད་སྐབས་སྤྱི་གྱི་ཚོར་བོད་དམར་པོའི་འོག་དུ་སྤོང་བྱུང་ཁས་ལེན་
བྱེད་བའི་ཡིད་ཆེས་ནས་ཡང་སྤྱི་ཅ་བཞག་འདོད་མེད་དོ།

ཡང་ཡང་བོད་ཁྱར་བཞིན་གནས་ཐབས་མེད་ཡང་ཚོར་དེ་ལྟར་གནས་
འདོད་ཀྱང་མེད། ཡང་བསྐྱར་འཛམ་གླིང་ལས་ལོགས་སྤྱི་མཐུད་མི་ཐུབ་ལ།
ཁྱར་གྱི་སྒྲེར་གཞིས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དེར་ཡང་འགྲོ་མི་ཐུབ། རྒྱ་མིས་
འགོག་ཀྱིན་མ་བྱས་གོང་དེད་ནས་བཙོས་བསྐྱར་བྱེད་ཅིས་སྒྲེར་གོང་དུ་
བསྐྱོད་ཟེད། དེར་དུས་དེད་སྤྱབས་བཙོས་དུ་གནས་སྤོང་སྐབས་འདིར་ཁྱིམ་
ལྷགས་མཁས་བའི་གྲོགས་རམ་ལ་བདེན་ནས་ལྟན་པ་སངས་ཀྱིས་ཀྱིས་
ལོགས་པར་གསུངས་བའི་དམ་བའི་ཆོས་དང་། འཛམ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་
མའི་ཐོབ་ཐང་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱི་ཅ་དོན་གཞིར་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་དམངས་
གཙོའི་ཅ་སྒྲིམས་གསར་བའི་ཟེན་གྱིས་ཤིག་བཟོས་དེ་བཙོས་བསྐྱར་བྱེད་
ཐབས་ལག་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལས་དོན་དེ་དག་ད་ལྟ་ཡོངས་སྤྱོད་ས་
མ་ཟེན་པ་ཟེན་འབྲེལ་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱིན་མཁས་བའི་ཚོགས་སྤྱི་ཞིག་ལ་
སྤྱོད་ལ་ཟེས་སྤྱབས་བཙོས་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོ་དང་། བོད་དང་གི་

ངའི་མི་མང་ཆོར་གང་ཐུབ་ཕྱོད་འགྲེམས་ཕྱེད་ཅིས་ཡིན། རི་ནས་ངའི་
མི་མང་གི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོགས་འདུ་ཞིག་འདེམས་བསྐྱོད་ཡི་ཐོག། ང་ཆོས་རི་
འདོད་ཕྱེད་པའི་རང་དབང་གི་ཡུལ་དེའི་དོན་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཅུང་མི་
ཤིག་གཏན་འབེབས་ཕྱེད་པའི་རི་འདུན་ཡོད།

ཐུན་གྱི་བསམ་པར་གྲོས་ཆོགས་གཅིག་འཛུགས་འདོད་ཡོད་ཅིང་།
གྲོས་ཆོགས་དེའི་ནང་མི་མང་གི་སྐྱེ་ཆབ་ཆ་ཆང་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཟད།
དགོས་མཁོ་དམིགས་བསམ་གྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱང་ཡོད་དགོས། ཁྲིམས་ལུགས་
གསར་བཟོ་དེ་རིགས་ལ་འཐུས་མི་མང་བས་མོས་ཤོག་ཐོབ་དགོས་ཡིང་།
ཅ་ཁྲིམས་བཟོ་བཅས་རིགས་ལ་འཐུས་མི་བཞི་ཆ་གསུམ་གྱི་མོས་ཤོག་...
ཐོབ་དགོས། འདེམས་བསྐྱོད་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ཐེ་བའི་ཡོངས་ཁྱབ་
ལོ་ཆད་ཡོན་པ་ནམས་ནས་ཕྱེད་དགོས་ཡིང་། ང་ཆོ་མི་འབོར་མི་ཆེ་ཞིང་།
མི་མང་སྐོ་རིག་པ་ཀྱང་ཡོད་ཐུབས་ཕྱེད་ཐབས་འདི་ལ་བོད་ནང་དགའ་...
ངལ་ཡོང་གི་མ་དེ། སུར་པན་ང་ཆོ་དེ་མི་མང་ཆོས་སྤྱོད་དོན་རིགས་ལ་
དོ་སྣང་ཕྱེད་ཁྱོད་བམ་ཟད། ཉེ་ཆར་ལོ་བཅའི་རིང་ཁྱོད་ཆོ་དེ་བསམ་ཚུལ་
མང་བོ་འདོན་དགོས་ལྟར་བ་དེ།

སྤྱི་ཏུ་ནས་བོད་དུ་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་གྲུལ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་ཡིང་། དེང་
དུས་བོད་གཞུང་དང་། མི་མང་གནས་ཚུལ་གསར་བ་ཞིག་ཐོག་སྒྲེབས་
ཡོད་ཐུབས་དབུས་གཞུང་གི་ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཅུང་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་...
དགོས། དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཞིའི་
ཤིག་ཁག་གསར་བ་བཟོ་སྒྲུ་དེར་འདོད་བབས་ཟེད།

དེར་བདེན་དུ་ལའི་སྒྲུམས་བཀའ་སྒྲོན་ཆོ་འདེམས་བསྐྱོད་ཀྱི་དང་།
ཁྱོད་ཆོར་གྲོས་ཆོགས་ནང་ཞེས་ཤོག་འཕོན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་

དེ་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་ན་དཀའ་ངལ་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དེ་བུ་སྤྱི་པ་ཆོས་ཀྱི་
 འདྲི་ཐོག་གནས་པའི་བོད་གསར་པ་དང་ལྔ་པ་ཆན་པོ་ཡོགས་སུ་རྫོང་
 པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཛོལ་ཆུག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་
 གཞིའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཐོ་ཆོས་མེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཡིན། འདས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གཞིགས་ན་འཆ་མེད་ཞི་བའི་ལག་ལེན་
 ལ་ཐུག་འབྱོར་གྱིས་པ་དེར་ཐོ་འབྱོར་ཆ་ཅས་མེད། འཛོལ་ཆོས་འཇིག་
 གྱིར་དགོས་པ་གལ་ལ་ན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་སྐབས་ཤིང་ལྔ་པ་དེ་ལས་པ་ཞུ་དུ་
 བརྒྱུད་ཐབས་མེད་ཅིང་། མི་མང་ནས་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཤིང་ལྔ་པ་
 འདྲི་རང་ལག་ལེན་གྱིས་ཡོད་ན་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལས་ལོགས་ཅས་
 འབྱུང་ཤིང་། འཛོལ་གནས་སྐབས་ནི་འགལ་ཉེས་མེད་པའི་མི་ཞིག་གློ་
 གྱུར་དམག་མིས་འཛིན་བརྒྱུད་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མི་དེ་ལྔ་པ་ལྷགས་ཆེན་
 བོ་ཞིག་དང་ལྷག་ཡོད་སྐབས་དེས་གོ་བ་ཆེད་གྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་དུ་ཐར་པ་
 དཀའ། དེ་བས་ཁ་ཤིག་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རང་བདེན་གྱི་ཁྱད་སྤྱོད་ཀྱིས་ན་མཐར་
 ཐུག་མེད་པ་ཡོང་བྱུང་། བོད་ནང་དེ་ལྟར་བྱེད་མ་ལུགས་པའི་མི་མང་ནས་
 བྱ་མེད་མ། ཁོང་ཆོ་ལི་ལྟ་བུར་བཞུགས་འཁུར་མི་ལྔ་པ་པའི་ཐོག་གོ་བ་ཆེད་
 བྱེད་པའི་བསམ་སྐྱེད་ཐོག་དཀའ་བར་བྱུང་བ་དེས།

འཛོལ་ལྷགས་ནང་ཀྱང་མི་ནས་ཆེས་མ་རྒྱུས་པའི་སྤྱོད་ལྟ་ལ་ན་པའི་
 སྤྱོད་ལག་ལེན་གྱིས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཤིགས་མི་མང་ལ་གཞུག་
 མེས་པ་འཛིན་གྱི་མེད་ཅིང་། མི་དེ་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལ་བ་དང་། མི་
 དེར་གྱིག་ལ་ཁ་གསོག་བྱེད་པ་ནི་ལྔ་པར་ཕྱི་གསུམ་མི་འོས་པའི་བྱ་གཞིགས་
 ཡིན་པ་མ་ཟད། ཉན་ཁ་ཡོད་པ་ཞིག་དེ། ཀྱང་དེ་ནང་མི་བཟང་བོའི་གསུམ་
 མང་བོ་ཡོད་པ་གོ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཀྱང་དེ་ནང་ཆེས་བཟང་བོ་དང་།

ཆེས་ངན་པ་གཉིས་འཛེམས་དེ་ལྟ་བུ་འཛེམ་སྒྲིང་ནའང་ཡི་ཡོད་སྟེ་ལ་
 ཡང་བྱང་། དམར་པོ་འི་རིང་ལྷུང་སམ། རྒྱ་ནག་ནི་ང་ཆོ་འི་དགུ་མ་ཡིན་
 ལོང་། ང་ཆོ་འི་དགུ་ནི་རྒྱ་མི་དམར་པོ་འགའ་ཤམ་གྱི་ཡིན། བོད་ནང་
 བོ་སྤྱོད་ཚུལ་ཐབས་རྒྱ་དེ་དག་ནི་སྟོག་གཞོན་གྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དྲེང་
 པས་ཚུས་པའི་རྒྱ་རིང་དམར་པོས་གྱི་དམར་པོ་འི་དྲེང་མི་དང་། དམག་
 མི་རྒྱུང་ཤས་གྱི་གིས་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་ཆོ་འི་བྱ་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་
 རིགས་པལ་མོ་ཆེས་ཤེས་ན་ཤིན་དུ་རྩེ་ཆ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ལྟར་
 ཤེས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ཆོས་སྒྲིམས་འགལ་ཇི་བྱས་གྱི་ལན་དུ་ང
 ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྒྲིམ་འགལ་བྱེད་མི་ཅང་། ང་ཆོས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་གྱི་ཁོང་ཆོ་སྒྲིབ་པ་གཞན་དུ་མི་བཟད་པའི་ངན་འགྲོང་མ་བྱིང་
 མང་གཏན་བདེར་འགོད་པའི་གྲོགས་པན་སྐྱབ་དགོས་པ་དེ་ཅག་གི་ལས་
 འཁྲུང་ཡིན། རྒྱ་མི་འི་དམར་པོ་འི་རིང་ལྷུང་ད་ཐན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་
 གནས་པ་དང་། ང་ཆོ་འི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅུན་པ་ནི་མི་ལོ་ཉིས་ལྷོང་ལྟ་
 བུ་སྟོག་ཙམ་གནས་ཆེན་ཅིང་། ད་དུང་གནས་ལུན་ལོ་ངོ་བུ་སྟུག་ཉི་བྱ
 བུལ་བ་ཡོད་པ་བཅུན་པའི་གནས་ཆོད་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤག་
 བཞེས་གནང་བ་ནས་ཤེས་བྱུང་།

དེང་དུས་དྲག་ཆས་ཀྱི་རྒྱས་ལྟར་ཤིན་དུ་ཆེ་པའི་གནས་སྐབས་འདིར། རྒྱ་
 པོ་ལོ་མོ་མཆོག་དམན་རང་རང་བྱིས་ཆང་གི་འཆོ་ཐབས་སྟུན་སྟུམ་ཆོད་པ
 རྣམས་ནི་དེ་དག་ལུན་གནས་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་སྟག་རྣམས་པདྨ་སྤྱིད་ངང་
 འཆར་ལོངས་སྐྱབ་པའི་རེ་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། གལ་དེ་རང་
 རེ་ལྟ་བུར་བྱིས་ཆང་ལྟོང་བཞེད་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་རེ་སྟོན་དེ་བས་ཆེ་ཙམ་
 བྱིད་དགོས། རྒྱ་པོ་མི་ཆང་མར་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

འདྲེན་པ་བཏོན་ཆོལ་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་ལ་གནས་
བཞི་དང་བཏོན་ལ་དགའ་བཞི་ལྷན་པ། མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུང་ཆེ་བྱིན་
སྒྲུབ་པ་ཅས་ལ་རེ་སྒྲོན་དང་། ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

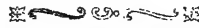

ཁ་སྒྲོན་དང་གོ། བླ་བཞི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ས་བཅད།

- ༡ ཆོལ་དེར་སྒྲོས་ཀྱང་ཆོས་དགོས་པ།
- ༢ ཆོ་བྱི་མར་སྒྲོས་ཀྱང་ཆོས་དགོས་པ།
- ༣ ཆོས་ལུགས་སྒྲིད་དུ། བླ་བཞི་སྒྲོན་བཞི་སྒྲོར།
- ༤ བོད་དུ་ནང་ཆོས་དར་ཚུལ།
- ༥ ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། བཏོན་པ་བཞི་འོ་སྒྲོར་མཛུགས་བཟུན་པ།
- ༦ ཐུག་བཏོན་འཁོར་བཞི་ཚུལ་དང་། འགྲོ་བའི་རིགས་བཤད་པ།
- ༧ འཁོར་བཞི་གྲུ་ཀྱན་འཕྱར་བཤད་པ།
- ༨ འགྲོག་པ་ཐར་བཞི་རྩོམ་བཤད་པ།
- ༩ ལམ་བཏོན་ལས་ཐོག་དམན་བཤད་པ།
- ༡༠ ཐོག་ཆེན་སྒྲིང་བཤད་པ།
- ༡༡ ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོར་བྱེད་ཐུག་དུ་བཤད་པ།
- ༡༢ དོན་བསྐྱར་བཏོན་གཉིས་བཤད་པ།
- ༡༣ ཆོས་ཉམས་སྒྲུལ་ལེན་ཚུལ་སྒྲིང་བཤད་པ།
- ༡༤ ཆོས་ཉམས་སྒྲུལ་ལེན་བྱེད་ཐུག་དུ་བཤད་པ།

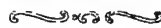
ཆོ་འདྲིའི་རྩོམ་གྲུང་ཆོས་དགོས་པ།

རང་རེས་ཆོས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྐུ་མཚན་ནི། ཆོ་འདྲིའི་དགོས་
 བོ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ཅེས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཅིག་ཀྱིས་གདན་གྱི་བདེ་བ་ཐོང་
 བེས་སྒྱེད་མི་བྱུང་ཅིང་། ཡང་རྒྱུ་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཆེ་ཅེས་ཡུང་བ་དེ་འདྲར་
 མི་ཞུས་དང་འཕྲུལ་གྱིས་འཕྲུལ་གྱིས་ཉིན་མཚན་སྒྲིལ་དེ་སྒྱེད་དགོས་
 པ་འདྲི་རང་པོ་དེ། རིག་གསུང་གྱི་ཤེས་ཡོན། ཡང་རྒྱུ་ཀྱིས་ལྷ་རབས་ཀྱི་
 མེ་མུ་མས་ནས་སྐྱེས་པ་གནས་སྤྱུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་པའི་ཁང་པ་བཟང་སོགས་སྤྱུ་
 བསྒྱེད་པ་དང་། རྒྱ་པའི་རང་ཡུང་གི་ལྷ་ས་པ་ནས་ས་འགྲོ་བ་མཐོང་པོ་རྒྱ་པ་
 རྒྱུང་ཞེས་པ་དེ་གས་ཀྱི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡོད་མྱོང་གྱང་། དེ་དག་
 གིས་མཐའ་མ་འཛིན་གྱིང་གི་དགྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐོ་ཡོད་པ་པོ་དེ།
 གང་ལྟར་འདྲི་འདྲའི་ལས་ཐབས་ཀྱིས་མེ་མུ་མས་ལ་གདན་གྱི་བདེ་བ་ཐོང་
 བྱེད་པ་ཞིག་དང་། གདན་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཐབས་ནས་ཡང་མེད། དེ་
 དག་ནི་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོང་བ་བདེ་བ་འདྲན་བྱེད་ཅེས་ཡིན་པས་དེའི་ཀྱན་
 ཀྱིས་སེམས་པ་དེ་ལྟར་བྱ་རེ་སྐབས་རེ་འབྱུང་ཡང་། གདན་ཆགས་རང་
 གནས་མི་བྱུང་། དེས་ན་སེམས་ཁོ་རང་གི་ཕྱིར་དུ་བདེ་བ་ཞིག་བཅུ་སྐྱུ་
 ཡུང་ན་ལུས་པོ་འེ་ལལ་དུ་བ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་རང་ཡོད་པ་མཐོང་ཆོད་ལྟར་
 པོ་དེ། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་པ་གལ་དེ་སེམས་
 ལ་བཟོད་བཟོ་སྐྱུ་འདྲི་རང་ཡིན། ལས་ཆོ་འདྲིའི་བདེ་བ་གདོང་ས་འཕེལ་བ་
 ཞིག་འབྱུང་བ་རང་ཆོས་ལ་བདེན་ནས་ཡོད་དགོས། དེ་ཡང་། བདེ་སྤྱུག་ཆེ་
 རྒྱུང་ཆེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གྱང་། འབྲམ་གྱི་སྤྱི་ཀྱན་དེ་གཅིག་ཀྱི་མིན་པར་
 ནང་དུ་ཡང་སྐྱུ་ཞིག་ཡོད་དགོས། ས་དེ་ནི་སེམས་སྤྱི་བ་དུ་དཔེ་མི་དཔེ་མི་ལས་

གྱི་རྒྱུ་པ་ལས་པག་ཆལ་ས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་རྒྱུ་ཅན་དུ་ཡོད་ཅི་
 ན་ཕྱི་རྒྱུ་དེ་ལས་དང་མ་ཐག་དུ་རྒྱུ་པ་དེ་སང་དེ་བདེ་སྤྱུག་གི་ཆོར་པ་...
 འབྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུ་པ་དེ་མེད་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ཅན་མང་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
 གྲང་བདེ་སྤྱུག་འཕམ་འབྱུང་བ་མཐོ་ཤིས་ཐབས་མེད། དེ་འདྲི་རྒྱུ་པ་དེ་
 གྲང་བས་གས་པའི་ལས་ཀྱིས་པཞག་པ་ཡིན། དེས་ན། འབྱུང་བ་ཕྱི་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་མར་དང་གི་སེམས་མ་དུལ་བས་ཕྱི་རྒྱུ་
 བན་པ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱུ་དེ་ལས་ཤིག་བསྐྱེད། དེ་དེ་རྒྱུ་པ་སེམས་སྤྱིང་དུ་བཞག་
 པ་སྤྱང་གྱིན་དང་འབྱུང་དུས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐོང་བ་སྟེ། མཐར་ཐུག་མས་ན་
 སེམས་ལ་ཕྱུག་ཡོད། ལྷ་མཚན་དེས་ཀྱང་ཆོས་མེད་པར་སེམས་མི་དུལ།
 དེ་མ་དུལ་བས་ལས་བན་པ་གསལ། དེས་སྤྱིང་ཕྱིང་དུ་རྒྱུ་པ་བཞག་པ་
 ལ་བདེན་ནས་འབྱུང་བ་ཕྱི་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ནོ།

ཆོ་ཕྱི་མར་ཕྱོས་ཀྱང་ཆོས་དགོས་པ།

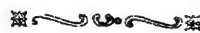

སེམས་ཅན་པལ་ཆོ་བར་ལྷན་དེན་ཡོད་ཅིང་། བན་ས་འགར་ཞིག་ན་སེས་
 ཁྱིན་ལས་མེད། ལྷན་སེམས་དེ་གཉིས་ཀར་ཉིང་ལེན་གྱི་རྒྱ་རེ་ཡོད་
 བའི་ལྷན་གྱི་ཉིང་ལེན་གྱི་རྒྱ་མངལ་རྒྱུས་ལ་མཚན་ན་མ་མཐོང་ཁྱུ་ཁྱུ་ལ་...
 ཕྱུག། དེ་བཞིན་སེམས་ལ་ཡང་ཉིང་ལེན་དང་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཡོད། ཆོ་
 འདྲི་སེམས་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་གྱི་ཐོག་མ་ནི་མ་མཐོང་ཁྱུ་ཁྱུ་ལ་སྤྱུས་
 ལྷ་ཉིང་མཚན་སྤྱང་མ་ཐག་བའི་སེམས་དེ་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱ་རྒྱ་སྤྱིན་
 མ་ཞིག་ནི་དེས་པར་ཡོད་དགོས། ལྷ་མཚན་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་དེས་པོ་སེམས་སྤྱིང་
 འབྱུང་མི་སྤྱིང་ལ། སེམས་ཕྱི་རྒྱུ་དེས་པོར་འབྱུང་མི་སྤྱིང། སེམས་དེའི་
 རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ན་དེས་པར་ཉིང་མཚན་མ་སྤྱང་གོང་གི་སེམས་དེ

ཡིན་དགོས། དེས་སྒྲེབ་སྒྲོན་མ་འགྲུབ། དེ་འདྲི་སེམས་དེ་ལྷན་གཅིག་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བའི་མི་དང་། བྱ་ཕྱག་འགའ་
 ཤས་ནས་སྒྲེབ་སྒྲོན་མ་དེར་དྲུས་ཀྱང་ཡོད། སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུང་ས་
 མའི་ནང་ཡང་སྒྲེབ་སྒྲོན་དཔྱད་མང་དུ་བྱུང་། རྒྱ་འབྲས་ཞེས་པ་ཐ་དད་ཡིན།
 ཀྱང་། དེས་བར་ཆ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ནི་
 རེག་གྲ། དབྱིབས། ཁ་དོག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་
 དེ་འདྲི་ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ། སེམས་ལ་དབྱིབས་སོགས་མེད་པས་ཉར་ལེན་
 གྱི་རྒྱ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དགོས། ས་བོན་རོ་མངར་བ་ལས། འབྲས་བྱ་དེ་མཐུན་
 འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། དེས་ན་གཞུགས་མེད་སེམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་གྱི་ལྷན་གཅིག་
 ཅན་པ་མཆི་ཁྱེད་ཀྱི་འདོག་མི་བྱུག། རིག་པ་འདི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ
 བ་སྒྲུབ་པའི་ལས་འགྲུབ། དེས་ན་སྒྲེབ་སྒྲོན་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་དེར་མན་པ་
 ཆོས་ཁེན་ལས་མེད་པ་ལྷན་དུ་གསལ་པོ་རེད། དེ་ནས་སྒྲོན་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡིན།

ཆོས་སྒྲུབ་གསུམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ནང་ཆོས་དེ།

དེའི་ཕྱོད་བའི་སྒོར།

འཛམ་གླིང་འདིར། བད་སྒྲུབ་གཅིག་ལ་སྤྲན་སྤྲན་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན།
 མེད་རིགས་སོགས་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་རྒྱབ་པའི་ཐབས་སྒྲོམ་ཆོས་ལུགས་
 མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་རང་རང་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། བཟེད་ཚུལ་
 མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནས་སྤྲན་སྤྲན་བ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོག་སྒྲུབ་
 ལ་རབ་བཟང་བོར་བསྐྱར་བ་དང་། དམིགས་ལུལ་བཟང་བོར་དམིགས་པ་
 རི་གཅིག་མཐུན་རེད་པས་སྤྲན་གྱི་འདུག། རྩོན་དང་ཁྲ་མ་སོགས་ངག་གི་

ལྷ་མོ་དང་། ཀླུ་གཞི་ལོགས་ལྷ་མོ་ཕྱི་ཕྱོད་པ་འགྲུ་བ་ནས་ཕྱི་ཕྱོད་མི་ཕྱོད་
 བར་ཕྱོད་པ་ལོགས་ཀྱན་མཐུན། མྱོ་མཚན་པ་ཞིག་ལ། ལོ་ལྷ་མོ་ནང་སྐབས་
 རི་ཆོས་ལྷ་མོ་པ་ཕན་ཚུན་ཕྱང་ཆོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྱང་པ་དེ་སྐྱེས་མི་ཆོད་
 བའི་འདས་པ་ཡིན་ན་ལེགས། ཆོས་ལྷ་གས་པ་ཆོ་མཐུན་བོ་ཕྱིར་གྱུ་རིས་
 བར་ཐུབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་དང་དུས་ཆོས་ཙམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་
 ཡོད་དུས་འདིར་རིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་པ་ཆོ་མཐུན་མཐུན་ཕྱིར་གཤམ་ཆེ། དེ་
 ཡང་ཕྱང་སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དེ། མཐུན་མཐུན་ཕྱིར་པ་དེས་ཆོས་ལྷ་གས་
 པ་ཆོར་ཕན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོས་མེད་པ་ཆོར་ཡང་འདྲམ་ལྷ་གྱི་
 ཕན་བདེ་སྐྱབ་ཆེད་ཡིན་དེ། ཁོང་ཆོ་རེ་སྤྱང་དོར་གནས་ལ་ཆོ་རིས་མཐོ་
 མི་ཤེས་པ་མེམ་དེ་གདན་བདེའི་པམ་དུ་འགོད་ཐབས་ཡིན། དེར་བདེན་
 རས་ཆོས་ལྷ་གས་ཆང་མར་དམ་ཆོག་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་ཡོང་བའི་རེ་
 གསེལ་བྱ་གྱུ་ཡིན། ཆོས་ལྷ་གས་པ་ཕན་ཚུན་གཅིག་སྒྲིལ་ཆེད་ཕན་ཚུན་
 གནས་ཚུལ་ཤེས་དེགས་ཐུབ་དགོས། དེའོ་དོན་དུ། ཁོ་ཤེས་བོད་ཀྱི་
 བྱང་པའི་ཆོས་སྒོར་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྐྱེས་གིག་བཞེད་གྱུ་ཡིན། དེ་
 ཡང་གནས་ལྷ་གས་བཞེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། དེང་དུས་བོད་ཡིག་ནང་གི་
 ཆོས་ཆོག་ཆང་མ་དཔྱིན་ཡིག་དུ་ཐད་དོན་བསྐྱེད་བར་དགའ། དཔྱིན་
 བོད་གཉིས་ཀའི་ཤེས་ཡོན་ཆད་མཐོ་གཉིས་འཛམས་ཅན་ཡང་དགོན་ཞིང་།
 ཞིབ་གཏུགས་ཕྱིར་སའི་སྤོན་བསྐྱེད་ཁྱེད་དག་རིང་ཀྱང་ཆེར་མ་མཐོང་།
 སྤོན་ཆད་དཔྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྐྱེད་གིས་ཕྱིར་བོད་ག་བསམ་སྤྱིར་གཉིས་དགའི་
 ལག་ཁྲིམ་གང་ལེགས་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཙམ་ལས་གོ་དོན་གདོང་ཟབ་བསྐྱེད་
 སྤོས་མ་ཐུབ་པར་མཛོན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་། ཕྱིན་ཆད་དགའ་ལམ་འདི་དག་
 རིམ་སེལ་གྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་གདོང་ཟབ་ནུས་དཔྱིན་

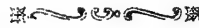
ཡིག་ཐོག་བདེ་ལྷག་དུ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཕུག་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟའི་གནས་
 ཚུལ་འོག་ཆོས་སྒྲིལ་འདི་དག་གྲུང་དཀྱིལ་ཡིག་དུ་མི་བརྒྱུད་པ་དེ་ཆེད་གོ་
 ལྟ་དགས་པ་སྐུས་ཅས་ཞིག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན། ང་ཚོའི་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་
 །ཤུག་ཕུག་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་འདིར་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཅ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
 །གཅིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་དེ་ནམས་ཐོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་མིན་པར་
 ང་ཚོ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཡིན། ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་སེམས་གཏོ་
 ཅི། ལུས་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན། འདྲོད་ཆགས་ལ་སྟེ་
 པའི་ཉན་མོངས་ནམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད། སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དེ་མས་མ་བསྐྱེད་པ་དག་པ་ཞིག་ཡིན། ཉན་མོངས་ནི་སྐྱེ་
 སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཡིན། དེ་ལྟའི་ཉན་མོངས་སོགས་ཕྱོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་ནམས་
 རིམ་བཞིན་བཅས་དེ་སྒྲོ་བུར་པའི་དེ་མ་ནམས་ཞོགས་པར་ཐད་ནས་དག་
 པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས། ཐོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་
 །ཤིག་ནང་པས་ཁས་མི་མེན། དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་དེས་དུས་ཆེ་སྤྱིད་པར་
 འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། དེས་སྐྱབས་སྐྱོང་བྱུགས་ཀྱི་སྐུལ་པ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྲུག་
 མང་པོས་ཆུ་ཆོད་སྐར་ཆ་རིར་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་སྐྱབས་མཐོང་མེད་པ་མཛད།
 བསྐྱེད་པ་འདིར་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱེའི་ནི་པ་ཅན་དུ་བྱོན་པ་དེར་
 ཆ་བཞག་ཕྱི་སྟོང་ཅ་བྱུང་། མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱེ་དེར་བརྟན་པ་གསུམ་པ་དེ་
 ཡོང་། བསྐྱེད་པ་ནི་ལོ་གཅི་དུ་མང་བོ་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན།
 སངས་རྒྱས་ཤུག་ཕུག་ཀྱི་བརྟན་པ་འདི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་བརྟན་པ་དང་
 མི་འདྲ་བར་འདིར་མདོ་སྤགས་རྒྱང་འབྲེལ་ཡོད། གཞན་པས་ཆེ་བར་
 སྤགས་མེད། ཕུན་མོང་སྤང་འོར་དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕྲོ་བ་དང་།
 རྒྱམས་སྤྱུགས་པ། སྐྱབས་སྐྱོང་པ། བརྒྱུ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ།

མཚན་མོ་འི་འཁོར་བྱིས་རེལ་གྱི། རེས་པར་འབྱུང་གྱི། དཀའ་བ་མཐུད་གྱི།
བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོར་གཤེགས་གྱི། བདུད་མེ་བཅོམ་གྱི། སངས་རྒྱུས་གྱི།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གྱི། ཅེ་ངན་ལས་འདས་པ་མེ་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་བཅུན། སངས་རྒྱུས་འཛིན་དེན་དུ་བྱོན་པ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དང་།
དེ་ཡང་ཆོ་འཕྲུལ་བ་སྒྲུབ་ལས་གསུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་སྐབས་་་་
ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཆོད་ཡིན་ལ། མྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་པོ་འི་རྒྱུ་
སྒྲུབ་སྐབས་ཀྱི། སྐྱེ་ཆོ་མྱོད་ལ་རྒྱལ་སྤྲིད་བསྐྱུངས། དེ་ནས་མྱོད་པའི་ཆུན་
ཆོད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཞིགས་དེ་རྒྱལ་སྤྲིད་སྐབས་
ནས་དཀའ་བྱུང་ལ་ལྷགས། མཐུད་དོར་གདན་དུ་མཛོད་པར་རྒྱུགས་པར་
སངས་རྒྱུས་ཆུལ་བཅུན། དེ་ལ་དུས་དང་པོར་ལྷུལ་ཁྲ་ར་ཆ་སྤྲིར་གདུལ་
བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ལས་བཅསས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དུས་པར་
པར་བྱ་གོང་སྤྱང་རར་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆོན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཆོན་རྣམས་
ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་རང་བཞིན་མཛད་པའི་ཆུལ་ལས་བཅོས་དེ་འཁོར་
ལོ་བར་བ་གསུངས། དུས་མཐུད་མར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གདུལ་བྱ་ཐེག་
ཆོན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་འབྲིང་མཐུན་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་
འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུངས་དེ་སྤྲོད་གྲགས་ཅན་གྱི་ཆོས་འཁོར་རིམ་བུ་གསུམ་
བསྐྱོར། མྱོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་དེ་
སྐགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གསུངས། ད་ལྟ་བོད་དུ་བསྐྱུར་བའི་བཀའ་
འབྱུང་ཞེས་སྤྲོད་གྲྲ་ཅན་གྱི་བོད་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གྱི་
སྐག་ཡིན། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་སྐྱགས་རྣམས་མེ་ཆོད་གསུམ་
དང་། སྐགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་སྐྱད་མེ་བཞིར་འདུ། ཡང་ན་སྐྱད་མེ་

མཁོ་མདོ་མེའི་མེ་སྒོད་ནང་བཟུམ་ཀྱང་ཆོག། འཛིན་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
དྲིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ལྟེ་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འདུལ་བ། མདོ་
ལ། མངོན་བ་བཅས་མེ་སྒོད་གསུམ་དུ་འཛིག།

བོད་དུ་ནང་ཆོས་དང་ཚུལ།

ནང་བའི་ཆོས་བོད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་ནི། ཞང་ཁྱང་གི་ལྷལ་ནས་དར་བའི་
བོད་ཆོས་ཆེས་ལྷ་བར་བོད་དུ་དར་བྱལ་བྱང་ཞིང་། དུས་ད་ལྟར་བཤད་
སྐྱབ་བྱེད་བ་ཡིད། འདི་ཐོག་མར་ཉ་ཅང་རྒྱས་པ་ཞིག་མེད་འདྲ་ཡང་།
ཕྱིས་བོད་དུ་རྒྱ་གར་ནས་ནང་བཟུན་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་སྐབས་བོད་བྱ་ལྟ་
སྒོམ་སྒྲོད་བའི་བཞེད་སྒོམ་ལའང་ཟབ་རྒྱལ་སྒྲ་ཕྱིན་ཡོད་བར་མངོན། བོད་
ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་དེ་རིག་ཉན་བཅན་སྐབས་ནང་བཟུན་ཐོག་མར་དར། དེ་
ནས་རིམ་གྱིས་ཅེ་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་བཀྲེན་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་
སྐུས་སོགས་རྣམས་གསུམ་ཅན་མང་པོས་མདོ་དང་བཟུན་བཅས་དང་། ལུག་
དབང་པར་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྲེའི་སྒོར་ཡང་མང་པོ་བསྐྱར་
སྒྲེལ་མཛད། དེ་ནས་སྤང་དར་སྐབས་ཉམས་དེ་ལོ་བཅུ་ལྷག་འགའ་ཙམ་
བར་གནས་ཤང་། སྤང་ཡང་བོད་སྤྱད་སྒྲོགས་དང་། སྤྱད་སྒྲོགས་ནས་
བཟུན་བ་རིམ་གྱིས་གསོས་དེ་བཟུན་བ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་རྒྱགས། ལོ་རྒྱུ་བ་
རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྒོ་ཅན་མང་པོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་སྐུབ་
གསུམ་ཆེ་བ་མང་པོ་འེ་ཞབས་ལ་གདུགས་དེ་གསུན་བསམ་སྒོམ་བས་
རྒྱལ་བཟུན་འཛིན་སྒྲེལ་མཛད་ཅིང་། བཀྲེན་ད་དཔལ་མར་སེ་མཛད་
སོགས་མང་པོ་བོད་དུ་ཕེབས་དེ་མདོ་རྒྱུད་བཟུན་བཅས་མང་པོ་བསྐྱར་སྒྲེལ་
མཛད། དུས་རབས་འདི་ཙམ་ནས་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུམ་བ་མང་པོ་བྱང་

ཕྱི་བོད་འབྲེལ་མང་པོ་མཛད་པའི་འགོ་རྒྱུ་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་འཛམ་ས་
རྩིས་ནས་སྐྱ་གར་དང་། བལ་པོ་འེ་མཁས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་བོད་དུ་ཐེབས
པ་ཆེར་བྱུང་མི་འདུག །དེ་ལྟར་བོད་དུ་དར་བྱེད་ཀྱི་ནང་བསྟན་འདི་གྱོ་
གར་གྱི་ནང་བསྟན་དེ་མ་མེད་པ་འདི་རང་ལས། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མས་དོག་པོ་
དང་། ཆོས་གཞན་དང་བསྟེན་སྟངས་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་། དཔེར་ན། བོད་
འབྲེལ་དེ་ཙོ་ལྷོ་ནང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་འདར་མཛུགས་དུ་
སངས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ངས། དེ་མིན་སྐྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་
དངས་དེ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་གསུག་ཡིན། ཆོས་ཤིན་དུ་ར་འཕྲོད་པ་གཅིག་
ལ། དེང་སང་གི་སྐྱ་གར་བ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཁོངས་ཀྱི་མཁས་པ་རེ་རྒྱང་
དང་ཞིབ་སློང་སྐབས་ཆོས་ཆེན་སྟངས་འཕྲོད་དཀར་པའི་གནས་ཚུལ་...
འདི་གཞི་འོག་ལྷང་ལོ་བསྐྱུ་སྐྱུ་མང་པོ་འེ་སྟོན་ནས་བསྐྱུར་བའི་བོད་
ཡིག་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་བཤད་པ་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་ག་རང་ཁོང་ཆོས་པོར་
ཀྱི་འདུག །དེར་ས་རྩད། སྐྱ་གར་བ་མཁས་པ་འགས་པོར་རིགས་སྟུ།
དང་སངས་སངས་སྟོན་ལྟར་ཐོག་ནས་མོ་དཀར་པའི་གཞུང་འགའ་ཤས་བོད་
སྟངས་ཐོག་ནས་བལྟས་དེ་བྱུང་སྟེ་སྐབས་གོ་བ་ཆོས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོང་གི
འདུག་ཟེར། གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་ངོས་ཀྱི་བསམ་བཤ། བོད་ཀྱི་
ཆོས་ལ་ལུལ་དུས་གནས་ཚུལ་དབང་གིས་སྐྱ་གར་བ་དང་སྟན་བྱུང་དང་
ཡོད་པ་སྐྱུ་མཚན་དུ་བྱས་དེ་སྟེ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་ནང་བ་བསྐྱུར་བཅོས་
ཕྱིན་པ་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་ནོར་བ་བྱུང་བ་རེད། ཡང་
བོད་དུ་སྐྱུར། གཅིག་བྱས་ན་ནོར་འབྱུལ་ཡིན་སྟེ་པས་དགོངས་འགལ་
མེད་པ་ནས། ད་ལྟའི་དུས་རབས་འདིར། ལང་བའི་ཐོག་པ་ཆ་རྒྱང་
གི་ལྷ་སྟོན་སྟོན་གསུམ་ཆ་ཆང་བ་དཀྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་གིས་དགོས་ན། བོད་

ཡིག་གི་སྒྲིང་བས་ནས་སྐྱོན་རིང་བར་བརྟུག་ཞིབ་ཟབ་ནན་གྱིས་གཟེར་
 དགོས་པ་རེད་སྟེ་ལག་སྐྱོར་གྱི་གར་དུ་སྒྲར་ན་ལེ་ཆ་འདི་མཁས་པ་འདི་འཆད་
 སྟོལ་དང་། བྱི་ཀ་མ་གྱི་ལའི་མཁས་པ་འདི་འཆད་སྟོལ་ཞེས་ཅན་བའི་དོན་
 གཅག་ཀྱང་། མིང་འདོད་དང་། འཁྲིད་སྤངས་སྐྱོན་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བོད་དུ་འང་གྱུ་གར་གྱི་བཅའི་དང་དང་། དཔེ་བོད་ཀྱི་སྟོབ་
 སྒྲུང་གྱི་མཆན་དང་། ས་གནས་། དུས་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་མིང་འདྲ་མིན་གྱི་
 མཉམ་། དེ་ཡང་གྲགས་ཆེ་བར་རྒྱུང་ལ། བཀའ་རྒྱུད་། ས་སྐྱུ། དག་ལྷགས་ཞེས་
 མིང་འདོགས་སོ་སོ་དང་། ཅན་བ་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཐོན་
 ཐུན་ཡོད་པ་རེད། ཐོས་སྐྱོན་ཅད་ཀྱང་མདོ་སྒྲགས་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་རྒྱལ་བའི་
 བཅུན་པ་ག་ལྟག་ཡིན་གོ།

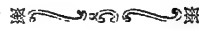
ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

ཆོས་ཞེས་པ་འདི་དོན་ནི། ཆོས་ཞེས་པ་སངས་སྤྱིད་འཁྲིད་དུ་རྒྱུ་ཞེས་པ་
 འདི་ནི་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐད་སྐད་ཀྱི་དོན་
 བའི་གོ་ལྷགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐོས་སྐྱོན་ཅད་ཆོས་དང་། ཡང་འདི་གས་པ་པས་
 འདི་ནི་བཤད་པ། སྟོབ་བའི་དོན་གྱིས་ཆོས་དང་འདི་ག་དེན་གཉིས་ཀྱང་ཆོས་དེར་
 གོ་བ་རེད། འདིར་ཆོས་ཞེས་པ་གྱི་མ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོབ་བཤད་བྱས་
 བ། སྟོབ་སྐྱོན་པ་ཡར་བས་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཆོས་སྐྱེ་འདོགས། །དེ་ཡང་བྱ་བ་དེ་
 བྱས་པས་འདི་གས་པ་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་ཞིག་ལས་སྟོབ་བཤད་པ། འདི་ནི་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བྱ་བ་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་རེད།
 འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྟོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེད་རྒྱ་སྐྱབས་སྐྱེ་བ་བཤད་པས་མདོར་……
 བཅུས་གིག་གོ་བདེར་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཅོས་སྐྱོན་འདས་ཀྱིས།

འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་
པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་
ལས་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། སྐྱུག་བསྐལ་གཤམ་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་
སྤང་པར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དྲ་བྱ། ལས་སྦྱོམ་པར་བྱ། སྐྱུག་བསྐལ་གཤམ་
པར་བྱ་མྱོ་གཤམ་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་པར་བྱ་མྱོ་སྤང་པར་
བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དྲ་བྱ་མྱོ་མངོན་དྲ་བྱར་མེད། ལས་སྦྱོམ་པར་བྱ་མྱོ་
སྦྱོམ་པར་བྱར་མེད་ཅེས་བའི་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་། བྱ་བ། རྩ་བ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། འདི་འཆད་པ་ལ་ནང་
པའི་སྐུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཐམས་འབྱུང་བའི་ཕྱགས་
གཙུག་པོ་བཞུགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐལ་བདེན་པ་ནི། སྐྱུ་ལས་ཉིན་
ལས་བྱུང་ཞིང་། འཁོར་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ལ་ཟེར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་
པ་ནི། གོང་གི་སྐྱུག་བདེན་དེ་ཉིད་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ཟེར། འགོག་པའི་བདེན་
པ་ནི། གོང་གི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟད་དེ་བཤམ་བའི་ཆ་ལ་ཟེར། ལས་གྱི་
བདེན་པ་ནི། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཐབས་ཁྱད་པར་གཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་
ལས་སྐྱུག་བདེན་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་སྦྱོན་དང་། སྐྱུག་བདེན་བྱིས་
འབྱུང་། ལས་སྦྱོམ་པས་འགོག་པ་སྦྱོན་དྲ་བྱེད་པས་ན། ལས་སྦྱོན་དང་།
འགོག་བདེན་རྗེས་སྐྱུ་ཡིན་ཀྱང་། བཅོས་ཐུན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་གསུང་
སྤངས་གོ་མིས་དེ་གོ་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་དགོས་པ་གིན་དུ་ཆེན་
པོ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྐྱུག་བསྐལ་གཤམ་པ་བྱུང་ན་དེ་ནས་དེའི་སྐྱུ་བཅད་
གཙུག་པོ་ཀུན་འབྱུང་བཤད། དེ་སྟོང་དུས་པའི་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་དུས་
འགོག་པ་སྦྱོན་དྲ་བྱ་འདོད་བྱུང་། དེའི་ཆེད་དུ་དེ་ནས་ལས་སྦྱོམ་འདོད་པ་
འབྱུང་བས་ལས་བདེན་བཤད།

འཁོར་བའི་ཚུལ་བཤད་བ་དང་། འགྲོ་བའི་རིགས་བཤད་པ།

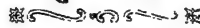

དེ་ཡང་། འཁོར་བ་སྐྱབས་བཟུལ་དང་བཅས་པ་འདི་སྐྱབས་བདེན་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། འཁོར་བ་ལ་གནས་ཀྱིས་སྤྱོད་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། འདོད་ཁམས་། གཞུགས་ཁམས་། གཞུགས་མེད་ཁམས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ནི། གཞུགས་སྐྱེདྱི་རོ་རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་ལཱི་བདེ་བར་སྦྱོད་པ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་ནང་དྲིང་རི་འཛིན་གྱི་བདེ་བར་སྦྱོད་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་མགོ་རྩ་སོང་ལྷོ་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཀྱང་བསྐྱར་དེ་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྒྲིམས་ལ་སྦྱོད་པ་གཅིག་སྟེ་མགོ་རྩ་སོང་རིས་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། གཞུགས་སྐྱེདྱི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་དང་། དེ་སྦྱོད་པའི་མིག་སོགས་ཐམས་ཅད་བུལ་བ་སེམས་ཉིད་ཅམ་དང་། དེར་ཡང་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྒྲིམས་འབའ་ཞིག་གཡོང་བ་དང་བུལ་དེ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད།

ཡང་། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་དུ་སྤྱོད་ན། དུག་ནི། ལྷ་ ལྷ་མིན་། མི། ཡི་དུག་སེམས་། དུད་འགྲོ་དམུལ་བ་བཅས་སོ། དེ་ཡང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་ན་ལྷ་དང་། ལྷ་མིན་ན། ལྷ་དང་བྱད་འདྲ་བར་གདུག་རྩལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། མིན་ནི། སྤྱིང་བཞི་པ་སོགས་བའི་དང་། ཡི་དུག་སེམས་ནི། བཟང་བདུང་གིས་ཤིན་དུ་སོངས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ དུད་འགྲོ་ནི། བྱིངས་དང་ཁ་འཐོར་བར་དུད་འགྲོ་སོགས་དང་། དམུལ་བ་ནི། བདོག་དང་གཞུགས་དབྱིབས་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུ་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་ཡོང་། འཁོར་བ་ཞེས་པ་དོན་སྤྱིང་གོ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་སྒྲུ་འགྲོ་ཞིང་།

ངོ་བོ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་བྱེད་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་དེན་བྱེད་པ་དང་།
སྤྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་འདྲིན་པ་ཞིག་ལྟེ། ཚོས་སྐད་དུ། ཟག་བཅས་ཉི་ཤེས་ལན་
པའི་སྤང་བོ་འདི་ཡིན་ནོ། འདི་ཁམས་གསུམ་ཆར་དུ་མ་ཁྲུབ་པ་མེད་་་་
པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བོ་འདི་འཁོར་བའོ།

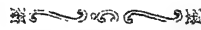
འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཤད་པ།

འཁོར་བ་འདི་ཅི་ཡི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་ནས་སྤྱམ་ན། ལས་ཉོན་ཀྱན་འབྱུང་
གཉིས་དེ་ཉོན་མོངས་ནི་སེམས་གཙུག་གི་འཁྲུག་མིན་པར་སེམས་བྱུང་གི་་་
ནང་ཆན་ཡིན། འོན་ཀྱང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེ་མེད་ན་དུ་གྱུར་
སྐབས་གཙུག་གི་སེམས་དེ་དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་དེས་་་
གར་འཁྲིད་དུ་སྤྱིན་དེ་ལས་ངན་གསོག་པ་རེད། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མིན་
དུ་མང་ཡང་། གཙུག་གི་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་། ང་རྒྱལ་ལོག་ལྟ་སོགས་
ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདོད་སྤང་གཉིས་གཙུག་གི་ལྟ་བུ་ལྟེ། ཐོག་མར་
རང་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་བྱུང་དུས་དེ་དང་
དེའི་རྒྱན་དང་བཅས་པར་སྤང་བ་འབྱུང་། ཡང་རང་ལ་ཆགས་པའི་དབང་
གིས་རང་ཉིད་མཐོན་པོར་བརྩེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱུང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་
རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་ཆོ་དེ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་བྱུང་བ་བཅས་འདི་
འདྲ་རེད། དེ་འདྲའི་རང་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཤུགས་ཆེན་བོ་འབྱུང་བ་དེ།
རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་མི་ལས་ཚུན་ཆད་ལ་
ང་ང་ཞེས་དམ་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱོད་བརྩེད་པས་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་། དེ་ནི་
རང་གིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་མ་ཤེས་པས་ལན་བ་ཡིན། ཤེས་བྱ་
མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་དར་སྤོངས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་་་

གུལ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཕུག། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་པདེན་གུལ་
དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དུག་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་.....
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མཐར་ཕུག་པ་དེ་རེད།།

ལས་ཀྱི་སྒྲོར་ནི།

ངོ་བོ་འདི་ཆ་ནས་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡོད།
དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་སྒྲོན་པ་མ་ཐོན་གོང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སེམས་བྱང་ཞིག་ལ་
སེམས་པའི་ལས་དང་། ལུ་བ་དེར་འཇུག་བཞིན་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་
ལས་ནི། བསམ་པའི་ལས་སྒྲུ་འཛོལ། །ཡང་འདི་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་འཕེན་
ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འདད་པའི་བདེ་འགྱུར་འཕེན་བྱེད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
དང་། ངན་འགྱུར་འཕེན་བྱེད་ནི་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས། །ཁམས་གོང་
མ་གཟུགས་གཟུར་མེད་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ནི་མི་གཡོ་བའི་ལས་དེ་རིགས་
གསུམ་འཛོལ། །ཡང་། འདི་ཚེ་ཆང་མ་ལུས་ཀྱི་དང་། ངག་ །ཡིད་ཀྱི་
ལས་གསུམ་ཡོད། ཡང་། འབྲས་བུ་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དཔེར་ན། ཆོ་
འདིར་བསམ་ལས་པའི་ལས་ཆོ་འདི་རང་དུ་སྒྲིན་མཁན་དེ་མཐོང་ཆོས་སྒྲོང་
འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། སྒྲེ་བ་ཆེས་ཐག་དེར་སྒྲིན་མཁན་དེ་སྒྲེས་ནས་སྒྲོང་
འགྱུར་གྱི་ལས། སྒྲེ་བ་གཉིས་པན་ཆད་དུ་སྒྲིན་མཁན་དེ་ལན་གྲངས་གཞན་
དུ་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་རེད།།

ཐར་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

ཐར་པའི་སྒྲོར། འཁོར་བ་ཞེས་པ་བཅིངས་པའི་དོན་དང་། ཐར་པ་ནི་དེ་
ལས་ཐར་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་སྒྲུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་ཉོན་

གཉིས་ལས། ཉན་མོངས་ཅ་བ་ནས་ཟད་བ་དང་། ལས་གསར་དུ་གསོག་
 བ་འགག་ཅིང་། ལྷག་མ་ཡོད་རིགས་ལ་ཡང་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཉན་
 མོངས་མེད་པས་ལྷོར་བ་འགྲུབ་པའི་སྐྱ་ཟད་བ་ན་མཆིངས་པ་ལས་ཐར་
 བའི་དོན་དེ་རེད། དེ་ཅ་ན་སྤར་གྱི་ལས་ཉན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་ཐོལ་ཡོད་
 གྱི་བར་ལ་ལྷག་བཅས་དང་། དེ་ནས་ལྷག་མེད་ཅེས་འཛིན་སྟེ་ལ་ཡང་ཡོད།
 དེ་ཡང་ལྷག་མེད་ཅེས་ལས་ཉན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་འི་ལྷག་མ་
 མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་རྒྱན་
 ཡོད། དེ་རྒྱར་སྐྱ་ཟད་པས་ཕུང་པོ་དེ་འགག་ཅིང་། དེ་དང་བུལ་བས་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྤྱད་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཡིན་གོ། རེ་འདྲ་དེ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་སྤྱད་གྲུན་ཞི་བ་ཅན་ཞིག་གི་ཐར་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཐར་
 པ་ཆེན་པོ་འཇམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་སྤྱ་མ་ནི།
 སྤྱི་བ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཉན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་ཀྱན་ཟད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་ས་ཟད་ཅིང་། སྤྱི་ས་ནི་སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ཟད་
 པའི་མཐར་ཐུག་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཡིན།

ཐེག་དམན་བཤད་བ།
 ~~~~~

དེ་འདྲ་ཐའི་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་པ་ལས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སོ་འཕལ་
 གྱི་ལས་གཉིས་ལས། སྤྱི་ས་ན་ལས་གྱི་བརྟེན་པའོ། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཉིས། དེ་རེ་རེར་རིས་པ་ལྟ་ལྟ་བུ་གྲག་པས་བཅུ་ཡོད་
 དེ་གཉིས་ནང་གསེས་མཐོད་མན་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་བ་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་
 རེད། ལྷོར་བ་ལས་སྟེ་ལ་པའི་ཐར་པ་ཅན་ཞིག་རང་ཉིད་ཕྱི་དོན་དུ་སྤྱད་
 པའི་ཐམས་ཅད་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཡིན། ཆོག་བསྟུལ་དེ་མཆིང་ན།

དེས་འགྲུབ་གྱི་བསམ་བཤམ་ཐོན་པར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་སྤྲིས་ས་ཀྱིས་གཞི་བརྒྱབ་
 པའི་ཐོག་། རྩོད་པ་ཉིད་ལ་དཔེ་གསུམ་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱིས་ཉོན་
 བོངས་པ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤྱད་མི་སྦྱོལ་བའི་ཚེས་ཚད་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱད་ས་
 པའི་དུས་དེར་ཐར་པ་བྲོལ་པ་རེད། འདྲ་ལ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་ནི། ཚོགས་
 ལམ། རྩོད་ལམ། མཐོང་ལམ། རྩོམ་ལམ། མི་སྦྱོལ་ལམ་སྟེ་ལྟའོ། །འདྲི་
 འདྲའི་ལམ་ལ་སྦྱོལ་བ་ཁམན་དེར་ཐོག་དམན་པ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་ཡིན།

ཐོག་ཚེན་བཤད་པ།

ཐོག་པ་ཚེན་པོ་ནི། གཙོ་བོ་གཞན་དོན་དུ་ཐར་པ་མཚོག་མི་གནས་པའི་
 རྒྱུད་འདས་མཇུག་སྤྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་བཤམ་པ་
 རྒྱུད་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ས་ཀྱིས་ཐོན་པའི་སྒོ་ནས་གོང་དུ་ཐོག་དམན་སྤྱད་ས་.....
 བཤད་པའི་ལམ་དེ་དག་དང་། (འདྲིར་བསམ་བཤམ་པའི་འབྲེལ་རྒྱུད་ས་མི་འདྲ
 པ་ཚགས་ཡོད་པས་ལྟ་བུ་ལམ་སྦྱོལ་མེ་བ་དང་། ལྷག་པ་ཡིན་)
 དེའི་རྩོད་པར་ཕྱིན་དུག་དང་། བལྟ་བ་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐབས་ཀྱི་
 ཆ་ཁྲད་པར་བ་འདྲི་ཚེ་བསྒྲུན་ཏེ་ཉོན་བོངས་པ་ས་ཟད། ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་
 པ་འང་གཏན་ནས་བཅོས་པའི་དུས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བྲོལ་པ་
 ཡིན། འདྲིར་ཡང་ལམ་ལྟ་ཡོད། ཐོག་ཚེན་ཚོགས་ལམ། རྩོད་ལམ།
 མཐོང་ལམ། རྩོམ་ལམ། མི་སྦྱོལ་ལམ་བཅས་ལྟའོ། །འདྲི་ནམས་གོང་ས་
 དང་མིང་འདྲ་ཡང་། དོན་ལ་མཚོག་དམན་ཁྲད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཐོག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་མདོར་བསྟུན། ཐོག་མའི་བསམ་བཤམ་པ་འབྲེལ་རྒྱུད་ས་ལ་
 ཁྲད་པར་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་ལམ་གྱི་ཕྱིས་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་སྦྱོད་
 བཤམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་འདྲ། དེའི་དབང་གིས་འདྲས་བྱ་ལ་ཡང་མཚོག་

དམན་ཅུང་པར་ཆེ། འོ་ན་ཐོག་དམན་པ་ཆོ་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་རང་ལ་
 མེད་དམ། ཐོག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། མཐར་ངེས་པར་དུ་འཇུག་དགོས་པ་
 ཡིན་དེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་མེན་པས་ཁོང་རྣམས་དེས་ཆོག་མི་
 ཤེས་པར་ངེས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེར་ངེས་པར་དོན་དུ་གཉེར་
 ཞང་། ལམ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན།

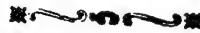
ཐུག་པར་ཐུགས་ལ།

ཐུག་པར་ཐུགས་ལ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡོད་པ་འོག་མ་རྣམས་ལས་གོང་མ་
 མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་མི་འདུ་བ་བྱེ་བ་མང་བོ་ཡོད་པར་
 བཀའ་ངེས་ཡིང་། འགྲོ་ལྟངས་གོ་བ་དེ་པར་བཞུད་ན། རང་རེ་རྣམས་ཐུག་
 ལུགས་སྡེ་ཆོག་ས་ཕྱོང་བ་འདི་དཀར་མེན་ལས་དང་། དེ་ཉེན་མོངས་
 དབང་གིས་བྱང་མ་གོང་བཤད་ལྟར། སྤྱིང་བོ་སེམས་དུམ་མ་ཐུབ་པས་
 བྱང་བ་ཡིན། སེམས་དུམ་པའི་ཐབས་ནི་སེམས་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སྤྱི་ཅ་
 བཅུག་པར་བཟང་གོམས་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་དང་། དེ་དང་ཆབས་
 ཅིག་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་ན་ལྟར་ཁྱད་ཡོད། དེ་
 ཡང་སེམས་ལུས་ལ་བདེན་པའི་གནས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཁྱེད་
 དང་། ཁྱེད་ཀྱང་གྲུ་བའི་ཅ་ཡི་རིགས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ཡིན།
 དེ་ནས་སེམས་ལུས་ལ་གཞི་བ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་པས་རྒྱུད་ལ་ར་ལོ་བསྐྱར་
 པར་བྱེད། དེའི་མཐུན་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་སེམས་གཞན་དུ་བསྐྱུལ་བའོ།
 གཞི་བ་མི་འདུང་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་བྱ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བར་ཅ་རྒྱུད་
 གི་རྒྱུད་པ་ནང་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། བྱེད་ཡོངས་ཀྱིས་མེན་ལྟས་
 སེམས་དཔྱེད་པ་ལ་གནད་ཆུང་པའི་རྣམ་པ་སྟོབས་ཆེན་དགོས། དེ་ལ་སྟེང་

བཞིན་གོས་པ་མང་པོ་ནི་ཆེད་དུ་ཐུག་གྱིས་པ་སོགས་གསུངས་པ་རེད།
 ཐུག་ཐེ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་ཆད་པ་ནི་འདྲི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་
 གྱིས་བཞག་པ་མ་ཞིན་པར་སྤང་གཞི་ས་དག་པའི་ཕྱང་ཁྲིམ་ཕྱེད་མཆེད་
 རྒྱུང་ཕྱིན་དང་། གདམ་ཕྱི་ཁྲིམ་ཆད་། བསམ་པ། དབང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་
 ལས། གི་དྲན་ལས་ཕྱག་དང་། གཙོ་ལམ་མང་ཉུང་སོགས་རྒྱུང་པ་ཞིག
 མཛོར་བསྟུན། འདྲི་རྣམས་ལས་ཞོས་པའི་ཕྱོད་མ་གྱིས་འཇུག་པ་ངེས་པར་
 ཡོད་ཀྱང་། ལམ་མེ་ཆེ་རྒྱ་པའི་ཕྱོད་མ་གྱིས་བསྟུག་པར་རྣམས་པ་ཡིན།
 ད་དུང་ལས་པ་དོན་དམ་རིས་གྱིས་སྟོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་ཁུངས་
 བཅུན་གྱི་ངེས་པ་གཏིང་ནས་ཆེད་ཕྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད།

བདེན་གཏིས་བཤད་པ།

དེ་ཐུ་བུའི་པས་པས་འགྲུ་ལས་རྣམས་ལས་བདེན་དང་། ཐུག་པ་རྣམས་
 དེའི་རྒྱུ་འགྲོ་ཐུ་བུ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུན། ལས་པ་ཐབས་ཤིས་
 གཏིས་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྱུ་སྟུབ་གྱིས། མངས་བྱས་རྣམས་གྱིས་ཆོས་བཟུན་
 པ། བདེན་པ་གཏིས་ལ་ཡང་དག་བདེན། འདྲི་གཏིན་ཀྱན་ཆོས་བདེན་པ་
 དང་། ཁྲིམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། ཞིས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་
 གཏིས་ལ་བདེན་པ་རེད། དེ་ལ་འབྲས་ཕྱ་སངས་བྱས་གྱི་སར་སྟུ་གཏིས་
 ཆོས་པ་དེ། ལས་དུས་སྟུ་ལས་ཐབས་ཤིས་གཏིས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བདེན་
 ཞིང་། དེ་གཞི་མི་གནས་ཆོད་ལ་བདེན་པ་གཏིས་ཡོད་པ་ལ་བདེན་པ་ཡིན།
 དེ་ཐུར་བདེན་པ་གཏིས་པོ་དེ་ཤིས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། འདྲི་ཤིན་དུ་དཀའ་
 བའི་གནས་ཤིག་ཀྱང་རེད། རྣང་པའི་གྲུ་བམཐལ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་བྱུང་
 བ་འདྲི་དག་འདྲི་འདྲི་གཙུག་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་རེད།

འདིར་ལུགས་ཐམ་འབྱར་མ་ཕྱར་བཞེད་ན།   རང་རེས་མཛོན་ལུག་དྲ་
 མཐོང་དང་མཐོང་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་གིས་ཆད་ལ་གནས་ཚུལ་
 གཉིས་རེ་ཡོད་དེ། བ་སྒྱུད་ཀྱན་ཚུལ་པའི་ངོ་མོ་གཅིག་དང་། མཐར་ཐུག་
 པའི་རྒྱུད་པའི་གནས་ལུགས་གཅིག་ལྟེ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷོགས་
 གཞན་ནས་མཛོད་ན། ལྷོག་གཅིག་ལ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བྱལ་
 པའི་གནས་ཚུལ་རགས་པ་གཅིག་དང་། བ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་
 མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཐ་མ་དུལ་ཐུན་གྱི་དུལ་ཚུལ་ཞོང་བྱ་གཅིག་ལྟེ་
 གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་ནམ་བདེན་པའི་དོན་དང་། ཀྱན་ཚུལ་
 བདེན་པའི་དོན་མོ་སོ་ནས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷོག་མཐའ་གོ་བདེ་བར་
 བཞེད་ན། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཆད་མའི་རྒྱུད་དོན་དོན་དམ
 བདེན་པ་དང་། བ་སྒྱུད་དབྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཆད་མའི་རྒྱུད་དོན་དེ་ཀྱན་
 ཚུལ་བདེན་པར་འཛོག་ཏེ་མ་ན། ལྷོང་ཉིད་དང་། འགོག་བདེན་
 ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཚུལ་བདེན་
 པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་ལ་ལྷོས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། འགགས་པ།
 འབྱུར་འགྲོ་བ་རྒྱན་ལ་བཞེད་ནས་དང་།   ཆ་གས་ལ་བཞེད་
 ནས་བཞག་པ་སོགས་ཡིན་པར་བཞེད་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་གཞན་པ་ལྷོས་དེ་ལྷུག་པ་མ་གཏོགས་རང་ཚུགས་སུ་
 ལྷུག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོང་བ་རེད།
 དེ་ལྟ་ནའང་། བ་སྒྱུད་དྲ་བྱེད་ཀྱན་འཐད་པ་ཡིན། མདོར་བསྟུ་
 ན། ཇི་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོང་པས་གཞན་དང་གཞན་དྲ་འབྱུར་འགྲོ་བ་
 དང་།   བ་སྒྱུད་དྲ་ཡོད་པས་བཟང་ངན་དོན་མན་འབྱུང་བ་འདི་བྱུང་
 པ་ཡིན་ནོ།

ཆོས་ཉམས་སྤྱི་ལོ་ལྟར་བཤད་པ།

ཆོས་ལག་ལེན་ཕྱ་བ་ཞེས་པ། ལུས་པུའུ་པ་ དགོན་པར་བཤད། འདོན་
 པ་འདོན་པ་ཅམ་ཞེས་ལ་ཐེང་བ་མིན། དེ་ནི་ཆོས་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ཆོས་པ་
 མེད། ལཱ་ལྷ་ར་ ཆོས་ཞེས་པ་བསམ་སྒྲུབ་ལྟེ་ཐོག་ནས་གཏོང་ཤིང་ཆོས་པ་
 དགོས། བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ཤིང་ན། ལུས་པུ་གི་སྤྱོད་པ་ཆང་མར་ཆོས་
 མཐུན་དུ་འཇུག་ནས། བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་མ་ཤིང་ན། ཆོས་ཀྱི་པ། འདོན་པ་
 འདོན། མི་ཆོ་མཆེད་ཁང་ལ་བཤད་ཀྱང་ཐན་པ་མེད། དེས་ན་ལག་ལེན་ལ་
 བསམ་པ་གལ་ཆེ་བས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་འགྲོད་དང་། ལས་
 འབྲས་ལ་སྤྱང་བཅི། གཞན་ཐན་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་གལ་ཆེ་ཤིང་སྤྱི་
 ཡན། སྤར་བོད་དུ་འབྲོམ་ཞེས་པའི་སྤྱི་མ་ཁྱད་གྲགས་ཅན་དཔེ་དུས་སྤྱི་
 རྒྱུ་གཅིག་གི་གཅིག་ཏུ་ཁང་ཞིག་ལ་སྒྲོར་བ་ཀྱུ་གི་མོད་པ་གཞིགས་
 ཏི། ཏུ་ཁང་ལ་སྒྲོར་བ་ཀྱུ་གི་བཟང་ལྟེ། དེ་བས་ཆོས་ཤིག་ཕྱེད་ལེགས་
 གསུངས། ཁོས་བསམ་བར། དེ་འོན་དཔེ་ཆ་སྒྲིག་སྤྱི་བར་སྤྱི་དེ་དེ་ལྟར་
 བྱས་དེ་བཤད་པར་ཡང་འབྲོམ་གྲས་གཞིར་དེ། དཔེ་ཆ་སྒྲིག་པའང་བཟང་
 ལྟེ། དེ་བས་ཆོས་ཤིག་ཕྱེད་ལེགས་གསུངས། དེ་ནས་ཁོས་བསམ་བར།
 དེ་ཡང་འབྲིགས་མེད་པ་འདྲ། དེ་སྤྱི་ཞིག་ཀྱུ་གི་ཆོས་ཕྱེད་པ་ཅེས་པར་
 ལོན་བསམས་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་པར་ཡང་འབྲོམ་གྲས་གཞིགས་དེ། ཆོས་
 ཀྱུ་གི་བཟང་ལྟེ། དེ་བས་ཆོས་ཤིག་ཕྱེད་ལེགས་གསུངས་བར། ཁོ་ན་ལས་
 དེ་དཔེ་ན་ཆོས་ཕྱེད་ལེགས་གང་འདྲ་ཅིད་ཅིས་ལྷན་པར། ཆོ་འདོར་ས་
 ཆགས་པ་སྒྲོ་ཆོས་སྤྱི་འགྲོ་བ་གྱིས་ཤིག་གསུངས་འདུག དེ་ལྟར་བསམ་
 ཆོར་རག་ལུས་པ་ལོན་པས་ཁོང་གིས་གསལ་བོ་གསུངས་པ་ཅིད།

ཆོས་ཉམས་སྤྲུལ་ཆུང་བྱ་བ་ཤད་པ།

ཆོ་འདི་སྒྲོམ་པ་དང་ཆོས་བསྐྱབ་ན་དག་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད། བོད་དུ་ཤང་
 ཆོ་སྒྲོམ་པ་དང་པམ་ཆོ་འདིར་གཅིས་འཛིན་གྱིས་འབར་ཆོལ་ལུ་བྱ་བྱུང་།
 ཐལ་སྒྲོམ་པ་ཤེས་པ་འབར་པམ་བསྐྱབ་སྤྲུལ་པའི་བདེ་བས་ཆེན་པོ་འབྱུང་དུ་
 མེད་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛིན་དུ་མེད་པ་རྒྱུད་པ་མང་བོ་ཡོད། དེ་
 ལུ་ན་ཤང་འདི་མི་པལ་མོ་ཆེས་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཁག་པོ་རེད། འོ་ན་ལྷ་
 ཆོལ་མི་ཆོས་བྱེད་ཐམས་ལུང་ཡོད་ཆེར་ན། སྤྱིར་འཛིན་དེན་ནས་བོ་སྤྱི་
 གཞུ་ཁྲིམ་སོགས་དང་སྤྱེལ་བའི་འཛོལ་དེ་ཆོས་དང་ལྷ་པ་འགལ་ཡོན་།
 ལྷ་བས་མཉམ་དུ་འོང་ས་མེད། དེ་མིན་འཛིན་དེན་ལ་རབས་ཆུང་མཐུན་དུ་
 འཛོལ། ཆལ་སྤྱིར་སྤྱོད་ལ་ཐོན་སྤྱིར་ཀྱི་བྱ་བ་དགའ་སྤྱིར་ཆེད་འཛོལ་སོང་
 ལ་རབས་ཀྱི་བྱེད་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་མ་ཡུལ་
 བ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མཉམ་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཡིན། བསྐྱབ་སྤྲུལ་ན་ཁྲིམ་དུ་གནས་
 ན་ཤང་ཐར་པ་ཡོད། །འཕགས་པོད་ལྷ་སྤྱོད་མར་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིན། །
 མ་བསྐྱབ་སྤྲུལ་པའི་འགྲོ་ལ་གནས་ཀྱང་ངན་སོང་བྱ། །འབྲུ་བ་ས་ལོ་ཁྲང་བྱར་
 མཚན་པ་ཕཅད་པ་ཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རྟོ།

ཁྱེད་ཀྱི་མཁུན་གསལ་ལྟར། ཁྱེད་ཆར་བོད་དྲུག་ལས་པའི་དཀའ་ངལ་
འབྱུང་བཞིན་འདུག །དཀའ་ངལ་དེ་དག་བོད་གཅིག་ལྷན་པ་ཟུང་བ་མ་
ཞིན་པར་བྱ་མི་མ་ལུགས་ཁབ་རྒྱུང་བ་རྣམས་དཔང་བསྟུར་ཁྱེད་འདོད་ཀྱི་...
བསམ་རྒྱུ་ལ་འགོ་བཙུག་ཀྱིན་མེད་པའི་གིད་བང་ས་ལྟར། ཁང་པའི་ཆོས་
ཀྱི་དཔུ་བརྒྱུན་ས་ལྟར་བཀྲམ་ས་ལོན་དུ་ལའི་སྒྲ་མར་བྱི་བུ་ལ་
ལྷུ་ཁག་གི་དད་མོས་ཙན་ཆོས་མཇལ་བུག་ཀྱི་པར་བཅར་འབྱོར་ཅན་...
ལས། དེ་མིན་དུས་ལྟར་རིང་པོ་ཞིག་བོད་མ་ཆོས་འདི་ཡོགས་ཁི་གཙང་
དྲུག་རྒྱུད་དེ་འཛམ་གླིང་ལྷུ་ཁག་གཞན་ལ་འབྱེལ་གདུགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་
མ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ རོ་འགྲོ་བའི་མངཉ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་དང་། བྱ་དག་གོང་མན་

དབང་འབྲེལ་ལས་མཛེན་མཐུན་ཅན་གྱི་། འབྲེལ་ལས་དེ་ནི་ཆོས་དང་
གཅིག་གྱུར་ལས་གྱུར་གྱིང་། དེ་ལ་མཆོད་ཡོན་སྦྱོན་བདག་གི་འབྲེལ་བ་
ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲིག་མ། མིན་དོན་གྱི་ཆོག་སྒྲིང་གང་ཡང་མིན། བོད་
མི་ཆོས་དང་ཆོན་པོ་ཡོད་ལྟ་བུས་དུས་ལྷན་རིང་བོ་ནས་དམག་གི་ལས་
ཐབས་སྤངས་ཤིང་། ཞི་བདེ་དང་། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤང་
བ་དང་། རང་ལུས་གྱི་སྤང་སྤོབ་ནི་ལུས་གྱི་ཆགས་སྤངས་དང་། ལུས་
གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐེ་བུས་མེད་བས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་
གོང་མ་ནས་སྤང་སྤོབ་ལེན་བའི་དུས་རབས་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཆོས་
དགོན་པ་ཡིན། རྒྱ་མིར་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་རྒྱ་པས་མཁུ་ཡོད་ལྟ་བུས་
བོད་དང་། རྒྱ་ནག་ཁྱིམ་མཆོས་རང་དབང་མཛེན་གོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལས་
དེར་གོ་བ་ཞིག་སྤྱད་གཞན་ཞིག་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱར་བྱེད་མཁུ་
དང་། བོད་ནི་དེ་ཞི་བོ་གི་གཞུང་ཞིག་དུངས་འཛིན་བྱས་པ་རེད། དེར་
བདེན་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ལྷ་ཚུལ་རིམ་དུ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱར་བོད་བས་.....
ཁྱིམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་རེད།

༡༩༡༠ ལོར་རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡང་སྐབས་ལུས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
བཞིགས་རལ་ཆེན་བོར་གྱུར། ༡༩༡༡—༡༩༡༩ ནང་དུ་ལྷོ་ཁྱུ་མ་སྐྱ་བྱེད་
བཅུ་གསུམ་པའི་འོག་དུ་བོད་རང་དབང་རང་བཅན་ཆ་ཚང་ཡོན་པའི་གསལ་
བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐབས་དེར་བལ་ལུས་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་བཀོད་འོག་
ནས་གྲོལ་འདུག། ༡༩༡༡ ལ་ནང་རྒྱ་ནག་དུ་ནང་འབྲུགས་གྱུར་ཏེ་མན་ཅ་
གོང་མའི་དབང་བསྐྱར་མཆུག་བསྐྱེད་ཆེས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབང་། ཆོས་
དང་མཛེན་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་མཐུན་མ་དེ་གཙང་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་རེད།
དེར་བདེན་བོད་བས་རང་ཉིད་ཁ་གཙང་གཙང་གྱུར་སྤང་བ་དང་། མངས་

མུང་ལྷ་མེད་ལྷ་བས་དཔེ་ཐོབ་ཐང་ནས་མ་ཐོང་ས་དགོང་། དེར་བཞུག་པོད་
འདི་ཁྱིམ་ས་མཐུན་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡང་བསྐྱར་བྱུང་བ་རེད།

༡༩༡ ལོ་ལྷ་ནག་ནང་ཁུལ་དོ་ལོག་གི་ཆེས་སྐྱ་བོད་དང་ལྷ་ནག་གི་
འབྲེལ་བ་ཆེས་སྐྱ་བོད་དག་ལྷ་ནག་གྱུར་བྱུང་གི་ཐོབ་ལུགས་མ་ཆེད་དུ་...
འབྲུར་ནས་ད་དུང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་ལས་མེད། ལྷ་སྐྱོད་མ་དང་...
འདི་ལྷ་སྐྱར་མཆོད་མཐུན་འབྲུང་བ་དག་ལ་གཤིས་མ་ཤིང་ས་བར་རྩོག་སྐྱ་...
འབྲུང་དྲོགས་གིས་ ༡༩༡༩ ལྷ་བ་བདུན་པ་ནང་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ལྷ་མིན་
སྐྱ་ཆབ་ཆོ་བོད་གཞུང་གིས་ཕྱིར་སྒྲོག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ནས་ལྷ་ནག་...
གཞུང་མི་མང་མ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ནི་ལྷ་ནག་གི་དངོས་
གཉེས་པའི་ལྷ་སྐྱོད་དུ་མ་ལྷུང་བར་ཡོད་སྐྱོད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་ནག་
གིས་བོད་ནི་བདེར་འཛིན་འདོད་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷ་ནག་གི་མང་རྒྱུ་
གཞུང་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་ལྷ་མིས་བོད་པའི་ངས་བཀྲོལ་གཏོང་བྱུ་ཡོད་...
ལུགས་འཛིགས་སྐྱར་བསྐྱེད་ཞིང་། བོད་གཞུང་ཕྱིར་བསྐྱེད་གཏོང་བ་ལས་
འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱས། བོད་པས་དེ་དག་བཀག་འགོག་མི་དུ་བ་བར་ངོས་
འཛིན་བྱས་དེ་ལྷ་ནག་དང་ནི་མཐུན་གྱིས་འགྲོགས་པ་ལས་བྱས། ལྷ་ནག་དུ་
འགྲོ་མཐུན་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་པ་ནས་ལྷ་གར་ནས་ཕོན་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པ་
ནི་སྐྱོ་མམ་གྱི་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་ཁོང་གི་དཔྱད་འགྲོ་ལྷ་དཔྱད་དེ་ནི་
ཆེས་ལག་འཁྱར་མ་སྐྱར་པ་མ་གཏགས་ཁོང་ཆོ་འཁྱེས་སྐྱོན་མིན། ལྷ་གར་
གཞུང་གི་ལོགས་ར་མ་ལ་བཞུག་ནས་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་པ་ཆོ་དང་། ལྷ་ནག་
གི་གཞུང་ཆབ་ལྷ་གར་དུ་ཡོད་པ་སྤོང་མོལ་འགོ་བཙུང་བྱེད་ལྷ་ལོ་སྐྱེད་ས་
སྤྱད་ཀྱང་། ཁོང་སྤྱི་ལྷ་དཔྱད་པ་ནང་མ་གཏོགས་ཤི་ཡིར་མ་འབྱོར་བ་རེད།
ཤི་ཡིར་འབྲོས་མོལ་བྱེད་བཞིན་བཞིན་སྐབས། ༡༩༢༠ ལྷ་བཙུ་བའི་ཆེས་

བདུན་ཉིད་ཀྱི་མེད་དཔུང་དཔལ་ནམས་ནས་ས་གནས་ཁག་མང་ནས་འབྱི་
 རྒྱ་བཀལ་བཞུགས་ཀྱིས་ཤིང་། འབྱི་རྒྱ་ནི་དུས་ལྷན་གང་འཆམས་རིང་ཀྱི་
 བོད་ཀྱི་ས་མཆམས་ཡིན། ལྷན་མ། ལྷན་མོག་གྲུ་ཁ། ཆ་ལྷན། རི་བོ་ཆེ་
 འགོ་རྒྱུད། ཡ་ག་ཡོ། མར་ཁམས་སོཾ་གནད་ཆེན་ས་ཆ་མང་བོ་རྒྱ་མིས་
 བཟུང་། ས་སྤྱང་ཅེས་ལས་བཅན་འཛུལ་འགོག་ཆེད་མིན་པའི་ཁམས་ནང་
 ས་མཆམས་ཁག་དུ་ཡོད་པའི་བོད་དཔལ་ནམས་ཀྱི་མེད་དཔུང་དཔལ་...
 ནས་སྤོར་བཅོས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཁག་ལྷན་ཆབ་མདོར་གྲོལ་འཛིངས་བྱས་
 ཤིང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ཕྱུང་ཆབ་མདོ་རིང་མིན་ཀྱི་མིར་ཤོར་དེ། བོད་
 ལཱུང་གི་བཀའ་སློན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རི་བོ་སྤུང་གིས་ཆོར་མི་འདུག།

དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཕྱུང་གི་བཅན་འཛུལ་དེ་དག་འཛམ་གླིང་ཕྱི་ལོགས་ནས་རི་
 བཞིན་གཤམ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་དུ་བཅན་འཛུལ་བྱས་དེ་ལྷན་རིང་སོང་
 རིས་རྒྱ་ནག་གི་དཔུང་དཔལ་གོད་དུ་འགྲོད་གོས་བཀའ་མཐུལ་རྒྱ་མིས་
 འཛམ་གླིང་དུ་རྒྱལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་རེད། བཅན་འཛུལ་དེས་བོད་ཀྱི་ཞི་
 བདེ་སྤོར་བཞིགས་བྱས་པས་མ་ཆད། རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་
 ཁས་ལེན་བྱས་པར་ཡང་སོར་གནས་མ་བྱས་པ་དང་། བོད་དུ་རིང་བཀ་གི་
 ལཱུང་སྤྱི་བཅོས་པའི་མཐུར་བོད་མིས་བཅེ་ཞིན་བྱེད་པའི་རང་དབང་རང་
 བཅན་ཡང་འཕྲོག་རྒྱུར་ཐེ་ཆོས་མེད།

ལ་ མི་རྒྱུང་ཆེ་མཆོག་ལ་ཞུ་རྒྱུར། བོད་མི་ཆོས་དག་འཐབ་ལན་
 ཅིག་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་མགོ་རྒྱུར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དུས་དག་དུ་ཞི་
 བདེར་སྤོར་མཐུན་བོད་མི་ཆོས་དག་འཐབ་ཁོ་ནར་བུང་བའི་རྒྱ་མིར་འཐབ་
 གོམ་བྱེད་པར་རེ་བ་ཆེན་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་ས་སྤྱིར་གང་དུ་བཅན་འཛུལ་
 བྱང་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ནས་འགོག་རོགས་གནད་རྒྱ་ཡིན་པ་

ང་ཆོས་གོ་དོགས་བྱང་།།

བོད་ཀྱི་མི་གང་ཐུན་ཤིག་འབྲུག་གུ་ལྷོ་དོན་དུ་སེམས་ཆ་ཐུན་བའི་བཅན་
འཛུལ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་མངོན་གསལ་ཆེ་བའི་བཅན་འཛུལ་ཞིག་མེད་ཞིང་།
བོད་མིའི་འདོད་ཆུང་མེད་པར་བཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་ནག་ཁི་ཆ་
ཤས་སུ་བསྐྱར་ན། རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱང་བར་བཅན་གཞན་ཁྲིམས་འབལ་བྱས་
བའི་དཔེ་སྟན་སྤྲུག་ཤིས་ཤིག་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་འི་ཐོག་དུ་
བྱང་བའི་ཀྱི་མའི་བཅན་འཛུལ་འགོག་རྒྱུ་གནང་དགོས་ཞེས་ཁྱེད་པུས་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་འབོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀྱི་ཡིན།།

ཆུ་ཕྱེ་དེ་ནི་དགའ་ཆོག་སེམས་ཆེན་པོ་མེད། ཀྱི་མིས་བོད་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་
ཤས་ཤིག་ཡིན་ལུགས་ཟེར་ཞིང་། བོད་མིས་ནི། མི་རིམ་ཤས་རིག་ཤས་
བབས་ཆར་སྤངས་གང་ཅི་ནས་ཀྱི་མི་དང་ཤིན་དུ་ཐར་དུ་ཡིན་ཐར་བསམ་གྱི་
ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་བོད་མིའི་འདོད་ཆུང་དེར་ཀྱི་མིས་སྒོ་མོས་མེད་ན།
བོད་མིའི་འདོད་ཆུང་དེ་ལ་སྤྱོད་བཟང་གི་དོར་ཞིབ་བྱེད་བའི་ཐབས་ལས་
གཞན་དག་ཡོད། གནད་དོན་འདི་དག་ཁྲིམས་ལུ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཡིན་
ཆོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཁང་ཁག་ལ་ཁྱེད་གཉེན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་མི་གསུམ་
གིས་བཟུང་བ་དེས་མེ་ཤ་ཡའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཚོ་འི་རང་དབང་
དང་། སྲིད་གཞུང་བཅན་གནས་ཡོང་སྐྱར་ཉེན་ཁ་ཆེར་བྱིན་པ་རེད།།

དེད་བཀའ་སྒྲོན་ཆོས་དུ་ལའི་སྐུ་མའི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཇ་དག་ཆེ་བའི་
བོད་དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་སྐྱར་
འབྲུག་གུ་དང་། ལྷོ་ཁྱེད་སྤྱོད་ཆུང་དེར་བསྐྱེད་བྱེད་བའི་ཉ་སྤྱོད་ཀྱིས་ང་
ཚོ་འི་སྲིད་གཞུང་གྱི་ར་བཤེར་མི་འགྲོ་བར་འཛམ་གླིང་ནས་སེམས་འཕྲུང་
གནང་བའི་ར་བ་ལྟ་བཞིན་ཡོད། ཀ་སྤྲུག་ཀྱི་སྐབས་པའི་གནས་ཁང་ནས།

བོད་ཀྱི་ལག་ལ་ལག་དང་། མི་མང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཕུས་མི་ཐུན་མེད་གིས་
མོད་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་དང་། ལྷ་མོ་ ༡༠༥༠ ལྷ་ ༡༢༥༥ ལ་

ཐུག་།

ཏེ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོར་གྱི་དྲུང་ཆེ་ལ་ མི་རྒྱུ་ཤིག་དེ་མ་ཡོ་མཚོག་ལ།

ལྷ་

མོ་ ༡༠༥༠ ལྷ་ ༡༢ ཆོས་ ༣༠ དེས་གཟུགས་པ་སངས་ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོར་ཆེན་ནང་ལམ་སར་བ་ཀྱོང་ནས་བོད་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དམག་
འཁྲུག་མཚན་འཛུལ་བྱུང་བར་སྒྲིན་བཞེད་སྒྲིང་མོལ་གནང་བའི་གནད་དོན་
ཞི་བའི་ཐོག་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོར་དུས་རྒྱུས་ཡོད་ཆེད་ཚོགས་འདུར་གོ་བསྐུར་
གནང་བྱུང་བྱུང་ས་འཛེག་གནང་བའི་སྒོ་ཉུ་རྒྱ་ཡིན། ངས་སྒྲི་མཐ་ངང་ཉུ་
རྒྱུར། བཅན་འཛུལ་དེ་དག་གཞི་གྱི་ཆེ་ཆེར་ཕྱིན་དེ་དེ་ཆ་བོད་ས་ལམ་ཆེར་
རྒྱ་ནག་གི་དམག་འཁྲུག་འོག་ཚུད་ཡོད་པ་དེ། ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་
ཞི་བའི་ལམ་ནས་འབྲེལ་རྒྱལ་ཐབས་མང་པོ་ཐུས་པར་བདག་སྒྲོད་ས་བྱུང་།
འཕྱོ་བ་མེད་རིགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོར་རྒྱ་མེད་ཉུ་སྒྲོད་ཤིན་དུ་མ་རུང་བར་
ཐུས་པར་བདེན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་རང་ནས་བོད་དོན་གྱིས་བསྐུར་
འབྱུངས་ཐོག་གི་གནད་བདེར་འབྲེལ་དུ་དཔོན་པོ་བཞེས་ལག་ལ་བསྐུར་ཡོད་
པ་ཞེས་དེ་འདྲར་ཉུ་བཞིན་ཡོད། ལྷ་མོ་ ༡༠༥༠ ལ་རྒྱ་དམག་ནས་བོད་སར་
ཁྲིམས་འགལ་བཅན་འཛུལ་བྱེད་རྒྱུས་མོད་ནི་རང་དབང་ཆ་ཆེད་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་དང་། ང་དང་ལའི་གཞུང་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཉུ་འདོད་
ཡོད་ཅིང་། དོན་གནད་འདི་དག་གི་རྒྱལ་ ར་ཆེད་དུ་གཤམ་གསལ་དོན་
གནད་ནས་ཉུ་རྒྱ་ཡིན།

དང་གོ། གྲོ་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོ་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལས་པོ་དང་
བཅན་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་གནང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་གྱུ་མེད་དབང་གྱུ་
གཏན་ནས་བྱང་ཡོད་པ་མ་དེད།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་གནས་སྡངས་ལ་
ཁྱེད་སྐྱེལ་བཏན་པོ་ཡོད། དུས་སྐབས་དེ་དང་། དེའི་ཉེ་གོང་ལ་བོད་
གཞུང་ནས་རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིལ་མཐུན་ཁག་ལྔ་ཙམ་བཞག་ཡོད་པ་དེད།

གསུམ་པ། གྲོ་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོ་དཀྱིན་བོད་དབང་གྱི་ཆིངས་ཡིག་ལ་
བོད་གཞུང་གིས་ཅ་འཛིན་ཀྱིས་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་དབང་
ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་གནས་སྡངས་དེ་ཅ་འཛིན་ཏུ་མ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་
ཀྱི་སྐྱེལ་ལ་དཀྱིན་ཅི་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྐྱེལ་ལ་དང་། ཁྱེད་མང་གྱི་དབང་
ཆ་བྱང་ཡོད་པ་དེད། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་དབང་ཆ་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་
དགག་ཆ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་། བང་དོན་གྱི་གནས་
སྡངས་ལ་གཞི་འགལ་ཡོད་པ་མ་དེད། དཀྱིན་ཅི་ནས་རྒྱ་གར་ལ་དབང་
བྱས་ཅིས་རྒྱུད་ཅིས་དགག་ཆ་དེ་ཚོ་ལི་ལུས་པ་ཉམས་པ་དེད།

བཞི་པ། བོད་ཀྱི་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་ཅ་འཛིན་འཁེར་
བཞི་ཡིག་ཆ་ཁྱེད་སྐྱེལ་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་དམ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་སྐྱེལ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་དེད།

ལྔ་པ། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་
བོད་ས་བརྒྱད་རྒྱ་ནག་དུ་བཀུལ་སྐོལ་ལོ་ཡི་ཆས་མེན་པའི་དངོས་ཆས་མ་
གཏོགས་གཏོང་མ་བཞག་པར་བོད་བར་གནས་སྐྱུ་བརྒྱད་པ་དེས་བོད་རང་
དབང་ལ་ཚང་མ་ཡིན་པའི་དགས་མཚན་མཛོན་གསལ་ཅན་བརྒྱན་ཡོད་པ་
དང་། གནས་སྡངས་དེ་ནི་དཀྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་ཁས་ལེན་ཏུ་ས་

ཡོད་པ་རེད།

རྒྱལ་པ།   བོད་རང་དབང་གཅོང་མ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་
 ཁྲུང་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ལྷོ་མོ་ ༡༩༥༤
 ལོ་བོད་ཀྱི་ཆེད་དོན་སྐྱེ་ཆས་སྒྲུབ་ར་དང་། ས་རན་སྟི། ཡོ་ཀྲུལ། དཔྱིན་རྒྱུ།
 ཨ་རི་སོ་སོ་ལ་བསྟོད་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་ལག་ཁྲུང་ལ་ལྷུང་ཁབ་དེ་དག་
 སྟེ་གཞུང་ནས་ཆ་ཤོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འགྲོ་བ་མིའི་རིང་ཀྱི་ཆ་ནས་
 ཀྱང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཆོག་ས་ནས་བར་འཆར་དགོས་བཞེས་འཇུག་དུ་
 གནང་དགོས་ཞེས་ངས་རེ་འདུན་བྱ་བྱ་ཡིན། རྒྱ་མིས་བོད་སར་བཅན་
 འཛུལ་བྱས་ཆེས་འཛུལ་གྱིང་ནས་ཁྲུང་ལ་ལྷུང་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་དང་།
 འགྲུལ་འཛུལ་བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

དཔེ་བོ།   ཁོ་ཆོས་ཡོད་མི་ཕྱོད་སྐྱུ་མང་པོ་འཛུ་ནོར་དང་། འཆོ
 ཐབས་འཕྲོགས་དེ་ལྷན་གྱི་དང་། ལུ་ལྷན་བཟོད་བྱལ་དུ་བཏང་བ་རེད།

གཉིས་པ།   མོ་སོ་བྱ་ལྷན་དང་བཅས་པར་རང་དབང་མེད་པའི་མནར
 གཞོད་དང་། ལྷ་མེད་དམག་དོན་གྱི་ལས་རྩོལ་བསྐྱལ་འདྲེད་བྱེད་པ།

གསུམ་པ།   བ་མོ་འཛུ་ཆོ་འགོག་པའི་བྱེད་ཐབས་ངན་པ་ལག་
 ཡོན་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་། དེའི་དམིགས་ལྷུང་ནི་བོད་མི་རིགས་ཆ་མེད་གཏོང་
 ཆེད་ཡོན་པ་རེད།

བཞི་པ།   ནག་མེད་ཀྱི་བོད་མི་ཕྱོད་སྐྱུ་མང་པོ་སྟོན་གཞོད་བྱས་
 འདུག།

ལྔ་པ།   ལྷ་མཚན་མེད་པར་ཕོད་མའི་འགོ་འཁྲིད་མང་པོ་བསལ་དང་།
 ཡོད་པ་རེད།

རྒྱལ་པ།   ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་ཆ་མེད་གཏོང་བྱའི་ཐབས་ཤེས

སྐྱེ་མང་ཕྱུས་ཏེ་དགོན་པ་སྤོང་ཕྱག་མང་བེ་ཅུ་མེད་བཟེས། རིན་མང་ཕྱུས་
 བཞི་སྐྱེ་གསུང་ཕྱག་མེད་མང་པོ་བསྐྱོར་བཤིག་མ་ཕྱུས། དེང་དུས་རང་
 རང་གི་སྐྱེ་ཞེས་དང་། སྐྱེ་ལའང་ཡིད་མཉན་མེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཕྱུས་ས་
 ལྷ་ས་ནི་བར་དོ་མི་གོང་ཁྱེར་ལྷ་ཕྱུ་ཞིག་དུ་གྱུར་འདུག། །འཛི་མི་མང་ག་
 དགའ་སྤོང་ནི་བཟོད་པར་དགའ་བའི་གནས་སྐྱེ་གྱུར་ཡོད་ན། དོན་མེད་
 མི་མང་གི་ལྱུས་སྐྱོག་འབྲེལ་བ་འདི་དག་འཕྲུལ་དུ་མཚམས་གཅོད་དགོས་
 ཀྱི་འདུག། །དེར་བཏེན་ངས་མི་ཇི་མཚོག་དང་། མཉམ་འབྲེལ་གྱུ་ལ་ཚེ་
 ལ་རེ་འདུན་ཆེན་བོས་སྐྱེ་འབྲུལ་ལྷུས་པ་དེའང་དགོངས་བཞེས་ཕྱག་ལེན་
 ཇིས་པར་གནང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བཞིན་ཡོད། བེའུ་ལྷི་ཡི་ནས། རྒྱ་ལའི་
 ལྷ་མས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་དབྱ་བའི་ཆེས་དབྱ་ལ།

༡ རྒྱ་མཉམ་འབྲེལ་གྱུ་ལ་ཚེ་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་མི་ཇི་ལོག་ཏུ་མ་ཤོལ་མཚོག་ལ།
 མཉམ་འབྲེལ་གྱུ་ལ་ཚོགས་དང་། སྐྱེ་ཉིད་ནས་ཀོང་ཀོ་འི་ནང་ཆུབ་ས་
 ཆེན་གྱི་ལས་དོན་གནང་དང་གནང་ལྷུས་ལ་ཕན་དགའ་བོ་ཡོད།

༢ ཕན་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷ་དབྱ་བའི་ཆེས་དབྱ་ཉིན་ཕྱུལ་བའི་སྐྱེ་
 རྒྱ་སྐྱེ་ཉིད་ནས་འབྲེལ་སྤེལ་གནང་བ་ཙམ་ ༡༩༩༩ འཁྲད་བ་དེ་དང་།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་དབྱ་བའི་ཆེས་གཉིས་ཉིན་ཕྱུལ་བའི་ལྷ་ལོག་ལ་གཟེར་
 ཏོགས་ཡོད་བ་ཀྱི་སྐྱེ།

༣ མ་ལ་ལ་དང་། བཞི་ལན་གཉིས་ནས་ཀྱི་བསྐྱེལ་གནང་སྤེལ་འདི་ལོ་རྒྱུ་
 དོན་སྐྱོར་མཉམ་འབྲེལ་གྱུ་ལ་ཚེ་ཀྱི་གྲོས་གཞིར་ཚུད་བ་ཏུ་ཅང་དགའ་བོ་
 གྱུར་བ་མ་ཟད། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཇིས་དྲན་ཀྱི་ཡོད། ཕན་གྱི་
 རེ་བར་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་གྱུ་ལ་ཁམ་རྣམས་ནས་འཛི་མི་མང་གི་སྐྱོ་
 འག་ལ་གསན་བཞེས་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། བཅོམ་གཞིན་དང་སྐྱེ་ག་

མཁུ་མ་གྱི་ལྷན་པས་ཁྱབ་པ་འདིར་འདོད་སྤང་ཅན་གྱི་ལས་སྟོན་རོགས་པ་
མཁོན་ཡོང་བ་ལྷ་སྒྲུ་ཡིན།

༧ ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་ཉེར་པལྱི་ཉིན་ཁྱེད་ལོ་ན་མ་མཉམ་
འབྲེལ་གྱུ་ལོ་ན་པ་གནང་བའི་གསུང་གླེང་དུ་གྱུ་བསྐྱེད་རིང་ལྷན་པ་
གནས་པའི་མི་རྣམས་ལ་རང་དབང་དགོས་ལུགས་གསུངས་པར་ཉ་ཅང་
དགའ་བོ་བྱུང་གིང། འདི་ལྷན་པ་ལ་ཁྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་གནས་
སྤངས་འོག་ཚུད་ཡོད་ལྷན་པས་ལྷ་ཅུ་ལྷན་སྐད་ལུགས་ཆེན་པོས་གྱུ་བསྐྱེད་
ཕྱད་པའི་ལྷན་པ་གཞན་དག་དང་མཉམ་དུ་ང་ཆོད་ཡང་རང་དབང་ཐབ་
པའི་ར་བ་ཡོད།

༨ ལྷི་ལོ་ ༡༩༡༡ དང་། ༡༩༡༢ ལོར་གྱི་དུས་ལྷན་རིང་བོ་འི་ནང་བོད་ནང་
གྱུ་མི་འདུག་ཆ་ལྷན་པ་མེད་པ་རིད་ཅེས་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་།
ཁྱེད་ཀྱི་འདི་མེད་ཀྱུ་ལ་རམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁྱེད་གོས་དོན་མི་འདུག།

༩ ལྷི་ལོ་ ༡༩༡༡ དང་། ༡༩༡༢ ལན་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཆེ་ལྷན་པ་ལ་། རེ་
སྒྲུ་ཕྱིར་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་དྲིལ་བསྐྱར་གནང་
སྟེ་གྱུ་མི་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་བྱུང་བ་ནས་བརྒྱུད་བོད་འདི་རང་སྟོབས་
ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅན་ཡིན་པས་མ་ཆད། ལུགས་མཐུན་གྱི་རང་དབང་
རང་བཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད།

༡༠ ལྷི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོ་བོད་དང་མོག་བོ་འི་དབར་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་བཞག་
ཅིང། འདི་ནི་རེ་སྒྲུ་ཕྱིར་གོང་མ་རང་གི་དབང་ཆའི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་
མ་ཟད། དེའི་ནང་བོད་དང་། མོག་པོ་གཉིས་ཀ་རང་བཅན་གྱི་ཀྱུ་ཁབ་
ལན་ཚུན་དུ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

༡༡ གལ་ཆེད་འབྲུག་ཅོད་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོ་མི་མ་ལར་

འགོ་བཅུགས་མའི་ཤོག་ཁག་གསུམ་གྱི་ཁོངས་བོད་བས་ཕྱིན་ཡོད་ཅིང་།
དེ་དག་ནི་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་། བོད་གཞུང་བསམ་པེ།
སྐབས་དེའི་སྐུ་ཚབ་ནམས་གཞུང་གི་སྐོ་ནས་ཐག་ཆེད་པའི་དགང་ཆ་
ཆང་མ་སྐད་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ལ་སྐད་ཡིན་པ་ནི་ཤོག་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་
ཆོས་བཅོས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་གའི་ནང་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

⑩ བདེན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བདོན་པའི་ཤོག་དཀར་ཞེས་པའི་ཨེག
ཆ་ཡང་གཉིས་པའི་ཤོག་ཆེ་ 32 ནང་གསལ་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་
འགོ་བརྒྱུད་ཏུ་བཞུགས་པེ། སྤྱི་ལོ་ 1040 ལྷ་དགུ་པ་ནས་ལྷ་བཅུ་
གཅིག་བར་རྒྱ་དཀར་ནག་དབང་བདང་ཡིག་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།
ཤོག་དཀར་གསུམ་པའི་ཤོག་ཆེ་དགུ་བཅུ་གོ་བཞི་གོ་ལྷ་ནང་སྤྱི་.....
ལོ་ 1060 ལྷ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་བདང་བའི་ཡི་གེའི་
ནང་ད་དུང་བདེན་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་གསལ་འཁོད་ཡོད་འདྲལ།

10 ཆིངས་ཡིག་དེ་དག་གྱི་མའི་སྐུ་ཚབ་ནས་བཅོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཆེས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཤིང་། མཐའ་མཆུག་སྤྱི་ལོ་ 1070
ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་ 3 ཉིན་པོར་གཞུང་གི་འགོ་འཁྲིད་གནང་ཐུབ་པའི་
དུས་སྐབས་ཀྱི་དུ་པའི་ལྷ་མའི་མཆན་ཡིག་དང་། དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་
ཀྱི་མཆན་ཡིག་གཞིན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱ་མིས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་.....
པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྐྱུན་ནས་བོད་གཞུང་དང་། དབྱིན་གཞུང་གི་སྐུ་
ཚབ་ནས་གཤམ་གསལ་ཡིག་ཆར་མིང་དགས་གཞིན་པ་རེད།

11 ང་ཆོ་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཆོས་ཆེད་ཡིག་འདྲིག་
རྒྱར་ཟུར་ཡོད་ཆིངས་ཡིག་ལ་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་
གས་ཅེ་འདྲིན་གཏན་འཁེལ་བྱེད་སྒྲ། ཆིངས་ཡིག་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་

ནས་ས་ཡིག་མ་བཞེད་བར་དེའི་ནང་འཁོད་པའི་བྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐོབ་
ཐང་ནམས་མེད་སྟོད་མི་ཆོག།

१२ འདིའི་ཐོག་ང་ཆོས་མེད་དགས་བཞེད་ཅིང་། དམ་ཕྱུག་ཐབ་པའི་
དབྱིན་ཡིག་འདྲ་གཉིས་དང་། བོད་ཡིག་འདྲ་གཉིས་ཡོད།

१३ མིས་ཡང་ཡེ་ཤུའི་འདས་ལོ་༡༩༡༧ ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་གསུམ་བོད་
ཤིང་ལྷག་ལྷ་པའི་ཆོས་བཅུ་ལ།

ཡེའི་ཉན་རི་མེག་མོ་ཉན་དབྱིན་གཞུང་སྐྱེ་ཆ་ལ།

དབྱིན་གཞུང་སྐྱེ་ཆ་པ་ཀྱི་དམ་ཕྱུག།

དུ་ཡའི་ལྷ་མའི་དམ་ཕྱུག།

ཆོན་ཆེན་བཤད་སྒྲའི་དམ་ཕྱུག །ཆོན་ཆེན་བཤད་སྒྲའི་ས་ཡིག།

འབྲས་སྒྲུངས་དགོན་གྱི་དམ་ཕྱུག།

མེ་ར་དགོན་པའི་དམ་ཕྱུག།

དགའ་ར་ལྷན་དགོན་པའི་དམ་ཕྱུག།

བྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་དམ་ཕྱུག།

བྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་འདི་དན་ལ་ཉན་འཛོག་ས་བྱས་སྐབས་
ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ནམས་བྱ་ནག་ལ་ས་བྱང་...
བ་རེད།

१४ ལྷུ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་བོད་ ག་རིའི་ དབྱིན་གཞུང་བཅས་ཀྱི་ས་མཆོས་ས་
སྐྱེ་ཆ་བཅོགས་པ་ཞིག་གཏན་ནང་དུ་འཛོམས་བ་རེད།

१༥ ལྷུ་ལོ་ ༡༩༡༩ དང་ ༡༩༣༠ བར་བོད་ནང་གྱུ་མེདི་དཔང་ཆ་རྩི་ཅན་
ཡང་མེད། ལྷུ་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོ་ཇི་སྐྱེ་སྤྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་སྐྱེ་གཤེགས་
སྐབས་དགོངས་ཆོགས་སྐབ་པར་དོན་གཅོད་པ་ཡོང་བ་དེ་བཞིན་བོད་དུ་

མེད་བཅུག་བའི་གནས་ལྟར་ནི་ཀྱང་གར་དང་། བལ་ལུལ་གྱི་དོན་
གཅོད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

༡༧ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ རྒྱུ་ལྱེད་ཀྱི་མིའི་དོན་གཅོད་པ་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གར་
བརྒྱུད་མོད་ལྟ་སར་བསྐྱོད་པ་དང་། དུས་སྐབས་དེ་འདྲིའི་རིགས་ལ་
ཀྱང་གར་གཞུང་གི་ལག་འཁྱེར་སྤོད་དང་སྤོད་མིན་བོད་གཞུང་ལ་གོ་
བསྐྱར་གྱིས་འདོད་བལྟན་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

༡༨ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ཀྱང་ནག་གི་དོན་གཅོད་པ་དེ་དག་བོད་ནས་ཕྱིར་
སྤོག་བྱས་བ་རེད།

༡༩ འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་ནག་དང་། རི་བོན་དམག་
འཐབ་སྐབས་ཡོད་པ་དམག་དོན་ཁོངས་ཐེ་བྱས་མེད་ངར་བར་གནས་
སུ་མཐར་བསྐུལ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་ཀྱང་ཀྱང་ནག་གཉིས་དབར་དུ་གཞུང་
སྤྱིལ་འདྲིན་བྱེད་མ་བཅུག་པ་རེད།

༢༠ ཀྱང་ནག་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ དང་ ༡༩༩༧ ལོ་རྒྱུ་ཡོངས་ཚད་
འདྲར་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་མཉམ་ཆོག་ས་བྱས་ལྷགས་བཞེད་པ་ནི་ཅ་བ་
ནས་བདེན་པ་མིན། བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་འགོ་འཁྲིད་ཇེ་སྐྱུ་ཁྱེད་
བསོད་ནམས་དབང་འདུད་ནས་བཞེད་གསལ། ༡༩༩༦ ལོར་བོད་གཞུང་
ནས་དབྱིན་ཇི་དང་། ཨ་རི། གོ་མིང་དང་གཞུང་བཅས་པར་གཞུང་
ཀྱལ་བྱ་གྱིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་བའི་དོན་གཅོད་འགོ་འཁྲིད་ཇེ་སྐྱུ་ཁྱེད་
དབལ་རྒྱ་ནག་ལ་བལྟན་བསམ་འཕེལ་དང་། ཐུན་ཇེ་སྐྱུ་ཁྱེད་བསོད་
ནམས་དབང་འདུད། དེ་མིན་ལས་རྒྱ་ནམས་དང་བཅས་གཏོང་གནང་
གིས་ང་ཚོ་ཀ་ལ་ཀ་དྲ་བརྒྱུད་ཞིབ་ལེན་བསྐྱོད་དེ་དབྱིན་གཞུང་དང་།
ཨ་མི་རི་ཀའི་ཕྱི་མེད་སྤྱི་ཚབ་སོ་སོ་བརྒྱུད་བྱ་གྱིས་བདེ་ལེགས་ཀྱས་

ཇེས། ཉན་ཅིང་དུ་གནས་ཐོག་བསྐྱོད་དེ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་རྒྱས་པ་
 ཡིན། རྒྱ་ནག་དུ་གཞུགས་ཁམས་བདེ་མིན་ལ་སྒྲན་བཅས་ཀྱིས་ཁྱེ་
 ཤས་སྒྲོད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཇེས་ཤིང་ཆེན་ཁག་མང་ཚུལ་ལ་བརྟེ
 བསྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཉན་ཅིང་དུ་ཕྱིར་འཁོར་མཚམས་ཀྱི་མིའི་ཚོགས་འདུ་
 ཆེན་མོ་འཚོགས་སྐབས་འཁོལ་བར་ཡུལ་འབྱུང་བོད་མི་འགའ་ཤས་
 ཉན་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་ལ་ཡིན་ཁྱེས་ཚོགས་འདུར་བསྐྱོད་འདུག་གཤིས།
 ཁོང་ཚོ་འི་བྱ་སྤྱོད་བདུག་ཞིབ་དུ་ཚོགས་འདུར་བསྐྱོད་བ་ལས། ང་ཚོས་
 སྐབས་དེར་ཀྱི་མིའི་ཙུ་ཁྲིམས་གསུང་པ་གདན་འབེབས་ལ་ཁས་ལེན་
 དང་། ས་ཡིག་གང་ཡང་བཞག་པ་མེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོ་ཡང་ཉན་
 ཅིང་དུ་ཡོད་བའི་ང་ཚོ་འི་དོན་གཅོད་མཁན་མགྲོན་ལོ་གསུམ་ཀྱི་མིའི་
 ཚོགས་འདུར་བརྟེ་བསྐྱོར་དུ་བསྐྱོད་བ་ལས། དམིགས་བསལ་ལྟ་ས་
 ཉན་འབྱུས་མི་བདུང་བ་གང་ཡང་མེད། མཁན་མགྲོན་ལོ་གསུམ་ཉན་
 ཀྱང་གོང་བཞིན་ཚོགས་འདུནྱི་ཡིག་ཆར་ཁས་ལེན་ས་ཡིག་རྒྱབ་ཡོད་
 བ་མ་རེད།

- ༢) སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་རྒྱ་གར་རང་བཙན་བྱུང་ཇེས་བོད་གཞུང་གི་གནས་
 ཚུལ་འདྲོད་ལྡན་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གཤམ་གསལ་ལྟར་གསུངས་
 ཡོད། བན་ཚུན་སོ་སོ་འི་འདྲོད་མོས་ཀྱི་གང་ཅིའི་དོན་གཅོད་སྐོར་
 གོས་ཆོད་གསུང་པ་མ་བཟོས་པར་ང་ཚོ་འི་གཞི་ཅིའི་གནས་ཚུལ་གང་
 ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལྷ་ས་མཐུད་གནང་སྐྱོད་ཞལ་བཞེས་
 བྱུང་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་ཡོང་སྟེ། དབྱིན་གཞུང་
 ཉན་ཅིས་སྤྱད་བའི་ཆིངས་ཡིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་བའི་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་དག་ཚང་མར་འགྲོ་སྤངས་འདི་རང་རེད།

མཛུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ཉིད་
 གྲུལ་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་ནགས་མ་བཞེད་པར་བོད་ཀྱི་ཕྱི
 འབྲེལ་ལས་དོན་ནམས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་དྲི་བཏུགས་མ་དགོས་པར་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ནས་ ༡༩༥༧ བར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཆོས་
 བོད་ཀྱི་ཕྱི་བསྟེན་ལག་འཁྱེར་འཁུར་དེ་ཐག་རིང་དུ་ཕྱིན་པ་རེད།

མཛུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ཉིད་
 བཀའ་མཁན་རི་ཅར་མན་ནས་བོད་དོན་ཁྲིམ་ཞིབ་ཆོད་པར་གསུངས་
 བསམ་ལ། དོན་གཅོད་ཁང་དེའི་ལས་འཁན་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ནས་བཟུང་
 དོན་གཅོད་ཁང་དེའི་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་དཔར་མིའི་དོན་ཁྲིམ་
 པ་བྱེད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ བོད་དང་ཕྱི་ནག་མི་མང་སྤྱི་དགུང་ཟེར་
 བའི་དེའི་ཀྱི་ཡོག་ལྟེ་ ༡༩༥༥ ནང་གསལ་།

མཛུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ཉིད་
 དེ་དག་གིས་དོགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ནས་བཟུང་
 མཛུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ཉིད་
 བཀའ་དོན་ནམས་ནས་མན་ཐོགས་ཡོད་ཀྱི།

མཛུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ཉིད་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ནས་བཟུང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥
 བཞེད་པའི་གནས་པའི་བོད་ནང་ཁྲིམ་ཞིབ་ཆོད་པར་གསུངས་མ་ཐུབ་པ་མ
 ཟེད། བཟུང་འཕྲེལ་བྱས་མེད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ བཅུ་བདུན་པ་ལོ་
 ཉི་ཤུ་ཙམ་རིང་ནང་སྤྱི་དགུང་ཁྲིམ་ཞིབ་ཆོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དགུང་
 འཕྲེལ་སྤྱོད་གནང་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ བཅུ་བདུན་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་
 གི་ཞི་བདེ་དང་། ཁྲིམ་ཞིབ་ཆོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དགུང་ཁྲིམ་ཞིབ་ཆོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དགུང་

གཞུང་དང་ཡང་མཐུན་འབྲེལ་དུས་ཟླ་བ་གནང་འདུག།

25 སྤྱི་ལོ་ 1934 ལོ་ནང་སང་ཅལ་འབེལ་ནས་བྱིས་པ་བོད་ཀྱི་མི་ཞེས་
བའི་དེབ་ནང་བོད་ནང་ཀྱི་མིའི་དབང་ཤུར་རྒྱུགས་པ་རེད་ཅེས་མཆོད་
ཐོན་དུས་ཡོད་འདུག།

27 ཨེས་ཨལ་མོ་རི་རིའི་སྤྱི་ལོ་7་ཟླ་བ་སྤྱི་ལོ་ 1907 བོད་ནང་ཡོང་
ཅུང་བ་ཁོང་ནས་བཞུགས་པས་ལ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་གང་ཅིའི་ཐད་
ནས་ཀྱང་བོད་མི་རང་གི་རང་བཅོན་ཀྱལ་ཁབ་ནང་བཞུགས་ཤིང་ལྷགས་
བཞུགས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁོང་ནས་གཞུང་གི་བཀའ་བཀོད་དེ་སྤྱི་གནས་
གང་སར་ཁྱབ་འདུག་ཅེས་བཞུགས་འདུག།

28 ཅུང་ཡིང་ཤན་དང་། ཤང་ཅི་ཡེའུ་གཉིས། འུ་ནག་གི་སྤྱི་ལོ་ལས་
ཏྱུང་ཡིན་པ་། ནས་བཞུགས་པས་ལ། སྤྱི་ལོ་ 1917 ནས་ལག་ལེན་གྱི་
ལས་དོན་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་སྤྱི་སང་རང་བཅོན་གཙང་མ་ཡོད་ལྷགས་...
བཞུགས་ཅིང་། དེའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་བོད་རང་གི་དདུལ་དང་། བོད་ཀྱི་ལྷ་
སྤྱི་ལ། ལྷགས་དང་ཆུ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཞི་བའི་ལས་དོན་ནས་སྤྱི་
ནག་དང་འདྲ་བ་མེད་ལྷགས། བོད་རང་གི་དཔག་མི་ཡོད་པ་བཅས་
བཞུགས་འདུག།

29 སྤྱི་ལོ་ 1910 ལོར་ཨལ་སང་པར་གྱིར་ནས་བོད་དུ་བཅོན་འཇུག་...
ཤུང་བའི་གནས་ལྷགས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་བསྐྱེད་སྐྱབས་
གྱི་གར་སྤྱི་ཚབ་ན་ཤུང་ཆུང་ཆུང་ས་ཉེབ་ནས་གསུངས་པས་ལ། ཁོང་གི་
གཞུང་ནས་དེ་སྤྱི་ལོ་འཇུག་ནས་དཔྱད་བར་དེ་མི་རྒྱ་དཀར་ནག་...
གཉིས་ཀར་གལ་ཆེ་བའི་དོན་གནད་ཅིག་ཡིན། ཚོགས་པ་དེས་ཤེས་
དོགས་ལ་རྒྱ་གར་ནི། རྒྱ་ནག་དང་། བོད་གཉིས་ཀའི་བྱིས་མཆོས་

ཡིན་པ་མ་ཟད། གཉིས་ཀར་འབྲེལ་ལམ་ཡང་བོ་ཡོད་པར་བརྟེན་གྱི་
གར་གཞུང་ནས་གནད་དོན་དེ་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་འགྲིཏ་ཐབས་སེམས་
འཁུར་བྱེད་འོས་པ་དེ་ལྟར་རེད། **ABUR SR 73**
ཤོག་ཆེ་བཅུ་དགུ་ནང་གསལ།

३० རྒྱ་མིས་བོད་དུ་སྤྱོད་རྒྱ་འཛིན་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལུགས་བརྟེན་དོན་ནི།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན་ཇི་དང་། ཅུ་སུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་དོན་ལ་ཙ་
འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཚིངས་ཡིག་དེ་འཛིན་མིའི་ཁོངས་
བོད་པ་མེད་སྐབས་དེའི་དོན་གནད་ལ་བརྩི་འཛིན་དགོས་དོན་མེད།

३१ ངས་བོད་ཀྱི་འགོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་བརྟེན་རྒྱུ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠
ཟླ་བ་བཅུ་བའི་ཚེས་བདུན་གྱི་ཕྱུག་དེ་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ནས་བོད་དུ་
བཅན་འཛུལ་གྱི་ཕྱུག་ཤིན་ཏུ་མ་རུང་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྟེན་.....
ཀྱི་ཡོད།

३२ བོད་གཞུང་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་རོགས་རམ་ཡོང་བའི་
སྟན་འབྲེལ་ཞུས་པར་དོན་འབྲས་མ་སོན་ཞིང་། བོད་དམག་ལ་ཕམ་
ཉིས་བྱང་སྐབས་ཤི་ཅིང་དུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་མ་གཏོང་མཐུ་མེད་ཐོག་།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ཟླ་བ་ལྔ་བའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་གོས་མཐུན་དོན་...
ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་དྲགས་མི་འགོད་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་རེད།

३३ འདི་ནས་བརྒྱུ་ལོ་ ༡༩༡༩ ཟླ་བ་གསུམ་པ་ནང་ཕན་བོད་ནས་
རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་བའི་བར་གྱི་གནས་ལུགས་ནམས་ཚང་...
མས་མཁུན་དྲགས་ཡོད་པར་བརྟེན་ད་ལས་ཞིབ་ཆ་ཁྱུ་གྲུ་མིན། དང་
སང་ཕལ་ཆེར་ཉིན་ལྷར་ལྷ་བྱར་བོད་མི་སྤྱབས་བཅོལ་བ་བལ་ཡུལ་...
དང་། འབྲུག་། འབྲས་ཁྲོངས། རྒྱ་གར་ནང་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་།

ལྷན་པ་བཅས་བའི་གྲངས་འབོར་ནི་མི་གྲངས་ ༧༥༠༠ ཙམ་ཡོད་པ་
རེད། ལྷན་པ་བཅས་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། ལྷན་ནས་སྤ་
ཡོད་ང་། འདི་ཡོ་སྤལ་བའི་སྟན་ལྷན་གྱི་ནང་བཀོད་གསལ་ལྟར་དངངས་
སྟག་དང་། ཡོད་སྟོ་འི་རང་བཞིན་གྱི་བཅན་གཞོན་དང་། མན་
གཙོ་ད་དྲུང་ཉུང་དྲུག་ཡོད་པ་མ་རེད།

༢༠ འདི་ཚེ་འོ་སྟོར་སྤྱི་མཐུན་ཞབ་ཚོགས་བའི་སྤ་ཡོ་འི་སྟན་ལྷན་གྱི་ནང་ལ་
ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ལྷན་གྲུ་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་དེའི་སྟན་ལྷན་གྱི་སྤྱི་
པའི་ནང་ཁོང་ཚོས་བདག་དབྱེད་ནན་དན་གྱི་ཐག་གཙོད་ཁོངས་ནས་ཀྱ
མི་དེ་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་མི་རིགས་ཅ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་ཞབ་ཚོགས་དང་འགལ
བར་ཁོས་འཛིན་བྱས་འདུག །མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་བདེན་
དོན་འདི་ཚོ་ལ་བདག་ཞིབ་ནན་དན་གནང་སྟེ་འགལ་ཉེས་ལ་དབགས་
བའི་དགོངས་བཞེས་གནང་བའི་རེ་འདུན་ལྷན་གྱི་ཡོད། མི་
རི་ཅ་མེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཙམ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་མཐུན་
སྟོལ་དྲུང་མི་རིགས་ཅ་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་སྤྱི་མཐུན་འགལ་ཡིན་
པ་རེད།

༢༡ དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ནང་ཅ་དོན་གལ་ཆེ་ལྷན་པ་ལ་བརྩི་འཛུགས་མ་བྱུང་
ལྷན་པ་མི་མང་ཚོགས་འདུན་ནས་དེ་ལ་རྒྱབ་ལྷན་བྱས་ཡོད་། དེ་ལྟར་
བྱས་ཀྱང་ཚོགས་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བསྐྱར་བོད་རང་དབང་རང་
བཅན་ཡིན་ཞེས་སྟེ་ཡོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་བ་གསུམ་བཅའ་ཚོས་བཅུ་ཉིན་
བཟོད་པ་རེད།

༢༢ བཅན་གཞོན་ཕྱེད་མཁན་དང་། བོད་ནང་བོད་མི་ལྷན་པ་གྱི་འཁྲུག་
ཚོད་ད་དྲུང་ཡང་ཡོད་ལྟས། ལྷན་ནས་སྤ་ཡོ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་

སྤྱི་ལོ་འབྲུལ་ཞུས་པ་མ་ཟད། འདི་ལོ་ཡང་བསྐྱར་སྤྱི་ལོ་འབྲུལ་ཞུས་དེ་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོར་ནས་རྒྱ་ནག་གི་བཙན་འཛུལ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས
གནང་བའི་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཟུན་གྱི་བསམ་བར་ལས་དོན་འདི་
ལས་ཉུང་བ་གནང་ན་རྒྱ་མི་གྲང་བླན་ནས་ངའི་ལྷང་བར་མི་མང་གི་རང
དབང་ཐོག་ཉིན་བཞིན་གཞོན་བཅེར་བྱེད་གྱི་ཡོད་སྟབས་རེ་བ་ཆེན་བོ་
བྱེད་ལུལ་མི་འདུག།

37 ལ་མི་ཇི་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་འདི་བཞིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
གྱི་མདུན་དུ་འཛོག་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་ངས་རེ་འདུན་ཞུ་གི་ཡོད། རྒྱ་
གར་པན་འཛབ་རྒྱ་རམ་ས་ལ་ནས། རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མས་ 1960 ལྷ་བ་
དགུ་བའི་ཆོས་ཉེར་དགུ་ལ།

1970 ལོར་ཨ་མི་རི་ཀའི་གོང་ཁྱེད་ནུ་ཡོག་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཚོར་ཆོན་ཐངས་བཅུ་བཞི་བའི་སྐབས་སྤྱི་ཨར་ལན་དང་། མ་
ལ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ནས་བོད་དོན་ཞུ་བརྒྱད་གྱིས་སྤྱི་ལོ་བཅུ་བའི་
ཆོས་ཉི་ཤུ་དང་། ཆོས་ཉེར་གཅིག་སོ་སོར་ཆོགས་ཆེན་རྒྱུས་འཛིན་ས
ཐངས་གསུམ་གྱི་ཐོག་དུ་གྲོས་བསྐྱར་གནང་ལ་ཐབ་བའི་གྲོས་ཆོད་
གཤམ་གསལ།

1980 ལོ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་བའི་ཆོས་བཅུ་ཉིན་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོར་
ཆོན་ནས་ཁས་ཁྲུངས་བའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྐྱགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་སྲིད་ས་ནང་
གསལ་བའི་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གི་རྩ་
དོན་རྣམས་དྲན་གསོ་བྱ་གྱུ།

བོད་མི་མང་ལ་གཞན་དག་ཡོངས་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྤྱི་དུ་གཞག་

གི་རང་དབང་སོགས་གཞི་ཅའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ རང་དབང་
གང་ཅིར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རང་འདོད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ཡོད་པར་ཡིད་.....
འཇགས་ཡོད།

བོད་མི་མང་གི་སྤར་གནས་བརྒྱུད་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པའི་ཕུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྤར་སྲོལ་རང་སྤྱིད་འཛིན་སྐྱོང་
བཅས་ལའང་དོ་སྤར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

“གང་ས་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྒྲོལ་མའི་གསུང་བཤད་ཀྱིས་མཆོན་.....
གནས་ཚུལ་ཁག་ནང་གསལ་བོད་མི་མང་གི་གཞི་ཅའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་དང་། རང་དབང་རྣམས་བཅན་བཤེད་ཀྱིས་འཕྲོགས་འདུག་པར་
སྒྲོ་ཐམ་ཉ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཡོད།

འགན་འཁུར་ཅན་གྱི་དབུ་འཁྲིད་རྣམ་པས་ཉེ་ཆ་བས་ཆེ་བའི་.....
གནས་ཚུལ་སྤྱིངས་འཇགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་
ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་རྒྱུར་དོན་དམ་འབད་བཅོམ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་.....
བྱེད་ཀྱིན་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཉེ་ཆ་བས་ཆེ་ཆེ་དང་།
མ་མང་དབང་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅེ་སྤྱུག་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་སྒྲོ་གཤེད་གིན་
དུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

༡ ཁྲིམས་ལུགས་དང་འཛིན་གྱི་གཞི་ཅའི་ཐོབ་ནས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་...
གོང་སྤེལ་ཆེད་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོར་གྱི་ཅ་ཁྲིམས་དང་། ཡོངས་
ཁུལ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཅ་དོན་ལ་བརྩི་འཛིག་
ངས་པར་བྱ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་ཆེ་ཡོད།

༢ བོད་མིའི་གཞི་ཅའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཁོང་ཚོ་འི་ཕུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་གནས་སྤངས་ལ་བརྩི་འཛིག་

དགོས་ཞེས་འབོད་བསྐྱེད་བྱ་བྱུ་ཡིན།

༢ ༡༠༩༡ ལོར་ཨ་མི་རི་ཀའི་གོང་ཁྱེད་ནི་ཕྱི་ལོ་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཚོར་ཆེན་ཐངས་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཨ་ལ་སའ་པར་གྱོར་
དང་། མ་ལ་ཡ། ཨ་ར་ལན། ཐའི་ལན་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་ནས་
བོད་དོན་ལྷན་ཁག་གིས་སྤྱི་ཆུ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་དགུ་དང་།
ཆོས་ཉི་ལུ་སོ་སོར་ཆོགས་ཆེན་རྒྱལ་འཛམས་ཐངས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་དུ་
གྲོས་བསྐྱར་གྱིས་གདན་ལ་ཐབ་པའི་གྲོས་ཚད་གཤམ་གསལ།

༡༩༧༠ ལོ་སྤྱི་ཆུ་བཅུ་པའི་ཆོས་ཉི་ལུ་གཅིག་ཉིན། མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བཅུ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བོད་དོན་སྐོར་
གྲོས་ཚད་ཨང་ ༡༣༧༢ འབོད་བ་བཞག་པར་དྲན་གསོ་བྱ་བྱུ།

བོད་དུ་བོད་མི་མང་གི་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཅ་འགལ་
དང་། ཁོང་ཆོས་སྤར་ནས་སྤོལ་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན
པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གནས་སྤངས་ཐོག་དུ་བཅན་གཞན་སྐབས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱན་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་སློ་ཐམ་ཉ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་
ཡོད།

གནས་ཚུལ་འདི་དག་གིས་རྒྱུན་པས་བོད་མི་མང་ལ་དཀའ་སྤྱུག་ཤིན་
དུ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནི། ཁྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དུ་བོད་མི་བཅན་བྱོལ་
བ་ཐོན་ཆེ་བྱེས་འབྱོར་ཡོང་སྐབས་ནས་ར་འབྱོར་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ཐད་ལ་
སྤྱིང་ནས་སློ་གཡང་ཆེ་བའི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་དང་། ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་
བསྐྱགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ནང་གསལ་བའི་མི་མང་ཡོངས་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཅ་དོན་དང་བཅས་གཞི་རྒྱུ་

- འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཅ་འགལ་དང་། རྒྱལ་ཕྱིའི་
གནས་ཚུལ་ཉན་ཆོད་ས་ཐེ་ཆེ་དང་། མི་མང་དབང་གི་འབྲེལ་བ་རྒྱུག་
དུ་གཏོང་བའི་སློབ་སྐྱོད་གི་གནད་དོན་འདི་དག་ལ་བསམ་ཞིབ་བྱས་པར་༥
- ༡ བློ་སྦྱོང་གི་ཕྱི་ལོ་འཛིན་གྱི་གཞི་ཅའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་གི་བདེ་་་་
གོང་སྤེལ་ཆེད་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཅ་བློ་སྦྱོང་དང་། ཡོངས་
ཁྱུ་ལ་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཅ་དོན་ལ་བཙི་བཀྱར་
ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་ནན་ཆེན་པོས་བཞུགས་༥
- ༢ བདེ་མི་མང་གི་རང་ཐོབ་རང་གཙོ་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཁོང་ཚོ་འི་
གཞི་ཅའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་བཙན་འཛོགས་བྱེད་
བའི་བྱ་སྤྱོད་མཐའ་དག་མཚམས་འཇོག་དགས་ཞེས་སྐར་ཡང་དོ་གཤམ་
ཆེན་པོས་འབོད་བསྐྱེད་བྱ་སྤྱོད་༥
- ༣ འཕུས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ད་ལས་གྱི་གྲོས་ཆེད་འདའི་དོན་གནད་་་་
ཞུས་འགྲུབ་ཕྱིར་འོས་ཤིང་འཚམས་བའི་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡོད་ལྷག་་་
ལེན་མཛད་ཆུང་རེ་འདུན་ལྷན་ཡོད་༥

《 ३३७ 》

ལྷ་མོར་ཡིག་ཚང་གི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན།

དོར་སྒྲིང་རང་དབང་པར་

ཁང་དུ་བར་བསྐྱུན་

ཞུས་པའོ།

Edited, Printed & Published by
at the Freedom Press, Darjeeling.

1963